

A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG ELNÖKE
AZ ORSZÁGOS IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS ELNÖKE

TÁJÉKOZTATÓ

**A BÍRÓSÁGOK ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL ÉS
AZ ORSZÁGOS IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS
IGAZGATÁSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL**

2007.

J/4706

I. BEVEZETŐ

Tíz évvel ezelőtt fogadta el az Országgyűlés azokat a törvényeket, amelyek mélyreható változásokat hoztak a magyar bírósági szervezetben és olyan alkotmányos, közjogi rendszert alakítottak ki, amelynek célja a bíróságok független, szakszerű működésének teljes körű biztosítása.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács (OIT) megbízásából a Szonda Ipsos kutatást végzett a bíróságok megítéléséről, a bíróságok igazgatásáról a magyarországi bírák körében.

Eszerint a bírák többsége elégedett az OIT tevékenységével, minden huszadik válaszadó úgy ítélte meg, hogy nagyon jól, 54% pedig azon a véleményen volt, hogy jól végzi a szervezet a munkáját. A bírák szűk egytizede elégedetlenségének adott hangot. Mindez az értékeléseket 0-tól 100-ig terjedő skálára konvertálva 64 pontos minősítést jelent, ami a közepesnél lényegesen jobb értékelést takar.

A jogegység biztosításával kapcsolatban megkérdezett ügyészek, ügyvédek, szakértők és nyomozók többsége szerint a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák jogegységet biztosító szerepe jól érvényesül. A válaszokat 0-tól 100-ig terjedő skálásra vetítve az eredmény az ítélőtáblák esetében 64 és 71, a Legfelsőbb Bíróság esetében 67 és 74 pont között mozog, a Legfelsőbb Bíróságnak azonban nagyobb szerepet tulajdonítanak a megkérdezettek ebből a szempontból. Mind a négy szakma vélekedése a Legfelsőbb Bíróság, s az ítélőtáblák jogegységet biztosító szerepéről kedvező és egységes. A bírák ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróságot még kedvezőbbben, az ítélőtáblákat azonban egy árnyalattal kedvezőtlenebbül ítélték meg ebből a szempontból.

Az Országgyűlés Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottsága 2007. május 17-én „Az igazságszolgáltatás reformjának 10 éve” címmel nyílt napot rendezett a Parlamentben.

Az elhangzott előadásokból kitűnően egyetértés alakult ki abban, hogy a magyar igazságszolgáltatás működése a jogállami követelményeknek megfelel, a bírói hatalom a végrehajtó és a törvényhozó hatalomtól függetlenül működik, és alkotmányos garanciák védik az igazságszolgáltató tevékenységet.

Az ítélőtáblák felállítása és a négyszintű bírósági rendszer kialakítása helyes döntés volt. Az 1997-es bírósági reformtörvények következetes végrehajtásának eredményeként javult az ítélkezés időszerepése. A nagy ügyekben felgyorsult az ítélkezés, a fellebbviteli fórumként működő ítélőtáblák döntően hozzájárultak az ügyhátralék feldolgozásához.

Ugyanakkor magam is egyetérték azzal, hogy a gyakorlati tapasztalatok alapján a reform „finomhangolása” folyamatos feladatunk. A célok között szerepel az eljárások gyorsítása és a minőségi ítélkezés feltételeinek további erősítése.

A helyzetértékelésre, az abból levonható következtetésekre, javaslatok megtételére külső szakértők bevonását is szükségesnek tartottuk, ezért kezdeményezésemre az OIT három független intézetet, a Pécsi Tudományegyetemet, az Eötvös Károly Közpolitikai Intézetet és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemet kérte fel a bírósági működés átvilágítására.

A három tanulmány teljes anyaga közel 900 oldalt tesz ki, és a tanulmányok elkészítésében – a szakirodalom feldolgozásával és interjúk készítésével – összesen 22 kutató vett részt.

A Pécsi Tudományegyetem összegzése szerint a kutatások fontos tapasztalata, hogy minden megkérdezett bíró nagyon határozottan állította, hogy függetlenek a bíróságok, a bírák és a bírói tevékenység. A tanulmány megállapítja, hogy Magyarországon az igazságszolgáltatás nincs válságban, de nehéz helyzetben van. Ennek egyik fő oka az igazságszolgáltatási tevékenység és az igazságszolgáltatási szervezet alulfinanszírozottsága. A bíróságok működési feltételeinek javítása nélkül az ítélkezésben látványos változások nem remélhetők, ezért az alkalmazandó joganyag, a jogalkotói munka színvonalának emelése mellett e területen következetes, végiggondolt munkára van szükség. Legalább ötéves időszakra szükséges lenne kormányzati szinten a személyi és tárgyi feltételek biztosításának ütemezése és a bíróságok költségvetésénél a „normatív automatizmus” valamilyen formájának megjelenítése.

Az Eötvös Károly Közpolitikai Intézet megállapítása szerint a bírósági szervezet legfőbb értéke, hogy miközben a közjogi intézményrendszer egészében számos válságjelenséggel találkozunk, a bírói szervezet és mögötte az ítélkezési funkció egészében intakt maradt. Ez az eredmény az ítélkező bírák felkészültségén és nem utolsósorban a világviszonylatban, de európai összehasonlításban különösen meglévő kivételes szervezeti önállóságon múlt. Ugyanakkor a bírósági szervezet szeparációjának nem kívánatos következményei is vannak szerte Európában, így Magyarországon is.

A kutatás kétirányú problémahalmazra hívja fel a figyelmet:

- a) a személyi és a szervezeti számonkérhetőség szintjét a bírósági szervezetrendszeren belül jelentősen javítani kell,
- b) a bíróság és a bírák jogvitát eldöntő funkciójának és a bírói szervezet igazgatása nyilvánosságának egészét kell felülvizsgálni, mégpedig úgy, hogy a nyilvánosság jogai a pártatlan ítélkezés követelményét ne sértsék.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem megállapítása szerint az 1997-es szabályozásban a hatalmi ágak következetes elválasztása nem teljesen valósult meg. A bíróságok igazgatásában a rendeletalkotás hatáskörével az igazságügy-miniszter továbbra is jelen van, az OIT pedig nem kizárólag bírói testület. Az új igazgatási szervezet – az OIT és az OIT Hivatala – valamennyi feladatát, amelyet jogszabály ír elő, s ezen túl, amit az ésszerűség megkövetel, kifogástalanul látja el. Semmiféle „törés” nem következett be az új struktúra működésével. Az OIT működését biztosító hivatali szervezet, az OIT Hivatala „quasiminisztériumként” működik, annak megfelelő szakértelemmel és munkavégzés feszességével.

Ugyanakkor a bírói ítélkezésben – vagy akár a bírák „közérzetében” – lényeges javulás nem mutatható ki arra visszavezethetően, hogy a bíróságok adminisztrációját az OIT testülete az OIT Hivatalra támaszkodva végzi.

A tanulmány szerint elképzelhető az is – miként Európában többnyire ez a megoldás –, hogy az igazságügyi igazgatás, s azon belül a bíróságok igazgatása az igazságügy-miniszter hatáskörébe tartozzék.

Támogatható az igazságügy-miniszter hatáskörének és feladatkörének helyreállítása a bíróságok adminisztrációjában, azonban azzal a feltétellel, hogy a miniszter csak a

jogszabályok szakszerűségéért, s az igazságügyi igazgatásáért felelős. Vagyis jelenlegi hatáskörében – mint igazságügyi és rendészeti miniszter, azaz „rendőrminiszter” – e feladat ellátására nem alkalmas. A bíróságok igazgatásának „visszarendezése” igazságügyi miniszteri hatáskörbe természetesen csak úgy lehetséges, hogy a jelenlegi adminisztratív technikát meg kell őrizni.

Ugyanakkor a bíróságok igazgatásának jelenlegi szisztémája is fenntartható a jövőben, mert az működőképes igazgatási rendszer.

A tanulmányok feldolgozása megkezdődött. Várható, hogy – a saját hatáskörben szükséges intézkedések megtétele mellett – a testület több kérdésben a törvények módosítására is javaslatot tesz.

II. A BÍRÓSÁGOT ÉRINTŐ JOGALKOTÁS

A korábbi évek tájékoztatóiban foglaltakhoz hasonlóan ismertetem a bíróságok igazgatásával, illetve ítélkező munkájával összefüggően a 2007. évben megalkotott lényegesebb jogszabályokat.

1. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LXVII. törvény (Bjt.) módosításai

1.1. A 2007. évi LXXIII. törvény (egyes foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról) a **Bjt.-nek a készenlétre és az ügyeletre vonatkozó szabályait pontosította** (35. § (1) bekezdés). A törvény az európai bírósági ítéletekkel való összhangot teremtette meg a Bjt. vonatkozó rendelkezésének módosításával.

Hatályos: 2007. július 1-jétől.

1.2. A 2007. évi XXV. törvény (a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról) az azonos szabályozás érdekében a **Bjt. 118. § (2) bekezdését úgy módosította**, hogy az étkezési hozzájárulás havi értéke legfeljebb a személyi jövedelemadóról szóló törvény 1. számú melléklete szerint ilyen célra adható adómentes juttatás mértéke lehet. Az Iasz. már 2006. január 1-jétől ezt a szabályozást alkalmazta, melynek következtében az igazságügyi alkalmazottak étkezési hozzájárulásának összege magasabb volt, mint a bíráké és az ügyészségi alkalmazottaké. A törvény a Bjt. 118. § (3) bekezdésének hatályon kívül helyezésével megszüntette az OIT-nak azt a jogkörét, hogy az étkezési hozzájárulás havi mértékét – a törvényben biztosított keretek között – maga állapíthassa meg.

Hatályos: 2007. április 20-tól.

2. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (Iasz.) módosításai

2.1. A 2007. évi XXV. törvény (a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról) az Iasz.-t is **módosította**:

2.1.1. az 1. § (4) bekezdését; az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény – és a felhatalmazása alapján kiadott rendeletek – az igazságügyi szakértőjelöltekre vonatkozó korábbi szabályozást is átalakította, egyebek mellett például a szakértői kamara feladatává téve a szakértőjelölti névjegyzék vezetését. Erre figyelemmel volt indokolt az Iasz.-t kiegészíteni azzal, hogy nem csak a szakértői intézményben foglalkoztatott igazságügyi szakértőkre,

hanem a szakértőjelöltekre is vonatkoznak a szakértői kamarai törvény rendelkezései.

2.1.2. a 13. § (1), továbbá a 14. § (1), (3) és (5)-(10) bekezdéseit; az OIT a tavalyi évben döntött a bírósági fogalmazók felvételi és képzési rendszerének átalakításáról. Az OIT által elfogadott új rendszerben a bírósági fogalmazói állások betöltése során a jelentkezőknek egy – írásbeli és szóbeli részből álló – felvételi versenyvizsgát kell letenniük, melynek megszervezéséről és lebonyolításáról az OIT Hivatala szervezetében működő Magyar Bíróképző Akadémia gondoskodik. A munkáltatói jogkört gyakorló bírósági elnök a felvételi vizsga eredményének figyelembevételével dönt a fogalmazók kinevezéséről.

A törvény ennek a rendszernek teremtette meg a jogszabályi háttérét az Iasz. módosításával akként, hogy az alapvető szabályok törvényi szinten kerültek rendezésre, a felvételi rendszernek a pályázókat (azaz az Iasz. hatálya alá még nem tartozó állampolgárokat) is érintő részletszabályai egy – az OIT egyetértésével kiadott - rendeletben kaptak helyet, míg a felvételi vizsgával kapcsolatos igazgatási szabályokat továbbra is az OIT határozza meg szabályzatban. A törvény szerint a felvételi versenyvizsgát tett jelentkezők adatait az OIT Hivatala az Iasz. alapján kezeli és tartja nyilván a vizsga letételétől számított egy évig, így a jelentkezőknek sikeres vizsga esetén egy évig – újabb pályázat benyújtása esetén – nem kell ismételt vizsgát tenniük.

2.1.3. a 33. § (1) bekezdését; a kormányzati szervezetalkítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvény 2007. január 1-jei hatállyal a magasabb vezetői állások közül kivette a főosztályvezetőket. Figyelemmel arra, hogy ilyen vezetői állásban a bíróságokon is dolgoznak igazságügyi alkalmazottak – és a bírósági igazgatási szerkezet módosítása nem volt a törvény célja –, a magasabb vezetői állások körében a bírósági főosztályvezetők felsorolása indokolt.

Hatályos: 2007. április 20-tól.

2.2. A 2007. évi I. törvény (a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról) módosította az Iasz. **11. § (3) bekezdését** annak érdekében, hogy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára is biztosított legyen, hogy igazságügyi szakértőnek, szakértőjelöltnek – a bírósági jegyzőkönyvvezető és a cégszerkesztő kivételével –, írnoknak és fizikai dolgozónak kinevezhessék. A módosítás az 2004/38/EK irányelv 24. cikkében előírt egyenlő bánásmód érvényesülését szolgálta.

Hatályos: 2007. július 1-jétől.

2.3. A 2007. évi XXXIII. törvény (egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjével összefüggő módosításáról) – a Bjt. kivételével – valamennyi jogállási törvényre vonatkozóan egységesen **a 13. havi illetmény egytizenkettédének havi bontásban való kifizetéséről rendelkezett.** Egyúttal kizárta azokat az eseteket, amikor az érintett személy nem felel meg a 13. havi illetményben részesülés feltételeinek, mivel ekkor előleg fizetése sem indokolt. Rendezte továbbá a tárgyévet követő év januárjában való elszámolás és a

különbözet kifizetése, illetve visszatérítése szabályait is. A fenti szabályok az Iasz. **116. § (4)-(7) bekezdéseibe kerültek beépítésre.**

Hatályos: 2007. július 1-jétől.

3. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) módosításai

3.1. A 2007. évi LXIV. törvény (a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításokról) **a Ptk. 254. §-ának (1) bekezdését módosította**, mivel az nem volt összhangban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 136. §-a (4) bekezdésének rendelkezéseivel. A hatályos rendelkezés a hatóság mindkét fajta döntési lehetőségét (tehát akár a végzést is) magában foglalja.

Hatályos: 2007. augusztus 1-jétől.

3.2. A 2007. évi LXXVIII. törvény (a vállalkozói „körbetartozások” mérséklése céljából történő törvénymódosításokról) **a Ptk. 402. §-át módosította.** A korábbi szabályozás a jelentős értékű építési beruházást végző építési vállalkozó díjkövetelése számára nem nyújtott kellő fedezetet, hiszen az építési vállalkozó a megrendelő ingatlanán a fenti szabály értelmében törvényes zálogjogot nem szerezhett. Ezért – a körbetartozások kialakulásának elkerülése, illetve mérséklése érdekében – a szerződésből eredő követeléseik kielégítésére a törvény az építési vállalkozók számára biztosította a megrendelő tulajdonát képező és a vállalkozási szerződés végzésére szolgáló ingatlant terhelő jelzálogjogot.

Hatályos: 2007. július 7-től.

3.3. A 2007. évi XCIX. törvény (az európai területi együttműködési csoportosulásról) **módosította a Ptk. 685. § c) pontját.** A gazdálkodó szervezetek körét kiegészítette az európai területi együttműködési csoportosulással.

Hatályos: 2007. augusztus 1-jétől.

4. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) módosításai

4.1. A 2007. évi LXIV. törvény (a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításokról) **a Pp. több rendelkezését is módosította:**

4.1.1. A törvény a **Pp. 99. § (4) bekezdés** módosításával nemcsak a címzett számára írta elő a keresetlevéllel és az ügydöntő határozattal kapcsolatban a kézbesítési vélelem beálltáról való bírósági tájékoztatást, hanem az érintett másik fél részére is. A korábban már eredményre nem vezető címre történő újabb kézbesítés sikere ugyanis kétséges, a kézbesítési vélelem megdöntésének bevezetésével pedig éppen a másik félnek fűződik alapvető érdeke ahhoz, hogy a határozat

megtámadásának alapjául szolgáló körülmény bekövetkezéséről tudomást szerezzen, és megtehesse annak alapján a szükséges intézkedéseket.

4.1.2. A törvény a **99/B. § (3) bekezdés beiktatásával** nemcsak a bírósági végrehajtás, hanem az azt megelőzően lezajló pénzforgalmi behajtás során is lehetővé tette a kézbesítési vélelem megdöntését.

4.1.3. A törvény kiegészítette a Pp.-t egy új felhatalmazó rendelkezéssel (**395. § (5) bekezdés**), amely lehetővé teszi a bírósági letét kezelése – mint sajátos nemperes eljárás – részletes rendeleti szabályozását.

Hatályos: 2007. augusztus 1-jétől.

4.2. Az Alkotmánybíróság 21/2007. (III. 29.) AB határozatában megállapította, hogy a **Pp. 134. § (3) bekezdés utolsó mondata alkotmányellenes**, ezért e rendelkezést határozatának kihirdetése napjával **megsemmisítette**. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Pp. hatálya alá tartozó eljárásokban a rendfenntartás körében – az Alkotmány 70/A. § alapján – nincs alkotmányosan indokolható jelentősége, hogy a feleknek, képviselőiknek, tanúknak, szakértőknek vagy a hallgatóság tagjainak (akikkel szemben a rendfenntartás során intézkedések foganatosíthatók) mi a foglalkozása. A tárgyalás rendjének fenntartása ugyanolyan érdek minden esetben, így annak fenntartására igénybe vehető eszközök se mutathatnak különbséget pusztán annak alapján, hogy az eljárásban részt vevő személyek civil állásúak-e vagy sem. A fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjait, mint személyi kört a szabályozás eltérően kezelte. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint azonban a Pp.-nek a tárgyalás rendjének fenntartására irányadó szabályai alkalmazásakor a fegyveres erők és rendvédelmi szervek tagjai nem képeznek külön csoportot, a rájuk vonatkozó megkülönböztetésnek pedig nincs ésszerű indoka.

Hatálytalan: 2007. március 29-től.

4.3. A 2007. évi XXV. törvény (a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, valamint az igazságszolgáltatást érintő egyéb törvények módosításáról) a Pp. alábbi szabályait **módosította**:

4.3.1. A regionális illetékességű szervek létrehozása a **Pp. 326. §-ának (1) bekezdésében** és **341. §-ának d) pontjában** foglalt illetékességi szabály újraalkotásának szükségességét igényelte, mert enélkül csorbulnának az ügyfelek jogai és igényérvényesítési lehetőségei, másrészt felborulna a bíróságok leterheltségének az illetékességi szabályok által eddig kialakult egyensúlya. Az illetékességi jogszabályok változatlanul hagyása esetén a közigazgatási perek jelentős része a regionális szervek székhelyén működő megyei bíróságokhoz és a Fővárosi Bírósághoz (illetve munkaügyi bíróságokhoz) kerülne át, ami a jogalkalmazás olyan területén veszélyeztetné az időszerű ítélezést, ahol az igazságszolgáltatás gyorsaságához kiemelt érdek fűződik.

4.3.2. A különböző megyei bíróságok (munkaügyi bíróságok) előtt folyó közigazgatási perekben eddig nem lehetett egyesítést elrendelni. Ezen ügyszakban ugyanakkor gyakrabban fordulnak elő egymással összefüggő – akár több megyét

érintő – ügyek, melyek azonos szemléletű elbírálása, azaz a jogalkalmazás egysége kiemelt kívánalom. Ennek lehetőségét teremtette meg a törvény azzal, hogy a **Pp.**-be beiktatta a **335/B. §**-t.

Hatályos: 2007. április 20-tól.

5. A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (Btk.) módosításai

A 2005. évi XCI. törvény szeptember 1-jei hatályba lépése óta csak **kisebb változtatásokra került sor a Btk.-ban.** Azt követően azonban több háttérjogszabály is módosult, emellett több nemzetközi jogi dokumentum is elfogadásra került mind az ENSZ, mind az Európai Unió égisze alatt. Ezek, továbbá a gyakorlati tapasztalatok is azt mutatták, hogy elkerülhetetlen a Btk. újabb, nagyobb terjedelmű módosítása.

5.1. A 2007. évi XXVII. törvény (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról) tartalmazza a legnagyobb számú és terjedelmű **módosítást.** Ezek a következők:

5.1.1. A törvény a **Btk. 46. §**-át egy **új (3) bekezdéssel egészítette ki,** és ezzel egyértelművé vált, hogy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén nem alkalmazható e § azon rendelkezése, amely szerint a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartás esetén – a bíróság döntése alapján – a büntetés hátralevő részét eggyel enyhébb fokozatban kell végrehajtani.

5.1.2. A törvény módosította a Btk. Általános Részének a kiutasításra (**61. § (3), (6) bekezdések**) és az elkobzásra (**77. § (1) bekezdés d) pontja**) vonatkozó szabályait, valamint az értelmező rendelkezéseket (**137. § 1. d) és 12. pont**). A kiutasítás szabályainak módosítása a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslat új fogalomrendszerére tekintettel volt indokolt. Az elkobzással kapcsolatos rendelkezések módosításának indoka az elkobozható dolgok körének bővítése az ún. mozgó bűnözés visszaszorítása érdekében.

5.1.3. A csekély tárgyi súlyú és egyszerűbb megítélésű cselekmények esetén szükségtelen a büntetőeljárás garanciarendszerének alkalmazása. A gyorsabb szabálysértési felelősségre vonás kellő hatékonysággal biztosítja a társadalom védelmét. Minderre tekintettel a törvény a Btk. **138/A. §**-ában a kisebb érték alsó határát a jelenlegi tízezer forintról húszezer forintra emelte.

5.1.4. A törvény a Btk. „**különös részének**” számos tényállását módosította, pontosította, illetve kiegészítette, továbbá új tényállásokat is beemelt tekintettel a jogharmonizációs követelményekre, illetve a gyakorlati tapasztalatokra. Ezek a következők:

- a 202/A. § (Megrontás),
- a 204. § (Tiltott pornográf felvétellel visszaélés),
- a 261. § (Terrorcselekmény) (4)-(6) bekezdései,

- a 261/A. § (Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése) (1) bekezdés c) pontja és a (6) bekezdés c) pontja,
- a 263. § (Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel) (2)-(4) bekezdései,
- a 263/A. § (Visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel) (2)-(5) bekezdései,
- a 263/B. § (Visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel),
- a 264. § (Visszaélés radioaktív anyaggal) (5) bekezdése,
- a 264/A. § (Visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével) (3) bekezdése,
- a 289. § (A számvitel rendjének megsértése) (3)-(6) bekezdései,
- a 290. § (Csődbűncselekmény),
- a 298/A. § (Gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése),
- a 298/B. § (Saját tőke csorbítása),
- a 298/D. § (Jogosulatlan pénzügyi tevékenység) b. pontja,
- a 299. § (Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása),
- a 303/B. § (A pénzmossással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása),
- a 310/A. § (Munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás),
- a 312. § (Csempészet),
- a 313/C. § (Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés) (9) bekezdése,
- a 326. § (Orgazdaság) (1) bekezdése,
- a 329. § (Bitorlás) (2) bekezdése,
- a 329/A. § (Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése) (1) bekezdése,
- a 329/B. § (Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása),
- a 329/D. § (Iparjogvédelmi jogok megsértése).

Hatályos: 2007. június 1-jétől.

5.2. A 2007. évi XIII. törvény (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény és az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény módosításáról) **hatályon kívül helyezte a Btk. 6. §-át.** Az egységes jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében a törvény a Btk. és a Be. külföldi ítélet érvényére és annak elismerésére vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésével egyidejűleg újraszabályozta a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény különböző büntetőjogi szankciók végrehajtásának átvételét és átadását szabályozó IV. fejezetét, kiegészítve azt a külföldi ítélet érvényének elismerését szabályozó anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezésekkel.

Hatálytalan: 2007. április 12-től.

5.3. A Btk. **70. § (1) bekezdésének 4. pontját,** valamint **75. §-át** (amely az intézkedési nemek között az alkoholisták kényszergyógyítását sorolja fel) érintette,

hogy az említett jogszabályhelyeknek az 1987. évi III. törvény 9. §-ával elrendelt módosítása (az „alkoholisták kényszergyógyítása” szöveget „kényszergyógyításra” változtatta volna) – aminek a hatályba lépéséről külön jogszabály rendelkezett volna – nem lép hatályba, mivel az 1987. évi III. törvényt a 2007. évi LXXXII. törvény 1. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

5.4. A 2007. évi CLXII. törvény (az egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról) a Btk. Általános részét 3 helyen is **módosította**:

5.4.1. A törvény a **Btk. 47/B. §-át** egy új bekezdéssel egészítette ki, amivel az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának megállapításakor – a 47/B. § (1), (2), (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetekben – a határozott időtartamú szabadságvesztésbe beszámított előzetes fogva tartás, valamint házi őrizet idejét is figyelembe venni rendeli.

5.4.2. A foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés szempontjából a törvény foglalkozásnak minősítette, ha az elkövető egyéni vállalkozó (**Btk. 56. § (2) bekezdése**).

5.4.3. A törvény kiegészítette a háború fogalmát (**137. § 10. pontja**) a Genfben, az 1949. évi augusztus hó 12. napján kelt nemzetközi egyezmények közös 2. Cikkében, valamint ezen egyezmények I. Kiegészítő Jegyzőkönyve 1. Cikkének 4. bekezdésében, továbbá az említett egyezmények II. Kiegészítő Jegyzőkönyvének 1. Cikkében meghatározott helyzetekkel.

5.4.4. A törvény a **Btk. különös részébe** a következő tényállásokat iktatta be, illetve módosította:

- 176/A. § (Zaklatás),
- 214/A. § (1) bekezdése (Jogellenes tartózkodás elősegítése),
- 283/A. § (Visszaélés kábítószer-pekurzorral),
- 289. § (5) bekezdése (A számvitel rendjének megsértése),
- 298/D. § b)-d) pontja (Jogosulatlan pénzügyi tevékenység),
- 300. § (1) bekezdése és (2) bekezdés b) pontja (Gazdasági titok megsértése),
- 303. § (4) bekezdése és 303/A. § (2) bekezdés b) pontja (Pénzmosás),
- 303/B. § (A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása).

6. A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) módosításai

6.1. A 2007. évi XXVII. törvény (a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról) a Btk. mellett a Be.-ben is **jelentős változtatásokat** eszközölt az alábbiak szerint:

6.1.1. A törvény a megyei bíróságok hatáskörébe utalta a visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (Btk. 263/B.§) tényállását megvalósító pereket (Be. 16. § (1) bekezdés g) pontja).

6.1.2. A gyakorlati tapasztalatokat követve a számvitel rendjének megsértése esetén – a törvény hatályba lépését követően – már az általános illetékességi szabályok az irányadók (Be. 17. § (6) bekezdés).

6.1.3. A Be. 59. §-a szerint a terhelt, a tanú és a Be.-ben meghatározott más személyek érdekében segítő járhat el. A segítő akkor tud az általa képviselt személy érdekében megfelelő tevékenységet kifejezni, ha megismerheti azokat az iratokat, amelyek megismerésére az általa képviselt személy jogosult. Erre vonatkozóan a Be. nem tartalmazott rendelkezést, ezt a hiányosságot pótolta a törvény a 70/B. § (7) bekezdés kiegészítésével.

6.1.4. Az őrizetbe vétel (Be. 126. §) jogintézményének hatékonyabbá tételét szolgálta, hogy ha a bíróság elé állításnak a Be. 517. §-ának (1) bekezdésében meghatározott, és az őrizetbe vétel általános feltételei egyaránt fennállnak, a terhelt őrizetbe vétele a bíróság elé állítás céljából is elrendelhető.

6.1.5. A Be. 147. §-ának (4) bekezdése nem volt összhangban a távoltartás elrendelésének, a Be. 138/A. §-ának (2) bekezdésében meghatározott feltételeivel. Távoltartás ugyanis nem rendelhető el abból az okból, hogy a terhelt eljárási cselekményeknél történő jelenlétét biztosítsa, ezért az előzetes letartóztatás óvadék ellenében való megszüntetésekor sem léphet az előzetes letartóztatás helyébe.

A törvény a Be. 147. §-a (4) bekezdése harmadik mondatának módosításával összhangot teremtett a hivatkozott rendelkezések között.

6.1.6. A Be. 193. §-a szabályozza a nyomozás iratainak megismerhetőségét. A törvény eddig nem tartalmazott rendelkezést a nyomozás megszüntetésére vonatkozóan, ezért ezt a hiányosságot a módosítás egy új (7) bekezdés beiktatásával pótolta. A nyomozás megszüntetése esetén is lehetőséget kellett biztosítani a terhelt és védője számára az iratok megismerésére, a Be. 193. §-ának (1) bekezdésében meghatározott általános feltételek szerint.

6.1.7. A törvény az Alkotmánybíróság 62/2006. (XI. 23.) AB határozata folytán módosította a Be. 196. §-át. Az Alkotmánybíróság határozata tartalmazza, hogy a Be. 196. §-ában meghatározott ellenvetés nem jelent hatékony jogvédelmet a jogosultak számára a nyomozó hatóságot és az ügyészt a nyomozási szakaszban kötelező eljárási határidők túllépése ellen, továbbá, hogy a vádemelésre a törvényben meghatározott határidő túllépését az érintettek egyáltalán nem kifogásolhatják, ezért a törvény az ellenvetés jogintézményét megszüntette, és általánossá tette a panaszt, mint jogorvoslatot.

Az említett AB határozatnak való megfelelés érdekében, illetve annak analógiájára beépítésre került a Be.-be a 228/A. §, mely a vádemelés során biztosítja a fenti jogorvoslati lehetőséget.

6.1.8. A Be. 392. §-ának (4) bekezdése határozza meg, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban a tanács elnökének miről kell értesíteni a jogosultakat, ha a harmadfokú bíróság tanácsulésen intézi el az ügyet.

A rendelkezés eddig nem tartalmazta az ügyben eljáró tanács összetételére vonatkozó értesítési kötelezettséget. Az ügyben eljáró tanács összetételének megismerését indokolttá tevő garanciális szempontoknak ugyanúgy érvényesülniük

kell a harmadfokú eljárásban is, mint a másodfokú eljárásban; a törvény ezt az összhangot teremtette meg a rendelkezések között.

6.1.9. A törvény a Be. 408. §-ának (1) bekezdését egy új f) ponttal egészítette ki, amely szerint perújítási ok, ha a köztársasági elnök a terhelttel szemben a büntetőeljárás megszüntetéséről határoz a kegyelmi eljárásban. A rendelkezés összefügg a Be. 598. §-a (1) bekezdésének módosításával. A kegyelmi kérelem előterjesztésének visszaélésszerű gyakorlását kívánta megakadályozni a rendelkezés azzal, hogy a korábbi szabályozástól eltérően, lehetővé tette az eljárás folytatását, és az eljárás ügydöntő határozattal befejezését a kérelem előterjesztését követően is.

Ha viszont a kegyelmi kérelem eredményre vezetett, de erről a határozatról a bíróság nem szerzett időben tudomást, ezért az eljárás jogerősen befejeződött, meg kellett teremteni annak a lehetőségét, hogy perújítás keretében a bíróság a kegyelmi határozatnak megfelelő döntést hozzon, és hatályon kívül helyezhesse az ítéletet, illetőleg ítéleteket. Ez a rendelkezés érvényes arra az esetre is, ha a bíróság – nem értesülve a köztársasági elnök korábban meghozott határozatáról – az időközben eljárási kegyelemben részesített vádlottat jogerősen felmentette, ez esetben ugyanis az eljárás folytatására - és a terhelt felmentésére – nem lett volna törvényi lehetőség.

A Be. 409. §-ába egy új bekezdés beiktatásával a törvény a 408. § (1) bekezdés f) pontja esetén a perújítás lefolytatását kötelezővé tette.

6.1.10. Ha a terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ítéletet hoztak, vagy a terheltet nem a valódi nevén ítélték el, perújításnak és felülvizsgálatnak is helye van. Nem indokolt, hogy egy törvénytértés két különböző rendkívüli jogorvoslati eljárást is megalapozzon, ezért a törvény a felülvizsgálati okok közül ezt az okot mellőzte (Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja).

6.1.11. A Be. 427. § (1) bekezdés a) pontja a Legfelsőbb Bíróságot arra kötelezte, hogy egyes esetekben olyan terhelt bűnösségét állapítsa meg, akit első- és másodfokon egyaránt felmentettek, illetve vele szemben a büntetőeljárást megszüntették.

Ez ellen a határozat ellen nem volt helye jogorvoslatnak, ezáltal a terhelt a bűnösségét megállapító, illetve vele szemben büntetést kiszabó vagy intézkedést alkalmazó határozatot nem támadhatta meg.

Ezért a törvény a Be. 427. §-a (1) bekezdésének a) pontjából mellőzte azt az esetet, amikor a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Emiatt viszont a törvény a Be. 428. § (1) bekezdését is módosította azzal, hogy ilyen esetekben a Legfelsőbb Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja.

6.1.12. Meg kellett teremteni annak a lehetőségét, hogy ha a terhelt előzetes letartóztatásban, házi őrizetben, vagy ideiglenes kényszergyógykezelés hatálya alatt volt, de a bíróság nem szabott ki szabadságvesztést, közérdekű munkát, pénzbüntetést vagy kiutasítást, vagy ha az előzetes letartóztatás, a házi őrizet vagy az ideiglenes kényszergyógykezelés tartama meghaladta a jogerősen kiszabott szabadságvesztés, közérdekű munka tartamát, illetőleg a pénzbüntetés napi tételeinek számát, a terhelt részesülhessen kártalanításban.

Ezekben az esetekben ugyanis a terhelt a kártalanítás jelenleg szabályozott eseteivel egyezően alaptalanul szenvedte el a kényszerintézkedést, legalábbis annak a jogerős ítélet szerinti büntetés mértékét meghaladóan. Ezért a törvény módosította a Be. 580. §-át.

Hatályos: 2007. június 1-jétől.

6.2. A 2007. évi CV. törvény (a Schengeni Végrehajtási Egyezmény keretében történő együttműködésről és információcseréről) **a Be.-be iktatta a 73/A. §-t.** A korábbi szabályozás szerint a magyar bíróság által kibocsátott nemzetközi elfogatóparancs és az európai elfogatóparancs hatálya nem terjedt ki a Magyar Köztársaság területére, azaz, ha nemzetközi elfogatóparancs vagy európai elfogatóparancs alapján Magyarországon találták meg a terheltet, az eljárás belföldi elfogatóparancs hiányában nem volt lefolytatható. A törvény ezen anomália orvoslása érdekében a Be. módosításával megteremtette az eljárás lefolytathatóságának lehetőségét.

Hatályos: 2007. augusztus 10-től.

6.3. A 2007. évi XXXVIII. törvény (a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról) a szakértők kizárásának **(Be. 103. §)** korábbi szigorúbb rendelkezésén enyhített. A módosítás nyomán az ügyben eljáró vagy eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozóhatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban levő személynek a hozzátartozója már lehet szakértő.

Hatályos: 2007. május 26-tól.

6.4. A 2007. évi LXXXII. törvény (egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről) **hatályon kívül helyezte** a Be. 210. § (1) bekezdésének azt a kogens rendelkezését, amely alapján a nyomozási bírónak ülést kellett tartania indítvány esetén, amennyiben az (más esetek mellett) külföldre utazási tilalom biztosítására irányuló intézkedésre vonatkozott.

Hatálytalan: 2007. július 1-jétől.

6.5. A 2007. évi XIII. törvény (a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény és az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény módosításáról) **hatályon kívül helyezte a Be. 579. §-át** (lásd 5.2. pontnál).

Hatálytalan: 2007. április 12-től.

6.6. A 2007. évi CLXII. törvény (az egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról) a Be.-ben az alábbi **módosításokat** hajtotta végre:

6.6.1. A törvény hatályba lépését követően már lehetséges **a büntetőeljárás során rögzített személyes adatok** – személyazonosításra alkalmatlan módon való – **statisztikai célra történő felhasználása.**

6.6.2. A **Be. 190. § (4) bekezdése** rendelkezik arról, hogy a nyomozás megszüntetése esetén a bűnügyi költséget az állam viseli (kivéve azt, amely a gyanúsított mulasztása folytán merült fel), ugyanakkor nem szólt arról az esetről,

amikor az eljárás megszüntetésére ügyészi szakban kerül sor. Ezt a hiányosságot pótolja a törvény, amikor a 190. § (4) bekezdés analógiájára a Be.-be iktatta a **226/A. §-t**.

6.6.3. Az ítélet és az ügydöntő végzés tartalmi elemei pontosításra kerültek (**258. § (2) bekezdés d) pontja**).

6.6.4. A törvény a **Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontját** is módosította, ezáltal kizárta a felülvizsgálat lehetőségét a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálat során hozott határozata ellen.

6.6.5. A Be. Eddig csak a még végre nem hajtott büntetés esetén tette lehetővé az igazságügyért felelős miniszter számára, hogy a kegyelem iránti előterjesztést tegyen a köztársasági elnök felé, intézkedésnél azonban egyáltalán nem engedte meg. A módosítás folytán próbára bocsátás és javítóintézeti nevelés alkalmazásakor is meg lesz ennek a lehetősége (**597. §**).

Bővült azon személyek köre, akik kegyelmi kérelmet nyújthatnak be: a törvény hatályba lépését követően a fiatalkorú törvényes képviselője is megteheti ezt.

6.6.6. A törvény a bűnügyi költség vagy a rendbíróság elengedésére vonatkozó eljárás (**599. § (2)-(3) bekezdés**) szabályait is pontosította a gyakorlati tapasztalatok alapján:

- egyrészt az első fokú bíróság feladatává tette a törvényben felsorolt adatok beszerzését és az igazságügyért felelős miniszterhez való felterjesztését,
- másrészt (nem taxatív módon) meghatározta azoknak az adatoknak a körét, amelyek az igazságügyért felelős miniszter döntésének alapjául szolgálhatnak.

Hatályos: 2008. január 1-jétől.

6.7. A 2007. évi CLXIII. törvény (a büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységgel összefüggésben egyes törvények módosításáról) a **Be. 45. § (1)**, valamint az **56. § (5)-(6) bekezdéseit** módosította, tekintettel arra, hogy 2007. január 1-jétől a Be. hatálya alá tartozó, továbbá azokban az ügyekben, amelyeket a bíróság közvetítői eljárásra utalt, a sértettek jogainak biztosítása érdekében a 2006. évi CXXIII. törvény (a büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről) hatályba lépett.

Ennek értelmében sem védő, sem képviselő nem lehet a továbbiakban, aki az ügyben közvetítőként jár, vagy járt el.

Hatályos: 2008. január 1-jétől.

7. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium rendeletei

1/2007. (I. 25.) IRM rendelet a büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységgel összefüggésben egyes igazságügy-miniszteri rendeletek módosításáról

29/2007. (V. 31.) IRM rendelet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok megjelöléséről

32/2007. (VI. 18.) IRM rendelet a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet módosításáról (2007. július 31-vel hatályon kívül helyezte önmagát)

33/2007. (VI. 22.) IRM rendelet az igazságügyi szakértői testületek szervezetéről és működéséről

41/2007. (VIII. 29.) IRM rendelet a cégbejegyzési eljárás és a cégnyilvántartás egyes kérdéseiről szóló 21/2006. (V. 18.) IM rendelet módosításáról

42/2007. (VIII. 29.) IRM rendelet a Céglapokban megjelenő közlemények közzétételéről és költségtérítéséről szóló 22/2006. (V. 18.) IM rendelet módosításáról (2007. szeptember 2-vel hatályon kívül helyezte önmagát)

43/2007. (VIII. 31.) IRM rendelet a bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X. 6.) IM rendelet módosításáról

44/2007. (IX. 19.) IRM rendelet a büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól

46/2007. (IX. 29.) IRM rendelet az igazságügyi szakértői tevékenységgel kapcsolatos egyes rendeletek módosításáról (2007. október 2-vel hatályon kívül helyezte önmagát)

47/2007. (X. 20.) IRM rendelet az ingyenes céginformációról

54/2007. (XII. 21.) IRM rendelet a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében az ügyvéd által végzendő személyazonosság- és igazolvány-ellenőrzéssel kapcsolatos eljárás részletes szabályairól és az ellenőrzéssel kapcsolatos ügyek nyilvánosságáról,

55/2007. (XII. 21.) IRM rendelet a közjegyzőket és a közvetítőket érintő egyes igazságügy-miniszteri rendeletek módosításáról.

III. A LEGFELSŐBB BÍRÓSÁG HELYZETE

1. A Legfelsőbb Bíróság alkotmányos helyzete, feladatai és hatásköre

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságának alkotmányos helyzete nem változott 2007-ben sem. Jogegységi határozataival és sokirányú elvi munkájával továbbra is biztosította az egységes, kiszámítható ítélkezési gyakorlatot. Lefolytatta a hatáskörébe utalt bírói, közjegyzői és végrehajtói fegyelmi eljárásokat.

A magyar igazságszolgáltatás új, négy szintű szervezeti rendszere kiépült az elmúlt esztendőben. A Legfelsőbb Bíróság ítélkezése naprakésszé vált, noha itt nagyobb az egy bíróra jutó munkateher a megyei bíróságok másodfokú, valamint az ítélőtáblák ítélkezéséhez képest.

Az ítélkezési tevékenységét évek óta nehezíti a Fővárosi Ítélőtábla egy részének a Legfelsőbb Bíróság székházában történt elhelyezése, ami által a tanácsstermek és tárgyalótermek kihasználtsága jelentős mértékben növekedett, ezért sürgető a táblabíróság épületgondjának, a Fővárosi Ítélőtábla önálló épületének hiányából eredeztethető problémák megoldása.

2. A Legfelsőbb Bíróság szervezeti felépítése, személyi összetétele

A Legfelsőbb Bíróság 2007-ben változatlan szervezeti rendben és közel azonos létszámmal végezte alkotmányos feladatait.

A Legfelsőbb Bíróság bírói létszáma 2006. december 31. napjához képest egy fővel nőtt, jelenleg 78 fő, a berendelt bírók száma 4 fő. A titkárok és fogalmazók létszáma 19 fő, a tisztviselők létszáma 117 fő, az írnoki létszám 22 fő, a fizikai dolgozók létszáma változatlanul 81 fő.

A bírák száma a vezetőkkel együtt 78 fő. Az elnökön túl egy elnökhelyettes, három kollégiumvezető, egy kollégiumvezető-helyettes, 28 tanácselnök és 44 bíró dolgozik.

A személyzeti, a munkaügyi és az oktatási feladatokat – a Legfelsőbb Bíróság Titkársága alá rendelve – változatlanul a Személyzeti, Munkaügyi és Oktatási Osztály látja el.

A legfelsőbb bírósági bírák gyakorlat szerinti összetételét a velük szemben támasztható kellő élettapasztalatra és a magas fokú jogismeretekre vonatkozó igényt is tükrözi. A vezetőkkel együtt 78 legfelsőbb bírósági bíróból 48 nő.

3. A Legfelsőbb Bíróság ítélkező tevékenysége, a bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása

3.1. A bíróságok jogalkalmazása egységének biztosítása

A Magyar Köztársaság Alkotmányának 47. § (2) bekezdése, továbbá a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. tv. 27. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a Legfelsőbb Bíróság feladata a jogalkalmazás egységének a biztosítása. A Legfelsőbb Bíróság e feladatának az alábbiak szerint tett eleget.

A **Büntető Kollégium** összesen 5 büntető jogi tárgyú *jogegységi határozatot* hozott.

Az *1/2007. BJE* határozatával a kábítószerrel visszaélés bűncselekményének megítélése kérdéseiben adott iránymutatást.

Kimondta, hogy a kábítószerrel visszaélés megvalósulásakor természetes egységet csak az azonos törvényi tényállásba ütköző magatartások képeznek. Megállapította továbbá, hogy a megszerzéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés befejezettségének megállapíthatósága szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a megszerzett kábítószer-mennyiségnek később mi lett a sorsa. Rámutatott arra is, hogy a forgalomba hozattal elkövetett kábítószerrel visszaélés megállapíthatóságához irányadó szempontokat már adtak korábban közzétett iránymutató döntések. A kereskedéssel elkövetés tényállásszerűségének értelmezéséhez hasonlóan meghozott állásfoglalásokban is találhatóak irányadó szempontok.

A *2/2007. BJE* számú jogegységi döntés hatályon kívül helyezte a Büntető Kollégium 1. számú állásfoglalását.

Ez az állásfoglalás a bűncselekmények megnevezéséről szólt. A hatályon kívül helyezést az indokolta, hogy a BK 1. számú állásfoglalás közel három évtizede volt már hatályban, ez idő alatt a büntető törvénykönyvet 65 esetben módosították és kiegészítették, számos új bűncselekményt kodifikáltak. Fontos követelmény, hogy a bíróságok a bűncselekményeket azonos módon jelöljék meg, ezt szolgálta volna a BK 1. állásfoglalás helyébe lépő jogegységi határozat. Az időközben meghozott, és várhatóan 2008. január 1-jén hatályba lépő Be. módosítás folytán az állásfoglalás taxatív jellegű újraalkotása okafogyottá vált, helyette általános jellegű kollégiumi vélemény kerül majd megalkotásra.

A *3/2007. BJE* számú határozat kimondta, hogy ha az elkövető egy cselekményével valósítja meg a hivatali visszaélést és a hivatalos személy által elkövetett személyes adattal visszaélést, bűnössége csak az utóbbi bűncselekményben állapítható meg.

A 4/2007. BJE számú határozat a garázdaság büntettének csoportos elkövetése esetén a résztvevők elkövetői minősége tekintetében ad iránymutatást.

Az 5/2007. BJE számú jogegységi határozat 2007. november 14-én került kihirdetésre. Ez a kollégiumi állásfoglalások hatályon kívül helyezését mondja ki.

A Büntető Kollégium *kollégiumi vélemény*ben adott iránymutatást az alábbi jogalkalmazási kérdésekben.

Az 1/2007. Bkv. átfogóan és részletesen elemezte a törvényes vád fogalmát.

A 2/2007. Bkv. kimondta, hogy 43 kollégiumi állásfoglalást nem tart fenn, mert azok a jogszabályok változása folytán meghaladottakká váltak.

A 3/2007. Bkv. a közvetítői eljárásra vonatkozó új jogintézmény szabályait értelmezte.

A 4/2007. Bkv. felülvizsgálta az új Be. hatályba lépése óta közzétett egyes állásfoglalásokat és véleményeket és a fenntartott részleteiket egységes véleménybe foglalta.

Az 5/2007. Bkv. hatálytalanította az ügyészek és bírák mentelmi jogáról szóló álláspontot.

A 2007. október 1-jén és október 8-án tartott ülésén a Büntető Kollégium felülvizsgált 62 kollégiumi állásfoglalást. A Legfelsőbb Bíróság Büntető Jogegységi Tanácsa 2007. november 7-én e 62 kollégiumi állásfoglalást hatályon kívül helyezte, majd a Büntető Kollégium november 14-i ülésén a hatályon kívül helyezett és előzetesen felülvizsgált állásfoglalások közül 55 állásfoglalást újraalkotott és kollégiumi véleményként közzétett, 7 kollégiumi állásfoglalást a törvényi változásokra figyelemmel nem tartott fenn.

A Büntető Kollégium tanácsainak határozatai közül a havonta megjelenő *Bírósági Határozatok*ban 72 eseti döntést tett közzé, a *BH Plusz*ban pedig 108 eseti határozatot ismertetett.

A Büntető Kollégium előtt 2006-ról 165 ügy maradt folyamatban, **2007-ben** 1010 új ügy érkezett, a tanácsok **976 ügyet fejeztek be**, folyamatban maradt 199 büntetőügy.

Július 6-án a Legfelsőbb Bíróságon megrendezett *országos értekezlet*en a kollégiumvezetők az egész országra kiterjedő átfogó, de konkrét ügycsoportokat érintő szakmai kutatómunkát határoztak el, s a végrehajtásra 2007 decemberéig kollégiumi szintenként határidőt tűztek.

A Bszi. 33. §-ának (4) bekezdésében foglaltaknak eleget téve a kollégiumvezető, illetve a kollégium tagjai 12 esetben vettek részt az ítélőtáblák és a megyék kollégiumi ülésein. A kollégiumi élet intenzitása, az ítélőtáblák és a megyék kollégiumvezetőivel a kapcsolattartás rendszeressége, az ezekből is táplálkozó jogegységi határozatok, valamint a joggyakorlatot orientáló döntések igazolják, hogy a Büntető Kollégium képes a büntető ítélkezést átlátni és egyöntetűségét biztosítani.

A **Polgári Kollégium** három szakágához a vizsgált időszakban összesen 3514 ügy érkezett, amelyből 176 ügy a Pp. 233/A. §-a szerinti végzés elleni fellebbezés, 279 db peren kívüli ügy, amelyek nagyobb része bíróság kijelölésével kapcsolatos jogvita, 3052 db pedig felülvizsgálati ügy. Új jogintézményként jelentkezett a 2006. évi XIX. törvény által a Pp.-be beiktatott új 114/A. §-a szerinti eljárás elhúzódása miatti kifogás, melyből 7 ügy érkezett a Polgári Kollégiumhoz.

A Polgári Kollégium a vizsgált időszakban **összesen 3075 ügyet fejezett be.** Folyamatban maradt összesen 1730 ügy, amelyből 1699 felülvizsgálati ügy.

A Polgári Kollégium hátralékmentes, összesen 2 db egy éven túli ügy van folyamatban. A hat hónapon túl folyamatban lévő ügyek száma 294, melyből 266 ügy a munkaügyi szakágban van folyamatban.

Sürgető feladat a munkaügyi szakág bírói létszámának növelése. A jelenleg 7 főből – két tanácsból – álló munkaügyi szakág bírói létszáma nem elegendő az évek óta jelentős mennyiségű ügy hátralékmentes feldolgozására.

A Polgári Kollégium ebben az évben is nagy hangsúlyt helyezett a jogegység biztosítása érdekében rá háruló feladatok megoldására.

A vizsgált időszakban összesen 9 db jogegységi eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem érkezett a Polgári Kollégiumhoz. E kérelmeket – az Elvi Csoport és a szaktanácsok közreműködésével – behatóan megvizsgálták, ennek eredményeként négy kérdésben került sor jogegységi eljárás lefolytatására vonatkozó indítvány előterjesztésére és jogegységi határozat meghozatalára. Ezek közül három kérdésben a Közigazgatási Kollégiummal közös jogegységi határozat meghozatalára került sor.

Az említett jogegységi határozatok lényege a következő:

- Az 1/2007. KPJE számú, a Közigazgatási Kollégiummal közösen hozott jogegységi határozat a csőd- és felszámolási eljárásról szóló törvény egyes rendelkezéseit értelmezte.

A jogegységi határozat kimondta, hogy az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 4. § (3) bekezdés c) pontja 1993. szeptember 2. napjától 1996. május 11. napjáig hatályos rendelkezése szerint a kárpótlás céljára elkülönített és a külön

törvényben meghatározott földalapba kijelölt földterület a megjelölt időszakban sem tartozott a gazdálkodó szervezet (szövetkezet) felszámolás alá vonható vagyonába.

A jogegységi határozat kimondta továbbá azt is, hogy a Cstv. az említett időszakban hatályos korlátozó törvényi feltétele, miszerint „ha a tagok és alkalmazottak tulajdonba adásáról a szövetkezet közgyűlése az eljárás kezdő időpontjáig határozott, és a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratokat is elkészítették”, kizárólag „a kárpótlási árverésre kijelöléssel nem érintett, illetve a kárpótlási árverésből visszamaradt földterület”-re vonatkozatható. De azt is kimondta, hogy a Cstv. korlátozó feltételt megállapító rendelkezését az 1996. május 11. napján még folyamatban lévő felszámolási eljárásokban nem lehet alkalmazni.

- A 2/2007. KPJE számú – szintén a Közigazgatási Kollégiummal közösen meghozott – jogegységi határozat a 2/2005. KJE jogegységi határozat alkalmazhatóságáról döntött.
- Az 1/2007. PJE számú jogegységi határozat a mögöttes felelősség, illetve a mögöttes felelőssel szembeni követelés elévülésének kérdéséről rendelkezett.

A jogegységi határozat szerint a mögöttes felelősség járulékos jellegű, másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség, mely szerződésen vagy törvény rendelkezésén alapulhat. A mögöttesen felelős ugyanazon kötelezettség teljesítéséért felel, mint a főkötelezett. Ezért a követelés elévülése mind a főkötelezettel, mind a mögöttesen felelőssel szemben ugyanabban az időpontban kezdődik, a főkötelezettel szemben megszakító jogcselekmények nem szakítják meg az elévülést a mögöttesen felelős személlyel szemben. E követelés elévülése a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságáig nyugszik. Az elévülés nyugvása az elévülés megszakadását fogalmilag kizárja.

Rögzítette még a jogegységi határozat, hogy a főkötelezettel szemben el nem évült követelés az elévülés nyugvásának megszűntétől számított egy éven belül érvényesíthető a mögöttesen felelős személlyel szemben.

- A Közigazgatási Kollégiummal közösen hozott 3/2007. KPJE számú jogegységi határozat szerint az elővásárlásra jogosult egyoldalú kérelme alapján a tulajdonjog az ingatlan-nyilvántartásba csak akkor jegyezhető be, ha az eladó az elővásárlásra jogosult javára a bejegyzést megengedő nyilatkozatot (bejegyzési engedélyt) megadja.
- A 2007. december 17-én nyilvánosan kihirdetésre került 4/2007. KPJE számú jogegységi határozat a fegyveres szervek hivatásos állományú tagja szolgálati

idejének számítása körében mondta ki azt, hogy a szolgálati időbe a szakmunkásképzést folytató szakközépiskolákban töltött tanulmányi időt a 1019/1976. (VI. 24.) MT határozat 12. e) pontja alapján szolgálati időként be kell számítani.

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma a vizsgált időszakban *kollégiumi ülésen* vitatta meg – többek között – a bíró felmentése jogellenességének megállapítása iránti perben hozott ítélet rendelkező részével kapcsolatos kérdéseket. Foglalkozott a kollégiumi ülés az új Ptk. tervezetének a közreműködőért való felelősségre vonatkozó szabályaival, valamint azzal a kérdéssel, hogy a földhivatali eljárásban bejegyezhető-e az elővásárlásra jogosult tulajdonjoga az ő egyoldalú kérelme alapján. Ez utóbbi kérdésben a kollégium jogegységi határozat meghozatalát tartotta szükségesnek, amire sor is került (3/2007. KPJE).

A korábbi gyakorlatnak megfelelően a Polgári Kollégium havonkénti rendszerességgel tartott *tanácselnöki értekezleteket*, amelyeken aktuális jogi és munkaszervezési kérdéseket vitatott meg. 2007. év első felében tanácselnöki értekezletek keretében folytatta a Polgári Törvénykönyv tervezetének megvitatását és a tervezetre tett észrevételek kidolgozását. A Polgári Törvénykönyv tervezetének valamennyi könyvére észrevételeket tett és azt eljuttatta a Kodifikációs Főbizottsághoz, valamint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumba. 2007. év második felében a tanácselnöki értekezletek egyik fő témája a 2007. évi 3. számú OIT szabályzat szerint a határozatok anonimizálása során a bírákra háruló feladatok megvitatása volt. A tanácselnöki értekezleten elhangzott álláspont szerint **a határozatok anonimizálásával kapcsolatos teendők rendkívül nagy megterhelést jelentenek mind a bírák, mind a tanácselnökök számára. A jelenlegi feltételek mellett az anonimizálással kapcsolatos feladatok megfelelő szintű ellátásáért nem tudnak felelősséget vállalni, ezzel kapcsolatban haladéktalan intézkedések megtétele szükséges.**

A korábbi évekhez hasonlóan a Polgári Kollégium 2007-ben is szoros kapcsolatot tartott az ítélőtáblák és a megyei bíróságok kollégiumaival és azok vezetőivel. A Polgári Kollégium vezetője, a kollégiumvezető-helyettes vagy esetenként a kollégium valamely tagja az ítélőtáblák és megyei bíróságok kollégiumi ülésein – melyekből a vizsgált időszakban 26 volt –, valamint regionális tájértekezletein minden esetben részt vettek. Az ítélőtáblák, illetve a megyei bíróságok kollégiumvezetői által készített és előzetesen megküldött vitaanyagokat behatóan tanulmányozták, majd a szaktanácsok véleményének beszerzése során kialakított álláspontunkat a kollégiumi ülésen a résztvevők elé tárták. Az ítélőtáblák és a megyei bíróságok kollégiumai az esetek döntő többségében a kollégium által kifejtett álláspontnak megfelelő véleményt alakítottak ki.

A kollégiumi ülések vitaanyagának jogkérdést tartalmazó része, továbbá a jogegységi eljárás kezdeményezése iránti kérelmek, jogegységi határozatok, valamint

a kollégiumi üléseken meghozott vélemények folyamatosan feldolgozásra kerülnek az LB Informatikai Osztálya által készített számítógépes program alkalmazásával. A programhoz hozzáférést biztosítottak az ítélőtáblák és a megyei bíróságok kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesei részére, hogy szükség esetén tájékozódhassanak arról; hol, milyen kérdés került már megvitatásra, és milyen eredménnyel.

Az információcserénél továbbra is meghatározó fórum a *civilisztikai kollégiumvezetők országos tanácskozása*. Ilyen konzultatív tanácskozás megtartására 2007-ben kétszer került sor. A tanácskozás szakmai anyagát a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma állította össze az ítélőtáblák és a megyei bíróságok kollégiumvezetőinek javaslatai és az általuk készített vitaanyagok felhasználásával. Ezek alapján megvitatásra kerültek:

- a földhivatalhoz intézett megkeresésekkel kapcsolatos jogalkalmazási kérdések,
- a személyiségi jogi perek típusai és a bírói jogalkalmazás lehetőségének kérdése,
- a személyhez fűződő jogok megsértésére hivatkozással a bírák és bíróságok ellen indított perekkel kapcsolatos problémák,
- a mögöttes felelősséggel kapcsolatos kérdések,
- az eljárás elhúzódása miatti kifogás jogintézményével kapcsolatos problémák,
- a Vht. 136/A. §-ának alkalmazása során felmerülő kérdések, valamint
- a végrehajtási jog elévülésének hivatalbóli figyelembevétele esetén követendő eljárással kapcsolatos problémák.

Külön tanácskozás foglalkozott az újabb Pp. módosítás jogszabálytervezetével, amely – többek között – az elektronikus eljárás bevezetésére is vonatkozott. A tanácskozás résztvevői rámutattak arra, hogy a Pp. időnkénti módosítása helyett elengedhetetlen egy új Pp. megalkotása. Ebben a körben *kodifikációs bizottság* mielőbbi létrehozását szorgalmazták. A tanácskozás tagjai indokolatlan és elhamarkodott lépésnek tartják a tervezetben foglalt időpontoktól *az elektronikus eljárás bevezetését*.

A Polgári Kollégium 2007. évi tevékenységét összességében értékelve megállapítható, hogy ez évben is folytatódtak azok a – lényegében 2005-től, az ügyhátralék feldolgozásától megkezdődött – kedvező folyamatok, amelyeknek lényege a jogegység megteremtésére irányuló tevékenység hatékonyságának fokozása, az ítélkezés magas szakmai színvonalának a megőrzése, civilisztikai területen a Legfelsőbb Bíróság szakmai súlyának, tekintélyének növelése.

A **Közigazgatási Kollégium** 2007. évi tevékenységével kapcsolatban a következők állapíthatók meg:

A kollégium – a megnövekedett munkateher ellenére – jelentős erőfeszítéseket tett a közigazgatási bíráskodás gyakorlatának egységesítése, illetve továbbfejlesztése

érdekében. A jogegységi eljárások tekintetében egyre inkább nyilvánvalóvá válik, hogy a közigazgatási perekben folytatott gyakorlat szoros összefüggésben van a Polgári Kollégium tevékenységével, így a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 30. §-ának (2) bekezdése alapján a joggyakorlat továbbfejlesztése, illetőleg az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében hozandó döntés több szakág ügykörét érinti. Ennek következtében 2007-ben a Bszi. 30. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az érintett szakágban eljáró bírák közül kijelölt héttagú jogegységi tanács hozta meg az alábbi, korábban a Polgári Kollégiumnál is említett (lásd 16-17. oldal) jogegységi határozatokat:

A Legfelsőbb Bíróság *1/2007. KPJE* jogegységi határozatának meghozatalát az tette szükségessé, hogy a bíróságok a különböző szinten – még a Legfelsőbb Bíróság előtti felülvizsgálati eljárásban is – meghozott bírósági határozatokban eltérően értelmezik a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 4. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltakat.

Jelentős elvi kérdésben foglalt állást a *2/2007. KPJE* jogegységi határozat, amely felülvizsgálta a *2/2005. KJE* jogegységi határozatot. Így első ízben fordult elő, hogy a Legfelsőbb Bíróság – az időközben kialakult bírói gyakorlatra figyelemmel – felülvizsgálta saját korábbi jogegységi határozatát. A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője által indítványozott jogegységi eljárásban meghozott jogegységi határozat kimondta, hogy a Legfelsőbb Bíróság *2/2005. KJE* jogegységi határozata ez utóbbi jogegységi határozat közzétételétől nem alkalmazható.

A *2/2005. KJE* jogegységi határozat felülvizsgálatát az indokolta, hogy az e határozatban foglalt jogértelmezés, mely szerint a társadalmi szervezet természetes személy tagja az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvényben (Etv.) meghatározott jogait csak személyesen gyakorolhatja, meghatalmazás alapján más nem képviselheti, a határozat indokolásában foglaltakra is tekintettel a polgári jog szabályainak – ezen belül a Ptk. 219. § (1) és (2) bekezdésének – az alkalmazhatóságát érintette, ezért indokolt lett volna a jogegységi eljárást a Bszi. 30. § (2) bekezdés szerinti összetételű, héttagú jogegységi tanács közreműködésével lefolytatni.

A *2/2005. KJE* jogegységi határozat indokolása rámutatott arra, hogy az Etv. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné a tagsági jogok meghatalmazott útján való gyakorlását, a Ptk. 219. § (1) bekezdésének a képviselő általi jognyilatkozat tételi szabálya pedig csak szerződéses jogviszonyokra vonatkozik és nem irányadó a társadalmi szervezetek közjogi jogviszonyaira.

A *2/2007. KPJE* jogegységi határozatban foglaltak szerint, mivel sem az Etv.-ben, sem a Ptk.-ban nincs olyan rendelkezés, amely a társadalmi szervezet tagjait megillető jogok (jognyilatkozatok) képviselő útján való gyakorlását általános érvénnyel (az alapszabályban való eltérés lehetőségére is kiterjedően) kizárná, ezért

a Legfelsőbb Bíróság jogegységi határozata az értelmezendő jogszabály tartalmát meghaladóan nem mondhatta volna ki a társadalmi szervezet természetes személy tagjának joggyakorlását általános érvénnyel és kötelező erővel korlátozó módon, hogy a társadalmi szervezet természetes személy tagja az Etv.-ben meghatározott jogait csak személyesen gyakorolhatja.

Hasonlóan a két kollégiumot érintő kérdés volt, hogy *az ingatlanokkal kapcsolatos elővásárlási jog gyakorlása során a földhivatali eljárásban bejegyezhető-e a tulajdonjog a magát elővásárlási jogosultnak állító fél egyoldalú kérelme alapján*. A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának álláspontja szerint a Ptk. 373. § (2) bekezdése alapján az elővásárlási jogosultnak az ingatlan-nyilvántartási eljárásban azt kell igazolnia, hogy a vételi ajánlatot teljes terjedelemben magáévá tette és az elővásárlásra vonatkozó jognyilatkozatát az eladóval közölte. A földhivatal a tulajdonváltás ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésekor az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. CXLI. törvény (Inytv.) 29. §-a alkalmazásával nem követelheti meg feltételként, hogy a bejegyzési engedély az elővásárlásra jogosult nevére szóljon.

Ezzel ellentétes álláspontot képviselt a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma, mert az általa elbírált perekben akként döntött, hogy bejegyzési engedély hiányában, egyoldalú kérelemre földhivatali eljárás keretében az elővásárlásra jogosult tulajdonjoga nem jegyezhető be. A polgári per bíróságára és nem az ingatlan-nyilvántartási hatóság eljárására tartozik annak eldöntése, hogy az elővásárlási jog fennáll-e, az a jogosultat illeti-e meg és jogszerűen gyakorolta-e ezt a jogát.

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának vezetője által tett jogegységi indítvány alapján a Legfelsőbb Bíróság a 2007. szeptember 27. napján, héttagú jogegységi tanács által meghozott 3/2007. KPJE számú határozatában a Polgári Kollégium álláspontját fogadta el, és kimondta, hogy az elővásárlásra jogosult egyoldalú kérelme alapján a tulajdonjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére csak akkor kerülhet sor, ha az eladó az elővásárlásra jogosult javára a bejegyzési engedélyt megadja.

A 2006. évi önkormányzati választásokkal összefüggő bírósági felülvizsgálati eljárások során a bíróságok eltérő döntéseket hoztak a közös jelöltre leadott töredékszavazatok kompenzációs listán történő elszámolásával kapcsolatban.

A Vas Megyei Bíróság elnökének kezdeményezésére a kollégiumvezető jogegységi eljárás lefolytatását és jogegységi határozat meghozatalát indítványozta a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Övjt.) 44. § (3) bekezdésének értelmezésével kapcsolatos jogalkalmazási kérdésekben.

A Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumának jogegységi tanácsa 2007. július 4. napján meghozott végzésével a jogegységi határozat meghozatalát mellőzte, mert úgy ítélte meg, hogy az Övjt. rendelkezései meghatározzák a jelölő szervezet, a közös jelölt, a kompenzációs lista és a közös kompenzációs lista fogalmát, azonban nem szabályozzák azt az esetet, amikor az egy jelölő szervezetnek számító jelölő

szervezetek közös kompenzációs listája és egy harmadik jelölő szervezet önálló kompenzációs listája között kell a töredékszavazatot megosztani.

A jogegységi tanács álláspontja szerint az Övjt. 44. §-ában foglalt szabályozás hiányossága jogértelmezéssel nem pótolható, ezért az ellentétes döntések meghozatala során felmerült jogkérdések a hatályos törvényi szabályozás alapján jogegységi határozat hozatalával egyértelműen nem válaszolhatóak meg, mert a Legfelsőbb Bíróság az Alkotmány 47. § (2) bekezdése értelmében a bíróságokra kötelező jogegységi határozatával csak jogértelmező feladatot láthat el. Ha olyan új jogi normát hoz létre, amellyel joghézagot tölt ki, a jogalkotás funkcióját veszi át, amely az Alkotmánybíróság 42/2005. (XI. 14.) AB határozatban kifejtettek szerint ellentétben áll a hatalommegosztás elvével. Ezért a kollégium megkereste az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium államtitkárát, és indítványozta az Övjt. 44. §-ának módosítását.

A kormányzati szerkezet-átalakítással összefüggő törvénymódosításokról szóló 2006. évi CIX. törvénynek (a továbbiakban: Szatv.) a közigazgatási szervekre vonatkozó 2007. január 1. napjától hatályba lépő rendelkezései alapvetően megváltoztatták a *közigazgatási szervek működését és rendszerét*. Ezek a változások kihatottak az első fokon eljáró bíróság illetékességére a Pp. 326. §-a alapján és az alperes személyére is a Pp. 327. §-ban foglaltak szerint. A Szatv. rendelkezéseinek végrehajtásáról 2006. december 23-án és azt követően meghozott, az egyes közigazgatási ügytípusokban eljáró közigazgatási szervek hatáskörét és illetékességét meghatározó kormányrendeletek több megyére kiterjedő illetékességű és első fokú hatáskörben is eljáró regionális szerveket jelöltek meg.

Mindezek a változások szinte kivétel nélkül érintették a már folyamatban lévő közigazgatási pereket és – a közigazgatási szervek hatáskörének változása miatt, 2007. január elsejét követően, a Pp. 328. §-a alapján – a jogutód perbevonását tették szükségessé.

Ilyen előzmények után került sor 2007. január 15. napján a Legfelsőbb Bíróság *Közigazgatási Kollégiumának* e kérdésről kialakított *kollégiumi véleménye* elfogadására. A kollégiumi vélemény megerősítette a Bírósági Határozatok 2000. évi 8. számában közzétett véleményt, mely szerint „ha a jogszabályváltozás folytán megszűnt az a közigazgatási szerv, amely a támadott határozatot hozta és a jogszabály előírása folytán új közigazgatási szerv hatáskörébe került az ügy intézése, elegendő e ténynek az alapul szolgáló jogszabályra való hivatkozással történő megállapítása, valamint az új közigazgatási szerv tárgyalás esetén történő megidézése, a Pp. 61-64. §-ain alapuló formális döntés meghozatala szükségtelen. Kivételt képez az az eset, amikor a Pp. 328. §-ának (1) bekezdése alapján azért kell egy másik közigazgatási szervet alperesként perbe vonni, mert az ügy ennek a közigazgatási szervnek a hatáskörébe került, de a régi szerv más hatáskörben továbbra is működik. Ebben az esetben nem mellőzhető az új közigazgatási szerv perbevonásával egyidejűleg a korábbi közigazgatási szerv perből való elbocsátásáról való döntés.”

A Közigazgatási Kollégium 2007-ben tette közzé az 1/2006. KK véleményét a vitás jogalkalmazási kérdésekről. (E véleményt előzőleg konzultációs értekezleten vitatták meg.) A vélemény 18 pénzügyi, 2 közigazgatási eljárási, 4 adó- és illetékügyel, valamint építési ügyel kapcsolatban alakított ki véleményt.

A Közigazgatási Kollégium ebben az évben is folytatta a *vitás jogalkalmazási kérdések összegyűjtését*. Ennek során a Fővárosi Ítéltábla és a megyei (fővárosi) bíróságok közigazgatási kollégiumai számos kérdésben kérték a kollégium véleményét. Ezek kidolgozása folyamatban van. Ebben az évben is konzultációs értekezletre hívták az ítéltábla és a megyei bíróságok közigazgatási bíráit és velük egyetértésben alakították ki a kollégium véleményét.

Ezt meghaladóan is igen intenzív és szoros a kapcsolat a Fővárosi Ítéltábla és a megyei bíróságok közigazgatási kollégiumaival. Ebben az évben *hét kollégiumi ülésen* vettek részt, amelyeken a közigazgatási bírákat érintő kérdéseket vitatták meg.

A Legfelsőbb Bíróság elvi határozatainak 2006/2. számában a *Közigazgatási Kollégium 33 elvi határozata került közzétételre*. A 2007/1. szám előkészítése folyamatban van, várhatóan ugyanennyi elvi határozat közzétételére kerül majd sor.

3.2. Ítélező tevékenység

2006. december 31. napján folyamatban maradt:	2250 ügy,
2007-ben érkezett:	6843 ügy,
2007-ben befejezett:	6444 ügy.

A Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye című kiadványunk 2006. évi 2. száma 94 döntvényt tartalmaz, a 2007. évi hivatalos gyűjtemény még nem jelent meg.

Kiemelendőnek tartom még, hogy a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságához az elmúlt évben is bonyolult megítélésű ügyek érkeztek, amelyekben elmélyült elméleti munkára, magas szintű ítélkezési tevékenységre volt szükség, s ezek társadalmi megítélése – és esetenként a költségvetési kihatása is – jelentős volt.

4. Részvétel a jogszabályok előkészítésében

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróságához jogszabály-előkészítési tevékenységük során a végrehajtó államhatalmi ágak vezetői 2007-ben 166 előterjesztést küldtek. Ez az előző évihez képest jelentős emelkedést jelentett.

Az előterjesztések több mint kétharmada olyan súlyú volt, amely a Legfelsőbb Bíróságot szakmai tanulmány szintjének megfelelő álláspont kialakítására és válaszadására készítette.

A Legfelsőbb Bíróság folyamatosan részt vett a kodifikációs bizottságok munkájában. A tanulmányszintű válaszok és a kodifikációs bizottságokban való részvétel köréből a következőket emelem ki.

A Büntető Kollégium 19 büntető ügyszakot érintő jogszabálytervezetet véleményezett. Ebből kiemelkedett a három napos országos kollégiumvezetői értekezleten a Büntetőeljárás törvény új – 2007. január 1-jétől hatályos – rendelkezéseinek az értelmezése, valamint a Büntető Törvénykönyv tervezete általános részének új elgondolásairól kialakított előzetes elvi álláspontja. Mindezekről részletes javaslatot küldött az igazságügyi és rendészeti miniszternek. A törvény-, illetve jogszabálytervezetre tett részletes érdemi észrevételek közül kiemelendő még az egyes büntetőjogi tárgyú törvény módosításáról, valamint a Rendőrségről szóló törvény módosításáról szóló törvénytervezetre készített részletes vélemény.

A Polgári Kollégium – mindhárom szakágat érintő kérdésekre – összesen 31 jogszabálytervezetre tett észrevételt. A jogszabálytervezetek észrevételezésével kapcsolatban folyamatosan fennállt az elmélyült munkát akadályozó, vagy nagyban zavaró körülmény, hogy a tervezetek elkészítői az észrevételek elkészítésére és a válasz megadására igen szűk, általában néhány napos határidőt adtak. Ez a körülmény a Legfelsőbb Bíróság meghatározó egyéb feladatait figyelembe véve átgondolt észrevételezésre csak igen nagy nehézségek árán biztosított lehetőséget.

A Közigazgatási Kollégium 116 törvény, illetve jogszabálytervezetre tett észrevételt. Folyamatosan közreműködött a kodifikációs bizottságok munkájában. A jogszabálytervezetekre adott válaszok közül kiemelhető a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, a szolgáltatások fedezetéről szóló rendelet módosítására, a polgármesterek és helyi önkormányzati képviselők összeférhetlenségének megállapítására irányuló eljárásra, valamint a menedékjogról szóló kormányelőterjesztés tervezetére készített véleménye.

5. A nemzetközi kapcsolatok alakulása és az Európai Jogi Iroda tevékenysége

A Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda szervezésében a Legfelsőbb Bíróságon az elmúlt időszakban is számos külföldi vendég fordult meg, ahogy bíránk is több *külföldi konferencián* vettek részt.

Bíróságunkon továbbra is *kiemelt feladat* a közösségi jog megismerése és annak alkalmazása bíráink által. Ennek elősegítése érdekében tavaly is folytatódott a Legfelsőbb Bíróság által szerkesztett Bírósági Határozatok című folyóiratban az Európai Közösségek Bírósága ítéleteinek magyar nyelven történő közzététele.

Bíráink a beszámolási időszakban 17 *nemzetközi konferencián* képviselték a Legfelsőbb Bíróságot. E konferenciák többsége a közösségi jog területeit érintette, valamint regionális szintűek is voltak.

- Fokvárosban rendezték meg a gazdasági bírák nemzetközi szervezete éves konferenciáját.
- Helsinkiben a diszkriminációellenes törvényhozásról szerveztek workshopot.
- Oxfordban közösségi versenyjogi szemináriumon vettek részt ketten a Legfelsőbb Bíróságról.
- Párizsban az Európai Unió Államtanácsai és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságai Szervezete tartott munkaülést.
- Trierben az európai büntetőjogi együttműködés gyakorlatát vitatták meg a résztvevők.
- A spanyolországi Murciában az európai közösségi jog alkalmazásáról szólt a találkozó.
- Belgrádban az Emberi Jogok Európai Egyezményének nemzeti jogrendekbe történő átültetése volt a regionális konferencia témája.
- Bécsben az ENSZ keretében kormányközi szakértői tanácskozáson a bírói magatartásról folytattak eszmecsere.
- Luxemburgban novemberben a nemzeti bírók részére rendezett találkozón vettek részt bíráink, valamint decemberben a környezetvédelmi ügyekkel foglalkozó bírák kollokviumán.
- Az Európai Igazságszolgáltatási Tanácsok több összejövetelén is képviselték a Legfelsőbb Bíróságot bíráink.

Az elmúlt időszakban több *külföldi delegációt* is fogadtunk a Legfelsőbb Bíróságon. Februárban német szakértők tettek látogatást. Ugyancsak februárban a francia Bíróképző Nemzeti Iskola hallgatója töltött egy hetes szakmai programot nálunk. Márciusban ukrán bírói-ügyészi küldöttséget láttunk vendégül. Áprilisban Észak-Rajna-Vesztfália igazságügyi miniszterét fogadta Elnökhelyettes úr. Májusban a Bírói Jogászegylet 18 fős küldöttségét fogadtuk. Júniusban a Közép-Európai Egyetem nyári kurzusainak jogász hallgatói látogattak el hozzánk, ismerkedni a magyar igazságszolgáltatással.

A Legfelsőbb Bíróság a kétoldalú kapcsolatokon túl aktívan vesz részt a nemzetközi szervezetek munkájában is. Az Európai Unió Legfelsőbb Bírósági Elnökei Szervezetében, valamint az Európai Unió Államtanácsai és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságai Szervezetében vállalt tagságunk keretében is több találkozón vettünk részt az év folyamán.

Ez év szeptemberében vendéglátója voltam a Közép-európai Legfelsőbb Bírósági elnökök 8. állandó értekezletének, amelyen a régió nyolc legfelsőbb bíróságának elnöke vett részt. Az értekezleten szó volt a bíróságok leterheltségéről, valamint a bírói függetlenség védelméről.

Október 27-31. között meghívásomra hivatalos látogatáson tartózkodott Magyarországon az Európai Közösségek Bíróságának 9 tagú delegációja Vassilios Skouris elnök úr vezetésével. Az Európai Unió legmagasabb igazságszolgáltatási szervével való kapcsolatok a nemzeti bírák számára igen fontosak, csatlakozásunk óta a magyar bírák több ügyben fordultak előzetes döntésért a Bírósághoz. A látogatás során a két bíróság bírái részvételével „A közösségi jog és a tagállami adójogi szabályozás közötti esetleges összeütközés” címmel rendeztünk konferenciát.

A Legfelsőbb Bíróság és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökeként az alábbi hivatalos látogatásokat tettem a beszámolási időszakban:

2007. január 7-8. között Párizsban a francia Semmitőszék ünnepi ülésén vettem részt.

2007. január 17-20. között Strasbourgban az Emberi Jogok Európai Bírósága évadnyitó ünnepi ülésére utaztam ki.

2007. március 24-28. között Luxemburgban az Európai Unió megalakulásának 50. évfordulója alkalmából az Európai Közösségek Bírósága által rendezett ünnepi ülésen vettem részt.

2007. április 21-26. között az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága elnökének meghívására hivatalos látogatást tettem Washingtonban.

2007. április 26-28. között Párizsban az évente megrendezésre kerülő francia-magyar igazságügyi napok rendezvényein képviseltem a Legfelsőbb Bíróságot.

2007. május 3-5. között Horvátországban tettem hivatalos látogatást a horvát Legfelsőbb Bíróság elnökének meghívására.

2007. május 12-15. között az Európai Unió Államtanácsai és Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságai Szervezetének Varsóban megrendezett közgyűlésére utaztam el.

2007. június 21-23. között a Pannon jogásznapi Szlovéniában megrendezett éves tanácskozásán vettem részt.

2007. július 8-11. között Varsóban tettem hivatalos látogatást a lengyel Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének meghívására.

2007. július 16-án az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága elnökének és három tagú bírói delegációjának a francia Semmitőszék meghívására tett párizsi látogatása kapcsán az Európai Unió Legfelsőbb Bírósági Elnökei Szervezetének tagjaival való találkozáson vettem részt.

2007. július 21-én a németországi magyar zenei fesztivál megnyitóján vettem részt a Köztársasági Elnök úr felkérésére.

2007. augusztus 17-18. között Romániában a Háromszéki Magyarok Világtalálkozóján részt vettem egy korabeli kiemelkedő magyar jogász szoboravató ünnepségen.

2007. augusztus 21-23. között hivatalos látogatásra utaztam Tel Avivba az izraeli Legfelsőbb Bíróság elnöke meghívására.

2007. november 22-24. között rendezték meg Thaiföldön a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságok és Államtanácsok Nemzetközi Szervezetének IX. Kongresszusát. Három szekcióban vitatták meg a résztvevők a közigazgatási bírák státuszát, utánpótlását és képzését, karrierjük és életútjuk, valamint kötelezettségeik, jogaik és ezek garanciáit érintő különböző gyakorlati kérdéseket és problémákat. Jómagam a második szekcióban elnököltem. A Kongresszus közgyűlése újabb három évre megválasztott az izgatósági tanács tagjává.

6. Informatikai fejlesztések

6.1. OIT Hivatala által irányított központi beszerzések

Az OIT által 2006 novemberében jóváhagyott központi beszerzés keretében 2007. június-július hónapokban 20 db monitor, 8 db nyomtató és 1 db notebook került beszerzésre 1.335 ezer Ft értékben. A GIIR rendszerhez 1 db nagyteljesítményű hálózati nyomtató került szállításra 432 ezer Ft értékben.

Jelenleg folyamatban van annak a 12.339 ezer Ft értékű informatikai eszközbeszerzésnek az egyeztetése, amely az OIT októberi döntése értelmében a Legfelsőbb Bíróság informatikájának fejlesztésére szolgál.

6.2. Saját hatáskörben megvalósított fejlesztések

A 2007-es év elején került sor az előző évben a maradék beruházási keret terhére megrendelt 1 db szerver és 1 db számítógép szállítására és beüzemelésére 772 ezer Ft értékben. A szerver a már 10 éves, másik szerveren futó elvi adatlap rendszer üzemeltetésére, valamint a BIIR nyomtató program üzemeltetésére került beszerzésre.

A 2007. évi beruházási keretből további számítógépet szereztünk be a januárban felvett új bírák részére, 211 ezer Ft értékben.

Az orvosi rendelő számítógéppel történő felszerelésére 61 ezer Ft-ot költöttünk. Sor került 1 db gazdaságosan nem javítható nyomtató pótlására 78 ezer Ft értékben. A bírák részére biztosítottuk az uniós jogszabályok CompLex jogszabály-nyilvántartó rendszeren belüli elérését is, ez évben is előfizettünk a CompLex Jogtár Plusz rendszerre 525 ezer Ft értékben. A CompLex idegen nyelvű jogszabályokat is tartalmazó rendszerének egy éves előfizetése 277 ezer Ft költséget

jelentett. Ez utóbbi csak a Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda két számítógépén érhető el. Márciusában rendelkezésre állási szerződést kötöttünk az aktív hálózati elemeink meghibásodásának gyors elhárítására, melynek éves költsége 706 ezer Ft. Egyéb informatikai karbantartásra és alkatrészre további 1.186 ezer Ft-ot költöttünk. (Ez az összeg nem tartalmazza a nyomtatókba vásárolt festékek költségét.)

Jelenleg folyamatban van a postázási tevékenység számítógéppel történő segítése.

6.3. Egyéb fontos változások

Az OIT Hivatala központi fejlesztésében készült a határozatok anonimizálását segítő informatikai rendszer, mely 2007 augusztusában kezdte meg működését. Már több mint 300 legfelsőbb bírósági határozat jelent meg anonimizálva a bíróságok portálján.

Az OIT Hivatala 2007 tavaszán írt alá csatlakozási szerződést az Elektronikus Kormányzati Gerinchálózathoz. Ennek keretében a bíróságok országos hálózata az EKG-n fog üzemelni. A Legfelsőbb Bíróság még nem csatlakozott az EKG-hoz, az eszközök szállítása viszont folyamatban van. A csatlakozás várhatóan hússzoros sebességnövekedést eredményez az internet, illetve az országos központi alkalmazások felé.

Folyamatban van a bíróságok könyvtári nyilvántartó rendszerének kialakítása, jelenleg az adatok feltöltése folyik.

7. A Legfelsőbb Bíróság pénzügyi, költségvetési helyzete

A Legfelsőbb Bíróság és az üzemeltetésében lévő *Balatonszemesi üdülő* 2007. évi kiadásaira az elemi költségvetésben 2.466,6 millió forint került jóváhagyásra, amely mintegy 1,4%-kal több az előző évinél.

A tervezett *kiadások fedezetét* az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosítja. A hiányzó rész forrása saját bevétel. 2007. évben a Legfelsőbb Bíróságnak várhatóan 13,4 millió Ft árbevétel lemaradása lesz, mely elsősorban a székház üzemeltetéséhez kapcsolódó továbbszámlázott szolgáltatások bevételének a tervezettől való lemaradásával, illetve az üzemi étkeztést biztosító kft.-vel év közben történt szerződésbontással indokolható.

A 2007. évben *gazdálkodásra* 2.573,6 millió forintot fordítottunk, mely összeg tartalmazza a 2006. évről áthúzódó pénzmaradvány felhasználást. Ebből működési

kiadásokra 2.572,1 millió forintot, míg felhalmozási kiadásokra (beruházásra) 1,5 millió forintot használtunk fel.

A *személyi juttatásokra* az elemi költségvetésben 1.737,3 millió Ft került jóváhagyásra, illetve év közben egyenlegében 58,5 millió Ft pótelőirányzat került biztosításra.

A *rendelkezésre álló pénzügyi eszközök* biztosították az illetmények folyósítását, a II. félévtől az igazságügyi alkalmazottakat, közalkalmazottakat megillető tizenharmadik havi előleg kifizetését, valamint a törvényi előírások alapján a bírákat, igazságügyi alkalmazottakat és közalkalmazottakat megillető juttatásokon felül adómentesen adható üdülési csekk, ajándékutalvány és beiskolázási segély folyósítását, illetve március hónaptól a havi 4.500 Ft/fő természetben nyújtott étkezési hozzájárulás 5.000 Ft/főre, illetve 10.000 Ft/főre történő kiegészítését.

A *munkaadókat terhelő járulékokra* az elemi költségvetésben 512,2 millió Ft került jóváhagyásra, amely 2,9% több, mint az előző évi. Év közben kormányzati felügyeleti szervi, illetve intézményi hatáskörben egyenlegében 45,9 millió Ft pótelőirányzat növelésre került sor.

A *dologi kiadások* fedezetére 2007. évben az elemi költségvetésben 214,6 millió forint került jóváhagyásra, amely mintegy 14,9%-kal volt kevesebb az előző évi eredeti előirányzatnál. Év közben egyenlegében 31,6 millió Ft pótelőirányzat növelésre került sor, azonban a dologi kiadásokra fordítható keretet csökkentti az év végén várható árbevétel lemaradás összege.

A gazdálkodásban a takarékosági szempontok messzemenően érvényesítésre kerültek. A dolgozói magán telefonbeszélgetések kiszámlázása, a műszaki-karbantartási feladatok saját szakipari csoporttal történő elvégztetése, közlöny-, folyóirat-előfizetések mérséklése, stb. biztosította, hogy a csökkentett dologi források ellenére a napi munkavégzéshez a feltételek 2007-ben rendelkezésre álltak.

A 2007. évi elemi költségvetésben *felújításra* felhasználható összeg nem szerepelt. Év közben felügyeleti szervi hatáskörben 8,0 millió Ft pótelőirányzat került biztosításra. Ezen összeg felhasználására 2008. évben pénzmaradvány formájában kerül sor a székház csatornázási rendszerének felújítására, amely a felvetett felújítási igényeknek nagyon kis részére jelent csak megoldást.

Beruházásra a 2007. évi elemi költségvetésben 2,5 millió Ft került jóváhagyásra, ezen gazdálkodási keretet bővítette az előző évről felhasználható pénzmaradvány (0,8 millió Ft). A 2007. évi beruházási keret elsőroban számítástechnikai eszközök beszerzésére került felhasználásra.

A Legfelsőbb Bíróság épületén lévő „TOMBA” tetőfelépítmény állapotának rekonstrukciójára 2002-2007. között került sor, mintegy 136,6 millió Ft értékben. A Legfelsőbb Bíróság és a Legfőbb Ügyészség független villamos közmű hálózatának kialakításához szükséges épületfelszálló rendszer átalakítására 44,1 millió Ft, a Legfelsőbb Bíróság üzemeltetésében lévő Balatonszemesi üdülő állapotmegóvásának érdekében történő felújítására 17,6 millió Ft, a telefonközpont strukturált hálózatának kiépítésére 23,0 millió Ft, légkondicionáló berendezések beszerelésére 19,6 millió Ft, az épület akadálymentesítésére 6,5 millió Ft értékben került sor. Az elmúlt 5 év során lecserélésre került a Legfelsőbb Bíróság gépjármű parkja (41,1 millió Ft értékben), illetve lehetőség nyílt a már nulla használati értékkel nyilvántartott számítástechnikai eszközök, szoftverek cseréjére is mintegy 85,5 millió Ft értékben.

IV.

A HELYI ÉS A MEGYEI BÍRÓSÁGOK, VALAMINT AZ ÍTÉLŐTÁBLÁK HELYZETE

1. Ügyforgalom, munkateher (1-12. számú mellékletek)

1.1. A megyei bíróságok ügyforgalmának főbb jellemzői

A megyei bíróságok **ügyérkezésének** emelkedése 2007-ben is folytatódott, a bíróságokra érkezett ügyek száma 2000 óta, a 2003. évi kismértékű csökkenést kivéve **folyamatosan emelkedett** és minden évben meghaladta az 1,1 milliót, 2006-tól pedig már az 1,3 milliót is.

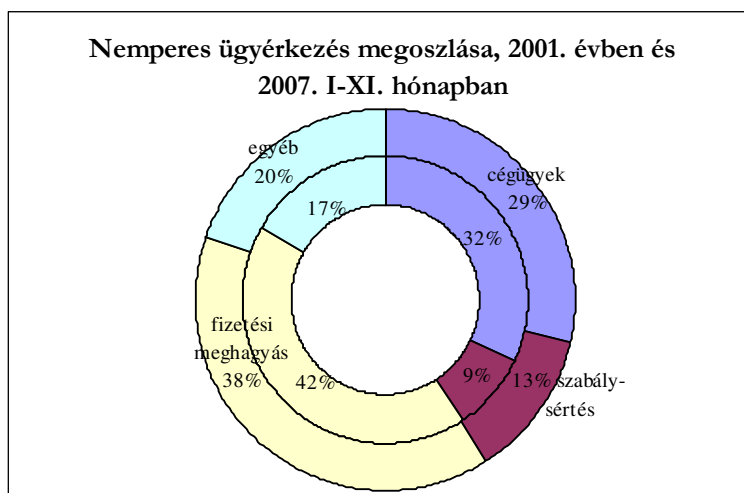
*A megyei bíróságok ügyforgalmának alakulása,
2001-2007. I- XI. hónap*

Év	Peres és nemperes ügyek száma összesen			Ebből: peres ügyek száma		
	érkezett	befejezett	folyamatban maradt	érkezett	befejezett	folyamatban maradt
2001.	1 116 806	1 098 822	258 128	397 060	400 852	184 740
2002.	1 172 427	1 166 005	254 195	402 713	409 205	179 577
2003.	1 140 150	1 123 708	260 705	403 875	402 124	182 175
2004.	1 171 576	1 184 059	257 148	401 093	399 305	183 332
2005.	1 228 663	1 221 493	269 447	390 011	385 348	187 995
2006.	1 319 957	1 319 381	275 950	384 753	389 182	183 636
2007. I-XI. hónap	1 320 844	1 325 854	278 041	351 997	352 941	182 692

Az érkezések **növekedésében** 2007-ben és a korábbi években is **a nemperes ügyek számának emelkedése volt a meghatározó**, az érkezéseknek már közel háromnegyede volt ilyen ügy. Ehhez hozzájárult többek között, hogy a jogszabályváltozások következtében a cégregisztrációs tevékenységet befolyásoló okirat módosítások száma megemelkedett, nőtt a törlési kérelmek száma is, csökkent viszont a cégalapítási kérelmek száma.

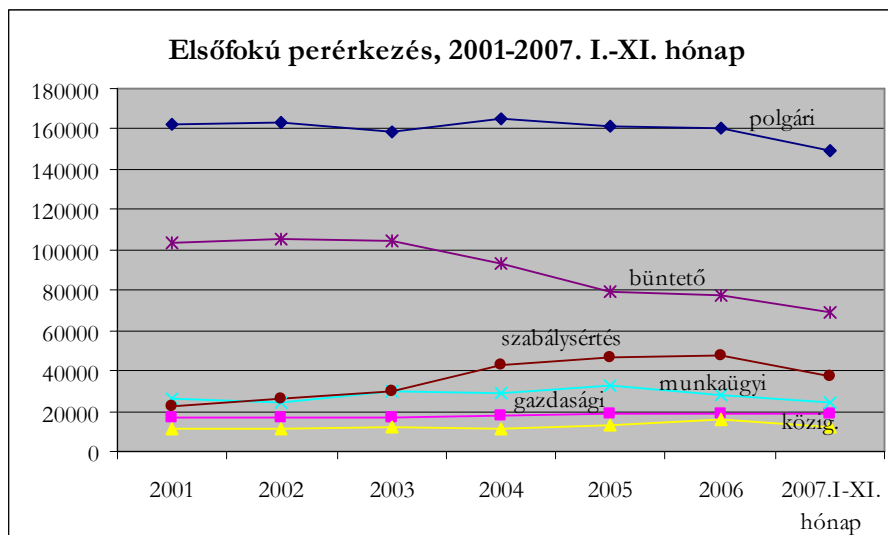
Összességében az érdemi cégiratok száma 2001-től számítva egyötödével, 276 ezerre emelkedett 2006. évre, az idén pedig már november végéig érkezett annyi, mint tavaly egész évben. A felszámolási eljárások száma közel egyharmadával nőtt öt év alatt. Minden évben több százezres nagyságrendű fizetési meghagyás érkezett, számuk a 2001. évi maximum után erőteljesen csökkent, a legkevesebbet 2004-ben nyújtottak be, majd ezt követően ismét meredeken emelkedett, 2006-ban már meghaladta a 320 ezret és ezzel a 2001. évi értéket is, a 2007. I-XI. havi adatok alapján további növekedés várható. Az elmúlt években a nem elzárással sújtható

szabálysértésekkel kapcsolatos ügyiratok száma évről évre dinamikusan emelkedett, mennyiségük megduplázódott 2001-2006 között, az idén először – 2007. I-XI. hónapban – számuk már nem nőtt tovább. Ezen belül a szabálysértési hatóságok határozatai ellen benyújtott kifogások száma mérséklődött, nőtt viszont a pénzbírság közérdekű munkára, illetve közérdekű munka elzárásra történő átváltoztatása iránti ügyek száma. Mindezek a változások módosították a nemperes ügyérkezés összetételét.

A bíróságok **peres ügyérkezése az elmúlt öt évben 400 ezer körül ingadozott, részesedése** az ügyforgalomból 2001-ben még 36% volt, azóta évenként hullámzóan alakult, de **csökkenő tendenciájú**, 2007. I-XI. hónapban 27%-ot tett ki. (Az adatok értékelésekor figyelembe kell venni, hogy időközben a számbavétel az OIT döntése értelmében módosult, a tárgyalás mellőzésével elbírált ügyeket 2004. közepétől a nemperes ügyek között kell figyelembe venni. Ezek évente átlagosan mintegy 28 ezer ügyet jelentettek. Összehasonlíthatóvá téve az adatokat, akkor is kimutatható az arányuk mérséklődése, mennyiségük azonban csak 2006-tól mutat csökkenést.) 2007. I-XI. hónapban tovább csökkent a perérkezés 1,6%-kal.

Az elsőfokú perek számának alakulását és összetételét jelentősen befolyásolta az elzárással is sújtható szabálysértések számának erőteljes növekedése, 2006-ban számuk megközelítette az 50 ezret, arányuk 12%-ra emelkedett. Nőtt még a gazdasági és a közigazgatási perek száma; a polgári, a munkaügyi és a büntető perek száma hullámzóan alakult, de csökkenő tendenciájú.

A fellebbezett peres eljárások száma, követve a helyi bíróságok ügyérkezését, ugyancsak csökkenő tendenciájú. 2007-ben – az I-XI. havi adatok alapján – ez 6,7%-ot tett ki.

A fellebbezési arányok elhanyagolható mérséklődést mutatnak, de ez nem módosította, hogy a polgári pereknél, illetve a munkaügyi pereknél minden 8., a büntető, illetve a gazdasági pereknél minden 5. meghozott helyi bírósági elsőfokú határozat ellen fellebbezést nyújtottak be.

Az időközben megvalósult hatásköri változásoknak megfelelően **az elsőfokú peres ügyforgalom bírósági szintek közötti megoszlása valamelyest módosult.** A helyi bíróságok perérkezésének 2004 óta tartó csökkenése folytatódott, 2007. I-III. negyedévben további 1,8%-kal. Ugyanakkor a megyei bíróságokon az elsőfokú perérkezés növekedése folyamatos volt 2006-ig, amikor 2001-hez mérten kétharmadával több, 35 ezer peres ügy érkezett. 2007-ben az I-III. negyedéves adatok évek óta először már csökkenést jeleznek, az egy évvel korábbihoz viszonyítva 11,6%-ost. Az elsőfokú peres jogvitákból a megyei bíróságok részesedése több mint másfélszeresére nőtt, 2007-ben 10% volt.

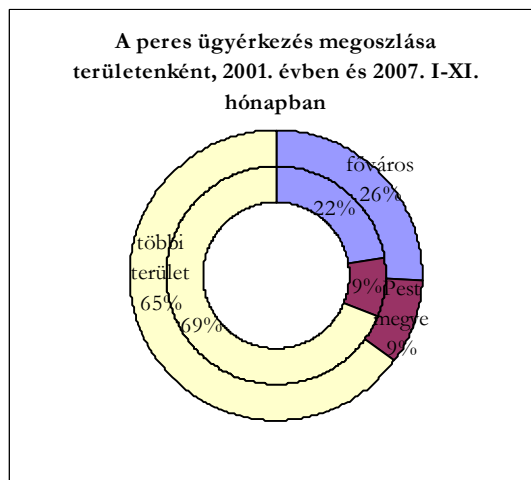
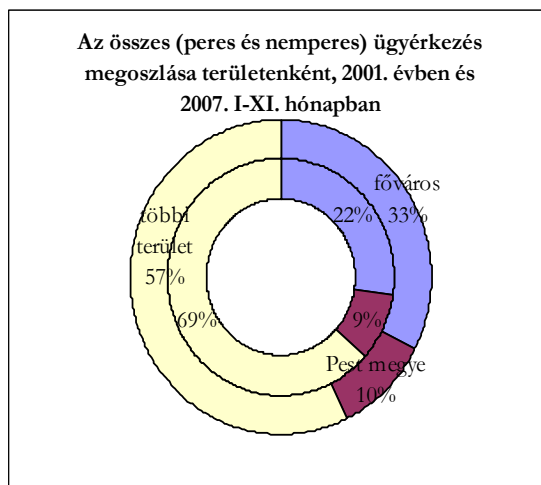
A **peres és nemperes ügyforgalmat** együttesen vizsgálva kismértékű átrendeződés elsősorban a megyei első- és másodfokú ügyek között történt az elsőfokú ügyek számának növekedése és a fellebbezések mérséklődése miatt, a helyi bíróságok részaránya alapvetően nem változott, az ügyek több mint kétharmada továbbra is ide érkezett.

Az ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között

(százalék)

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. havi
<i>Peres és nemperes ügyek együttesen</i>							
Helyi	68,7	66,6	67,8	66,1	67,1	68,1	68,7
Megyei elsőfok	25,1	27,4	26,3	28,0	27,5	26,9	26,8
Megyei másodfok	6,2	6,0	6,0	5,8	5,3	5,0	4,5
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>Ebből: perek</i>							
Helyi	81,5	81,0	81,1	82,5	82,3	81,4	82,1
Megyei elsőfok	5,2	5,5	6,3	7,4	8,2	9,0	8,4
Megyei másodfok	13,3	13,6	12,6	10,0	9,5	9,6	9,5
Összesen:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Az ügyérkezés **területi megoszlását** mindig is az erőteljes **koncentráció jellemezte**, főleg a megyei elsőfokú ügyeket illetően, s 2001-2007. között tovább nőtt a főváros és Pest megye részesedése az ügyforgalomból.

A **befejezések száma évről évre nőtt** és mennyiségét tekintve minden évben ugyancsak milliós nagyságrendet meghaladó volt. 2007. I-XI. hónapban a növekedés mértéke 7,8%-ot tett ki. Az elsőfokú befejezések száma 8,3%-kal nőtt, a fellebbezések száma szinten maradt. A befejezéseken belül a peres eljárások befejezése nem mutat ilyen egyenletes változást, az elmúlt két év növekedése után az idén már csökkenést jeleznek az I-XI. havi adatok, s a mérséklődés valamennyi bírósági szintre jellemző volt.

A perek döntő többsége, **86%-a éven belül** befejeződött a bíróságokon, még akkor is, ha a befejezett perek napokban kifejezett átlagos időtartama (minősített érkezés alapján számított pertartam, amely a felfüggesztés, a félbeszakadás, a szünetelés idejét nem tartalmazza) emelkedő tendenciát mutat. Ez valamennyi bírósági szintre, és csaknem valamennyi perfajtára jellemző volt. A helyi bíróságokon átlagosan legtovább a büntetőperek, megyei elsőfokon a gazdasági perek tartottak. Azoknál a pereknél, amelyekben fellebbeztek is, a másodfokú bíróság átlagosan fél éven belül határozatot hozott, de figyelembe véve az elsőfokú bíróságon eltöltött időt is, együttesen az eljárás időtartama már meghaladta a másfél évet átlagosan.

*Az eljárás átlagos időtartama (nap) a befejezett peres ügyekben
2004-2007. I-XI. hónap*

Megnevezés		2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap	
Helyi bíróságokon	polgári	194	193	202	199	
	gazdasági	271	253	259	250	
	büntető	244	276	281	283	
	munkaügyi	209	197	214	210	
	szabálysértés	105	101	115	114	
Megyei bíróságokon, elsőfokon	polgári	190	244	279	301	
	gazdasági	281	302	313	341	
	közigazgatási	179	170	168	193	
	büntető (katonáival)	157	189	273	301	
Megyei bíróságokon, másodfokon	polgári	teljes pertartam*	396	397	573	573
		ebből: másodfokon	109	114	122	126
	gazdasági	teljes pertartam*	621	666	658	623
		ebből: másodfokon	136	147	141	150
	büntető	teljes pertartam*	516	533	544	560
		ebből: másodfokon	163	160	152	165
	munkaügyi	teljes pertartam*	361	381	569	563
		ebből: másodfokon	91	127	145	142

*Az elsőfokú bíróságra érkezéstől a másodfokú bíróságon történő befejezésig együttesen.

Az eljárás átlagos időtartama között azonban jelentős területi eltérések vannak. Míg például 2006-ban Békés megye helyi bíróságain feleannyi idő alatt fejezték be a pereket, mint az országban általában, addig a fővárosban és Pest megyében másfélszer annyi idő alatt. Megyei elsőfokon kiegyenlítettebb az eljárások időtartama, Békés megyében harmadával kevesebb, a fővárosban és Pest megyében harmadával több idő alatt hoztak határozatot, mint az országban átlagosan.

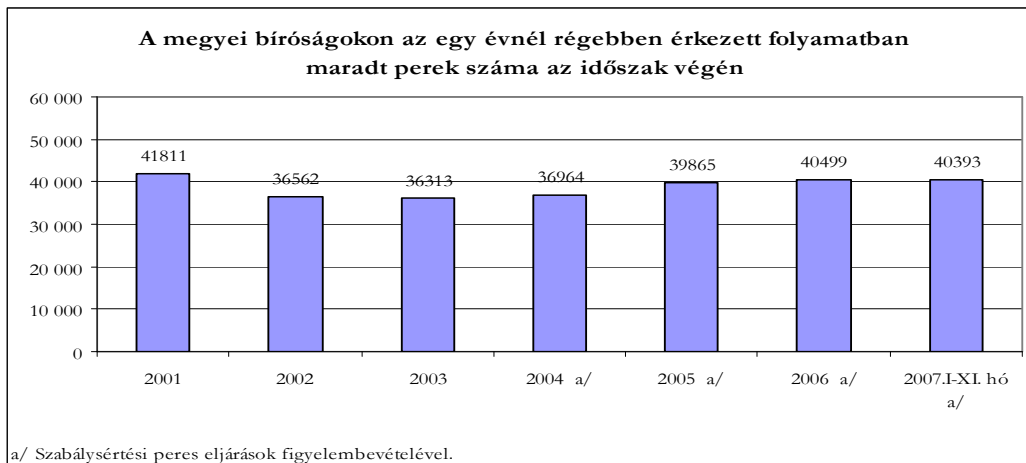
A hozott **határozatok megoszlásában, az egyes években lényeges eltérés nincs.** 2007. I-XI. havi adatok alapján is **a helyi bíróságokon befejezett civilisztikai perek 47%-ában, megyei elsőfokú perek 54%-ában született ítélet.** Egyezséggel inkább a helyi bíróságokon sikerült a pereket lezárni, ahol arányuk 8% volt, megyei elsőfokon csak a perek 2%-ában valósult ez meg. A keresetlevél elutasítása a Pp. 130. § alapján éppen fordított arányú, a megyei bíróságokon aránya a befejezések 9%-a, a helyi bíróságokon 6%-a. Továbbra is mindkét bírósági szinten a perek 10%-a azért fejeződött be, mert szüneteltetik az eljárást.

Az **elsőfokon befejezett büntető perek kétharmadában a helyi bíróságokon ítéletet hoztak** és 11%-át a Be. 332. § alapján megszüntették, **megyei elsőfokon pedig a perek négyötödében született ítélet.**

A megyei bíróságokon, **másodfokon befejezett civilisztikai perek 64%-ában ítéletet hoztak,** és 8%-ában döntöttek úgy, hogy az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezik. **Büntető pereknél 48%-ában megváltoztatták az elsőfokú ítéletet, 42%-uknál helyben hagyták** azt, és 7%-uknál döntöttek a hatályon kívül helyezés mellett.

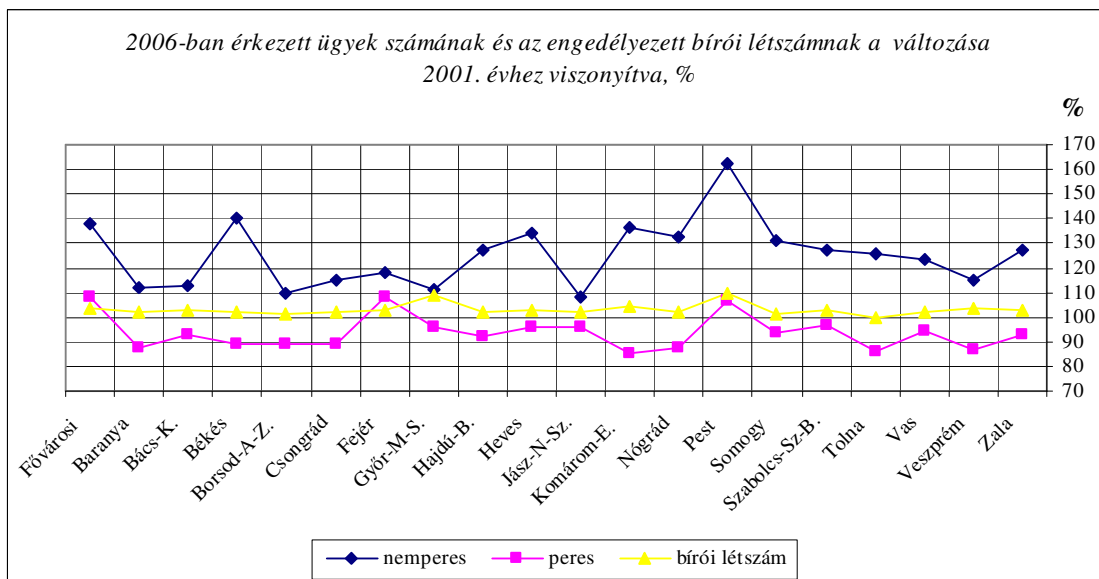
2001 óta a növekvő ügyérkezés – a szabálysértések bíróság előtti felülvizsgálatainak a felfutása ezekben az években zajlott, a hatásköri változások, az ítélőtáblák felállítása, a cégiratok módosítását érintő jogszabályváltozások – miatt a befejezések emelkedése elsősorban a többletérkezéssel igyekezett lépést tartani, a hátralék csökkentéséhez 2002. és 2004. években járult hozzá. Így ezeknek az éveknek a végén nemcsak az előző évinél, hanem 2001. évinél is kevesebb lett. A többi év végén a folyamatban maradt ügyek száma meghaladta az előző évit és a 2001. évit is. **2006. év végén 275 ezer, 6,9%-kal volt több az ügyhátralék, mint öt évvel korábban, amelynek kétharmada peres eljárás.** Ez utóbbiak részesedése az ügyhátralékból csökkenő tendenciát mutat.

2006. év végén 184 ezer per maradt folyamatban a megyei bíróságokon, 2,4%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban, és **0,6%-kal mint 2001. év végén.** A 2007. november végi adatok további csökkenést mutatnak. A folyamatban maradt perek területi megoszlásában ugyancsak tovább nőtt a főváros és Pest megye részesedése, valamint változatlanul az érkezésüknél nagyobb arányban részesedtek abból. Az intenzitási mutatók országos átlagban az I-XI. havi adatok alapján nem igen jeleznek változást az előző évhez képest, de döntően a főváros, illetve Pest megye magas értékei (az elsőfokú ügyeknél – a szabálysértési perek kivételével – 7-15, másodfokon 3-9 hónap között szóródott) következtében, az elsőfokú ügyhátralék a helyi bíróságokon 7 hónap, a megyei bíróságokon 9 hónap átlagérkezésével egyenértékűek, másodfokon pedig 4,5 hónapéval. A főváros nélkül számított intenzitási mutatók ennél kedvezőbbek, a helyi bíróságokon átlagosan egy, megyei elsőfokon csaknem kettő, megyei másodfokon pedig egy hónappal alacsonyabbak.

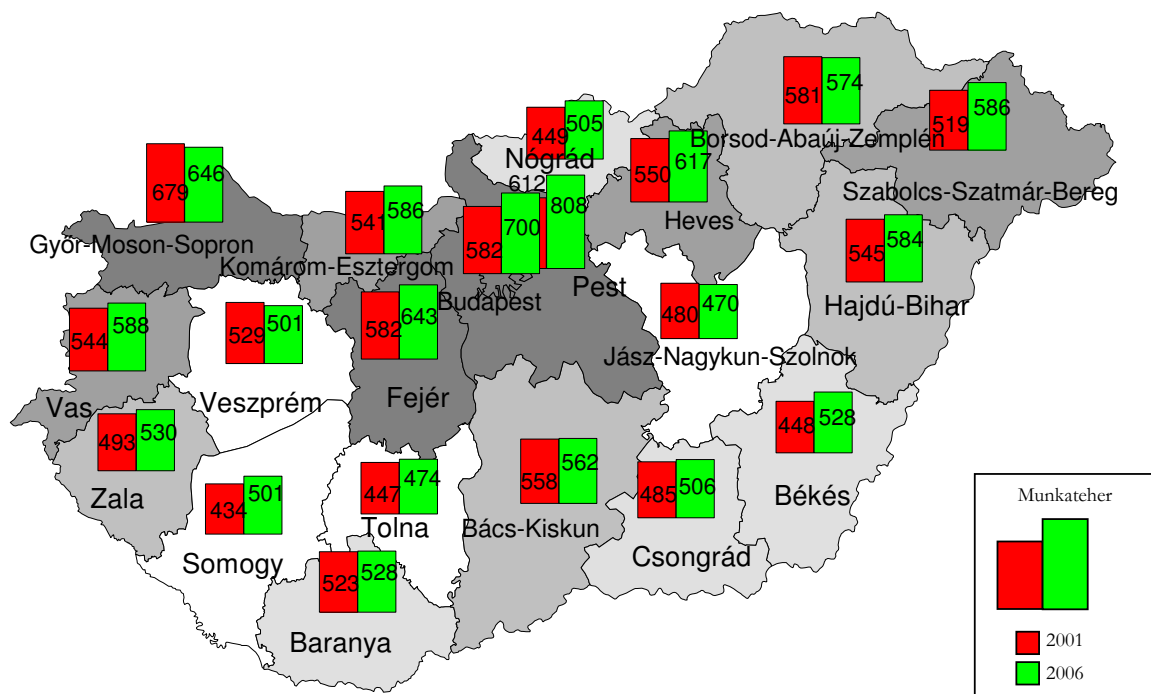
A folyamatban maradt peres ügyeken belül hullámzóan alakult az egy évnél régebben érkezett ügyek száma, 2006. év végén 40 499 ilyen per volt folyamatban, 1,6%-kal több, mint egy évvel korábban, de 3,2%-kal kevesebb, mint 2001. év végén. Az ügyhátralékon belüli arányuk ugyanakkor nem módosult, a helyi bíróságokon 22%, megyei elsőfokon 32%, megyei másodfokon 2% átlagosan. Az egy éven túli peres ügyhátralékon belül nőtt a két éven túliak száma és aránya, de a 2006. év végén folyamatban lévő pereknek ez továbbra is mintegy 8%-át tette ki. Az éven túli ügyeknek ugyancsak meghatározó mennyisége a fővárosban és Pest megyében vár befejezésre, részesedésük ezekből az ügyekből nagyobb, mint a folyamatban maradt perek egészéből.

A peres és nemperes ügyérkezés változása igen eltérően alakult a megyei bíróságokon, így a munkateher változása is igen differenciált képet mutat.

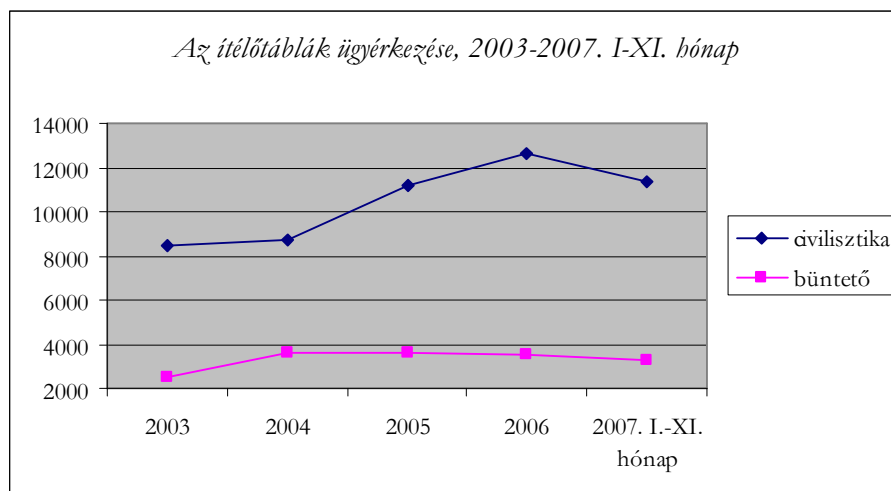
A bírák munkaterhe – a létszámemelkedések mellett is – a 2001-2006. években növekvő tendenciájú volt. Az egy engedélyezett bírói létszámmra jutó összes munkateher (peres és nemperes együtt) öt év alatt 12%-kal, a 2001. évi 550-ről 617-re emelkedett, ezen belül a peres munkateher ezekben az években alapvetően nem változott, 230 körül ingadozott. Amíg a megyék többségében a munkateher alakulását az érkezések változása határozta meg, addig a fővárosban és Pest megyében az ügghátralék is meghatározó szerepet kapott. Nőtt a különbség is a megyék között, a legmagasabb és a legalacsonyabb érték közötti különbség az összes munkateher tekintetében csaknem megkétszereződött. A peres munkateher egyenletesebb eloszlást mutat, de itt is nőtt a különbség a szélsőértékek között. Mindkét mutató legmagasabb értéke 2006-ban Pest megyében volt.

Az egy engedélyezett bírói létszámra jutó peres és nemperes éves munkateher, 2001. és 2006. években

1.2. Az ítélőtáblák ügyforgalmának főbb jellemzői

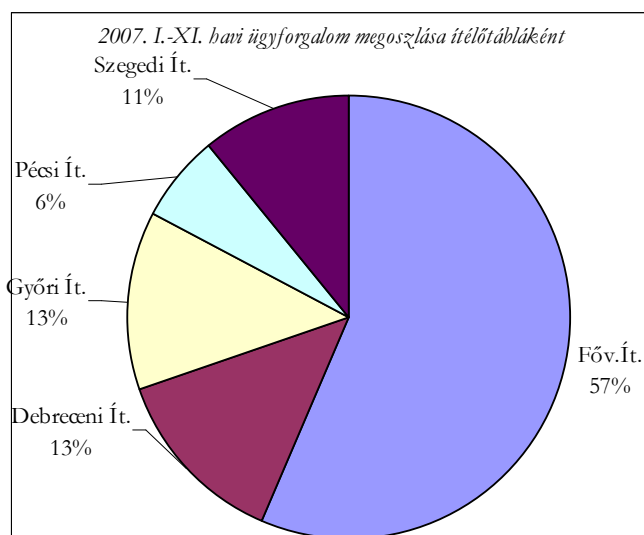
Az ítélőtáblák ügyérkezése 2006-ig évről évre emelkedett, 2007. I-XI. havi adatok azonban már mérséklődést jeleznek, az ekkor érkezett 14.633 ügy 3,8%-kal kevesebb volt, mint egy évvel korábban. Mind a peres, mind a nemperes eljárások érkezése mérséklődött. Ezen belül a közigazgatási perek száma csaknem 40%-kal lett kevesebb, de csökkent a polgári perek száma is, a nemperes eljárásoké pedig a felszámolások és a társadalmi szervezetek, alapítványok körében.

A fellebbezési arányok emelkedő tendenciát mutatnak, a peres eljárások tekintetében az elsőfokon hozott polgári és gazdasági peres eljárásoknál már minden 4., büntető pereknél már minden 2., katonai pereknél pedig minden 3. határozat ellen fellebbezést nyújtottak be az ítéletátlákhhoz.

2006. július 1-jét követően 2007. november végéig a büntető perek háromszintű fellebbezési lehetőségével 111 ügyben éltek, ennek közel egyharmadával a Fővárosi Ítéletátlá illetékességi területéhez tartozó bíróságokon hozott határozatokkal szemben.

Az ítéletátlák érkezésének területi megoszlása nem változott, a Fővárosi Ítéletátlá aránya 57%.

A befejezések száma 2007. I-XI. hónapban is tovább emelkedett, 0,7%-kal. Az ítéletátlák a peres ügyeket, a hozzájuk érkezéstől számítva átlagosan fél éven belül befejezték. Ha a pertartamot az elsőfokra érkezéstől számítjuk, akkor a peres eljárások fellebbezése (csak a bíróságok által ráfordított időt figyelembe véve) már 450-711 nap között szóródott.

*Az eljárás átlagos időtartama (nap) a befejezett peres ügyekben
2004 - 2007. I-XI. hónap*

Megnevezés		2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Polgári	teljes pertartam *	598	638	638	694
	ebből: ítéletátlán	93	91	99	122
Gazdasági	teljes pertartam *	666	639	670	711
	ebből: ítéletátlán	149	105	115	133
Közigazgatási	teljes pertartam *	449	421	413	450
	ebből: ítéletátlán	203	175	153	164
Büntető (katonaival)	teljes pertartam *	442	500	553	552
	ebből: ítéletátlán	163	173	174	155

* Másodfokú perekben az eljárás időtartama: az elsőfokú bíróságra érkezéstől.

Az ítéltáblák a fellebbezett polgári perek 60%-át, a gazdasági perek 54%-át, a közigazgatási perek 38%-át ítélettel fejezték be 2007. I-XI. hónapban, minden 10. polgári, minden 6. gazdasági perben határozatával új eljárás lefolytatására kötelezte az elsőfokú bíróságot.

A másodfokon fellebbezett büntető perek 54%-ánál megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, további harmadában jóváhagyta azt, 11%-ában pedig hatályon kívül helyezte. Csaknem hasonlóak az arányok a befejezett katonai pereknél is. A harmadfokon fellebbezett büntető pereknél pedig teljesen azonos, egyharmad-egyharmad az arányuk.

Az **ítélőtáblák** működésük megkezdésével közel 5500 fellebbezett ügyet, mint ügyhátralékot vettek át a Legfelsőbb Bíróságtól, melyet időszerűen fel is dolgoztak. A folyamatban maradt ügyek száma már 2003. év végén 3,5 ezerre csökkent, 2004. december végére pedig 2769-re. Ezt követően, ahogyan a megyei elsőfokú bíróságok érkezése növekedett, az ítéltáblák befejezése az érkezésnövekedéssel igyekezett lépést tartani, és az ügyhátralék évről évre emelkedett, **2007. I-XI. hónapban azonban már nem nőtt tovább**, november végén folyamatban maradt 3454 ügy, ugyanannyi mint egy évvel korábban és 1,5%-kal kevesebb, mint 2003. év végén. A folyamatban lévő peres ügyek csaknem teljes egésze egy éven belül érkezett az ítéltáblákra.

2. Személyzeti helyzet

(13-28. számú mellékletek)

2.1. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak (bíróági titkárok, bíróági fogalmazók, tisztviselők és írnokok) engedélyezett és tényleges létszámának változása

Az ítéltáblák engedélyezett bírói létszáma 2007. november 30. napjáig nem változott, a megyei bíróságokon összesen öt fővel emelkedett.

Az OIT e témakörben az alábbiak szerint döntött:

- a 2007/13. (II. 6.) számú belső határozatával, 2007. március 1-jei hatállyal az OIT Hivatalában négy I. fizetési fokozatú bírói álláshely megszüntetésével egyidejűleg kettő álláshelyet a Fővárosi, kettő álláshelyet a Pest Megyei Bíróságon rendszeresített;
- a 2007/26. (III. 6.) számú belső határozatában megállapította, hogy a 2007/13. (II. 6.) számú belső határozatával az OIT Hivatalában megszüntetett és a Fővárosi Bíróságon 2007. március 1-jei hatállyal rendszeresített kettő I. fizetési fokozatú bírói álláshely megyei bíróági bírói álláshely;
- 2007/27. (III. 6.) számú belső határozatában megállapította, hogy a 2007/13. (II. 6.) számú belső határozatával az OIT Hivatalában megszüntetett és a Pest Megyei Bíróságon 2007. március 1-jei hatállyal rendszeresített kettő I. fizetési

- fokozatú bírói álláshelyből egy helyi bírósági bírói, egy megyei bírósági bírói álláshely;
- a 2007/92. (VII. 3.) számú belső határozatával, 2007. szeptember 1-jei hatállyal az OIT Hivatalában egy 10. fizetési fokozatú bírói álláshelyet megszüntetett és egyidejűleg a Fővárosi Bíróságon egy 10. fizetési fokozatú tanácselnöki álláshelyet rendszeresített.

A Tanács az alábbi fontosabb személyi határozatokat hozta az elmúlt időszakban:

- 2007/39. (IV. 3.) számú belső határozatával 2007. június 1. napjától 2013. május 31. napjáig terjedő időtartamra kijelölte a Bács-Kiskun Megyei Bíróságot olyan bírósággá, ahol a Polgári-Gazdasági-Közigazgatási Kollégiumban kollégiumvezető-helyettes működik.
A kijelölés alapján betöltött kollégiumvezető-helyettesi álláshely 2013. napja előtti megüresedése esetén az új pályázat kiírására csak a kijelölés iránti új kérelem előterjesztése és ismételt kijelölés esetén van lehetőség.
- 2007/117. (IX. 11.) számú belső határozatával 2007. október 1. napjától 2013. szeptember 30. napjáig terjedő időtartamra kijelölte a Fővárosi Bíróságot olyan bírósággá, ahol a Közigazgatási Kollégiumban kollégiumvezető-helyettes működik. A kijelölés alapján betöltött kollégiumvezető-helyettesi álláshely 2013. szeptember 30. napja előtti megüresedése esetén az új pályázat kiírására csak a kijelölés iránti új kérelem előterjesztése és ismételt kijelölés esetén van lehetőség.

Az OIT **az ügyhátralék ledolgozása érdekében** a következő határozatokat hozta:

- a 2007/109. (VII. 3.) számú belső határozatával a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróságon a 87/1999. (XI. 3.) számú belső határozatával ideiglenesen rendszeresített egy I. fizetési fokozatú helyi bírósági bírói álláshelyet 2007. október 1-jei hatállyal a Pest Megyei Bíróságra ideiglenesen átcsoportosított.
A belső határozatban rögzítésre került, hogy az OIT első ízben a 2008. májusi ülésén, azt követően pedig évenként áttekinti a Pest Megyei Bíróságon egy engedélyezett bírói létszámra jutó munkateher és ügyhátralék alakulását és megvizsgálja az ideiglenesen átcsoportosított álláshely más megyei bíróságra történő átcsoportosításának lehetőségét.
- a 2007/57. (V. 8.) számú belső határozatával a Fővárosi Bíróságon, a Bács-Kiskun, a Fejér, a Győr-Moson-Sopron, a Hajdú-Bihar, a Heves, a Komárom-Esztergom, a Veszprém és a Zala Megyei Bíróságon a 87/1999. (XI. 3.) számú határozatával I. fizetési fokozatú helyi bírósági bírói álláshelyek más megyei bíróságra történő átcsoportosítását nem tartotta indokoltnak. A belső határozat tartalma szerint az OIT a 2008. májusi ülésén áttekinti e bíróságokon az egy engedélyezett bírói létszámra jutó munkateher és ügyhátralék alakulását és megvizsgálja az ideiglenesen rendszeresített álláshelyek más megyei bíróságra történő átcsoportosításának lehetőségét.

- a 2007/58. (V. 8.) számú belső határozatával a Csongrád Megyei Bíróságon a 2006/39. (V. 2.) számú belső határozatával, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon a 2006/45. (V. 2.) számú belső határozatával, az OIT Hivatalának Magyar Bíróképző Akadémiáján a 2006/47. (V. 2.) számú belső határozatával, valamint a Tolna Megyei Bíróságon a 2006/81. (VII. 4.) számú belső határozatával megszüntetett és a Pest Megyei Bíróságon ideiglenesen rendszeresített öt I. fizetési fokozatú helyi bírósági bírói álláshely más megyei bíróságra történő átcsoportosítását nem tartotta indokoltnak.
A belső határozat rögzítette, hogy az OIT a 2008. májusi ülésén áttekinti e bíróságokon az egy engedélyezett bírói létszámra jutó munkateher és ügyhátralék alakulását és megvizsgálja az ideiglenesen rendszeresített álláshelyek más megyei bíróságra történő átcsoportosításának lehetőségét.

Az OIT módosította a tartósan távollévő bírák álláshelyeinek részbeni betöltéséről szóló 2005. évi 5. számú szabályzatát:

- a 2007. évi 1. számú szabályzatával – 2007. március 7-i hatállyal –, mely szerint az OIT a Fővárosi Bíróság tekintetében az éves keretszámot a tartósan távollévő bírák éves átlagléttségének 35%-ában állapította meg.
- a 2007. évi 4. számú szabályzatával – 2008. január 1-jei hatállyal –, amely szerint a Pest Megyei Bíróság tekintetében is módosította az éves keretszámot és azt a tartósan távollévő bírák éves átlagléttségének 35%-ában állapította meg. A szabályzat módosítása a 2007. évi keretszámot nem érinti.

Az OIT a 2007. május 8-ai ülésén megtárgyalta a tartósan távollévő bírák álláshelyére engedélyezhető **túlbetöltések iránti kérelmek elbírálása** tárgyában készült előterjesztést.

Az OIT a 2008. májusi ülésének időpontjáig engedélyezte:

- a Fővárosi Bíróság részére – a 2007. évre vonatkozóan keretszámként megállapított – 15 bírói túlbetöltés felhasználását a Pesti Központi Kerületi Bíróságon (2007/49. (V. 8.) számú belső határozat),
- a Bács-Kiskun Megyei Bíróság részére – a 2007. évre vonatkozóan keretszámként megállapított – két bírói túlbetöltés felhasználását a Kecskeméti Városi Bíróságon (2007/50. (V. 8.) számú belső határozat),
- a Fejér Megyei Bíróság részére – a 2007. évre vonatkozóan keretszámként megállapított – egy bírói túlbetöltés felhasználását a Székesfehérvári Városi Bíróságon (2007/51. (V. 8.) számú belső határozat),
- a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság részére – a 2007. évre vonatkozóan keretszámként megállapított – egy bírói túlbetöltés felhasználását a Tatabányai Városi Bíróságon (2007/52. (V. 8.) számú belső határozat),
- a Pest Megyei Bíróság részére – a 2007. évre vonatkozóan keretszámként megállapított – négy bírói túlbetöltés felhasználását a Budaörsi Városi Bíróságon (két fő), a Gödöllői Városi Bíróságon (egy fő) és a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon (egy fő) – 2007/53. (V. 8.) számú belső határozat.

Az OIT a Somogy Megyei Bíróság, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság és a Veszprém Megyei Bíróság elnökeinek a túlbetöltés engedélyezése iránti kérelmei teljesítését nem támogatta.

A **bírósági titkárok és bírósági fogalmazók engedélyezett összlétszámán** belül a bírósági titkárok engedélyezett létszáma az elmúlt évhez képest három fővel emelkedett, a bírósági fogalmazói engedélyezett létszám nem változott.

A Tanács az alábbi határozatokat hozta álláshely rendszeresítés, valamint megszüntetés végett:

- a 2007/59. (V. 8.) számú belső határozatával 2007. május 15. napjától kezdődő hatállyal a Legfelsőbb Bíróságon hat bírósági titkári álláshelyet rendszeresített. Az újonnan rendszeresítendő álláshelyek illetményfedezetét a Legfelsőbb Bíróságon egy III. fizetési osztály 4. fizetési fokozatú és öt III. fizetési osztály 3. fizetési fokozatú tisztviselői álláshely megszüntetésével biztosította.
- a 2007/94. (VII. 3.) számú belső határozatával 2007. július 1-jei hatállyal a Baranya Megyei Bíróságon egy I. fizetési osztály 3. fizetési fokozatú bírósági titkári álláshelyet megszüntetett.
- a 2007/95. (VII. 3.) számú belső határozatával 2007. július 1-jei hatállyal a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon egy I. fizetési osztály 2. fizetési fokozatú bírósági titkári álláshelyet megszüntetett.
- a 2007/96. (VII. 3.) számú belső határozatával 2007. július 1-jei hatállyal a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróságon egy I. fizetési osztály 1. fizetési fokozatú bírósági titkári álláshelyet megszüntetett.

A megyei bíróságokon megszűnő bírósági titkári álláshelyek tekintetében az OIT a fenti három belső határozatban rögzítette, hogy a személyi juttatások és a munkaadói járulékok előirányzat megtakarításának hatáskörébe tartozó 50%-át zárolja azzal, hogy annak felhasználását a hatáskörömbé utalja.

A **tisztviselők és az írnokok engedélyezett együttes létszáma** – az ítéletáblákon és a megyei bíróságokon – 2007. november 30. napjáig 5483 főről 5459 főre csökkent. Ezen belül a tisztviselők engedélyezett létszáma 15 fővel emelkedett, míg az írnokok létszáma 39 fővel csökkent.

Az OIT a 2007/11. (II. 6.) számú belső határozatában felkérte az intézmények vezetőit, hogy 2007. április 30. napjáig tegyenek intézkedést **az igazságügyi alkalmazottak létszámának** – az előterjesztés 3. számú mellékletében bíróságonként meghatározott mértéknek megfelelő (a Legfelsőbb Bíróságon és az ítéletáblákon együttesen 8 fővel, míg a megyei (fővárosi) bíróságokon 102 fővel, összesen 110 fővel történő) – **csökkentése** érdekében.

Az OIT a belső határozatban felkérte az intézmények vezetőit arra is, hogy

- elsődlegesen a 62. életévüket betöltött igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyát vizsgálják felül,
- ennek eredményeként átlagosan legalább havi 128.000,- Ft illetménnyel rendelkező igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonyát szüntessék meg,
- erről a munkáltatói intézkedésről az OIT Hivatalát legkésőbb 2007. május 15. napjáig tájékoztassák.

Az OIT felkérése alapján – az intézmények vezetőinek munkáltatói intézkedését követően – gondoskodtam az érintett igazságügyi alkalmazotti álláshelyek megszüntetése iránt. Ily módon a bíróságokon – különböző időbeli hatállyal – 23 tisztviselői, nyolc írnoki, 72 fizikai dolgozói, kettő közalkalmazotti és kettő részfoglalkozású igazságügyi alkalmazotti álláshely (összesen 107) szűnt, illetve szűnik meg. (Az álláshelyek megszűnésének legkorábbi időpontja 2007. május 1. napja, legkésőbbi időpontja 2008. január 1. napja.)

A bíróságok létszámmal és személyi juttatással való gazdálkodásáról szóló 1998. évi 4. számú OIT szabályzat 5. §-ának (5) bekezdése alapján új bírói, titkári és fogalmazói állás rendszeresítése, ilyen állások megszüntetése és átcsoportosítása az OIT jogkörébe tartozik. A nyugdíjas foglalkoztatás felülvizsgálata keretében a Baranya Megyei Bíróság, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság elnöke – egyéb munkaköri csoportban dolgozó igazságügyi alkalmazott szolgálati viszonyának megszüntetése mellett – egy-egy bírósági titkár szolgálati viszonyát is megszüntette. Az álláshelyek OIT általi megszüntetéséről a bírósági titkárok engedélyezett létszáma 2007. évi alakulásánál beszámoltam.

A Baranya Megyei Bíróság elnöke egy írnoki álláshelyből egy tisztviselői álláshelyet, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság elnöke két írnoki álláshelyből két tisztviselői álláshelyet, a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság elnöke öt IV. fizetési osztályú besorolású tisztviselői álláshelyből öt III. fizetési osztályú besorolású tisztviselői álláshelyet, nyolc írnoki álláshelyből nyolc tisztviselői álláshelyet, a Nógrád Megyei Bíróság elnöke egy írnoki álláshelyből egy tisztviselői álláshelyet és a Pest Megyei Bíróság elnöke egy fizikai dolgozói álláshelyből egy írnoki álláshelyet, valamint nyolc írnoki álláshelyből nyolc tisztviselői álláshelyet alakított ki 2007. november 30. napjáig.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács megalakulása óta **egyik alapvető célkitűzésének tekinti a bírák tehermentesítését az adminisztratív feladatok ellátása alól és ennek érdekében a bíróságokon megfelelő létszámarány kialakítását.** Ennek ellenére megállapítható, hogy az egy bíróra jutó tisztviselői, írnoki arány a beszámoló időszakában (2007. október 31. napjáig) kis mértékben, 1,94-re csökkent. Ez a mutató 2003-ban 1,95 volt, 2004-ben 1,93-ra csökkent, 2005-ben és 2006-ban egyaránt 1,95 volt.

2.2. A bírói kar összetétele

A bírói kar ítélkezési gyakorlat szerinti összetétele 2007. november 30. napjáig a következők szerint változott. Az előző évhez képest csökkent az első kinevezésre tekintettel határozott időre kinevezett bírák száma (a 2006. évi 310-ről 2007. november 30. napjáig 286-ra). A betöltött bírói létszámon belüli arányuk 10,2%. A helyi bíróságokon csökkent a 10 év alatti gyakorlattal rendelkező bírák aránya, a 2006. évi 54%-ról 50,8%-ra. A hosszabb bírói gyakorlattal rendelkező helyi és megyei bírósági bírák körében növekedett a 11-20 éves gyakorlattal rendelkező bírák aránya, a 2006. évi 39,7%-ról 41,5%-ra. A 30 év feletti gyakorlattal rendelkező helyi és megyei bírósági bírák aránya az előző évhez képest kis mértékben javult (7,6%-ról 9,1%-ra).

Az ítélőtáblákon szolgálatot teljesítő bírák tekintetében kimondható, hogy valamennyi ítélőtábla felállításakor meghatározó szempont volt a megfelelő időtartamú ítélkezési tapasztalat szerinti kiválasztás. Ennek kapcsán megállapítható, hogy az ítélőtáblákon változatlanul igen magas a hosszabb bírói gyakorlattal, ezen belül is a 11-20 éves (43,8%), valamint a 21-30 éves (30,8%) bírói gyakorlattal rendelkező bírák aránya.

A bírói kar nemek szerinti összetételét megvizsgálva megállapítható, hogy a helyi bíróságokra beosztott bírák közül 72,6%, a megyei bíróságokon működők körében 66,1% a női bírák aránya. A 2006. évihez képest tehát 2007. november 30. napjáig a helyi bíróságokon és a megyei bíróságokon is minimálisan csökkent a női bírák aránya. Az ítélőtáblákon a nők aránya (60,5%) – az országos viszonylatnak megfelelően – magas.

2.3. A bírák kinevezése

A tájékoztató időszakában a munkáltatói jogkört gyakorló bírósági vezetők 111 bírói állásra írtak ki pályázatot, ezek közül 97 (3 eredménytelenül) pályázat került elbírálásra. Valamennyi előterjesztést elfogadva, a Magyar Köztársaság elnöke 2007. január 1. és 2007. november 30. között 64 pályázót nevezett ki – valamennyit határozott időtartamra – bíróvá.

A fővárosi bíróságain 23 új bíró kezdte meg működését. A megyei bíróságokon a bírói tisztségre pályázók száma 1 és 20 között változott.

A Bjt. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében – főszabályként – a bírói kinevezés első alkalommal három évre szól. A Bjt. 12. §-ában foglaltak szerint a bíróság elnöke a határozott idő utolsó napját megelőző 90 nappal korábban beszerzi a határozott időre kinevezett bíró nyilatkozatát arról, hogy kéri-e a határozatlan időre

történő bírói kinevezését. Ha a bíró ilyen irányú kérelmet terjeszt elő és a tényleges bírói működésének időtartama a 18 hónapot meghaladta, meg kell vizsgálni a bírói működésének teljes időtartama alatt végzett munkáját. Ha a bírót a határozatlan időre történő kinevezésre alkalmasnak találták, a kinevezési javaslatot – pályázat kiírása nélkül – a harmadik év utolsó napját megelőző 30 napon belül kell a köztársasági elnökhöz felterjeszteni.

A megyei bíróságok elnökeinek a bíró tevékenységéről készített értékelése alapján, az OIT előterjesztésére, a köztársasági elnök 2007. november 30. napjáig 86 bírót nevezett ki – a határozott idő leteltét követően – határozatlan időtartamra.

2.4. A bírák szolgálati viszonyának megszűnése

A Magyar Köztársaság elnöke az Országos Igazságszolgáltatási Tanács előterjesztésére 2 legfelsőbb bírósági bírói, 3 ítéltáblai, 30 megyei bírósági, 28 helyi bírósági és 1 OIT Hivatalába beosztott bírót mentett fel tisztségéből. Közülük 16-ot a felső korhatár elérése, 32-t pedig az öregségi nyugdíjkorhatár elérése miatt, 12-en lemondtak a tisztségükről, 2 bíró szolgálati viszonya az első bírói kinevezés lejártára tekintettel szűnt meg, 2 bíró a tisztségének ellátására tartósan alkalmatlanná vált.

Az elmúlt év adatait vizsgálva megállapítható, hogy a bírói hivatás helyett más pályát választó bírák száma emelkedett (2006-ban tízen, 2007. november 30. napjáig 12-en kérték a felmentésüket). Elsősorban a 32-53 év közötti bírák választanak más hivatást. Közöttük – mint ahogy a bírák körében is – általában magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

2.5. A bírák elleni fegyelmi eljárások és fegyelmi eljárás kezdeményezése nélkül alkalmazott írásbeli figyelmeztetések

A megyei bíróságok elnökei 2007. november 30. napjáig összesen 8 helyi bírósági bíróval, 5 megyei bírósági bíróval és 3 bírósági vezetővel szemben alkalmaztak – fegyelmi eljárás kezdeményezése nélkül – írásbeli figyelmeztetést. Az intézkedésre okot adó kötelezettségszegések között továbbra is az írásba foglalási és ügyintézési késedelmeket kell kiemelni.

Előfordult azonban olyan eset is, amikor a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás szolgáltatott okot az írásbeli figyelmeztetés alkalmazására. A bírák a fegyelmi eljárás lefolytatását egyetlen esetben sem kérték.

A megyei bíróságok elnökei 2007. november 30. napjáig 1 bírósági vezető, 2 megyei bírósági és 10 helyi bírósági bíró ellen kezdeményezték a fegyelmi eljárás megindítását.

A fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezésére két esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, míg tíz esetben a hivatali kötelezettség vétkes megszegése adott okot. További egy esetben a megyei bíróság elnökének megítélése

szerint a bíró nemcsak a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartást tanúsított, hanem a hivatali kötelezettségét is vétkezen megszegte, s ez adott okot vele szemben a fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezésére.

A hivatali kötelezettségzegés miatt indult fegyelmi eljárásokban továbbra is elsősorban a határozatok írásba foglalása és a fellebbezett határozatok felterjesztése során mutatkozó késedelmes ügyintézés szolgált az eljárás megindításának alapjául.

A fegyelmi bíróságok 2007. november 30. napjáig indult fegyelmi eljárások közül 8 ügyet jogerősen befejeztek.

A fegyelmi bíróság 5 esetben a fegyelmi eljárást megszüntette és a bírót figyelmeztetésben részesítette, egy bíróval szemben feddés fegyelmi büntetést, további egy bíró esetében megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, egy esetben pedig a bíró felmentésére tekintettel a fegyelmi eljárást megszüntette.

Az elmúlt évben kezdeményezett fegyelmi eljárások közül 2007. november 30. napjáig 5 ügy maradt folyamatban. A fegyelmi bíróság 1 ügyben – a bíró ellen folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel – az eljárást felfüggesztette, 1 ügyben pedig a másodfokú, míg 3 ügyben az első fokú fegyelmi tárgyalás kitűzése várható.

2.6. A bírák ellen indult büntető- és szabálysértési eljárások (2007. november 30. napjáig)

A közúti közlekedés szabályainak kisebb fokú megsértése miatt 1 helyi és 3 megyei bírósági bíró ellen indult *szabálysértési eljárás*. Ezek közül 1 ügy jogerősen befejeződött. A határozat rögzítette, hogy a szabálysértés vonatkozásában a bíró felelőssége nem állapítható meg. A folyamatban maradt szabálysértési eljárások közül egyben a szabálysértési hatóság nem jogerős határozatával pénzbírságot szabott ki a bíróval szemben, míg további kettő szabálysértési eljárásban határozat meghozatalára ez idáig nem került sor.

Büntetőeljárás 3 helyi bírósági bíró és 1 megyei bírósági bíró ellen indult.

A Központi Nyomozó Főügyészség – a bíró mentelmi jogának felfüggesztését követően – 1 helyi bírósági bíró ellen *közúti baleset gondatlan okozásának vétsége*, míg 1 helyi bírósági bíró ellen *közokirat hamisítás* büntette miatt indított büntetőeljárást. A harmadik helyi bírósági bíró ellen a pótmagánvádló indítványára tekintettel szabálysértésre vonatkozó hamis vád vétsége miatt indult büntetőeljárás.

Könnyű testi sértés vétsége miatt indult magánvádas büntetőeljárást 1 megyei bírósági bíró ellen, a bíróság a magánvádló vádelejtésére tekintettel az eljárást megszüntette.

2.7. A bírák és az igazságügyi alkalmazottak javadalmazása és elismerése

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvény 58. §-ának (1) bekezdése értelmében 2007. évben nem emelkedett a Bjt. 103. §-ának (2) bekezdése szerinti legalacsonyabb bírói alapilletmény. Ennek összege – a Magyar Köztársaság a 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény 61. §-ának (1) bekezdése alapján 2006. április 1. napjától megállapított – 339.000,- Ft maradt.

Az OIT a 2007/38. (IV. 3.) számú belső határozatában felkérte az intézmények vezetőit, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak soron kívüli előresorolásáról 2007. évben ne döntsenek. Az OIT 2007. évben nem kezdeményezte a kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők soron kívüli előresorolását, valamint a Legfelsőbb Bíróságra és az OIT Hivatalába beosztott bírák soron kívüli előresorolása tekintetében a javaslatok beszerzését mellőzte. A Tanács ugyanebben a határozatában felkérte az intézmények vezetőit, hogy az Iasz. 102. §-ának (2) bekezdése szerint a munkavégzés színvonalára figyelemmel adható illetményemelést 2007. évben ne adományozzanak.

A bíróságokon a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részére ebben az évben kifizetett jutalom általános mértéke az egy havi illetmény 60%-ának megfelelő összeg volt.

A Magyar Köztársaság kitüntetéseiéről szóló 1991. évi XXXI. törvénnyel alapított kitüntetésben 2007-ben 23 bíró és 15 igazságügyi alkalmazott részesült.

Az OIT a Bjt. és az Iasz., valamint a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló 1999. évi 3. számú szabályzat rendelkezései értelmében kiváló munkavégzésért, a bíró tényleges beosztásánál magasabb bírói, az igazságügyi alkalmazottak esetében pedig főtanácsos és tanácsos címet adományozhat. Az OIT döntése alapján 2007-ben 7 megyei bírósági bíró címzetes táblabíró, 17 helyi bírósági bíró címzetes megyei bírósági bíró, 3 tisztviselő főtanácsos, 13 tisztviselő tanácsos címet kapott.

A 2000. évi 3. számú szabályzatával alapított Juhász Andor díjat az OIT 2001-ben adományozta első alkalommal. 2007-ben a díj arany fokozatát három bíró, ezüst fokozatát tíz bíró, bronz fokozatát 20 igazságügyi alkalmazott vehette át.

Az OIT 2007-ben egy bírónak a Juhász Andor díj ezüst fokozata posztumusz kitüntetést adományozta.

3. Oktatás

Az OIT 2000. március 1-jén döntött a bíróképző intézet létrehozásáról. A tervezési munkálatok 2002-ben megkezdődtek.

Az OIT 2004 októberében jóváhagyta az intézmény 2006. szeptember 1-jén történő megnyitását, döntött arról, hogy működését az OIT Hivatalának szervezeti egységeként kezdi meg és az oktatási funkcióin túl bentlakásos továbbképzési intézményként biztosítja a résztvevők szállását, ellátását és szervezi az intézmény működéséhez szükséges üzemeltetési feladatokat.

Az MBA alapkövét a Legfelsőbb Bíróság és az OIT elnöke, valamint Szili Katalin az Országgyűlés elnöke 2005. május 4-én helyezte el a Fővárosi Bíróság volt óvodájának területén, a Budapest, XII. Tóth Lőrinc u. 6. szám alatti ingatlanon. Az alig több mint egy éves építési munka után az MBA 2006. szeptemberében kezdte meg működését, ünnepélyes megnyitására 2006. szeptember 29-én került sor.

Az OIT az MBA előkészítése kapcsán a 190/2004. (X. 5.) számú határozatában meghatározta a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzésében szükséges reform irányelveit. A célkitűzések között szerepelt az általános módszertani megújulás, a bírói utánpótlás reformja, az intézményesített képzés kereteinek kidolgozása, a képzés-önképzés támogatása egy tájékoztatási és dokumentációs központ létrehozásával, bírósági tudományos műhely kialakítása, valamint a nemzetközi kapcsolatok új dimenzióinak kidolgozása. Az MBA fő feladatait az Oktatási Kabinet, valamint a Tájékoztatási és Dokumentációs Központ látja el.

3.1. A bíróképzés újszerű elemei

A 2006 szeptembere óta megrendezett képzések tematikájának összeállításánál és a programok előkészítésénél elsődleges szempont volt az interaktivitást elősegítő módszerek bevezetése, a kiscsoportos képzési elemek számának növelése, a tréning jellegű oktatási forma gyakoribb alkalmazása, valamint a társtudományok képviselőinek még szélesebb körű bevonása. A tartalmi elemek megújítását hatékonyan támogatta az új épületben kialakított színvonalas tárgyi környezet. *(A 2007. január 1.-2007. december 31. napjáig szóló oktatási terv programjait az 34/1. számú melléklet tartalmazza.)*

Az előadások tervezésénél fontos szempont volt, hogy azok elsősorban a gyakorlatban felmerülő problémák megoldására koncentrálnak. Valamennyi előadóval szemben elvárás, hogy előadásában elsősorban a gyakorlatban előforduló jogértelmezési problémákat tárgyalja, s a résztvevők minél több, a munkájuk során hasznosítható segédanyagot és jogesetet kapjanak kézhez. Az egyes előadások részletes témavázlata már előzetesen felkerült az Akadémia honlapjára és az előadók többsége vagy előzetesen az Akadémiához jutatta el, vagy maga hozta el megfelelő példányszámban az előadáshoz kapcsolódó jogeseteket, amelyeket a

hallgatók az előadások előtt kézhez kaptak. A jogesetek mellett nehezen hozzáférhető módszertani leveleket is kaptak a résztvevők.

3.2. A vezetőképzés megújítása

A különböző bírósági szintek közötti minél hatékonyabb együttműködést hivatott segíteni a hagyományos vezetői tanácskozások mellett életre hívott képzés-sorozat, amelynek keretében az igazgatási vezetők segítséget kaptak a vezetéshez szükséges ismeretek és készségek elmélyítéséhez, fejlesztéséhez. A három részből álló képzés-sorozat első része a tréning-forma adta lehetőségek kihasználásával a vezető és a szervezet együttműködését, a vezetési funkciókat, stílusokat, a vezetés pszichológiáját, a csoportépítés szervezési feladatait, a döntéshozatalt, valamint az emberekkel való bánásmód elveit és gyakorlatát tárgyalta. A sorozat második rendezvénye a pénzügyi-gazdasági, költségvetési és informatikai ismeretek bővítését szolgálta, végül kommunikációs és humánpolitikai ismereteket közvetítő vezetői tréninggel zárult.

3.4. A bírósági titkárok központi képzése

A bírósági titkárképzés megújításának alapja a bírósági titkárok központi képzéséről szóló 2006. évi 7. számú OIT szabályzat. Ennek megfelelően az MBA négy modulból álló ún. bírói felkészítő programot dolgozott ki.

Az első modul célja, hogy felkészítse a titkárokat a bírói pályára, mint hivatásra, kialakítsa a hallgatókban az elvárt magatartásformákat mind a hivatás gyakorlása, mind a mindennapi élet terén. A második és harmadik modul a polgári és a büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismereteket ad át a leendő bírácoknak. A negyedik modul az előző modulok anyagára építve, választás szerinti ügyszakban tárgyalásvezetési gyakorlatot kínál a titkároknak.

3.5. Igazságügyi alkalmazottak képzése

Az MBA az elmúlt időszakban az egyéb igazságügyi alkalmazottak részére is számos, szakmai fejlődésüket szolgáló képzést szervezett, a bírák továbbképzésénél már említett metodológiai szempontok szem előtt tartásával. A beszámolási időszakban a legnagyobb hangsúlyt – a dokumentum- és információ szolgáltatás iránt megnövekedett igények kielégítése érdekében – a bírósági könyvtárosok képzésére fektette.

3.6. Egyéb programok

Az európai elvárásoknak megfelelően az elmúlt évben az MBA kiemelt jelentőségű feladatként kezelte a magyar bírói kar uniós jogi és nyelvi ismereteinek további fejlesztését. Ez a törekvés összhangban van az Európai Bizottságnak az igazságügyi képzésről szóló közleményében foglaltakkal is, amely kimondja, hogy

szükséges „a nyelvi képességek javítása annak érdekében, hogy az igazságügyi hatóságok közvetlenül kommunikálhassanak egymással, mint ahogy azt a jogi eszközök többsége előírja”¹. Az OIT Hivatala 140.000 euró támogatást nyert az Európai Bizottságtól „A magyar bírák kommunikációs kapacitásának további erősítése” című twinning light program végrehajtására, melynek célja a tagállamok közötti hatékonyabb kapcsolattartás elősegítése. A projekt keretében 80 bíró és bírósági titkár számára nyílt lehetőség angol, német és francia nyelvű szemináriumokon való részvételre. A program-sorozat nagyon sikeresnek bizonyult. A résztvevők visszajelzései alapján a gyakorlatias megközelítés és az adott nyelven, tolmács nélkül történő előadás hatékonyan segíti a munkájukhoz szükséges szakmai és nyelvi ismeretek fejlesztését.

A 2007. január 1. - 2007. december 31. napjáig tartó oktatási év során az Akadémia fokozott figyelmet fordított a jogi képzéssel szorosan összefüggő, azt kiegészítő, a bírói hivatás gyakorlásának minőségét befolyásoló ún. háttértudományok (pl. szociológia, társadalomismeret, pszichológia, beszédművelés, stb.) ismereteinek oktatására. A képzéseken egyre nagyobb számban közreműködtek a már említett tudományágak és különböző civil szervezetek képviselői.

A bíróságok 2007. évi központi oktatási tervének célkitűzései között szerepelt az európai igazságügyi képzési központokkal való együttműködés kiépítése. Ennek érdekében az Akadémia – az uniós programokban partnerként résztvevő Német Alapítvány a Nemzetközi Jogi Együttműködésért közreműködésével – 2007 szeptemberében közös nemzetközi konferenciát rendezett a kelet-közép-európai régió és a Balkán országai számára.

A résztvevők számára lehetőség nyílt az igazságügyi szakemberek képzésével kapcsolatos tapasztalatcserére, megvitathatták az együttműködés jövőbeni irányait, valamint a képzés európai perspektíváit. A Magyar Bíróképző Akadémia egyéves évfordulóján megrendezett találkozó egyrészt megfelelő alkalmat biztosított az újonnan nyílt Akadémia európai megjelenítésére, és ezzel egyidejűleg a bilaterális kapcsolatok kiépítésére, másrészt hatékonyan segítette az Európai Bizottság idézett közleményében foglalt, az igazságügyi szakemberek képzésének támogatására irányuló célkitűzések megvalósulását. *(A központi oktatási terven felül megrendezett programokat a 34/2. számú melléklet tartalmazza.)*

¹ COM(2006) 356/24. - A Bizottságnak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz címzett közleménye az Európai Unióban az igazságügyi képzésről (az Európai Közösségek Bizottsága - Brüsszel, 2006.06.29.)

3.7. A korszerű információs szolgáltatások nyújtása és a hatékonyabb ítélkező munka támogatása érdekében megkezdjük a bírósági integrált könyvtár kiépítését.

A bevezetés munkálatainak folyamatáról szóló beszámolót az OIT 2007. október 2-i ülése egyhangúlag elfogadta, a könyvtári rendszer a projekt terv szerint 2008 tavaszával működni fog.

Az MBA szolgáltatások mennyiségi és minőségi növelése, illetve a bírósági rendszerben nem fellelhető információkhoz való hozzáférés érdekében kapcsolatfelvételre törekedett a hazai és külföldi könyvtárakkal, szakirányú intézményekkel, valamint az igazságszolgáltatás területén működő további intézményekkel.

A jogi információs szolgálat működése hatékonyabb lett, az országos bírósági könyvtári rendszer a jogi képzőhelyek információs részlegeivel (Eötvös Loránd Tudomány Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Miskolci Egyetem) eredményes együttműködést alakított ki.

Az Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központja kiadványokkal és szakmai látogatások szervezésével járult hozzá a rendezvények sikeréhez.

A 2007-re vonatkozó tervek szerint megkezdődött egy jelentős európai uniós szakirodalmi állomány létrehozása hagyományos és elektronikus információforrásokkal, illetve együttműködés kialakítása a magyarországi kormányzati és az Európai Unió információs intézményeivel. A kiépült kapcsolatok elősegítik a hivatalos Európai Dokumentációs Központ jogállás megszerzését, melynek előkészületei a jövőben is folytatódnak.

A Római Szerződés aláírásának 50. évfordulóján „*Együtt az Európai Unióban – Múlt, jelen és jövő az igazságszolgáltatás tükrében*” címmel szakmai konferenciára került sor. A konferencia előadásait műveltségi vetélkedő egészítette ki, amelyben részt vettek az igazságszolgáltatás területén működő társintézmények versenyzői is.

Az Átmeneti Támogatás keretében, a Német Alapítvány a Nemzetközi Jogi Együttműködésért és a spanyol OIT közreműködésével folytatott szakértői együttműködés (twinning) eredetileg tervezett egyéves időtartama további három hónappal meghosszabbodott.

A twinning együttműködés keretében 2007-ben elkészült a távoktatási tananyagok megvásárlását célzó közbeszerzési eljárás lefolytatásához szükséges műszaki és pedagógiai követelményspecifikáció. Az e-learning rendszer bevezetéséről készült tájékoztatót az OIT 2007. június 5-én tartott ülésén egyhangúlag elfogadta.

4. A bírósági épületek

A 2007. január 1-jei állapot szerint a magyarországi bíróságok 157 épületben működnek. A megyei (fővárosi) bíróságok, valamint a megyeszékhelyi városi bíróságok – tehát a nagy alapterületű bíróságok – zömmel a századforduló környéke és az I. világháború közötti időszakban épültek, míg a helyi bíróságok többsége a két világháború közötti időszakban. A bírósági épületek „új generációját” elsősorban a más funkcióra épült, a rendszerváltozás során átvett, volt párt- és munkásőr épületek jelentik.

Az épületállomány korszerűsítésére az elmúlt évtizedekben csak szerény pénzügyi lehetőségek álltak rendelkezésre. Nemcsak a nagyjából 60-110 éve épült épületek rekonstrukciója maradt el, hanem a több mint tíz éve átvett, volt párt- és munkásőr épületek állaga is romlott, mert nem volt pénzügyi lehetőségünk átvételükkor a teljes felújításra.

A bíróságok épület-karbantartásra fordítható pénzügyi lehetőségei nominálértéken másfél évtizede változatlanok, és 2006-2007-re vonatkozóan is csökkentek, mert a költségvetés többletforrásokat nem biztosít.

A felsorolt tényezők hatására az épületek fizikai romlása meghaladja a felújítások során elért eredményeket.

4.1. A bírósági épületállomány fő jellemzői

A 2007. évi költségvetési törvényben az Országgyűlés a bíróságok fejezetben 1.050 millió forint központi beruházási előirányzatot hagyott jóvá, amely a fejezeti egyensúlyi tartalékból év közben 875 millió forint pótelőirányzat biztosításával kiegészítésre került. Így 2007. évben a központi előirányzat 1.925 millió forintra változott.

Ennek ellenére a bíróságok által épület-rekonstrukciókra és beruházásokra fordítható összeg 2007. évben (1.925 millió forint) csökkent a 2006. évi pénzügyi lehetőséghez képest (2.114,2 millió forint). Ez a tendencia 2008-ban is folytatódik, mert a rendelkezésre álló forrás várhatóan kevesebb lesz az előző évinél (1.350 millió forint).

A bírósági épületek műszaki állapotában, felszereltségében – a szűkös pénzügyi lehetőségek miatt – az előző évhez képest jelentős arányeltolódás mutatkozik a befejezett és a folyamatban lévő beruházások tekintetében. A beruházások nagy része kettő vagy több évi átfutási idővel valósítható meg.

2007. évben 22.627 m² bírósági alapterületen folytak beruházási munkák. Ebből teljes felújítás nem volt, a részleges felújítás 1500 m², új épület építés befejezése 1977 m² bírósági alapterületen történt meg.

A 2007. évben megkezdett beruházások közül 2008. évben új épület építés 1320 m², a részleges felújítás 2330 m² alapterületen fejeződik be.

Az építési beruházások 2007-ben elvégzett előkészítő munkái 15.500 m² alapterületű bírósági épületnél teszik lehetővé, hogy 2008. évben az építési kivitelezési munkák elkezdődjenek, de a kényszerű ütemezés miatt a további előkészített épületek legkorábban 2009-ben, illetve 2010-ben kerülhetnek átadásra.

A 2008-as évben – a 2007. évben megkezdettek folytatásaként – jelentősen kevesebb, 8080 m² területen van mód az épület-előkészítési munkákra.

A felújítással érintett bírósági épületeknél megvalósul a bíróságok biztonságát szolgáló biztonságtechnikai berendezések és rendszerek telepítése is.

A 35. számú mellékletben valamennyi bírósági épület építészetileg hasznos alapterületének (nettó m²) és műszaki állapota szerinti besorolásának (minősítésének) bemutatásával kívánom az általános megállapításokat alátámasztani:

- az 1. o. minősítésű épületek műszaki állapota jó;
- a 2. o. minősítésű épületek jó műszaki állapot mellett kisebb, akut műszaki kérdések megoldását igényelik;
- a 3. o. minősítésű épületek összességében – átmenetileg még elfogadható műszaki állapot mellett – egy vagy több műszaki kérdésben azonnali beavatkozást igényelnek;
- a 4. o. minősítésű épületek azonnal teljes rekonstrukciót igényelnek;
- az 5. o. minősítésű épületek bírósági célra alkalmatlanok.

Az épületállomány adatait nyilvántartó rendszerünk tartalmazza. Az OIT és a megyei bíróságok rendelkezésére is álló adatállomány a döntéshozás eszközévé vált, segítségével az épületeket érintő legfontosabb műszaki adatokról azonnali információk állnak rendelkezésünkre.

Az épületállomány rossz műszaki állapota mellett továbbra is gondot jelent az elhelyezési lehetőségek szűkössége. Az elmúlt évtizedben több száz jogszabály bővítette a bíróságok feladatkörét, néhány jogszabály alkalmazása létszámbővítéssel is járt, melyet azonban finanszírozási okok miatt nem követhetett az elhelyezési lehetőségek bővítése.

A 2006-os évben a bíróságok beruházási lehetőségeinek felhasználásával, a bírák elhelyezési és munkafeltételeinek javítására az alábbi intézkedések történtek:

- elkészült és átadásra került a Kazincbarcikai Városi Bíróság beruházása;
- befejezés előtt állt a Pesti Központi Kerületi Bíróság épületében a IV. ütem rekonstrukciós munkái;
- megkezdődött a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság épülete bővítésének és felújításának kivitelezési munkája;

- folyamatban volt a Kiskunhalasi Városi Bíróság épülete kivitelezőjének kiválasztásával összefüggő építés-előkészítő munka;
- folyamatban volt a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, továbbá a Bicskei-, a Nyírbátori- és a Szikszói Városi Bíróság épületének tervezése.

A beszámolási időszakban a fejezeti egyensúlyi tartalékból 875 millió forint pótelőirányzat biztosításával az alábbi kisebb beruházások kerültek elvégzésre:

- a Nagykanizsai Városi Bíróság épülete fűtési rendszerének rekonstrukciója;
- a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság épülete elektromos hálózatának felújítása;
- a Monori Városi Bíróság épülete szellőző rendszerének bővítése;
- a Kőszegi Városi Bíróság épülete beázási hibáinak elhárítása;
- a Pécsi Városi Bíróság épülete lépcső és párkány hibáinak elhárítása;
- a Mohácsi Városi Bíróság épülete falrepedéseinek megszüntetése;
- a Siklói Városi Bíróság épülete tetőhibáinak és pince helyisége beázásának elhárítása;
- a Komáromi Városi Bíróság épülete elektromos hálózatának felújítása;
- a Nagyatádi Városi Bíróság épületének tetőhéjazat cseréje;

2007. évben folytatódott – a közép és hosszú távú terveket a költségvetéshez igazítva – az új bírósági épületek építése és a bírósági épületek rekonstrukciója:

- több évre áthúzódó beruházásként folytatódott a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság épületének bővítése és felújítása;
- folytatódott és 2008. első negyedében befejeződik a Fonyódi Városi Bíróság épületének beruházása;
- a Kiskunhalasi Városi Bíróság épülete kivitelezőjének kiválasztásával megkezdődik az épület felújítása;
- 2007-ben elkezdődött és 2008. évre áthúzódó beruházásként folytatódik a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, továbbá a Bicskei, a Szikszói és a Nyírbátori Városi Bíróság meglévő épületének tervezési feladata;
- elkezdődött és be is fejeződött a Pesti Központi Kerületi Bíróság épülete rekonstrukciójának V. üteme.

A 2007. évi beruházások kimutatását a *36. számú melléklet* tartalmazza.

4.2. A bírósági épületek eszköz-ellátottságának fő jellemzői

A bíróságok működéséhez szükséges korszerű technikai feltételeket a rendelkezésünkre álló pénzügyi lehetőségekből nem tudjuk biztosítani. Megállapítható, hogy nem elsősorban mennyiségi problémáról van szó, hanem arról, hogy a meglévő technikai eszközök jelentős része korszerűtlen.

Cseréjük jó esetben fizikai elhasználódásukat követi, az erkölcsi kopás követése megoldhatatlan.

A bíróságok technikai ellátására 2001-ben 190 millió forintot, 2002-ben 149 millió forintot fordíthattunk, míg 2003-ban 137 millió forint felhasználására volt

lehetőségünk. A 2004. és 2007. között a bíróságok technikai ellátására pénzügyi keret nem állt rendelkezésre.

A munkakörülmények javítására szolgáló eszközök beszerzésére 2007-ben nem volt és várhatóan 2008-ban sem lesz anyagi lehetőség.

5. A bírósági informatika

5.1. Az informatika szerepe a bírósági munkában

Az elmúlt tíz év az informatikai kihívások ideje volt a bíróságok számára is. Napjaink bírósági működésében az informatika a hatékonyság javításának egyik legfontosabb eszköze lehet, mivel az ítélezés személyi és egyéb tárgyi feltételrendszerében lényegesen nehezebben következik be előremutató változás.

Az informatikai fejlesztések és a jelenlegi helyzet reális megítélése érdekében álljon itt néhány idézet az OIT elnökének az 1998. évről készített parlamenti tájékoztatójából:

„Az ország bíróságainak informatikai felmérése azt mutatta, hogy a bíróságok modern információ-technológiával nem rendelkeznek.”

„... elbanyagolható azon határozatok száma, amelyek elektronikus dokumentumként is elkészülnek.”

„Annak ellenére, hogy minden megyében telepítésre került számítógépes jogszabálygyűjtemény, nem válhatott megszokottá a használata, sőt a sorban állások miatt elégséges idő sem jut minden felhasználó számára.”

A bíróságok 1998 előtt évi néhány százezer forintos fejlesztési keretéből csak szűkösen jutott informatikai fejlesztésekre, és ezek is a helyi adottságoknak megfelelően sokszor véletlenszerűek voltak. A bíróságokon a feladatokat ún. „sziget” programok látták el, melyek egymástól különböző informatikai technológiákat és fejlesztői környezetet képviseltek.

A bírósági informatika fejlődésében meghatározó jelentősége volt annak, hogy az OIT törvényben megfogalmazott feladatai között kiemelten megjelent a bíróságok informatikai fejlesztésének irányítása. A feladat törvényi szabályozási szintre emelése jelezte az informatika jelentőségét, továbbá jogalapot és lehetőséget teremtett az egész bírósági szervezetre kiterjedő, egységesen fejlődő informatikai rendszer kialakításának megkezdésére.

Az 1998-tól 2000-ig terjedő időszakra tehető több helyi bíróságon a strukturált hálózat kialakítása, valamint a Justitia.net néven ismert országos hálózat kiépítése, melynek eredményeként a Legfelsőbb Bíróság, a Fővárosi Bíróság, 19 megyei bíróság és az OIT Hivatalának 14-14 munkaállomása kapcsolódhatott be a rendszerbe korszerű programcsomagok alkalmazásával. A munkaállomások az

internetes világhálózatot is elérték, egyúttal támogatva a bíróságok elektronikus levelezését.

A bíróságok 2000-ben kialakításra került informatikai stratégiája részletesen meghatározta azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyeket a bírósági szervezeteknek rövid és közép távon meg kellett valósítania. Legfontosabb irányként kijelölte az infrastruktúra fejlesztést, az alkalmazási programok fejlesztését, az oktatást és továbbképzést, valamint a szakembergárda fejlesztését.

Az informatikai eszközállomány jellemző mennyiségi mutatói 2001-ben a következő képet mutatták: több mint 4500 db hálózatba kötött munkaállomás, közel 400 db önálló számítógép, több mint 3 500 db nyomtató és több mint 230 db szerver támogatta a bíróságok napi munkavégzését.

A 2006. december 31-i állapot szerint már 9 754 db hálózatba kapcsolt munkaállomással, 300 db önálló géppel, a tárgyalótermekben összesen több mint 480 db számítógéppel és notebookkal, 414 db szerverrel, és 4 449 db nyomtatóval rendelkeztek a bírósági intézmények.

Az informatikai infrastruktúra fejlettségi szintje a 2000-es évek elején már biztosította az alapot a bírósági ügyviteli munka hatékony támogatását biztosító alkalmazásfejlesztések megkezdéséhez. Megkezdődhetett a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer (BIIR) fejlesztésének előkészítése.

A 2001-es év eredményei között kell megemlíteni, hogy elkezdődött a Legfelsőbb Bíróság határozatainak elektronikus elérését biztosító rendszer kialakítása, valamint a bírósági szervezetek világhálón való egységes megjelenését biztosító Internetes honlap megtervezése.

A bíróságok szolgáltató funkciójának előtérbe kerülését jelezte, hogy a hirdetményi kézbesítések országos nyilvántartása bevezetésre került.

2002-ben minden helyi bíróságon kiépült a helyi hálózat és a PHARE projekt keretében kialakításra és átadásra került az új országos hálózat, melybe minden bírósági szervezet bekapcsolódott. A hálózatba kapcsolt munkaállomások száma meghaladta a 6200 db-ot. Az informatikai ismeretek elsajátításának megkönnyítése érdekében központilag megvásárlásra került az ECDL oktatócsomag, és minden bírósági dolgozó számára elérhetővé vált. Kialakításra került a bíróságok belső honlapja (intranet), ahol minden felhasználó számára elérhetővé vált a hálózat valamennyi programja és belső szolgáltatása. Ebben az évben került kialakításra a társadalmi szervezetek és alapítványok, valamint a gondnokság alá helyezett országos nyilvántartása.

2003-ban tovább folytatódott az alkalmazói rendszerek fejlesztése, megkezdte üzemszerű működését a gondnokság alá helyezett, valamint a társadalmi szervezetek és alapítványok országos rendszere, valamint 1800 bírósági dolgozó általános informatikai oktatását végeztük el e-Learning formában.

2004-ben tovább folytatódott a BIIR rendszer fejlesztése, valamint elkezdődött a Gazdálkodási Integrált Informatikai Rendszer (GIIR) fejlesztése is.

2005-ben megkezdődött a BIIR próbaüzeme, valamint a GIIR pénzügyi-számviteli moduljának éles üzemeltetése. Sikeresen befejeződött a távmeghallgatás, távkihallgatás és jegyzőkönyv felvétele más módon rendszerének közbeszerzési eljárás lefolytatásával történő beszerzése és fejlesztése, valamint a kész rendszer beüzemelése.

A 2006. év legfontosabb informatika feladatai a cégbíróságokon az elektronikus aláírás bevezetésének támogatása, a legfelsőbb bírósági és ítéltáblai határozatok anonimizálási technikájának kifejlesztése, a bevezetés előkészítése, valamint a Magyar Bíróképző Akadémia informatikai infrastruktúrájának kialakítása volt. A bírósági intézmények 2005. január 1-jétől alkalmazzák a GIIR alap számviteli – főkönyvi, pénzügyi, eszköz és készlet moduljait. A rendszer ún. speciális moduljainak (bevétel, bűnjel, letétek) használatba vétele 2006. II. féléve folyamán történt meg.

Természetesen minden évben, a szűkös anyagi források ellenére törekedtünk az informatikai eszközállomány mennyiségének növelésére, a korszerűtlenné vált eszközök minőségi cseréjére, a szükséges szoftverlicenck biztosítására, valamint az informatikai biztonság megfelelő szinten tartására.

Az elmúlt évek extenzív fejlesztéseinek eredményeként elmondhatjuk, hogy a bírósági informatikai hálózat az egész országot lefedve és valamennyi bíróságot integrálva, az ország egyik legnagyobb informatikai rendszerévé vált.

A bírósági informatikai területén a 2007. évben a legfontosabb feladat az elmúlt évek fejlesztései során kialakult szerteágazó informatikai szolgáltatásrendszer stabil működtetése volt.

5.2. A bírósági informatika főbb területei

A bíróságok informatikai tevékenységében a beszámolási időszak főbb célkitűzései a következők voltak:

- jogszabályok által előírt feladatok teljesítése
 - a Legfelsőbb Bíróság és az ítéltáblák határozatainak anonimizált közzététele,
 - elektronikus aláírás alkalmazása a cégbíróságokon,
 - távmeghallgatás, távkihallgatás és jegyzőkönyv felvétele más módon,
- korábban indult fejlesztési programok lezárása, üzemszerű működés feltételeinek javítása, a jövő alkalmazásfejlesztéseinek előkészítése
 - PHARE fejlesztés lezárása,

- alkalmazások működtetése,
- működés feltételeinek javítása,
- Magyar Bíróképző Akadémia működtetése, fejlesztése,
- e-bíróság megvalósításának előkészítése,
- a folyamatos és rendszeres feladatok ellátása
 - az informatikai rendszer (infrastruktúra) működtetése,
 - a bírósági dolgozók informatikai képzése és továbbképzése,
 - felhasználói segítségnyújtás (helpdesk) biztosítása a bevezetett és működtetett rendszerekkel kapcsolatban,
 - informatika eszközök beszerzése.

5.2.1. Anonimizált határozatok közzététele

Az elektronikus információs szabadságról szóló 2005. évi XC. törvény előírja, hogy a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák által 2007. július 1. után hozott határozatokat anonimizált formában nyilvánosságra kell hozni. Az anonimizálás technikájának kifejlesztése, valamint az informatikai fejlesztést megelőző kapcsolódó feladatok (jogszabály értelmezés, ügyviteli szabályozás) ellátása érdekében több, bírósági szakemberekből alakult munkacsoport tevékenykedett. Munkájuk nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a törvényben meghatározott határidőre átadásra került a BIIR rendszer anonimizálási modulja és a bírósági honlapon kereshetővé váltak az anonimizált határozatok. A rendszer bevezetését a felhasználók országos oktatása előzte meg.

5.2.2. Elektronikus aláírás alkalmazása a cégbíróságokon

A 2005. évi LXXXVI. törvény alapján 2005. szeptember 1. napjától biztosított az elektronikus aláírás alkalmazása a cégbírósági rendszer keretében. Jelenleg közel 500 fő rendelkezik minősített, illetve fokozott biztonságú aláírással. A jogszabályban megfogalmazottak szerint biztosított egyes meghatározott cégügyek elektronikus úton történő intézésének lehetősége, azonban meg kell említeni, hogy az ügyintézés ezen korszerű, költség-hatékony módja ma még nem vált mindennapi gyakorlattá.

5.2.3. Távmeghallgatás, távkihallgatás és jegyzőkönyv felvétele más módon

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény a vádlott, tanú, vagy szakértő meghallgatását, kihallgatását lehetővé teszi úgy is, hogy a tárgyalás helyszíne és a kihallgatott személy tartózkodási helye között telekommunikációs összeköttetés jön létre, a képet és a hangot egyidejűleg továbbító végberendezések alkalmazásával. A törvény rendelkezik arról is, hogy az eljárási eseményeket elsődlegesen jegyzőkönyv helyett audiovizuális módon rögzítsék.

A rendszer teljes kiépítése 2005. év végére befejeződött, azóta központi szolgáltatásként üzemeltetjük. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a bírósági intézmények egyre gyakrabban igénylik e korszerű technika igénybe vételét, azonban a rendszer kihasználtsága még mindig igen alacsony. A lehetőségek

megismertetése céljából az év folyamán több bemutató megtartására került sor a Magyar Bíróképző Akadémia szervezésében. A szolgáltatások bővítése érdekében két videokamera került beszerzésre, amelyek „kölcsonzési” rendszerben biztosítják a bírósági intézmények számára a jegyzőkönyv rögzítését más módon.

5.2.4. PHARE fejlesztés lezárása

A több évig tartó eszköz és alkalmazás fejlesztések adminisztratív lezárása is megtörtént, ezzel befejezettek nyilvánítható a bírósági informatika ezen időszak.

5.2.5. Alkalmazások működtetése

A bíróságok napi munkáját támogató alkalmazások (pl.: *BIIR*, *GIIR*) működtetését informatikai szakembereink látják el, külső támogatással. A külső erőforrások igénybe vételére elsősorban a felhasználók támogatásánál kerül sor. A *BIIR* helpdesk funkcióját központi helyszínen munkát végző munkatársak támogatják.

5.2.6. Működés feltételeinek javítása

Az országos hálózat mindenkori gyenge pontja volt a hálózat sávszélessége, melynek megoldása érdekében ez évben csatlakoztunk az Elektronikus Kormányzati Gerinchálózathoz (EKG). A hálózat teljes kiépítése és üzembe helyezése áthúzódott az év második felére. Az év végétől azonban a bíróságok teljes belső adatforgalma és a hangátviteli szolgáltatások egy része is a korszerű, az igényeknek megfelelő sávszélességű hálózaton bonyolódik.

5.2.7. Magyar Bíróképző Akadémia működtetése, fejlesztése

Az OIT Hivatala 2004-ben pályázatot nyújtott be az Európai Unióhoz az Átmeneti támogatás 2005. évi programjára, „A magyar igazságszolgáltatás fenntartható képzési feltételeinek kialakítása a Magyar Bíróképző Akadémia keretében” elnevezéssel. Az elnyert uniós támogatásból (147 millió Ft) került megvalósításra az MBA informatikai infrastruktúrájának kiépítése, mely az MBA átadásának időpontjától - 2006. szeptember – kezdődően biztosítja, hogy az oktatások résztvevői a bírósági hálózat integráns részeként akár oktatási, akár munkavégzés céljából minden szolgáltatást elérjenek. A 2007. év feladatát a rendszer működtetése és újabb szolgáltatások kialakítása képezte. Megkezdődött az e-learning rendszer fejlesztése, valamint az integrált könyvtári rendszer kialakítása.

5.2.8. E-bíróság megvalósításának előkészítése

Ebben az évben tovább folytatódott az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium munkatársaival közösen az ún. „e-bíróság” kialakításának előkészítése. E munka keretében számos projekt javaslat került különböző mélységben kidolgozásra és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség felé benyújtásra. Sikeres pályázat alapján megkezdődött a tényleges fejlesztési munka is, amelynek célja – többek között - a cégbírósági rendszer modernizációja, az elektronikus cégeljárás megvalósítása, valamint az elektronikus ügyintézés másodfokra történő

kiterjesztése. A megvalósítandó fejlesztések között kiemelt prioritással kezeljük az ún. „1 órá” cégbejegyzésre történő felkészülést, a szükséges informatikai feltételek megteremtését.

5.2.9. Az informatikai rendszer (infrastruktúra) működtetése

A bírósági intézmények napi munkájában ma már nélkülözhetetlen módon jelen van az informatika. Ezért alapvető jelentőséggel bír az informatikai infrastruktúra működtetése, a felhasználók folyamatos „kiszolgálása”. A szükséges mennyiségben folyamatosan biztosítjuk az informatikai rendszer felhasználói számára a szoftver licenceket és az egyéb „háttér” szolgáltatásokat (vírusvédelem, levelező rendszer, helpdesk, hardver szerviz, stb.). Ezen feladatok egy részét belső humán erőforrás biztosításával oldjuk meg, azonban számos esetben veszünk igénybe külső szolgáltatókat is.

5.2.10. A bírósági dolgozók informatikai képzése és továbbképzése

2007. évben elsősorban az új alkalmazásfejlesztésekhez (pl.: anonimizálás) kapcsolódóan végeztük a bírósági dolgozók informatikai továbbképzését, valamint több alkalommal tartottunk ún. „ismeretterjesztő” előadásokat (VIR, távmeghallgatás) is. Ebben az évben is több alkalommal került sor az informatikai szakemberek továbbképzés jellegű oktatására.

5.2.11. Felhasználói segítségnyújtás (helpdesk) biztosítása a bevezetett és működtetett rendszerekkel kapcsolatban

Az informatikai rendszerek működtetésének egyik alapszabálya, hogy nem elég az alkalmazást kifejleszteni és bevezetni, hanem a rendszer teljes életciklusa alatt gondoskodni kell a felhasználók folyamatos támogatásáról – legyen szó akár hardverről, akár szoftverről. Különösen fontos a felhasználók komfortérzete, ezért nem elhanyagolható szempont, hogy egy-egy probléma felmerülése esetén milyen gyorsan és milyen hatékonysággal jutnak az alkalmazók szakember segítségéhez. A folyamatos munkavégzés biztosítása érdekében több szintű helpdesk rendszert működtetünk, melynek első szintjét a bírósági intézmények informatikai szakemberei látják el. Amennyiben ezen a szinten nem orvosolható a probléma, biztosított a témában jártas és folyamatosan rendelkezésre álló külső szakértők bevonása a probléma kezelésébe.

5.2.12. Informatikai eszközök beszerzése

Az informatikai eszközök beszerzését ebben az évben is központosítva végeztük, biztosítva ezzel a legkedvezőbb áron történő beszerzést, valamint az eszközpark – lehetőség szerinti – egységesítését. Az első félévben (az előző évi maradványkeretből) több mint 150 millió Ft-ot fordítottunk új informatikai eszközök: 600 db PC, több mint 900 db korszerű monitor, nyomtatók és egyéb eszközök beszerzésére, elsősorban a gazdasági szakterület felhasználói igényeinek kielégítése céljából. Ebből az összegből biztosítottuk az újonnan átadásra került Kazincbarcikai Városi Bíróság informatikai infrastruktúráját is. Az eszközök

intézmények közötti elosztása a meglévő eszközállomány mennyisége, az eszközellátottsági mutatók, valamint az eszközpark avultsági szintje alapján valósult meg.

A jelenleg folyamatban lévő eszközbeszerzések során több mint 2200 db PC, 3400 db monitor került megrendelésre, melyből biztosítjuk, hogy valamennyi bíróságnak korszerű, önálló számítógépes munkahellyel rendelkezzen.

Tervezett beszerzéseink között további munkaállomások, nyomtatók, szerverek és háttértárolók szerepelnek.

6. A bíróságok nemzetközi kapcsolatai

6.1. A beszámolási időszakban bíróságaink rendkívül aktív **önálló nemzetközi** tevékenységet folytattak. A kétoldalú kapcsolatok terén, az évről évre gyarapodó partnerbírósági együttműködési megállapodások keretében, alapvetően a korábbi szakmai munka elmélyítésére került sor.

Változatlanul intenzív a **német, holland, osztrák és a francia reláció**. Számos tapasztalatcsere találkozóra került sor ezen országok bíróságainak képviselőivel és további új kapcsolatok kialakítása is folyamatban van (pl. németországi Brémai Helyi Bíróság, franciaországi Colmari Fellebbviteli Bíróság).

Figyelemre méltó a **magyar-francia bírósági együttműködés**, melyben hét magyar bíróság is intenzíven érintett. A tapasztalatcserek terén komoly előrehaladást jelent a partnerbíróságok együttes részvételével megvalósuló, a francia Igazságügyi Minisztériummal közösen szervezett igazságügyi hét évenkénti megrendezése. Mind a kétoldalú tárgyalások, mind a konferenciák szakmai hozadéka rendkívül jelentős. Ezért is törekszünk arra, hogy a jövőben minél több magyar bíróság kapcsolódhasson be az európai jogrendben igen jelentős szerepet betöltő francia igazságszolgáltatással történő együttműködésbe.

A szomszédos országokkal kialakított kapcsolatokban továbbra is folyamatos az osztrák, szlovén, cseh, szlovák, román együttműködés. A beszámolási időszakban ugyanakkor létrejöttek, illetve jelenleg is kialakulóban vannak további új bírósági partnerkapcsolatok (romániai Maros megye, szlovákiai Nagykürtösi Járásbíróság), melyek várhatóan hosszú távú és hasznos együttműködést ígérnek a jövőben.

A megyei bíróságok nemzetközi kapcsolatában új relációnak számít a **bolgár** együttműködés.

6.2. Hasonlóan a korábbi beszámolási időszakhoz, az elmúlt évben is kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy a **jogállamiság kiépítése**, demokratikus működése, illetve az uniós csatlakozás követelményeinek teljesítése terén szerzett

tapasztalatainkat továbbadjuk a minket megkereső, tapasztalatcserére, tanulásra nyitott nemzeteknek. **Román, szerb, bosnyák** relációkban folytattunk ilyen irányú, eredményes találkozókat.

Magyarország külpolitikai prioritásaival összhangban nagy hangsúlyt fektettünk a **dél-kelet európai országokkal** történő szakmai együttműködésre.

Ezen célkitűzéseinkre is figyelemmel, hazánkban került megrendezésre a **balkáni régió** igazgatási testületeinek – a jövőben évenként üléselő – **regionális konferenciája**. A rendezvény a független, hatékony, professzionális és felelősségteljes bírói szervezet megerősítésének szándékával kívánja előmozdítani a regionális szintű megbeszéléseket.

A **dél-kelet európai** régió bírái számára tartottunk ugyancsak sikeres konferenciát az új uniós tagállamok, illetve jövőbeni uniós tagállamok bíráinak közösségi jogi képzése, továbbképzése témakörében.

Megállapítható, hogy az elmúlt időszakban jelentőssé vált a **kínai bíróságok** érdeklődése a magyar igazságszolgáltatási rendszer iránt. A beszámolási időszakban több megyei bíróság fogadott kínai bírósági delegációt, és adott tájékoztatást igazságszolgáltatásunk működéséről. A folyamatos kínai megkeresések alapján prognosztizálható, hogy a látogatások intenzitása a jövőben is változatlan marad.

6.3. 2007-ben számos többoldalú találkozóra, rendezvényre került sor, melyen bíránk igen aktívan vettek részt, elősegítve ezzel a közös érdeklődésre számot tartó szakmai kérdések megvitatását, a külföldi országok jogi szabályozásának, gyakorlatának megismerését, uniós találkozók esetén a közösségi jogi tudásanyag elmélyítését.

Ezen rendezvények közül kiemelendők a terrorizmus, a büntetőeljárásokban alkalmazott biztosítási intézkedések, a közigazgatási bíráskodás, a környezetvédelem, az emberi jogok, az uniós polgárság intézménye, az új tagállami bíróképző intézmények szerepe a közösségi jog elsajátításában témákban megrendezett konferenciák.

6.4. A magyar igazságszolgáltatás nemzetközi tevékenységét meghatározó elvek és célok között az elmúlt időszakban is az egyik legfontosabb stratégiai cél volt, hogy a magyar igazságszolgáltatás a leghatékonyabban tudjon megfelelni az **uniós jogalkalmazás követelményeinek**.

A beszámolási időszakban számos szakmai hazai és külföldi szeminárium megtartására került sor az uniós jogi döntéshozatal, illetve az egyéb uniós jogi mechanizmus megismerése témakörben. A továbbképzések nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy bíránk a lehető legmegfelelőbb információs csatornák

igénybevételével tanulmányozhassák az európai jog naprakész fejlődését, továbbá, hogy a jogalkalmazók – a közösségi jogi vonatkozású ügyek megfelelő elbírálása érdekében – aktív és eredményes együttműködést tudjanak kialakítani az Európai Közösségek Bíróságával, illetve háttérintézményeivel.

6.5. A közszolgáltatások modernizációja, és ennek keretében a bírósági folyamatok elektronizálása nemcsak nemzeti szinten megjelenő törekvés. A modernizációs folyamatok közösségi szintű egységesítése, illetve az ezen a területen történő, tagállamok közötti bírósági együttműködés kialakítása az Európai Unió számára is kiemelt feladat. A fenti célok kivitelezése érdekében létrehozott uniós munkacsoportokban a magyar igazságszolgáltatás – az OIT Hivatalán keresztül – aktívan képviselteti magát és törekszik arra, hogy az ismeretanyag a bíróságok számára a lehető leghatékonyabban kerüljön felhasználásra.

6.6. A beszámolási időszakban a kiemelt célkitűzések között szerepelt – a működését 2006 szeptemberében megkezdő – Magyar Bíróképző Akadémia nemzetközi kapcsolatrendszerének megalapozása, az intézménynek a nemzetközi igazságügyi fórumok, illetve szakemberek előtti megismertetése.

Az Akadémia rendkívül korszerű felszereltsége, infrastruktúrája nagymértékben elősegíti, hogy az intézmény regionális tudományos műhelyként adjon otthont a bírói kar, és a bírósági munkatársak szakmai ismereteit szélesítő, illetve a bíróságok külföldi kapcsolatait előmozdító hazai, illetve nemzetközi tapasztalatcseréknek.

Az Akadémia informatikai és oktatási segédeszközökkel való felszereléséhez az Európai Unió az Átmeneti Támogatási alapból nyújtott jelentős segítséget. E projekt keretében került sor továbbá arra a szakmai támogatásra, amely nagy mértékben segítette elő az Akadémia működését és egy e-learning rendszer kiépítését.

7. Közreműködés a jogalkotásban

A bíróságoknak a jogalkotás folyamatában betöltött szerepe fontos tényező annak ellenére, hogy alkotmányos feladatuk alapvetően a hatályos jogszabályok alkalmazása. Nyilvánvaló, hogy a jogalkalmazás során nyert általánosítható tapasztalatok felhasználása a jogalkotó szerveknek is alapvető érdeke, a bíróságok „jogfejlesztő” tevékenysége ezért komoly mértékben járulhat hozzá a szakmailag megalapozott jogi normák meghozatalához.

A véleményezési jog két törvényen alapul. A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (Jat.) 28. §-a tartalmazza, hogy törvény és kormányrendelet tervezetét - ha

az abban foglaltak a bíróságok hatáskörét is érintik - meg kell küldeni a Legfelsőbb Bíróság elnökének.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bsz.) 39. § e) pontja értelmében az OIT - mint a bíróságok központi igazgatását ellátó szerv - a bíróságok feladatkörét érintő jogszabály alkotását kezdeményezheti, és véleményezi az érintett tervezeteket.

A Legfelsőbb Bíróság ez irányú szerepét már érintettem, itt csak a Bsz. alapján adott észrevételeket említem. Az OIT-hoz, illetve annak Hivatalához 2007. évben 147 megkeresés érkezett, többsége értelemszerűen az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumtól.

Az OIT tíz éves működése alatt a véleményezendő tervezetek száma 2005. évig folyamatosan emelkedett – 54 megkeresésről 214-re –, majd 2006. évben 89-re csökkent.

A tárgyévben ismét növekedés mutatható ki, a változások alapvető oka értelemszerűen az, hogy adott évben miként alakul a bíróságokat érintő előterjesztések száma, figyelembe véve azt is, hogy az előkészítő munkálatokat végző tárcák mostanra már általában valóban csak a bíróságokat közvetlenül, vagy legalább közvetve érintő tervezeteket küldik meg észrevételezésre. A munka tényleges megítélésénél azonban az is fontos tényező, hogy az adatoknál egy tervezetet statisztikailag csak egyszer vettünk figyelembe, holott a különböző koncepciókat és a nagyobb terjedelmű, szakmailag kiemelkedő jelentőségű tervezeteket több alkalommal is eljuttatták részünkre.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium néhány előterjesztésére az OIT, mint testület adott véleményt, a többi esetben pedig az észrevételek kidolgozását a vonatkozó OIT szabályzat alapján a Hivatalra bízta.

Kiemelkedőnek tartom a tervezetek körül az alábbiakat:

- a Btk. és a büntetőjogi tárgyú törvények módosítására irányuló törvényjavaslatokat,
- az új Ptk. különböző részanyagaihoz adott véleményeket, majd a Ptk. egész tervezetére adott egységes észrevételeket,
- a jogi segítségnyújtás reformjának folytatásáról szóló javaslatot,
- a Btk. általános részének a koncepciójára adott véleményeket,
- a gazdasági perek gyorsításáról (Pp. módosítás) szóló koncepciót,
- a jogügyletek biztonságának erősítése érdekében szükséges törvénymódosításra irányuló előterjesztést,
- a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 1997. évi LVII. törvény (Bjt.), valamint az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LVIII. törvény (Iasz.) módosítását, tekintettel a jubileumi jutalom szabályozására, illetve a bírósági fogalmazók felvételi rendjére.

Évek óta visszatérő komoly probléma – ennek elődöm és magam is mindig hangot adtam –, hogy az észrevételezésre adott határidők legtöbbször igen rövidek, néha irreálisnak tekinthetők.

E kérdés kiemelt hangsúlyozása azért is elengedhetetlen, mert a bíróságok véleményének a megszerzése és azok összesített bemutatása, valamint a hatáskörök növekedéséből eredő költségvetési kihatások kidolgozása ilyen feltételek mellett nehezen megvalósítható és igen munkaigényes feladat. Ennek ellenére – néha határidő módosítást kérve – eleget tettünk a megkereséseknek, e vonatkozásban azonban feltétlenül változtatás indokolt.

Az OIT kezdeményezési jogkörében javaslatot tett a Pp. XX. fejezetének módosítására (közigazgatási perek). Ennek indoka az volt, hogy a bíróságok illetékességére vonatkozó szabályok megfelelően tükrözzék a közigazgatási szervek regionális jellegéből eredő változásokat. A javaslat a törvényalkotás folyamatában megvalósult.

8. A bíróságok jogi képvisellete

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács megalakulásakor a bírák és igazságügyi alkalmazottak egész szakmai tevékenységét igazgatási szempontból irányító intézményként jött létre, amely rendkívül széles hatásköre folytán – összetételének bírói többsége miatt is – joggal tekinthető a harmadik hatalmi ág önkormányzati jellegű reprezentánsának, saját működési területén a törvényhozó Országgyűlés és a végrehajtó hatalmú kormány egyenrangú partnerének. Ebből adódó tevékenységének teljesítése széleskörű és összetett munkát igényel, amely együtt jár a kiterjesztett felelősséggel is.

Az OIT felállítása és feladatköreinek meghatározása során lényeges szempont volt, hogy a bíróságok jogi képviselétéről gondoskodják, amelyről a Bszi. 39. § j) pontja rendelkezik. Az OIT ezt a tevékenységét a Hivatala útján látja el.

A Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) és (3) bekezdése alapján ugyanis meg kell téríteni a bírósági jogkörben okozott kárt, ha az rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Az említett speciális szabályt együtt kell alkalmazni a kártérítés általános felelősségi alakzatával. A bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére ugyanis csak akkor kerülhet sor, ha a kártérítés általános – Ptk. 339. § (1) bekezdésében írt – különös feltételei; kár, jogellenes magatartás, okozati összefüggés a bekövetkezett kár és az említett magatartás között, felróhatóság fennáll (vagyis a károkozó nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható) fennállnak.

A bíróságok elleni kártérítési igények jogalapját az előzőekben említett szabályon kívül, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 2. § (3) bekezdésében írt – 2003. január 1-jétől alkalmazandó – azon rendelkezés is megalapítja, amely szerint a perben résztvevő feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítését biztosítja. Ennek megfelelése esetén a fél az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással méltányos elégtételt biztosító kártérítésre tarthat igényt, feltéve, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban nem volt orvosolható. A kártérítés megállapítását nem zárja ki, ha a bíróság nevében eljáró személynek az okozott jogsérelem közvetlenül nem volt felróható.

A felelősség ilyen módon történő megállapításának lehetőségét a jogalkotó azon szándéka motiválta, hogy a hazai szabályozás szigorításának elősegítése folytán a bíróságok elleni kártérítési követelésének érvényesítését ezzel is elősegítve, csökkentse a Strasbourg Emberi Jogok Európai Bíróságához való fordulás eseteit.

Az említett szabályozások mellett – olykor azok tartalmát összemosva – egyre többen nyújtják be kártérítés megfizetése érdekében a bíróságok elleni keresetüket.

Előfordul, hogy a vélt vagy valódi, a bírósági eljárás során jogsérelemből keletkező követelés előterjesztésére az Alkotmányra, vagy az 1976. évi 8. tvr.-rel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezség okmányára, valamint az Emberi Jogok és az Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó 8. Kiegészítő Jegyzőkönyv ratifikációja és az ezek kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény szabályaira hivatkozással kerül sor.

A Legfelsőbb Bíróság határozataiban azt fejtette ki, hogy az Alkotmány és az Egyezmények rendelkezései nem teremtenek közvetlen jogi lehetőséget igény érvényesítésére.

Jelenleg tehát a Ptk.-nak és a Pp.-nek az említett szabályain alapuló felelősségi rendszer alapján lehet kártérítési, vagy személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránti követeléssel élni a bíróságokkal szemben.

2002. évben 210, 2003. évben 196, 2004. évben 234, 2005. évben 282, 2006. évben 312, 2007. december 7. napjáig 223 új kereset érkezett a bíróságok ellen.

A növekvő tendenciát mutató ügyek mértéke összefügg a demokratikus jogállam kiteljesedésével, minthogy bővült azon törvények száma, amelyek a bírósági hatáskört tágabbra nyitották, továbbá az említett tény befolyásolja a notórius perlekedők magatartása is.

A tárgyidőszakban 650 ügy volt folyamatban, amelyből 234 fejeződött be jogerősen, míg 416 eljárás elbírálása áthúzódik a 2008. évre.

A bíróságok ellen indított kártérítési perekben megjelölt pertárgy értéke évek óta igen magas, mely a jelenlegi tájékoztatómban érintett időszakban is jellemző.

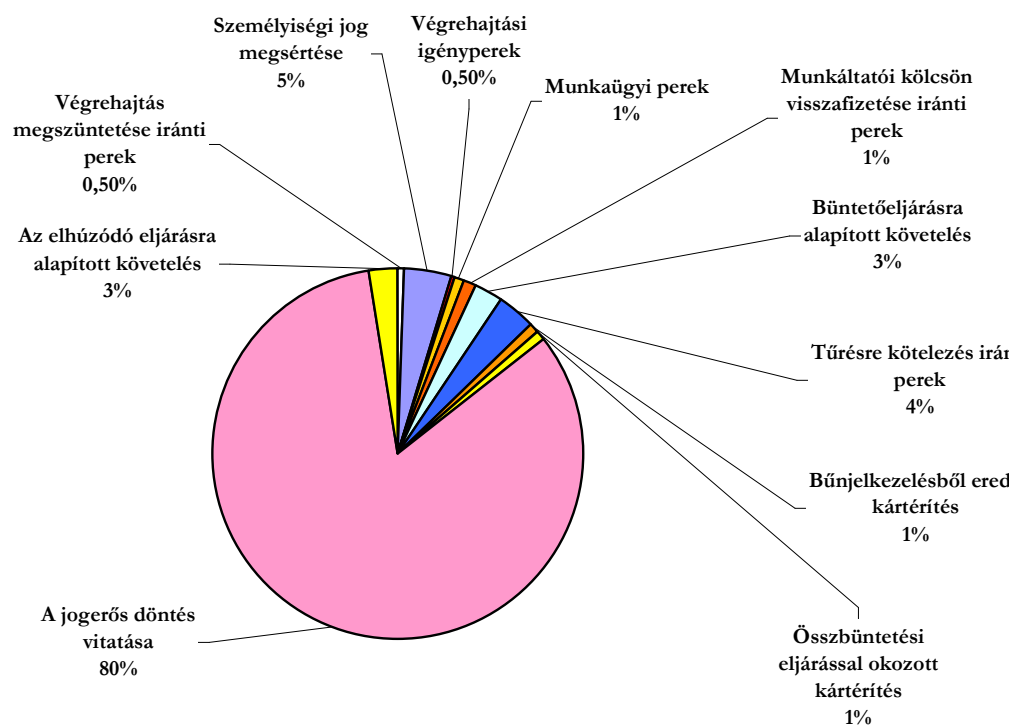
2006. évben ez az összeg elérte a 16 milliárdot, míg 2007. évben közel 16,071 milliárd forintot. Ehhez a számarányában is jelentős eltéréshez hozzájárul – az eredményes védekezés előterjesztésén túl – az is, hogy a bíróságok ellen indítható kártérítési perek az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdésének g) pontja értelmében tárgyi illeték-feljegyzési jogosak. Ez a kedvezmény is elősegíti azt, hogy a felperesek minél magasabb kártérítési követeléseket érvényesítsenek abban a reményben, hogy a pert sikeresen megnyerik, s így az illeték megfizetése alól mentesülni fognak.

Az eredményes védekezésre is tekintettel a bíróságoknak pervesztességük miatt 17 ügyben kellett összesen 24 millió forintot kifizetni.

A bíróságok ellen indított kártérítési pereknek „kettős természete” van, minthogy ezek alapját már korábban megindult és jogerősen elbírált ügyek képezik, amelyek lehetnek polgári, büntető, közigazgatási vagy munkaügyi eljárások egyaránt.

A bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti per nem az alapeljárás további jogorvoslati fóruma, hanem önálló kereseti jogcímen alapuló per, amely kizárólag a peres felek, és a bíróság közötti jogvitát rendezzi, s így nem ad alapot a már jogerősen elbírált döntés megváltoztatására.

A keresetindítás jogcímeit, azok százalékos arányait a következő grafikon mutatja:

Az előzőekben említett számú perindításoknál egyre több esetben fordult elő, hogy a felperesek nem csak a bíróság ellen, hanem az eljáró bírakkal szemben is igényt érvényesítenek.

A bírósághoz fordulás jogának tartalmát a hazai szabályozással lényegében azonos módon határozzák meg az emberi jogokra vonatkozó legfontosabb dokumentumok. A bírósághoz fordulás joga mindenkit megillet, ez feltétel nélkül csak a természetes személyekre vonatkozik, akiknek a jogalanyisága állampolgárságuktól függetlenül korlátozhatatlan.

A fentiek ismeretében is a Legfelsőbb Bíróság számtalan határozatában mutatott rá arra, hogy a perindítási jog nem lehet parttalan, a „kereshetőségnek” mindig konkrét anyagi jogszabályon kell nyugodnia. A hatályos szabályozáson alapuló gyakorlat ezt nem tükrözi.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács jelentős lépéseket tett – jogszabály módosítást, illetve a Ptk. tervezetére adott észrevételben kezdeményezte – a bírák perelhetőségének elkerülése céljából annak érdekében, hogy az eljáró bírák helyett az őket alkalmazó jogi személyiséggel rendelkező bíróságokat lehessen csupán perelni.

9. A bíróságok sajtótevékenysége

A bíróságok és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala Sajtó és Kommunikációs Osztálya munkájukat a tájékoztatásra vonatkozó törvények és a kapcsolódó jogszabályok és az OIT szabályzat rendelkezéseinek betartásával végezték.

Az osztály elnevezése, személyi állománya csakúgy, mint feladatai a vizsgált hat éves periódusban sok változáson mentek keresztül, e változások mindig az aktuális viszonyokhoz és teendőkhöz igazodtak. Jelenleg az osztályon 2 fő sajtótitkár és egy fő kiegészítő személyzet dolgozik. A Sajtó és Kommunikációs Osztály támogatja a bírósági sajtószóvivők munkáját, koordinálja sajtótevékenységüket.

Az ítéletátlák és a megyei bíróságok, valamint a Hivatal főbb feladatai közé tartozott a sajtóközlemények kiadása, sajtótájékoztatók megszervezése, az elektronikus média és nyomtatott sajtó munkatársaival való folyamatos és rendszeres kapcsolattartás. Az elmúlt hatéves időszakban kezdetben évente mintegy 8500 esetben kerültek kapcsolatba a bíróságok a média munkatársaival, sajtórendezvények, illetve megjelent cikkek tekintetében. A következő években ez a szám jelentősen növekedett, és 2007. I-XI. hónapban már meghaladta a 20.000-et (42. számú melléklet).

A bíróságok egymás közötti információcseréjében, sajtótevékenységük ellátásában, a különböző kiadványok szerkesztésében, rendezvények

előkészületeinek megszervezésében a Hivatal sajtóosztálya segítette a bíróságok munkáját. A „Bíróságok Napja” az OIT Hivatala és a bíróságok szempontjából kiemelkedő jelentőségű. Ezen a napon kerül sor az igazságszolgáltatásban dolgozó bírák és tisztviselők, igazságügyi alkalmazottak munkájának megbecsülését jelentő elismerések átadására, mely eseményt országos média érdeklődés kíséri minden évben.

Az OIT feladatának tekinti a jövő nemzedék jogtudatának elmélyítését, bővítését, a jogi ismeretek iránti érdeklődés felkeltését. E céllal került megrendezésre a „Gyúrj a jogra, 2006.” című, középiskolásoknak rendezett vetélkedő, mely lehetőséget adott arra, hogy a versenyre benevező csapatok összemérjék kutatási képességüket, megnézzék, kinek szélesebb a jogi műveltsége, ki tud többet a bíróságok munkájáról.

A kiadványok közül kiemelendő a „Megmagyarázzuk a bíróságokat”, című az állampolgároknak szóló kiadvány, mely a maga nemében egyedülálló és hiánypótló füzet-sorozat, a laikusok számára is érthető formában írja le a bíróságok működését, eljárását. Az OIT és a bíróságok kiemelt figyelmet fordítanak az állampolgárok pontos és részletes tájékoztatására, segítséget kívánnak nyújtani a bírósági ügyekben való eligazodáshoz. Ennek szellemében a füzeteknek eddig két száma jelent meg, melyet a számos pozitív visszajelzésre tekintettel, továbbiakkal fogunk bővíteni.

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala által elkészített sajtószemle összeállítása az elmúlt évekre nézve is segítséget nyújtott a bíróságoknak ahhoz, hogy kellő időben tudjanak reflektálni a sajtóban megjelent kritikákra, téves információkra. E lapszemlék alapján készült sajtóstatisztikák pedig visszatükrözték a bíróságok megnyilatkozás-gyakoriságát a médiában.

Külön kiemelendő az elmúlt évek informatikai fejlődése, a kommunikáció területén a bíróságok informatikai lehetőségeinek kiaknázása, az egyes bírósági honlapok fejlesztése. Megemlítendő továbbá az Intranetes lapszemle elhelyezése a belső tájékozottság növelése végett, valamint a bíróságok központi honlapján a „sajtószoza” címszó alatt található hasznos információk (sajtóközlemények, meghívók, a bírósági sajtószóvivők és titkárok elérhetőségének) frissítése. A felsorolás a teljesség igénye nélkül maradéktalanul azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgár elektronikus úton informálódjon a bíróságok naprakész adatait, elérhetőségeit, működését illetően.

V.
A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA

1. A bírósági szervezet gazdasági, pénzügyi helyzete 2007-ben

A Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. törvényben az Országgyűlés által **elfogadott előirányzatok** az alábbiak voltak:

Kiadás	70.280,3 millió Ft,
ebből központi beruházás	1.050,0 millió Ft,
Bevétel	5.284,7 millió Ft,
Támogatás	64.995,6 millió Ft.

A fenti támogatási előirányzat 854,6 millió Ft-tal növekedett a 2006. évi eredeti előirányzathoz képest.

A 2007. évi fejlesztési igények tartalmazták a 2006. április 1-jétől megvalósított 5%-os illetményalap-emelés 2007. évi támogatás-arányos szintre hozását, a Magyar Bíróképző Akadémia működési kiadását és a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében megvalósuló programok forrását.

A többletbevételeket is figyelembe véve a 2007. évre az előirányzatok várhatóan az alábbiak szerint teljesülnek:

Kiadás	73.647,0 millió Ft,
ebből központi beruházás	2.195,7 millió Ft,
Bevétel	6.652,4 millió Ft,
Támogatás	66.994,6 millió Ft.

A személyi juttatásokra várhatóan felhasznált összeg 46.110,6 millió Ft, amely az összes kiadás 62,6%-át képezi.

A rendszeres személyi juttatások várható összege 40.756,9 millió Ft, amely az illetményalap 2006. április 1-jétől történő 5%-os növekedésének szintre hozását, a kötelező előresorolások költségvonzatát és az igazságügyi alkalmazottaknál a 13. havi juttatás 6 hónapra történő megelőlegezésének összegét is tartalmazza.

A szolgálati jogviszonyban állók nem rendszeres személyi juttatásai címen várhatóan 4.152,2 millió Ft került kifizetésre, mely az előző évihez képest csökkent. A változás a normatív és a teljesítményhez kötött jutalom mértékének csökkenése, illetve a személyhez kapcsolódó költségterítések körének szűkítése miatt jelentkezett. A munkavégzéshez kapcsolódó juttatások körébe új elemként 2007-ben beépült a cafetéria keret.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg – várhatóan 1.201,5 millió Ft – az előző évhez viszonyítva 5,7%-os csökkenést mutat, amely az ítélezésben illetve a bírói eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk részére, és megbízási díjakra kerül felhasználásra.

A munkaadókat terhelő járulékok címén várhatóan teljesített kiadás 13.928,0 millió Ft, ebből a társadalombiztosítási járulék 12.250,8 millió Ft-ot tesz ki. A munkaadókat terhelő járulékok várható összege az előző évi kifizetésekhez képest 5,4%-kal nő, amely az illetményalap-emelés szintre hozásának, a 13. havi juttatás fél havi összege megelőlegezése növekedésének, a külső személyi juttatás kifizetések, illetve a nem rendszeres személyi juttatások jelentős csökkenésének az együttes következménye.

A dologi kiadási előirányzatok az előző évhez képest a fejezeti egyensúlyi tartalékból történő átcsoportosítás hatására, a saját bevételi többletek összegével és az előirányzat-maradvány igénybevételével növekedtek.

A felhasználás a 2006. évi 9.809,0 millió Ft-tal szemben 10.292,2 millió Ft-ra várható. A 2006. évhez viszonyított várható kiadási többlet 2007. évben 483,2 millió Ft. A jelentősebb többletkiadások a szolgáltatási kiadásokon és a kommunikációs szolgáltatásokon mutatkoztak.

A szolgáltatási kiadások növekedésében a távhő, a gázenergia, a villamos energia, a víz- és csatornadíjak, a postai és szállítási szolgáltatások és az anyagbeszerzés kiadásainak növekedése jut kifejezésre.

A bevételi előirányzatoktól történő lemaradás, illetve a kiadásoknak a tervezettől eltérő alakulása következtében a likviditási gondok megszüntetése érdekében a bíróságoknál belső átcsoportosítások váltak szükségessé. Ezen intézmények fizetési képességének megőrzése érdekében a kiemelt előirányzatok közötti átcsoportosítás történt.

A felhalmozási kiadások várható teljesítése 2.969,1 millió Ft, ebből az intézményi beruházásokra várhatóan felhasznált kifizetés 711,6 millió Ft. Az előirányzatból az épületek kisebb karbantartása, javítása, számítástechnikai-irodatechnikai gépek, berendezések, felszerelések vásárlása, informatikai hálózat kiépítése, bővítése valósul meg. Az intézményeknél a totálkáros járművek cseréjére és vásárlására nyílik lehetőség.

A bírósági épületek felújítására várhatóan 61,8 millió Ft kerül felhasználásra.

A központi beruházási kiadások várható felhasználása 2.195,7 millió Ft. Az összegből a folyamatban lévő és létesítendő épület-beruházások és rekonstrukciók valósulnak meg.

A beruházásokat (rekonstrukciókat) részletesen külön fejezet tartalmazza.

Az OIT 2007-ben várhatóan 76 bíró és igazságügyi alkalmazott részére 90,0 millió Ft lakásvásárlási és korszerűsítési kölcsönt biztosít. A befolyó törlesztő részletekből még év végéig felhasználható 16,8 millió Ft.

A bevételek várható teljesítése 6.652,4 millió Ft. A 243,9 millió Ft halmozódás kiszűrését (fejezeti kezelésű előirányzat, központi beruházás előirányzat-maradványának átadása az intézményekhez) és az előző évi előirányzat-maradvány 1.011,4 millió Ft igénybevételét követően a tényleges bevétel 5.397,1 millió Ft. A működési bevétel 5.210,3 millió Ft, amely döntően a hatósági és eljárási bevételekből keletkezett (4.560,1 millió Ft), a felhalmozási bevétel 96,8 millió Ft, a támogatási kölcsönök visszatérülése 90,0 millió Ft volt.

Az Állami Számvevőszék vizsgálata a fejezet 2006. évi költségvetési beszámolóját megbízhatónak és megalapozottnak minősítette.

2. Az OIT költségvetéssel kapcsolatos legfontosabb határozatai

Az OIT jóváhagyta az irányítása alá tartozó intézmények 2007. évi kiemelt költségvetési előirányzatait és azon belül meghatározta azokat az előirányzatokat, amelyeket az intézmények csak külön engedély alapján használhatnak fel.

Határozott arról, hogy a létszámmal és személyi juttatásokkal való gazdálkodásról szóló 1998. évi 4. számú szabályzatnak azon rendelkezését, amely szerint a személyi juttatás megtakarítás 50%-át használhatják fel a bíróságok saját hatáskörükben, továbbra is fenntartja.

Döntött a bíróságok 2007. évi talárszükségletéről és a beszerzéshez szükséges fedezet biztosításáról.

Döntött a bírák és az igazságügyi alkalmazottak 2007. évi cafetéria keretének és étkezési hozzájárulásának megállapításáról és kifizetéséről, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak soron kívüli előresorolásáról, valamint az igazságügyi alkalmazottak jó munkájának elismeréseként adható illetményemelésről.

Döntött a folyamatban lévő épület-rekonstrukciós munkákról, a beruházási és felújítási előirányzatok felhasználásáról, a 2007. évi fejezeti kezelésű beruházási előirányzat, továbbá a kisebb felújításokra és nagyobb karbantartásokra elkülönített pénzeszközök felhasználásáról.

Megállapította a lakáscélú támogatások keretét.

Áttekintette és megtárgyalta az intézmények pénzügyi helyzetét és döntött a dologi hiányok finanszírozásának biztosításáról.

Jóváhagyta az államháztartás teherbíró-képességéhez igazodóan a fejezet 2008. évi mérsékelt fejlesztési igényeit.

Megtárgyalta a bíróságok 2006. évi zárszámadását és annak Állami Számvevőszék általi ellenőrzéséről készült jelentést. Az észlelt hiányosságok megszüntetéséről az érintett intézmények elnökeiktől tájékoztatást kért és kapott.

Engedélyezte a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részére a 2007. szeptember 30-ai tényleges létszám szerinti, pótlékokkal növelt havi rendszeres illetményüknek 60%-át kitevő jutalom kifizetését.

Megállapította és engedélyezte a központilag ellátandó feladatokra a teljesítményhez kötött jutalom összegét és annak kifizetését.

Felülvizsgálta a nyugdíjas foglalkoztatást.

Jóváhagyta a fejezeti egyensúlyi tartalék átcsoportosítását az intézmények dologi hiányának rendezésére, az épület-létesítés és rekonstrukciós feladatok ellátására.

3. A 2008. évi várható költségvetési helyzet

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a bíróságok működési feltételeinek alapos vizsgálata alapján többszöri módosítás eredményeképpen 2008. évre a Kormánnyal egyeztetett, az Országgyűlésnek benyújtott alábbi költségvetési javaslatot dolgozta ki, amely a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvénnyel elfogadásra került:

Kiadás	72.268,6 millió Ft,
ebből központi beruházás	1.350,0 millió Ft,
Bevétel	5.268,8 millió Ft,
Támogatás	66.999,8 millió Ft.

A jóváhagyott költségvetési előirányzat alapján a fejezet 2008. évi támogatási előirányzata az előző évhez képest 2.004,2 millió Ft-tal növekedett az alábbiak szerint:

Fejlesztési többletként az alábbiak kerültek elismerésre:

millió Ft-ban

- az elektronikus információszabadság végrehajtásával és a cégbíróági többletfeladatokkal kapcsolatos létszámfejlesztés:	876,8
- a szakértői törvény módosításából eredő többletkiadások dologi vonzata:	623,2
- energiaadó-emelés kompenzálása:	4,2
- bírósági épületek felújítási feladatai:	200,0
- központi beruházási feladatok megvalósításának növekménye:	<u>300,0</u>
Összesen:	2.004,2

A 2007-ről 2008-ra szerkezeti változásként végrehajtott 2.004,2 millió forint támogatás növekedés a bíróságokra háruló jogszabály módosításokból eredő többletfeladatok (létszámfejlesztés, dologi kiadások) részbeni fedezetét biztosítja. A támogatás szerény mértékben lehetőséget nyújt a felújítási és központi beruházási előirányzat növelésére is.

A **személyi juttatások** 2008. évi előirányzata fedezetet nyújt a rendszeres személyi juttatások kifizetésére, valamint a nem rendszeres személyi juttatások között a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt.-ben és az Iasz.-ban előírt kötelezettségekre. Az előző évhez viszonyított többlet az elektronikus információszabadságról szóló törvény végrehajtásához és az elektronikus cégnyilvántartás bírósági többletfadataihoz szükséges létszámfejlesztés illetményét és kapcsolódó nem rendszeres juttatásokat tartalmazza.

A **dologi kiadások** 2008. évi előirányzata 8.968,6 millió forint, a korábbi évekhez képest jelentős összeggel nőtt. A 2007. évi eredeti előirányzattal szemben 1.324,9 millió forinttal, 17,3%-kal emelkedett. A többlet forrása 655,4 millió forint fejlesztés, 546,3 millió forint a fejezeti egyensúlyi tartalékból átvezetett szerkezeti változás, 123,2 millió forint pedig az intézmények tervezett saját bevételi többlete.

A fejlesztésből 623,2 millió forint a szakértői díjak elszámolásával kapcsolatban jelentkező többletkiadások fedezete.

Az intézmények működőképességének fenntartásához – hasonlóan a 2007. évhez – várhatóan szükség lesz 2008. év folyamán a fejezeti egyensúlyi tartalék igénybevételére, miután a dologi kiadások előirányzatából is 683,0 millió forint elvonásra került a kötelező fejezeti egyensúlyi tartalékképzés miatt.

A bírósági bevételek növekedésének üteme nem tart lépést, de nincs is közvetlen összefüggésben a dologi kiadások emelkedésével. A postai díjszabások változása, az energiaárak növekedése és a számítógéppark üzemeltetésével jelentkező többletkiadások évről évre egyre nagyobb terhet rónak az intézményekre, amelyet az egyébként is nehezen tervezhető bevételi többletekkel már nem lehet fedezni.

Az ítélőtáblák és a bíróságok működésének és üzemeltetésének európai színvonalon történő megvalósítása mihamarább szükségessé teszi központi többletforrások biztosítását.

Az intézményi beruházások 2008. évi előirányzata 179,5 millió forint, 169,0 millió forinttal csökkent a 2007. évi eredeti előirányzathoz képest a kötelező fejezeti egyensúlyi tartalékképzés miatt.

A rendelkezésre álló előirányzat az intézmények részére az előző évi szinten biztosítja a kisebb épület-beruházások és gépbeszerzések (fénymásolók, faxok, informatikai eszközök) fedezetét.

A felújítási előirányzat 2008. évi összege 253,7 millió forintra emelkedett az előző évi eredeti 53,7 millió Ft-os előirányzattal szemben a fejezet részére biztosított fejlesztési támogatásból. A növekedést a fejezet épületállományának nagysága és kora indokolja, hiszen nagy része a XIX-XX. század fordulóján épült. A tervezett előirányzat egy része fedezetét képezi a Pesti Központi Kerületi Bíróság évek óta tartó felújítási és rekonstrukciós munkáinak.

A fennmaradó összeg felhasználása az OIT által jóváhagyott középtávú terveknek megfelelően történik.

A központi beruházások 2008. évi előirányzata a 2007. évi előirányzathoz viszonyítva 28,5%-kal növekedett. Az előirányzat fedezetet nyújt a folyamatban lévő beruházások folytatására.

A fejezet 2008. évi költségvetési támogatási előirányzatából (66.999,8 millió forint) elkülönítésre került 1.858,0 millió forint fejezeti egyensúlyi tartalék.

A fejezeten belül a Bíróságok cím 2008. évi **bevételi előirányzata** 5.268,8 millió Ft, 15,9 millió Ft-tal, 0,3%-kal csökkent az előző évi eredeti előirányzathoz viszonyítva.

A bevételi többletből közel 90% az alaptevékenység bevételein belül a hatósági és eljárási bevételeknél (pénzbüntetés, pénzmellékbüntetés, bűnügyi költség, stb.) realizálódik. Ezeket a kiadott tervezési irányelvek alapján évről évre növekvő összegben tervezik a bíróságok. A növekedés dinamikája azonban csökken, illetve intézményenként igen nagy szórást mutat. A bevételek kiszabására – a bírói függetlenség miatt – közvetlen ráhatásunk nincs. Nagyon nehéz az előirányzatok prognosztizálása, miután a tervezés időszakában sokszor még azok az ügyek sem ismertek, amelyekben bevétel kiszabására kerül sor.

A behajtásnál viszont – a lakosság gazdasági és szociális helyzetével is összefüggésben – a fizetési fegyelem lazulása érezteti hatását.

A fentiekben bemutatott előirányzatok fegyelmezett és takarékos gazdálkodást igényelnek az intézményektől. A 2008. évi költségvetés csak a törvényekben előírt kötelezően fizetendő juttatásokra nyújt fedezetet, és az esetlegesen keletkező megtakarítás a dologi kiadás finanszírozásának fedezetét képezi.

4. A bírósági szervezet gazdálkodásának külső ellenőrzése

Az Állami Számvevőszék vizsgálata az OIT által elfogadott keretszámok alapján elkészített Bíróságok fejezet 2008. évi költségvetési javaslatát alátámasztottnak és megalapozottnak minősítette.

5. A bírósági szervezet gazdálkodásának fejezeten belüli ellenőrzése

5.1. A belső ellenőrzési rendszer fejlődése

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény (Bszi.) 39. § g) pontja alapján **„közvetlenül irányítja a belső ellenőrzést és a bírósági fejezet felügyeleti, pénzügyi ellenőrzését”**. A Bíróságok fejezet felügyeleti szerveként az OIT a Szervezeti és Működési Szabályzata 30. §-ában is rögzítette, hogy „a Hivatal és a bíróságok belső ellenőrzésének közvetlen irányítását és a bírósági fejezet felügyeleti, pénzügyi ellenőrzését a Hivatal Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztálya (továbbiakban: PEÖF) közreműködésével látja el”. **Az OIT elnöke mint a fejezet felügyeleti szervének vezetője, a Bszi. 46 § (1) bek. b), c) pontjai szerint irányítja a PEÖF-öt.**

Az érvényes szabályozók biztosították 2007. évben a főosztály funkcionális és szervezeti függetlenségét, a teljesített ellenőrzéseken kívül – a fejezet intézményei belső ellenőrei számára – szakmai iránymutatást nyújtott, és koordináló szerepet töltött be. A Hivatal szervezeti egységeivel együttműködve vett részt az információk mind teljesebb körű hasznosításában, betartva a 83/2004. (V. 4.) OIT határozatban rögzített cselekvési programja megvalósulásának támogatását.

Az előző időszakban – a 2002-2003. években – a Bíróságok fejezet ellenőrzéseire a központi, a társadalombiztosítási és a köztestületi költségvetési szervek kormányzati, felügyeleti, valamint belső költségvetési ellenőrzéséről szóló 15/1999. (II. 5.) Kormányrendelet előírásai vonatkoztak, amelyet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Kormányrendelet **2003. november 27. napjától** helyezett **hatályon kívül.**

Az új rendelet értelmében a belső ellenőrzési rendszer teljes, EU-konform átalakítása kezdődött el **2004. évtől** az államháztartás egészére kiterjedően. Kiemelt kormányzati célként került rögzítésre **a gazdálkodás teljes lefedettségét biztosító ellenőrzési rendszerek kiépítésének és működtetésének biztosítása**

2010. év végéig. A kormányzat e cél teljesülése érdekében létszámfejlesztést, az ellenőri szakma elismerési rendszerének kidolgozását, módszertani szakmai anyagok elkészítését, oktatásokat és az ellenőrzést támogató szoftverek bevezetését tervezte, hogy biztosítsa a végrehajtáshoz szükséges kapacitás megteremtését. Ezen fejlesztéseknek lényeges elemei napjainkig sem valósultak meg.

Az új belső ellenőrzési rendszer kialakítása és megerősítése a Bíróságok fejezetben az elmaradt fejlesztések nélkül is, a korlátozott lehetőségek függvényében, de folyamatosan történik.

a) A Bíróságok fejezet intézményeinek többségében, valamint a PEÖF-ön **2004.** évben elkészültek a belső ellenőrzési rendszer átalakítása részeként előírt, a vonatkozó rendelet követelményeit alapul véve, a Pénzügyminisztérium (PM) által rendelkezésre bocsátott Útmutató alapján, a **„Belsőellenőrzési Kézikönyv”**-ek. Mind a PEÖF-ön, mind a fejezet önálló intézményeinél a belső ellenőrök ellenőrzéseiket **e szabályzat** szerint teljesítik. Aktualizálásuk, a helyi sajátosságokhoz történő igazításuk folyamatos. Az új elemek; kockázatelemzés, etikai kódex, munkaidő-mérleg, beépítettek. Bevezetésre kerültek továbbá az ellenőrzések objektív dokumentálására szolgáló ellenőrzési munkalapok, és ellenőrzési mappák, melyek tartalma a rendeletben foglaltak szerint került kialakításra.

b) Az intézmények első számú vezetői arról adtak tájékoztatást, hogy ellenőreik számára a szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítják, az ellenőrzések teljesítéséhez szükséges adatokat korlátozás nélkül bocsátják rendelkezésükre. Valamennyi intézményben belső ellenőr működik.

c) Az ellenőrzési rendszer kiépítésének teljessé tételében szintén előrelépés történt, a legtöbb intézmény **a vezetői ellenőrzési szintjéhez** kapcsolódó elemeket/szabályzatokat elkészítette és alkalmazza (FEUVE, az ellenőrzési nyomvonal kialakítása és az ellenőrzés számára történő átadása, a szabálytalanságok kezelésének rendje, a kockázatkezelés rendje, a felelősségre vonás rendje).

A kormányzati szintű támogatás elmaradása ellenére az új követelményeknek megfelelő belső ellenőrzési rendszer kialakítása – a fejezeti szintű és az intézményi FEUVE kidolgozásával együtt – jó színvonalon történik.

5.2. Létszámhelyzet a Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztályon és a fejezetben

A 2002-2007. évek közötti időszak első évében a Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Osztály egy fő határozatlan időre kinevezett, két fő határozott időre kinevezett tisztviselővel látta el a feladatokat, illetve mellettük további négy fő külső könyvvizsgáló megbízási szerződés alapján végzett ellenőrzéseket. A vezető nélküli ellenőri álláshelyek száma az év végén öt volt.

A 2003. évtől az ellenőri álláshelyek száma változatlanul öt maradt, az „osztály” szervezetet azonban az ellenőrzési tevékenység függetlenségének megerősítése érdekében az 57/2003 (IV. 2.) OIT határozatával főosztállyá alakította. Az összesen hét rendszeresített álláshelyen egy fő vezető, öt fő ellenőr és

egy fő titkárnői beosztást határozott meg. Az év első negyedében vezetőváltás is történt, az új főosztályvezető a tisztviselői létszám stabilizálása érdekében törekedett a megfelelő végzettséggel és szaktudással rendelkező szakemberek megszerzésére és megtartására. A külső könyvvizsgálók létszámát két főre csökkentette. A tisztviselői ellenőri álláshelyekre többször történt pályázati kiírás.

A létszám 2004. év végére stabilizálódott, így közel két éven át külső szakértő megbízására már nem került sor. Speciális szakértelem és kapacitáshiány miatt 2006. év végén vált szükségessé külső könyvvizsgáló cég bevonása, amely szolgáltatási szerződés keretében vizsgálta meg a „JUSTICIA.NET Bírósági rendszer- és hálózatfejlesztés” uniós forrásból megvalósított program teljesülését. A speciális szakértelmen kívül ez nagyságrendjében és volumenében is jelentős ellenőrzési feladatot jelentett.

Az eltelt időszakban (6 év) a PEÖF-ön a létszámmozgás átlagosan 43,8 % volt, évente azonban a mutató értéke az átlagtól jelentősen eltért, 2005. évben a mutató értéke 0%, azaz létszámmozgás nem volt, 2007. évben azonban az ellenőri létszám 77,8%-át érintette a mozgás. A főosztály működését, a feladatok szervezését a vezető helyettes nélkül irányította 2007 szeptemberéig, mivel a helyettesi feladatokra kialakított ellenőri-osztályvezetői álláshely betöltésére ez időpontig nem volt megfelelő szakmai vezetői gyakorlattal rendelkező jelentkező.

A Bíróságok fejezet a 2002-2007. időszak első harmadában 22 önálló intézménnyel rendelkezett, majd az ítéltáblák 2004-2005. években történő felállításával az önálló intézmények száma 27-re emelkedett. Az eltelt időszakban valamennyi intézményben biztosított volt legalább 1 fő belső ellenőri álláshely, azonban éves szinten, átlagosan 2-3 intézményben volt betöltetlen, szakember hiány miatt. Ezen intézményekben a függetlenített belső ellenőrzés folyamatos működése nem volt biztosított.

A belső ellenőrzési rendszer 2003. év végétől történő átalakításával párhuzamosan négy intézményben a belső ellenőri létszámot kettő vagy ennél több főre növelték (Fővárosi Bíróságnál négy főre, Békés Megyei Bíróságnál átmenetileg két főre, Komárom-Esztergom Megyei Bíróságnál két főre, Fejér Megyei Bíróságon két főre). A 2007. év második felére azonban a létszámmozgások következtében már csak két intézményben dolgozott egy főnél több belső ellenőr. A kilépések okai között hangsúlyos helyet foglal el, hogy a megfelelő szakemberek pályán tartása a jelenlegi illetményrendszer mellett nem biztosított, a belső ellenőrök illetménye a versenyszférában jellemző átlagtól elmarad. Összességében a vizsgált időszakban a fejezet önálló intézményeinél átlagosan 28 fő volt az ellenőri létszám, amely ténylegesen a legmagasabb a 2005. évben volt 35 fővel, 2007. év második felére azonban már csak az átlagot érte el. A létszámmozgás évente a teljes fejezetben 15-20 % körüli értéket mutat. A belső ellenőrök többsége a megfelelő szakmai végzettséggel és gyakorlattal rendelkezik, egy részük a belső ellenőrzési jogszabályok módosítását követően szerezte meg a felsőfokú iskolai végzettséget.

5.3. Tárgyi feltételek alakulása

A **PEÖF-ön** a 2002-2007. időszakban az ellenőrzési munka végrehajtásához szükséges tárgyi feltételeket a Hivatal biztosította. Az eszközellátottság színvonala közepes mértékben javult, 2006. évtől az ellenőrzést végző tisztviselők részére hordozható adattárolókat (pendrive-ok), a főosztály egészének pedig összesen 2 db laptopot biztosítottak. A szoftverellátottság megfelelő, azonban a Forrás SQL (GIIR) rendszerhez lekérdezési jogosultsággal történő hozzáférés aktívan nem biztosított.

A **fejezet önálló intézményeinél** is megfigyelhető a tárgyi feltételek javulása, az időszak második felére már valamennyi intézményi belső ellenőr rendelkezett külön számítógéppel, Internet-hozzáféréssel, CD-Jogtárral, irodai szoftver-csomaggal, nyomtatóval. Az intézmények kisebb hányada az ellenőre számára laptopot is biztosított. 2006. évtől az intézményi ellenőrök nagy részének a Forrás SQL-hez lekérdezési jogosultságot is biztosított az intézmény vezetője.

A fejezet azonban nem rendelkezik az ellenőrzést támogató szoftverekkel, amelyek alkalmazása nélkül az ellenőri munka színvonalának további jelentős növelése nem valósítható meg.

5.4. Tervek elkészítése és végrehajtása

A **PEÖF** ellenőrzési feladatait évente az OIT által jóváhagyott éves ellenőrzési tervek tartalmazták, melyek maradéktalan végrehajtása minden évben megtörtént. Az éves ellenőrzési terv módosítására csak 2006. évben volt szükség, a külső könyvvizsgáló, MRIAUDIT Kft. által elvégzendő pályázati program – JUSTICIA.NET Bírósági rendszer- és hálózatfejlesztés – ellenőrzési feladata kapcsán, mellyel a 2006. évi tervfeladatok bővültek, és áthúzódó ellenőrzést jelentett a 2007. évre. E feladat végrehajtása során a PEÖF elsősorban szerződés-előkészítő és koordináló szerepet töltött be. Az éves ellenőrzési tervek a 2004. évtől kezdődően az új jogszabályi előírásokkal összhangban kockázatelemzéssel alátámasztva, a PM által évente közzétett Útmutató alapján készültek el. A 2004. évtől a megváltozott követelményeknek megfelelően és az OIT hosszú távú célkitűzéseivel összhangban készültek el a stratégiai tervek és a középtávú ellenőrzési tervek is. A 2006. évtől a középtávú ellenőrzési terv készítésének kötelezettsége a jogszabályból törlésre került.

A 2002-2007. években a fejezeti szintű ellenőrzés a fejezet valamennyi intézményének átfogó gazdálkodását érintette, beleértve az újonnan felállított ítéltáblák működését is. A PEÖF által 2003. évtől – az új főosztályi szervezetben – indított átfogó ellenőrzések valamennyi utóellenőrzése végrehajtásra került, majd 2004. évtől – a terminológia megváltozásával – a rendszerellenőrzések és azok alapján a javításra tett intézkedések nyomonkövetése is megtörtént *(40-41. számú mellékletek)*.

A fejezeti szintű rendszerellenőrzések végrehajtásának színvonalát az ellenőrzött intézmények vezetői és munkatársai az EU-s követelményekkel

összhangban bevezetett Minőségbiztosítási értékelő lapon tett nyilatkozatukban „kitűnő” minősítéssel értékelték.

A fejezeti szintű ellenőrzések végrehajtását az intézményekben ellenőrzéssel érintett munkakörrel rendelkező dolgozók segítőkészsége, együttműködési hajlandósága is hatékonyabbá tette. A javítható, kisebb hiányosságok megszüntetése jellemzően már a helyszíni vizsgálatok idején megtörtént, ezáltal az ellenőrzési jelentések már csak a hosszabb távon javítható, vagy nagyobb volumenű hiányosságok felszámolására tartalmaztak javaslatot. A nyomon követéssel érintett intézmények mindegyikében megállapítható, hogy a korábbi rendszerellenőrzés kapcsán tett javaslatokra készült intézkedési tervek valamennyi feladatát maradéktalanul, jó színvonalon hajtották végre.

A 2007. évben az ellenőrzési feladatok nagy része már a fejezeti szintű gazdálkodásra vonatkozott, amelyek közül kiemelt jelentőségű az uniós forrásból megvalósított projektek (Átmeneti Támogatás programjai), valamint a központi beruházási keretből megvalósított, több évet érintő és jelenleg is folyamatos nagy beruházás – PKKB – végrehajtásának, a rendelkezésre álló források szabályos felhasználásának ellenőrzése volt. A fejezeti kezelésű előirányzatokhoz kapcsolódó 2 rendszerellenőrzés végrehajtása 2007. november 30. napjáig megtörtént, 2007 decemberében a Ber.-nek megfelelő eljárásrend értelmében az érintettekkel történő egyeztetések és az ellenőrzési jelentésekben történő esetleges módosítások átvezetése jelent további feladatot.

A belső ellenőrzési rendszer EU-konform átalakításával összefüggésben az ellenőrzési munka dokumentálására is nagyobb hangsúlyt fektet a főosztály, amelyhez a 2004. évtől kidolgozott és folyamatosan aktualizált munkalapok kerültek felhasználásra.

Az éves ellenőrzési tervek a végrehajtandó feladatok között az éves képzési tervet is tartalmazták. A főosztály 2002-2004. években minden évben negyedévente 1 napos, majd 2005. évtől félévente 3 napos képzéseket szervezett az intézményi belső ellenőrök számára. A 2006. évben a Forrás SQL bevezetésével kapcsolatban jelentkező igény, az általános lekérdező funkció modulonkénti használatának oktatása is megvalósult 2 napos képzés keretében Balatonföldváron. Az itt szerzett alapozó ismeretek hasznosítását az ellenőrzési munkában már több intézmény belső ellenőre aktívan kamatoztatja. A szakmai napok előadásainak megszervezése jellemzően külső – megfelelő szakértelemmel rendelkező – előadók felkérésével, illetve a PEÖF főosztályvezetője tervezési és beszámolási tapasztalatainak ismertetésével történik. Ezen felül a főosztály az egységes ellenőrzési eljárások alkalmazásához több segéd- és módszertani anyagot készített, és ellátta a szakmai koordinálási feladatokat.

Az **intézményi belső ellenőrök** éves munkatervei összességében a mindenkor hatályos jogszabályi előírásokkal összhangban készültek, melyek a PEÖF részére évente továbbításra kerültek. A 2004. évtől kezdődően a belső ellenőrzési tervek jellemzően az új előírásokkal összhangban, kockázatelemzéssel alátámasztva készültek. Az ezekben szereplő ellenőrzési feladatok jellemzően a

városi bíróságok átfogó gazdálkodásának vizsgálatára, valamint a megyei bíróság gazdasági hivatala gazdálkodási tevékenységének valamely részterület-vizsgálatára vonatkoztak. Az éves ellenőrzési tervekben szereplő feladatok évente átlagosan 90-95%-ban kerültek végrehajtásra. A tervtől való eltérések okai között szerepelt a terven felüli ellenőrzések végrehajtása, az új követelményekhez igazodó képzettség megszerzése, az előző évről áthúzódó feladatok végrehajtása, az ellenőr tartós táppénzes állományban tartózkodása, illetve a kapacitáshiány.

Pozitívumként értékelhető, hogy az OIT és az intézmények vezetőinek többsége a belső ellenőrök továbbképzésének szükségességét felismerték, támogatták, a központilag szervezett oktatáson felül a belső ellenőrök egyéb szakmai továbbképzéseken való részvételét is lehetővé tették. Mindez nagymértékben segítette az EU-konform ellenőrzési eljárások és módszertanok elsajátítását.

A fejezeti szintű éves beszámolás a tervfeladatok és egyéb tevékenységek végrehajtásáról a 2004. évtől a PM által évente közzétett Útmutató alapján, a jogszabályi előírásokkal összhangban történt. Az intézményi beszámolók az időszak végére jellemzően egységes szerkezetben készültek el.

VI. AZ ORSZÁGOS IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS MŰKÖDÉSÉNEK LEGFONTOSABB MUTATÓI

1. Az OIT ülései

Az OIT 2007-ben **13 ülést tartott**, a következő időpontokban:
január 9., január 23., február 6., március 6., március 20. (rendkívüli ülés),
április 3., május 8., június 5., július 3., szeptember 11., október 2., november 6.,
december 4.

Ülésen kívül döntött – tagjainak írásban bekért szavazataival – április 13-16-án
és július 12-én.

Az OIT a Legfelsőbb Bíróság elnökhelyettesével, az ítélőtáblák és a megyei
(fővárosi) bíróságok elnökeivel január 23-án és szeptember 19-20-án **konzultatív
tanácskozás** keretében ült le egyeztetni az éppen aktuális kérdésekben.

2. Az OIT ülésein megtárgyalt előterjesztések, tájékoztatók, javaslatok

Az OIT 2007-ben **354** előterjesztést, **6** javaslatot, **105** tájékoztatót, valamint a
hivatalvezetői beszámolót tárgyalta meg.

3. Az OIT határozatai, szabályzatai, ajánlásai és belső határozatai

3.1. Az OIT határozatai

Az OIT 2007-ben **193 határozatot** hozott, ezek leggyakoribb témái a
következők voltak:

- bírák kinevezése,
- bírák felmentése,
- bírák kijelölése,
- bírák beosztása,
- bírák áthelyezése,
- pályázati feltételek kiírása,
- pályázatok elbírálása,
- bírák kirendelése.

Ezekon kívül az OIT *legfontosabb döntései* – időrendi sorrendben – a következők
voltak:

1/2007. (I. 9.) OIT határozat a Bíróságok fejezet intézményei gazdálkodásának
2007. évi fejezeti szintű ellenőrzési tervéről,

13/2007. (I. 9.) OIT határozat a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer
további használatára,

29/2007. (III. 6.) OIT határozat a megyei bíróságok ítélkezését érintő vizsgálati szempontrendszer kidolgozásáról,

30/2007. (III. 6.) OIT határozat az ítélőtáblákon és a megyei (fővárosi) bíróságokon folyamatban lévő két éven túli pertartamú ügyek vizsgálatáról,

42/2007. (IV. 3.) OIT határozat a cégbíróságok 2007. évi tevékenységéről és a 2007. évi működésükhöz szükséges feltételekről,

50/2007. (IV. 3.) OIT határozat a 2007. évi szabadságolási renddel kapcsolatos szervezési feladatokról,

51/2007. (IV. 3.) OIT határozat a bírácoknak és igazságügyi alkalmazottaknak Juhász Andor díj adományozásáról és a 2007. évi címadományozásról,

52/2007. (IV. 3.) OIT határozat az OIT Hivatala Szervezeti és működési szabályzata módosításának jóváhagyásáról,

67/2007. (V. 8.) OIT határozat az egyszerű közbeszerzési eljárás keretében beszerzésre került fénymásoló és nyomtató berendezések bírósági intézmények közötti elosztásáról,

78/2007. (VI. 5.) OIT határozat a bíróságokon 2006. december 31-én 5 éven túli pertartamú ügyekről, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt folyamatban volt ügyekben hozott marasztaló ítéletekről,

79/2007. (VI. 5.) OIT határozat a bírósági ülnökök választásában közreműködők munkájának elismeréséről és jogszabály módosítás kezdeményezéséről,

80/2007. (VI. 5.) OIT határozat az OIT 2007. II. félévi üléstervéről,

103/2007. (VII. 3.) OIT határozat a Ctv. és egyéb kapcsolódó törvények módosításából adódó feladatokról,

104/2007. (VII. 3.) OIT határozat a Bíróságok fejezet 2008. évi fejlesztési igényeiről,

105/2007. (VII. 3.) OIT határozat az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózata munkacsoportjaiban való részvételről,

120/2007. (IX. 11.) OIT határozat a Bíróságok fejezet 2008. évi költségvetési tervjavaslatáról,

121/2007. (IX. 11.) OIT határozat a bírák személyét és az igazságszolgáltatás tekintélyét sértő cselekményekkel szembeni jogi fellépés lehetőségéről,

123/2007. (IX. 11.) OIT határozat a Szegedi Városi Bíróság ügyszakának megsegítése érdekében tett javaslatára vonatkozó 76/2006. (VII. 4.) OIT határozat időarányos végrehajtásáról,

124/2007. (IX. 11.) OIT határozat a nemzeti trénerok feladatairól és tevékenységük támogatásáról,

125/2007. (IX. 11.) OIT határozat a Bíróságok 2006. évi költségvetése végrehajtásáról és annak Állami Számvevőszék általi ellenőrzéséről,

135/2007. (X. 2.) OIT határozat a bíróságok központi oktatási tervéről,

149/2007. (XI. 6.) OIT határozat a Bírósági Szervezetek Informatikai Stratégiájáról,

188/2007. (XII. 4.) OIT határozat OIT tagság megszűnésének megállapításáról,

189/2007. (XII. 4.) OIT határozat az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 2008. I. félévi ülésterveréről,

190/2007. (XII. 4.) OIT határozat a Csongrád Megyei Bíróság elnökének a Szegedi Városi Bíróság büntető ügyszakának megsegítése érdekében tett javaslatára vonatkozó 76/2006. (VII. 4.) OIT határozat végrehajtásáról,

191/2007. (XII. 4.) OIT határozat a Várpalotán városi bíróság létesítésére irányuló javaslatról,

192/2007. (XII. 4.) OIT határozat a Bíróságok fejezet intézményei gazdálkodásának 2008. évi fejezeti szintű ellenőrzési tervéről.

3.2. Az OIT szabályzatai

Az OIT a törvény által hatáskörébe utalt, normatív szabályozást igénylő kérdésekben 2007-ben **5 szabályzatot** hozott a következő tárgykörökben:

2007. évi 1. számú szabályzat a tartósan távollévő bírák álláshelyeinek részbeni betöltéséről szóló 2005. évi 5. számú OIT szabályzat módosításáról,

2007. évi 2. számú szabályzat a bírósági eljárási cselekmények kép- és hangfelvételére, továbbítására, valamint kezelésére szolgáló rendszer igénybevételének és használatának szabályairól szóló 2006. évi 1. számú szabályzat módosításáról,

2007. évi 3. számú szabályzat az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény szerint a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról,

2007. évi 4. számú szabályzat a tartósan távollévő bírák álláshelyeinek részbeni betöltéséről szóló 2005. évi 5. számú OIT szabályzat módosításáról,

2007. évi 5. számú szabályzat a bírósági fogalmazók felvételi versenyvizsgájának részletes szabályairól.

3.3. Az OIT ajánlásai

Az OIT a tárgyidőszakban **3 ajánlást** hozott, az alábbi témakörökben:

2007. évi 1. számú ajánlás a bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről,

2007. évi 2. számú ajánlás a fejezet felügyelete alá tartozó intézmények részére az adóköteles béren kívüli juttatások felhasználásának rendjéről,

2007. évi 3. számú ajánlás a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére az illetményrendszeren kívül juttatott díjazásról.

3.4. Az OIT fontosabb belső határozatai

Az OIT 2007-ben **151 belső határozatot** hozott, ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

2007/25. (III. 6.) számú belső határozat a bíróságok elektronikus aláírásával összefüggő eszközök beszerzésére és szolgáltatások nyújtására vonatkozó közbeszerzési eljárás lefolytatásáról,

2007/29. (III. 6.) számú belső határozat a tartósan távollévő bírák álláshelyére engedélyezhető túlbetöltések keretszámainak meghatározásáról,

2007/31. (IV. 3.) számú belső határozat az OIT szabályzatainak és ajánlásainak felülvizsgálatáról,

2007/33. (IV. 3.) számú belső határozat a cafetéria rendszer nyilvántartásáról,

2007/41. (IV. 3.) számú belső határozat a fejezet felügyelete alá tartozó intézmények részére az adóköteles béren kívüli juttatások felhasználásának rendjéről szóló Ajánlás kiadásáról,

2007/43. (IV. 3.) számú belső határozat a dombóvári, nagykanizsai és a hatvani bírósági épület vonatkozásában az ügyészség és a bíróság közötti ingatlancsere ügyében folytatott tárgyalások állásáról,

2007/48. (V. 8.) számú belső határozat a Bíróságok fejezet 2007. évi pénzügyi helyzetéről,

2007/57. (V. 8.) számú belső határozat a Fővárosi Bíróságon, a Bács-Kiskun, a Fejér, a Győr-Moson-Sopron, a Hajdú-Bihar, a Heves, a Komárom-Esztergom, a Veszprém és a Zala Megyei Bíróságon az ügghátralék ledolgozása érdekében ideiglenesen rendszeresített helyi bírósági bírói álláshelyek más megyei bíróságra történő ideiglenes átcsoportosításáról,

2007/58. (V. 8.) számú belső határozat a Csongrád, a Borsod-Abaúj-Zemplén és a Tolna Megyei Bíróságon, valamint az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatalának Magyar Bíróképző Akadémiáján megszüntetett és a Pest Megyei Bíróságon ideiglenesen rendszeresített helyi bírósági bírói álláshelyek más megyei bíróságra történő ideiglenes átcsoportosításáról,

2007/62. (V. 8.) számú belső határozat a bírósági reform megvalósulásával kapcsolatos elemzésre intézmények, illetve külső szakemberek felkérésére szóló felhatalmazás tárgyában,

2007/84. (VI. 5.) számú belső határozat a Nagykanizsai Városi Bíróság épülete fűtés-rekonstrukció fedezetének biztosítására,

2007/85. (VI. 5.) számú belső határozat a közbeszerzési eljárás keretében beszerzett informatikai eszközök bírósági intézmények közötti elosztásáról,

2007/86. (VI. 5.) számú belső határozat a közbeszerzési eljárás keretében beszerzett további 23 db notebook elosztásáról,

2007/87. (VI. 5.) számú belső határozat az önálló költségvetési szerv vezetőjének személyi juttatással való gazdálkodásáról,

2007/93. (VII. 3.) számú belső határozat a nyugdíjas foglalkoztatás felülvizsgálatához kapcsolódó intézkedések megtételéről,

2007/107. (VII. 3.) számú belső határozat a számítógépes személyzeti nyilvántartó program fejlesztési irányvonalairól,

2007/111. (VII. 3.) számú belső határozat a bírósági épületek felújítási, rekonstrukciós sorrendtervének felülvizsgálata, aktualizálása tárgyában,

2007/112. (VII. 3.) számú belső határozat a Vas Megyei és Szombathelyi Városi Bíróság elhelyezési gondjainak megoldása érdekében a Vas Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet régi épületének bírósági célra történő hasznosítása tárgyában,

2007/113. (VII. 3.) számú belső határozat a Szekszárdi Városi Bíróság épületének, a Paksi Városi Bíróság épületének, a Szekszárdon lévő bírósági garázs és a Győri Városi Bíróság épületének kisebb felújítása tárgyában,

2007/114. (VII. 3.) számú belső határozat a bírák és bírósági titkárok pályaalkalmassági vizsgálatában közreműködő szakértői bizottság kiegészítéséről,

2007/121. (IX. 11.) számú belső határozat a JUSTICIA.NET Bírósági Informatikai Rendszer- és Hálózatfejlesztés tárgyú PHARE támogatás felhasználásával együtt járó program rendszer ellenőrzéséről készített jelentésről, az ellenőrzés lezárásáról,

2007/123. (IX. 11.) számú belső határozat a Komárom-Esztergom Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet épületének az Esztergomi Városi Bíróság céljaira történő részleges hasznosítása tárgyában,

2007/124. (IX. 11.) számú belső határozat a Nagykanizsai Városi Bíróság elhelyezési problémájának megoldásáról,

2007/129. (IX. 11.) számú belső határozat a bírák személyét és az igazságszolgáltatás tekintélyét sértő cselekményekkel szembeni jogi fellépés lehetőségeit vizsgáló bizottság létrehozásáról,

2007/132. (X. 2.) számú belső határozat a Pest Megyei Bíróság helyzetének rendezéséről,

2007/133. (X. 2.) számú belső határozat a Bírósági Integrált Informatikai Rendszer működtetésére 2008. január 1-től,

2007/134. (X. 2.) számú belső határozat a bíróságok országos informatikai eszközbeszerzéséről,

2007/137. (XI. 6.) számú belső határozat az intézmények pénzügyi hiányának rendezéséről a 2007. évi várható teljesítési adatok alapján,

2007/138. (XI. 6.) számú belső határozat a bírák és igazságügyi alkalmazottak 2007. évi jutalmazásáról,

2007/139. (XI. 6.) számú belső határozat a bíróságokon – a költségvetési feltételek megvalósulása esetén – létesítendő állásokról,

2007/142. (XI. 6.) számú belső határozat a 2007. évi felújítási keret felhasználásáról,

2007/145. (XII. 4.) számú belső határozat a Bíróságok fejezet 2008. évi költségvetése kiemelt intézményi előirányzatairól,

2007/146. (XII. 4.) számú belső határozat az önálló költségvetési szerv vezetőjének személyi juttatással való gazdálkodásáról,

2007/147. (XII. 4.) számú belső határozat a Bíróságok fejezet 2006. évi költségvetése végrehajtásának pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzéséről készült ÁSZ jelentés javaslatainak végrehajtásáról,

2007/148. (XII. 4.) számú belső határozat a bírósági intézmények postai szolgáltatási szerződése alapján elérhető nagyfogyasztói kedvezményekről,

2007/149. (XII. 4.) számú belső határozat a Fővárosi Ítéltábla Polgári és Közigazgatási Kollégiuma (Budapest, II. ker. Feketesas u. 3.) elhelyezésének biztosítása érdekében kiírt közbeszerzési pályázat eredményéről,

2007/151. (XII. 4.) számú belső határozat a megyei (fővárosi) bírósági végrehajtók és végrehajtó-helyettesek részére elektronikus aláírási jogosultság biztosításáról.

VII. AZ ORSZÁGOS IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSI TANÁCS 2007. ÉVI MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ÉS A JÖVŐ FELADATAI

1. A 2007. év értékelése

1.1. Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács munkájában a vizsgált időszakban – a korábbiakhoz hasonlóan – az igazgatás erősítése érdekében jelentős szerepet kapott a **szabályozási** tevékenység.

1.1.1. Az előzőeknek megfelelően az OIT belső határozatban rendelte el a megalakulását követő valamennyi egységes szerkezetbe foglalt hatályos szabályzat, ajánlás felülvizsgálatát. Külön is kiemelte, hogy a joganyagok átvizsgálásának első ütemében a bíróságok igazgatásáról, a bíró munkájának értékelési rendjéről és vizsgálatának részletes szempontjairól, a **bíróságok egységes adatkezeléséről**, továbbá a statisztikai adatok gyűjtéséről és feldolgozásáról **szóló szabályzatokat** kell áttekinteni.

Az OIT felhívta a Hivatal figyelmét arra, hogy a felülvizsgálatot a bírósági szakértői bizottságok bevonásával kell elvégezni.

1.1.2. A tárgyévben került sor **az OIT Hivatala Szervezeti és működési szabályzatának** jelentősebb módosítására is.

A változások a Hivatal vezetőjének és helyettesének feladat-megosztását továbbá az egyes hivatali egységek szervezetét és feladatkörét érintették. Külön figyelmet érdemelnek a Hivatalvezetői Titkársághoz közvetlenül tartozó, közbeszerzésekkel kapcsolatos, a személyzeti, valamint a sajtó és kommunikációs munkával összefüggő feladatok.

A Bírósági Igazgatási Főosztály tevékenységi köre kibővült egyes elemzési és ügyviteli témakörökkel, az általános és az „e-bíróságok” létrehozására vonatkozó hatásvizsgálatokkal, a schengeni rendszer bevezetéséből következő munkateher-változások vizsgálatával, és a tanúvédelem kapcsán a távmeghallgatással összefüggő igazgatási feladatokkal.

Jelentősen kiegészültek az informatikai részleg feladatai is, mindenekelőtt az informatikai stratégia részeként elsősorban a fejlesztési, infrastrukturális, eszközbeszerzési, felhasználói és képzési területeken. Változott a Magyar Bíróképző Akadémia feladatköre is egyrészt a Tájékoztatási és Dokumentációs Központ, másrészt az Üzemeltetési Osztály működésére vonatkozó témakörökkel.

1.1.3. A szabályzatok sorában indokolt kiemelni az OIT 2007. évi 3. számú szabályzatát, amely az elektronikus információs szabadságról szóló 2005. évi CX. törvényben a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról, azaz **a bírósági határozatok anonimizálásáról és közzétételéről** rendelkezik. Ezzel összefüggésben szükséges hangsúlyozni, hogy az OIT elnökeként kezdeményeztem

a törvényi szabályozás felülvizsgálatát, elsősorban az ún. „külső” közigazgatási határozatok anonimizálási kötelezettségének jogszabályba foglalását is.

Ennek indoka, hogy szabályozás hiányában az érintett hatóságok a bíróságok megkeresésére a közigazgatási határozatok anonimizált formában, elektronikus úton történő megküldését nem minden esetben teljesítik.

Kiemelendőnek tartom, hogy a törvény által meghatározott anonimizálási feladat teljesítése különösen nehéz feladat elé állította a bíróságokat azáltal, hogy a költségvetés nem biztosított megfelelő számú adminisztrációs létszámot ennek ellátására. Így – az európai gyakorlattól eltérően – a kötelezettség alapvetően a bírákat terheli, ami megnehezíti, sőt veszélyezteti a bíróságok alaptevékenységének, az ítélezési munkájának időszerű ellátását és együtt járhat a bíróságok érdemi teljesítményének csökkenésével.

1.1.4. A tárgyidőszakban került sor a bírósági eljárási cselekmények kép- és hangfelvételére, továbbítására, valamint kezelésére szolgáló rendszer igénybevételének és használatának szabályairól szóló 2006. évi 1. számú szabályzat módosítására.

A felülvizsgálat és a szabályozás alapvetően az OIT Hivatalának tulajdonában lévő bírósági tárgyalótermi **kép- és hangfelvevő berendezések, továbbító kiegészítők, valamint videó- vagy digitális kamerák bírósági igénybevételére** vonatkozó rendelkezésekre terjedt ki.

1.2. Az OIT a korábbi évek gyakorlatának megfelelően megvitatta az ítéltáblák, megyei (fővárosi) bíróságok elnökeinek az érintett szervezetek éves tevékenységét tárgyaló **összbírói értekezleti tájékoztatóit**.

Az említett dokumentumok komplex módon foglalkoznak a bírósági igazgatás valamennyi meghatározó témakörével, részletes elemzést tartalmaznak az ügyforgalmi helyzet bírósági szintenkénti alakulásáról.

A tájékoztatókban a bírósági vezetők részletesen ismertették az ítélezés szempontjából nehéz helyzetbe kerülő bíróságok helyzetét és azokat az intézkedéseket – kirendeléseket, álláshely-átcsoportosításokat –, amelyek a hatékonyabb, időszerűbb működést segítették.

A bírósági elnökök az optimális működés érdekében számos központi intézkedést igénylő javaslatot tettek. Ezek között változatlanul első helyen szerepel a bírói életpálya-modellről, valamint a bírói nyugdíjrendszer kidolgozásáról készített koncepciók elfogadtatása, az eljárási jogszabályok módosítására irányuló javaslatok, továbbá a szabálysértési törvény felülvizsgálatának kezdeményezése. A cél a titkári hatáskörök szélesítése, a bírói munka adminisztratív terheinek csökkentése. Javaslatok érkeztek továbbá a bírói illetménytábla módosítására és új fizetési fokozatok beiktatására, valamint a bírói munka személyi és tárgyi feltételeinek javítására is.

Az OIT az összbírói értekezleti tájékoztatókat elfogadta, s néhány bíróság kivételével 2007. évre a bírósági szervezetet érintően az ítékezés gyorsítására vonatkozó konkrét feladatokat határozott meg.

1.3. A beszámolási időszakban az igazgatási tevékenység súlyponti területe változatlanul az ítékezés időszereőségének elemzése, a szükséges igazgatási intézkedések kiadása és a tapasztalatok összegzése volt.

1.3.1. Az OIT a két éven túl folyamatban lévő ügyeket vizsgálva megállapította, hogy 2007-ben a helyi bíróságokon civilisztikai ügyszakban tovább mérséklődött ezen ügyek mennyisége, ugyanakkor büntető ügyszakban az ügyek nagyságrendje és aránya növekedett.

Az előző évi vizsgálatokhoz képest nem változott azoknak a bíróságoknak a köre, ahol a két éven túli ügyek aránya az 5%-ot nem haladta meg. (Bács-Kiskun, Békés, Hajdú-Bihar, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg).

A megyei elsőfokú ítélezési szinten folyamatban maradt két éven túli pertartamú ügyek alakulását elemezve ugyanakkor megállapítható, hogy a mutatók mindkét ügyszakban tovább romlottak. (Ez az értékelés különösen igaz a Fővárosi és a Pest Megyei Bíróság civilisztikai ügyszakaira).

Az előzőekben ismertetett helyzet javítása érdekében született vezetői intézkedések közül indokolt kiemelni az üres bírói álláshelyek pályáztatását, a helyi bírósági állások megyei állásokká történő átalakításának kezdeményezését, a bírói kirendeléseket, a bírói munka folyamatos igazgatási ellenőrzését, a szakmai konzultációkat, indokolt esetben a soronkívüliséget, pót-tárgyalási napok elrendelését, a másodfokú bírák elsőfokú ügyekbe történő bevonását, s az elhúzódo eljárásokban ítélező bírák részére igazoló jelentések készítésének előírását.

1.3.2. Az öt éven túl folyamatban maradt ügyeket vizsgálva megállapítható, hogy számuk 2006-ban mérséklődött, de a bíróságokon folyamatban lévő 944 öt éven túli ügy továbbra is jelentős mennyiségnek ítéltető.

Az említett hosszú pertartamú ügyek csökkenéséhez hozzájárult a fokozott ellenőrzés, amely kiterjedt a soron kívüli intézkedések figyelemmel kísérésére, a mulasztással érintett bírák szóbeli, vagy írásbeli figyelmeztetésére, a hosszú pertartamú ügyekben havonta, kéthavonta tájékoztatás kérésére, az érintett bírák beszámoltatására, a kollégiumvezetői vizsgálatok ismertetésére, szakmai konzultációkra a bírákkal, az öt éven túli ügyek átosztására a fellebbviteli tanácsokban tárgyaló bírák részére.

Az OIT egyúttal elemezte az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott, a Magyar Államot marasztaló ítéleteket is.

Megállapította, hogy az Európai Bírósághoz benyújtott kérelmek döntő többsége a perek ésszerű határidőn belüli befejezésének hiányát kifogásolja. A mulasztásokat a Tanács három kategóriába sorolta. Az elsőbe tartoznak a bírói tevékenységben tetten érhető mulasztások, a második kategóriába az eljárási

jogsabályokban fellelhető jogintézmények érvényesítéséből adódó pertartam növelő okok, a harmadik csoportba pedig azok a tényezők kerülhetnek, amelyek kezeléséhez a vonatkozó jogszabályok módosítása szükséges azzal a céllal, hogy az eljárások elhúzódását megakadályozzák.

Az OIT határozata értelmében a helyzet javításához indokolt a jövőbeni marasztaló ítéletek újabb megvitatása, a tanulságok megismerhetősége és az ítélkezési tevékenységben történő hasznosítása. Ehhez kapcsolódóan a témakör beépül a Magyar Bíróképző Akadémia oktatási programjába, a jogalkotói kérdéseket érintően pedig az OIT együttműködik az IRM-mel.

1.4. Az OIT a megyei (fővárosi) és helyi bíróságok ítélkezési helyzetének javítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérte a nehéz helyzetben lévő bíróságok tevékenységét és meghatározta támogatásuk formáit.

Részletesen foglalkozott a Pest Megyei Bíróság helyzetének alakulásával azzal, hogy milyen mértékű munkateher és ügyhátralék jut egy engedélyezett bírói létszámra, vizsgálta továbbá a megyei és helyi bíróságok működésének tárgyi feltételrendszerét is.

Döntése értelmében 2007 novemberében a 2008-ra előterjesztett költségvetési keretek ismeretében ismét áttekintette a bírói álláshelyek rendszeresítésének, továbbá a korábban elmaradt tisztviselői, írnoki létszámbővítésnek a lehetőségét.

Az OIT ugyancsak foglalkozott a Szegedi Városi Bíróság büntető ügyszaka megsegítése érdekében hozott határozata időarányos teljesítésével, jóváhagyva a bírói többletmunka díjazására vonatkozó javaslatokat.

1.5. Az arányos bírói munkateher mérésének kialakítására létrehozott országos bizottság a beszámolási időszakban kidolgozta a civilisztikai és büntető elsőfokú peres ügyekre vonatkozó adatlap-tervezeteket, s az ezekre érkező észrevételek összesítésére is sor került.

Az OIT az említett bizottságot felkérte a megyei (fővárosi) bíróságok ítélkezését érintő vizsgálati szempontrendszer kidolgozására.

A vizsgálat célja az elsőfokú ítélkezési szint szükség esetén állás-átalakításokkal, vagy egyéb módon történő megsegítése volt.

Az OIT jóváhagyta a vizsgálati szempontokat, amelyek elemzik, hogy a Pp. és a Be. hatásköri szabályainak módosítása óta eltelt időben az ügyek szerkezetében történt-e változás; a megyei elsőfokú ügyek 2004. évi helyszíni vizsgálatának megállapításai alátámasztják-e vagy sem az ettől az időponttól kezdődően érkezett ügyek szerkezetében bekövetkezett módosulásokat és ezek milyen módon jellemezhetőek; emelkedett-e a bonyolult, nehezebb jogi megítélésű civilisztikai ügyek száma és aránya, s ha igen, ez milyen új módszerek bevezetését tette szükségessé; az ügyek számának növekedését hogyan követték a létszám-átcsoportosítások, állás-átalakítások; a másodfokú tanácsok tagjai mennyiben vettek részt az elsőfokú ügyek intézésében; szükség volt-e helyi bíróságokról történő

kirendelésekre; s ezekben az esetekben milyen kollégiumi állásfoglalási, iránymutatási, oktatási feladatok ellátásáról kellett gondoskodni.

A fentieket összefoglalva elmondható, hogy az OIT korábban a 83/2004. (V.4.) számú határozatában megfogalmazott cselekvési programjában kiemelt hangsúlyt helyezett az egyes bíróságok közötti aránytalan munkateher megszüntetésére, s az ennek érdekében 2007. évben hozott határozatai is ezt a törekvést igazolják. Ugyanakkor szükséges azt is megjegyezni, hogy a bíróságok közötti arányos munkateher kialakítása hosszabb, folyamatos munkát igényel.

1.6. A Tanács vizsgálta a Ctv. és egyéb kapcsolódó törvények módosításából adódó bírósági feladatokat.

A cégeljárások működésében a törvény módosításából adódó legfontosabb változások a cégbíróságok feladatkörének bővülésére, a bejegyzési határidő rövidítésére, az elektronikus cégeljárás valamennyi cégformára történő kiterjesztésére, a cégbíróság végzéseinek a jogi képviselővel történő elektronikus úton való közlésére, a cégbejegyzési kérelem benyújtását követő munkanapon elkészített elektronikus tanúsítvány átadására, az egyszerűsített cégeljárásra vonatkoznak.

Az OIT az említett kérdéseket illetően hozott határozatában kezdeményezte a cégbíróságokon próbabejegyzések elvégzését, egyúttal felkérte az IRM-et és a Hivatalt, hogy az informatikai igényekről készült felmérések adatait, továbbá a módosított Ctv. végrehajtásával kapcsolatos feladatokat egyeztessék, a munkafolyamatot térképezzék fel és készüljön folyamatábra.

Végül a Tanács határozata előírta, hogy a Hivatal az előzőekben meghatározott feladatok végrehajtásáról ismételten készítsen előterjesztést.

1.7. A Tanács tevékenységében hosszabb távú feladatként jelentkezett az „e-bíróság” létrehozásával kapcsolatos feladatok ellátása. Az „e-bíróság” fejlesztési koncepció részeként első lépésként megtörtént az „Elektronikus Cégeljárás rendszerének továbbfejlesztése” projekt előkészítése. A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség javaslatára az OIT igényét az IRM-mel együtt nyújtotta be. Az NFÜ a pénzügyi tervezés jelenlegi szakaszában mintegy egy milliárd forint összegű támogatást ígér a projekt megvalósításához.

A Hivatal 2007 őszén az „e-bírósággal” összefüggésben előzetes koncepciót készített a csőd- és felszámolási eljárások, valamint a civil szervezetek bejegyzése és nyilvántartásának modernizációja, működésének átláthatóvá tétele érdekében, továbbá a ”bírák, igazságügyi alkalmazottak felkészítése az „e-bírósági” rendszer működtetésére,, témakörében.

1.8. A 2007. évi ülnökválasztás tapasztalatait értékelve megállapítható, hogy országosan 4382 ülnököt választottak, s ez 92%-os eredményességet jelent. E létszámon belül a kisebbségi önkormányzatok 144 ülnököt választottak, amely a részükre biztosított létszámból 27%-ot tesz ki.

A megyei bírósági elnökök az ülnökválasztással kapcsolatban hangsúlyozták, hogy a jelenleg megválasztott ülnöklétszám a bíróságok munkáját, az ítélezés folyamatosságát várhatóan biztosítja. Az ülnökválasztással kapcsolatos megállapítások sorában végül indokolt jelezni, hogy a következő, 2011. évi választásig törvénymódosítás és végrehajtási rendelet megalkotása szükséges.

1.9. Kiemelkedő feladatként jelentkezett az **elektronikus aláírással** kapcsolatos eszközök beszerzésére és szolgáltatások nyújtására vonatkozó közbeszerzési eljárásban való közreműködés és az erre vonatkozó szerződés megkötésében való részvétel.

1.10. A tárgyidőszak jelentős feladata volt továbbá az OIT kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők vezetői álláshelyére vonatkozó **pályázatok kiírása**, valamint a **bírósági fogalmazók felvételi versenyvizsgájának részletes szabályairól** szóló szabályzat elkészítése.

1.11. A **képzések** résztvevői az oktatást követően részletes értékelőlapokat töltenek ki, így az ezek alapján nyert információk segítenek abban, hogy a képzés színvonala és hatékonysága folyamatosan emelkedjék.

A programok iránti fokozott érdeklődést mi sem bizonyítja jobban, minthogy a Magyar Bíróképző Akadémián a 2006. szeptembere óta megrendezett több mint 100 programon a résztvevők száma meghaladta a 4500 főt.

A visszajelzések alapján megállapítható, hogy a tartalmában és módszereiben egyaránt új képzési formák nagyon sikeresek, a résztvevők a képzéseken szerzett elméleti és gyakorlati ismereteiket napi munkájuk során közvetlenül kamatoztathatják, ezért az Akadémia által szervezett rendezvények látogatottsága és elismertsége folyamatosan növekedett.

1.12. Az év folyamán elvégeztük a már kialakított szolgáltatásokkal kapcsolatos napi feladatokat, részt vettünk a szakmai konferenciák és rendezvények szervezésében, valamint előkészítettük a fejlesztési feladatok megvalósítását célzó pályázatok szakmai és szervezési programjait. A bírósági könyvtári rendszer a szervezettségi szintjével folyamatosan növekvő tájékoztatási, dokumentum-szolgáltatási igényeket megfelelő színvonalon tudta kielégíteni. Folyamatosan növelte az együttműködés hatékonyságát a bírósági könyvtári rendszeren belül.

1.13. Az **információs szolgáltatások fejlesztését és a szolgáltatásokat** a képzések résztvevői, valamint a bírósági vezetők és bírák örömmel fogadták, munkájuk végzéséhez szükségesnek tartották. A beérkező visszajelzések igazolják a szolgáltatások színvonalának emelésére tett erőfeszítéseket.

1.14. A bíróságok országos hálózata 2006-hoz viszonyítva kb. 2%-kal bővült, a hálózatba kapcsolt munkaállomások száma megközelíti a tízezret. Az országos hálózat szolgáltatásait minden munkaállomásról elérik. A szerverek száma több mint 400. A nyomtatók száma gyakorlatilag változatlan, jelenleg több mint 4300 db nyomtató üzemel a bíróságokon. Egyre nagyobb számban használunk multifunkcionális berendezéseket, amely jelentősen csökkenti a nyomtatási költségeinket.

1.15. Az EKG-hoz történő csatlakozással hosszú távon is költség-hatékony módon lehet biztosítani a zökkenőmenten munkavégzés egyik alapfeltételét, a megfelelő sávszélességet a bírósági intézmények számára.

1.16. A bíróságok informatikai eszközállományának részletes bemutatását a mellékelt *43-50. számú mellékletek* tartalmazzák.

1.17. A **jogalkotásban való közreműködés** értékelésénél nyilvánvalóan az tekinthető elsődleges szempontnak, hogy az észrevételek és a kezdeményezések milyen arányban tükröződnek vissza a kihirdetett jogszabályokban. Ilyen jellegű részletes és „naprakész” statisztika értelemszerűen nem készíthető, de az megállapítható, hogy a kifejezetten jogi szakmai jellegű javaslatok jó része elfogadást nyert.

Nem mondható el mindez azokról a törvényjavaslatokról, amelyeknek megítélésünk szerint a fejezetre költségvetési kihatásai vannak. Ilyenek azok a szabályok, amelyek a bíróságok részére további hatásköröket írnak elő, lerövidítik az eljárási határidőket, vagy éppen soron kívüli ügyintézésre köteleznek. A bíróságok ilyen jogcímen fejlesztést az utóbbi néhány évben gyakorlatilag nem kaptak, ez pedig – erőfeszítéseink ellenére – kihat az ügyek ésszerű időn belüli elbírálására is. Megemlítem például, hogy az ún. soron kívüli ügyintézés előíró rendelkezések egyre növekvő száma miatt már e körben is mintegy „rangsorolásra” kényszerültünk.

A tájékoztató korábban említett és mostani részében jelzett problémák megoldása, az előrelépés feltételei alapvetően kívül esnek az OIT és a bírósági szervezet kompetenciáján. Magunk részéről továbbra is megadjuk az előterjesztők és a jogalkotó szervek részére a szakszerű és időszerű javaslatokat.

1.18. Általánosan kijelenthető, hogy a média napirenden tartja az igazságszolgáltatás, elsősorban a bíróságok tájékoztatási kötelezettségét, megnyilatkozásait. A vizsgált időszakban fokozódó érdeklődés kísérte az ország bíróságainak tevékenységét és a működésükkel kapcsolatos eseményeket (*42. számú melléklet*).

Köszönhető mindez annak is, hogy a hazai médiapiacra megnövekedett a nyomtatott sajtótermékeket előállító vállalkozások, illetve az elektronikus

médiumok száma. Több jelentős, nagy horderejű, közérdeklődésre számot tartó ügy kapcsán fokozódott az igény a bírósági határozatok szakszerű tájékoztatása iránt.

A bíróságok a megnövekedett figyelem okán kiemelten fontos feladatként kezelték a **sajtóval való rendszeres kapcsolattartást**. Folyamatban lévő, vagy befejezett ügyekről a sajtó, a rádió és televízió részére elsősorban az elnökök, sajtószóvivők, a Hivatal vezetője, valamint az általuk megbízott személyek adhatnak tájékoztatást.

A bíróságok többsége – a sajtó könnyebb tájékozódását szem előtt tartva – a közérdeklődésre számot tartó ügyekről jegyzéket juttatott el a sajtó képviselőihez. 2003-tól kezdődően megfigyelhető a bíróságok elleni támadások növekvő tendenciája, mely tendencia ma is tart. Néhány bírósági döntéssel kapcsolatban sokszor a jó ízlés határát súroló sajtókritikák születtek, de ennél aggasztóbb, hogy némely médium a bírák személyét sértő megnyilvánulásoknak is teret enged.

A tárgyidőszakban az általánosan fokozódó agresszív médiafellépést az válthatta ki, hogy a média képviselői számára a bíróságok döntései nem váltak kellőképpen elfogadottá, érthetővé, csakúgy, mint a bíróságok mindennapi munkája és tevékenysége sem. Mint ahogy 2003-ban már visszautasítottam a független bírói kar nevében a bíróságokat ért támadásokat, úgy négy évvel később is fel kellett emelnem szavam a „gyűlöletbeszéd” ellen, a média szereplőit kulturált stílusú, hangnemű kritizálásra kérve.

Szinte valamennyi bíróságra jellemző volt 2007-ben, hogy rendszeresebben és több alkalommal adott felvilágosítást a média képviselői számára. Gyakorlattá vált az összbírói értekezletet követő sajtótájékoztatók megtartása, ahol lehetőség nyílt nemcsak az adott bíróság, de az egész bírói hatalmi ág aktuális helyzetéről tájékoztatni a közvéleményt.

Az egyik legkiemelkedőbb eredménye az időszaknak, mely az információs társadalom fejlődéséből adódó lehetőségek kihasználását is jelenti a kommunikáció terén, a bírósági honlap létrehozása. A központi bírósági honlapon, valamint a tábla- és megyei bíróságok saját honlapjainak nagy részén már külön „sajtószoba” működik, ahol az újságírók közvetlen és naprakész információkhoz juthatnak, az állampolgároknak pedig hathatós segítséget nyújt ügyeik intézésében.

2. A jövő feladatai

2.1. Az igazgatás előtt álló legfontosabb feladat, hogy mind a központi, mind a helyi igazgatás szintjén a bíróságok tevékenységében még nagyobb hangsúlyt kapjon a szakmai színvonal emelése, a jogegység erősítése, az időszerűség olyan

mértékű javulása, amely a jogkereső közönség, az állampolgárok elvárásaival találkozik.

A bíróságoknak nyitottabbaknak kell lenniük a jogos kritikára és bizonyítaniuk kell, hogy az adófizetők pénzéből finanszírozott **polgári és büntető igazságszolgáltatás a jövőben is politikailag független, szakmailag magas színvonalú** tevékenység, amelynek során biztosított a fair eljárás és az ügy jellegétől függően az időszerűség.

Mindezek érdekében folytatni kell az igazgatási munkát megalapozó szabályzatok áttekintését, szükség szerinti módosítását, a bírák arányos munkaterhének kialakítására vonatkozó konkrét megoldások tesztelését, a bevált vizsgálati szempontok alapján az időszerű ítékezés alakulásának folyamatos figyelemmel kísérését és elemzését, továbbá az egyes bírósági szintek között indokolt esetekben történő létszám-átcsoportosítás gyakorlatát.

Változatlanul a központi bírósági igazgatás szakterületeinek együttműködését igényli az elektronikus eljárások többlépcsős bevezetése, s ennek során a korszerűsített statisztikai adatszolgáltatás és az informatikai fejlesztések eredményeinek felhasználása és alkalmazása.

A nyilvánosság, átláthatóság érdekében bővíteni kell a közzétett bírósági határozatok keresési lehetőségeit és erősíteni a sajtóval való kapcsolatot.

Folyamatos hatásvizsgálatok végzése indokolt a Schengeni rendszer bevezetéséből következő munkateher változásokról, s egyéb, a kodifikációval kapcsolatos újabb bírósági feladatokról.

2.2. A következő időszak kiemelt feladataként jelentkezik a bírák és igazságügyi alkalmazottak jelenlegi számítógépes nyilvántartási rendszerének továbbfejlesztése.

2.3. A bírák adminisztratív munkaterhének további csökkentése érdekében új álláshelyek rendszeresítésével a következő év(ek)ben is arra kell törekedni, hogy javuljon a bírák és az igazságügyi alkalmazottak létszámaránya, és fontos cél a bírói létszámot illetően az egyes bíróságok közötti helyes arányok kialakítása.

2.4. Az elkövetkező időszak egyik fontos feladata az intézményesített képzés formai és tartalmi elemeinek további fejlesztése, megújítása, az oktatási tervben foglalt és azon kívül szervezendő programok minél színvonalasabb gyakorlati megvalósítása, az MBA hazai és nemzetközi ismertségének és elismertségének biztosítása.

2.5. Az Új Magyarország Fejlesztési Terv részét képező Államreform Operatív Program keretében meghirdetett, az igazságszolgáltatásra vonatkozó és megvalósításra váró cél a magyarországi bíróságokon folyó igazságszolgáltatási munka minőségének emelése és hatékonyságának

növelése. A Magyar Bíróképző Akadémia által kidolgozott program keretében előtérbe kerül a bírák és igazságügyi alkalmazottak szaknyelvi képzése, a bírósági vezetők továbbképzésének modernizálása, a képzési programban résztvevő oktatók oktatása, valamint a kommunikációs tréning.

2.6. Gyorsuló világunkban a hagyományos oktatás mellett olyan új képzési lehetőségekre is szükség van, amelyek hatékony megoldást nyújtanak az elméleti és gyakorlati tudás gyors megszerzéséhez. Ilyen oktatási forma a **2008. évben induló elektronikus képzés**, amely lehetővé teszi az egyéni és intézményi bírósági igények összehangolását. Az EU Átmeneti Támogatás programja részeként, az e-learning oktatási keretrendszer segítségével 6 tanfolyam indul bírák és igazságügyi alkalmazottak számára. A távoktatásban résztvevők a számítógépes hálózaton keresztül, személyre szabott ütemezéssel vehetnek részt az ismeretszerzés folyamatában.

2.7. Különös jelentőségű 2008-ban a **bírósági fogalmazók központi és bírósági felvételi eljárásának megszervezése és lebonyolítása**, valamint a társadalom különböző rétegeit és igényeit képviselő kamarák, érdekvédelmi és civil szervezetek, továbbá igazságügyi szervek egyre intenzívebb bevonása a bírák központi képzésébe.

2.8. Az **integrált bírósági könyvtári rendszer bevezetésének utolsó üteme és üzemszerű indítása** 2008 áprilisára tervezett. A vezetői bemutatóra 2008 áprilisában kerül sor.

A könyvtári szolgáltatások technikai feltételeinek megteremtésével egyidejűleg a „*Tudásalapú igazságszolgáltatás fejlesztés*” program keretében 2008. I. félévében megtörténik a könyvtári szakemberek hosszú távú képzési programjának kidolgozása. A távoktatási programok között egy speciális tananyag kifejlesztésére került sor a bírósági könyvtárosok számára az Európai Unió egyik legfontosabb ajánlásának, az élethosszig tartó tanulás alapelveinek megfelelően. A tananyagfejlesztés a Könyvtári Intézettel együttműködve történik. A felkészültségi és képzettségi szintekhez igazodó, Akadémiára akkreditált tanfolyamok 2008 szeptemberében indulnak.

2.9. Folyamatos feladatként jelentkezik a könyvtárszakmai kapcsolatok intézményesítése és széleskörű együttműködés kialakítása hazai és nemzetközi információs intézményekkel annak érdekében, hogy a bíróságok által igényelt szolgáltatásokat minél gyorsabban és hatékonyabban tudják nyújtani.

2.10. A bírósági informatika jövőjét alapvetően az **„e-igazságszolgáltatás” koncepció megvalósítása során végrehajtandó fejlesztések** határozzák meg. E fejlesztések elsődleges célja:

- a bírósági elektronikus ügyintézés megvalósítása,

- a papíralapú adatforgalom csökkentése korszerű informatikai eljárások igénybevételével,
- az igazságszolgáltatás valamennyi résztvevőjének koordinált informatikai együttműködése,
- az elektronikus úton megvalósuló külső és belső kommunikáció megvalósítása,
- az elektronikus dokumentumkezelés kialakítása,
- a videokonferencia útján történő távkihallgatás, távmeghallgatás feltételeinek megteremtése.

2.11. A tájékoztatómban az érintett időszakban, miként az elmúlt évben is jeleztem, **súlyos jelenségként értékelem, hogy a peres felek egy része a bíróságok munkáját becsmérő szavakkal támadja, tényleges jogi alap hiányában és a durva kifejezések használatával kívánnak nyomást gyakorolni a bíróságokon dolgozó személyekre, sőt nem egy esetben a becsületsértő kifejezéseken túl meg is fenyegették a peresztes felek a bíróság tagjait.**

A vélemény-nyilvánítás szabadságának korlátozásával mások jó hírneve és jogai védelme érdekében – a jogalkotást is bevonva – kívánatosnak tartanám az ilyen jellegű megnyilvánulásokkal szemben hatékonyabb jogi eszközök alkalmazását, elősegítve a bírósági szervezet tekintélyének helyreállítását, független hatalmi ágként való tiszteletben tartását.

2.12. Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozóan az alábbi területekre fogalmazódtak meg javaslatok:

- **Az ellenőrzés informatikai támogatottságát** indokolt **megerősíteni**, amely a GIIR-hez kapcsolódó, gyakorlatban is megfelelően működő lekérdezési jogosultság mellett az IDEA, vagy más, hasonló funkciókkal bíró szoftver beszerzésével is megvalósítható.
- A gazdálkodási rendszer átalakulásához igazodva, fokozatosan kell kidolgozni, majd bevezetni a **GIIR-hez alkalmazható ellenőrzési-munkalapokat** – a standard lekérdezési listákhoz igazodóan -, a fejezeti szinten is alkalmazható ellenőrzési módszertanokat, melyhez szintén elengedhetetlen az informatikai támogatás.
- Az ellenőrzések során tett javaslatokról, az Intézkedési tervek teljesüléséről – azaz a teljesített, elmaradt feladatokról – 2007-től jogszabályi kötelezettségként kell olyan nyilvántartást vezetni, mely naprakész információt biztosít. Ez a kötelezettség a költségvetési szerv vezetőjét a vezetői ellenőrzéséhez, annak nyomon követéséhez „terheli”, a belső ellenőröket az általuk feltárt hiányosságok megszüntetésének nyomon követéséhez. Ebben az esetben az informatikai támogatottság a szoftver alapú nyilvántartás bevezetését jelenti, kapcsolódik a belső ellenőrzési rendszer fejlesztéséhez.

- Az egységes szempontú ellenőrzések végrehajtásához a fejezet valamennyi belső ellenőre számára szükséges lenne a **GIIR programhoz tartozó felhasználói ismeretek bővítése** oktatási keretben, és gyakorlatorientált konzultációs lehetőség. **Ellenőri fórumlap a belső hálózatban.**
- A **belső ellenőrök egységes elismerési rendszere** (így: pótlékrendszer) kialakításához a Bíróságok fejezet szabályozóit indokolt áttekinteni, mivel a jól képzett szakemberek megnyerése és megtartása csak a versenyszférában elfogadott anyagi elismerési szinthez közelítve lehetséges. Emellett a jelenlegi kapacitás bővítése is elengedhetetlen. Pozitívumként említhető, hogy a feladatköri pótlék bevezetésére az OIT ajánlást fogalmazott meg a fejezet egészére vonatkozóan, a 2007. évi 3. számú ajánlásban, melyben a pótlék ajánlott mértékét 15%-ban jelöli meg.
- **A fejezeti szintű háromévenkénti rendszerellenőrzések** helyett a hibák kijavítása érdekében indokolt elmozdulni az egységes szempontrendszer alapján történő értékelésekhez, amely egy-egy téma köré csoportosított ismérvek alapján határozza meg az ellenőrzés terjedelmét. Ezáltal a fejezet egészére érvényes megállapításokat és javaslatokat lehetne tenni, mely a jellemzően előforduló hiányosságok kijavítását és a meglévő jó gyakorlat megerősítését célozná. Ezzel párhuzamosan az intézményi belső ellenőrök rendszerellenőrzéseinek és utóvizsgálatainak számát, valamint azok mélységét bővíteni indokolt.

2.13. A jövőbeni tervek között szerepel a 210/2004. (XII. 7.) OIT határozattal elfogadott **kommunikációs stratégia végrehajtásának folytatása.** A terv elkészítésében az OIT – a megbízott szakértők mellett – a lakosság körében elvégzett közvélemény-kutatás adataira is támaszkodott. A stratégia kidolgozásában kiemelt figyelmet kapott a már kiforrott szóvivői hálózat szakmai továbbképzése, melyet a jövőben rendszeresen, nagyobb gyakorisággal gyakorlati oktatás keretében kell tovább folytatni. Ehhez kiváló helyszínt nyújt az elektronikus háttérrel jól felszerelt Magyar Bíróképző Akadémia, amely a bíróságok oktatási és „tudás fellegváraként” aposztrofálható, az OIT Hivatalához tartozó, nemzetközi konferenciáknak is helyet adó tudományos műhely. A Központi Bírósági Honlap megújult változatában az Akadémia honlapjának megtervezése is fontos helyet kapott.

A **központi bírósági honlap** formai és tartalmi megújulása folyamatos. A bírósági szervezet működése, illetve, hogy a bírósági döntések mindenki számára hozzáférhetőek legyenek, ma az információs társadalom egyik alapkövetelménye. Csak a közelmúltból: jelentős érdeklődés kísérte a többi között az „Uniós oldalakat”, az „Üvegseb”, valamint az „Elektronikus információszabadságról” szóló törvényeket, ezen belül külön lapon kereshet bárki a Bírósági Határozatok Gyűjteményében. A 2007. július 1-jétől hatályos rendelkezés értelmében több mint háromezer határozat került föl a központi bírósági honlapra. Ez által nyitottabbá, megismerhetőbbé váltak a bíróságok. A visszajelzéseknek köszönhetően az ítéletek

közzététele kapcsán elmondható, hogy eltekintve a kisebb technikai fennakadásoktól, jól „debütált” a rendszer.

3. Az elmúlt hat év igazgatási tapasztalatainak összefoglalása, a kitűzött feladatok megvalósításának értékelése

3.1. A bírósági reformfolyamat eredményeként értékelhető, hogy az OIT működésének elmúlt hat éve alatt megszilárdult a **négyszintű bírósági szervezeti rendszer**, s a Tanács tevékenységét a kiegyensúlyozottság, az átfogó elemzések és a szabályozási munka jó színvonala jellemezte.

Indokolt hangsúlyozni továbbá, hogy az igazgatási tevékenység eredményességét elősegítette a **szakterületet érintő személyzeti döntések befolyásmentes meghozatala**, s a Parlament által jóváhagyott költségvetési keretek között a bírósági szervezet gazdálkodási önállósága.

3.2. Az OIT tervezési mechanizmusát értékelve megállapítható, hogy a féléves ciklusok mellett a hat évre megválasztott OIT a **2003-2009. közötti időszakra átfogó szervezeti, igazgatási és működési programot** is alkotott.

A Tanács a végrehajtás részeként az ítélezés időszerűsége érdekében folyamatosan, s több formában vizsgálta az eljárások ésszerű időtartamának alakulását, s következetesen ellenőrizte a megvalósítást.

A jelentős ügyhátralékú megyékben az okok feltárásával és a feladatok meghatározásával részletes intézkedési tervek készítését írta elő, s a személyi és dologi feltételek biztosítását illetően is támogatást nyújtott.

Következetesen szorgalmazta és javaslatokat is tett a perelhárító és permegelőző jogszabályi lehetőségek megteremtésére, az eljárási törvények módosítására, a bírósági titkárok hatáskörének bővítésére, a bírák adminisztratív feladatainak csökkentésére.

Az európai uniós csatlakozásból és az államszervezet reformjából adódó újszerű feladatok felismerésével megkezdte az igazságügyi igazgatás klasszikus területein túlmutató speciális kérdések kidolgozását. Ezek mindenekelőtt az arányos bírói munkateher mérésére vonatkozó konkrét megoldások gyakorlati próbájára, az „e-bíróságok” létrehozásának előkészítő munkáira, továbbá az elektronikus információs szabadságról szóló törvényben meghatározott, bíróságokra háruló feladatok végrehajtására, az anonimizált határozatok közzétételére vonatkoznak. Ugyancsak e csoportba sorolható a bíróságok csatlakozása a közvetítői tevékenység igazságszolgáltatásba való beépítése lehetőségeinek vizsgálatához.

Összegezve a **hat éves időszak igazgatási tapasztalatait** úgy vélem, az 1997. évi igazságügyi reform célkitűzései alapvetően teljesültek. A kialakult szervezeti rendszer megszilárdult, a szabályozási tevékenység megfelelt a magasabb szintű jogszabályi s a bíróságok jogállami működéséhez szükséges követelményeknek.

3.3. A bírák engedélyezett létszáma 2002. és 2007. november 30. napja között 219-cel emelkedett, amely 8,41%-os növekedést jelent a bíróságokon. A bírósági titkárok és fogalmazók engedélyezett összlétszáma 141-gyel, 17,3%-kal emelkedett. Kisebb mértékben ugyan, de a tisztviselők és írnokok engedélyezett létszáma is pozitívan változott az elmúlt hat évben. E munkaköri csoportokban 8,8%-os növekedés mutatható ki, amely 440-nel több állást jelent a bíróságokon. Egyedül a fizikai dolgozók engedélyezett létszáma csökkent a hat év alatt 1,7%-kal. Összességében a bíróságok összlétszáma ebben az időszakban 8,1%-kal, összesen 780 álláshellyel bővült.

Az állásrendszeresítések többsége az ítélőtáblák működésének megkezdéséhez kapcsolódik:

- a Fővárosi, a Pécsi és a Szegedi Ítélőtábla 2003. január 1. napjától történő felállításából, illetve működésének 2003. július 1. napjától történő megkezdéséből származó feladatok ellátása érdekében a központi költségvetés 2003. évre 273 új bírói és igazságügyi alkalmazotti álláshelyhez tartozó működési költségeket biztosított,
- 2004. július 1. napjától Debrecenben Debreceni Ítélőtábla, Győrött Győri Ítélőtábla elnevezéssel további ítélőtáblák létesültek, amelyek tényleges működésüket 2005. január 1. napjával kezdték meg. Az OIT - összhangban az ítélőtáblákra megállapított költségvetési támogatással - a Debreceni Ítélőtábla engedélyezett létszámát 73 főben, a Győri Ítélőtábla engedélyezett létszámát 52 főben határozta meg.

A Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló 2002. évi LXII. törvény a Bíróságok fejezet költségvetési támogatását új álláshelyek rendszeresítéséhez szükséges személyi juttatással növelte. Ez tette lehetővé az OIT számára 2003-ban, hogy a többlettámogatást, a Tanács költségvetési javaslatának megfelelően – elsődlegesen a szabálysértési ügyek időszerű intézése és a nyomozási bírói feladatok ellátása érdekében – 70 helyi bírósági bírói, 80 bírósági titkári és 221 tisztviselői álláshely kialakítására biztosítsa.

A bíróságokon 2005. évtől kezdődően azonban az ítélkezés személyi feltételei kedvezőtlenül alakultak. A bírák engedélyezett létszáma csak rendkívül kis mértékben 2005. évben három, 2006. évben négy, 2007-ben öt álláshellyel bővült. Ily módon a bírói hatáskört bővítő törvényi rendelkezésekre és az ügyérkezésre is figyelemmel a bírák munkaterhe nem csökkent.

A titkári hatáskörben elintézhető szabálysértési, nemperes illetve tárgyaláson kívül elbírállható ügyek emelkedését sem követte az elmúlt három évben a titkári létszám bővítés.

Tisztviselői és írnoki munkakörben ugyancsak megtorpant a 2003-ban és 2004-ben tapasztalt pozitív tendencia, sőt e munkaköri csoportokban 2007. évben az engedélyezett létszám csökkent. A tisztviselők és az írnokok alacsony létszáma miatt a bírák adminisztratív terhelése az évek során nem változott, ugyanakkor az önálló hatáskörben eljáró titkárok működése tovább növelte a tisztviselők és

írnokok feladatát. Az egy bíróra jutó tisztviselői, írnoki arány az elmúlt hat évben kisebb ingadozásoktól eltekintve 1,93-1,95 között alakult, 2007. évben az előző évhez képest (1,95) kis mértékben 1,94-re romlott.

A bírói kar összetétele az elmúlt hat év során lényegében hasonlóan alakult. Mindvégig folyamatosan magas volt a helyi (72,5 %-74 %) és a megyei bíróságokon (65 %-67,6%), illetve az ítélőtáblákon (60,5%-64,5%) a nők aránya.

A helyi bíróságokon 2002. évhez képest számottevően csökkent a tíz év alatti gyakorlattal rendelkező bírák aránya 61,6%-ról 50,8%-ra. A hosszabb bírói gyakorlattal rendelkező helyi és megyei bírósági bírák létszámában is pozitív változás tapasztalható: a 11-20 éves gyakorlattal rendelkező bírák aránya a 2002. évi 33,4%-ról 41,5%-ra növekedett. A 30 év feletti gyakorlattal ítélkező helyi és megyei bírósági bírák aránya ugyancsak javult: a 2002. évi 7%-ról 2007-ben 9,1%-ra nőtt.

Az ítélőtáblákon szolgálatot teljesítő bírák tekintetében valamennyi ítélőtábla felállításkor meghatározó szempont volt a megfelelő időtartamú ítélkezési tapasztalat szerinti kiválasztás. Ennek kapcsán megállapítható, hogy az ítélőtáblák működésének megkezdése óta folyamatosan igen magas a hosszabb bírói gyakorlattal, ezen belül is a 11-20 éves (43,8%-51,8%), valamint a 21-30 éves (25,4%-30,8%) bírói gyakorlattal rendelkező bírák aránya.

Az OIT az elmúlt hat évben 2007. november 30. napjáig összesen 799 bírói állásra benyújtott pályázatot bírált el. Valamennyi előterjesztést elfogadva a Magyar Köztársaság elnöke ebben az időszakban 583 pályázót nevezett ki bírónak, ebből az első kinevezésre tekintettel határozott időre kinevezett bírák száma 577. A bíróságok elnökeinek a bírói tevékenységéről készített értékelése alapján az OIT előterjesztésére a köztársasági elnök 2002-2007. november 30. között 610 bírót nevezett ki – a határozott idő leteltét követően – határozatlan időtartamra.

A Magyar Köztársaság elnöke az OIT előterjesztésére az elmúlt hat évben 2007. november 30. napjáig 313 bírót mentett fel tisztségéből. Közülük legtöbben az öregségi nyugdíj korhatár elérése miatt kérték a felmentésüket, illetve a felső korhatár elérése miatt került sor esetükben a szolgálati viszony megszüntetésére (az összes bírói tisztségéből felmentett bíró 60,2%-a). Az elmúlt évek adatait vizsgálva megállapítható, hogy a bírói hivatás helyett más pályát választó bírák száma az évek során folyamatosan csökkent, 2002-ben 21-en, 2003-ban 15-en, 2004-ben 21-en, 2005-ben 19-en, 2006-ban 10-en, 2007-ben 11-en kérték a felmentésüket (az összes bírói tisztségéből felmentett bíró 31,3%-a).

Az elmúlt hat évben a bíróságok elnökei összesen 112 bíróval szemben alkalmaztak – fegyelmi eljárás kezdeményezése nélkül – írásbeli figyelmeztetést. Évente ezek számát összevetve a tényleges összbírói létszámmal megállapítható, hogy ez az arány 0,6%-1,0% között mozgott. Az intézkedésre okot adó

kötelezettségek között leggyakrabban az írásba foglalási és ügyintézési késedelmek fordultak elő. A bírák a fegyelmi eljárás lefolytatását egyetlen esetben sem kérték.

A bíróságok elnökei 2002. és 2007. november 30. napja között összesen 80 bíróval szemben kezdeményezték a fegyelmi eljárás megindítását. Ezek száma egy évben sem volt számottevő, az évenkénti tényleges összbírói létszámhoz viszonyítva egyszer sem haladta meg a 0,7%-ot. A fegyelmi eljárás megindításának kezdeményezésére leggyakrabban a hivatali kötelezettség vétkes megszegése adott okot. A hivatali kötelezettségzegés miatt indult fegyelmi eljárásokban elsősorban a határozatok írásba foglalása és a fellebbezett határozatok felterjesztése során mutatkozó késedelmes ügyintézés szolgált az eljárás megindításának alapjául.

A fegyelmi bíróságok által leggyakrabban alkalmazott fegyelmi büntetés a feddés és a megrovás volt, kettő esetben került sor a legsúlyosabb – bírói tisztségből való felmentés indítványozása – fegyelmi büntetés kiszabására.

Az elmúlt hat évben 18 bíró ellen indult, a mentelmi jogának felfüggesztését követően – leggyakrabban a közúti közlekedés szabályainak kisebb fokú megsértése miatt – szabálysértési eljárás. A Magyar Köztársaság elnöke összesen 15 bírónál – négy esetben közúti baleset gondatlan okozásának vétsége, három esetben közokirat hamisítás büntette, két-két esetben csalás büntette és rágalmazás vétsége és egy-egy esetben vesztegetés büntette, hivatali visszaélés büntette, ittas járművezetés vétsége, illetve könnyű testi sértés vétsége miatt – járult hozzá a büntetőeljárás megindításához.

A 2002-2007. november 30. közötti időszak személyzeti adatait a *29-33. számú mellékletek* tartalmazzák.

3.3.1. Az elmúlt hat év legjelentősebb személyzeti feladatai:

- A Fővárosi, a Pécsi, a Szegedi, a Debreceni és a Győri Ítéltábla személyi feltételeinek biztosításához szükséges intézkedések megtétele. Az OIT ennek során olyan személyi ellátottság kialakítására törekedett, amely lehetővé tette, hogy a fellebbviteli bíróságként működő és ezért az ország bíróságainak joggyakorlatában is kiemelt szereppel bíró fórum időszerűen és szakmailag is megalapozottan tudjon eleget tenni törvényes kötelezettségeinek.
- A Fővárosi Bíróság felhalmozódott ügyhátralékának csökkentése érdekében a Fővárosi, a Pécsi és a Szegedi Ítéltábla bíráinak a Fővárosi Bíróságra történő kirendelésével kapcsolatos tevékenység.
- A Debreceni és a Győri Ítéltábla felállításával összefüggésben az ítéltáblai bírák korábbi szolgálati helyén még folyamatban volt ügyek befejezése érdekében elrendelt kirendeléssel kapcsolatos személyzeti tevékenység.
- 2005. január 1-jei hatállyal módosult az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet, ennek értelmében – a fejezet felügyeletét ellátó szerv által szabályozott módon – tartós kötelezettség vállalható a tartósan távollévő bírák álláshelyeinek részbeni betöltésére. Ezzel összefüggésben fontos személyzeti jellegű feladat volt a tartósan távollévő

- bírák álláshelyei részbeni betöltésének megvalósításáról szóló koncepció kidolgozása, majd a szabályzat megalkotása.
- Hangsúlyos szerepet kapott a Magyar Bíróképző Akadémia működése megkezdésével kapcsolatos koncepcionális jellegű személyzeti előkészítő tevékenység ellátása.
 - A bírósági ügyintézők feladatkörét szabályozó Korm. rendeletek felülvizsgálatával, a bírósági titkárok és a bírósági ügyintézők hatáskörének elkülönítésével kapcsolatos koncepció – bírósági szakértők bevonásán, valamint az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériummal történő egyeztetéseken alapuló – kidolgozása.
 - A tárgyidőszak jelentős feladata volt az ügyhátralék szempontjából nehéz helyzetben lévő Fővárosi Bíróság működési feltételeinek javítása érdekében korábban meghozott OIT határozatok végrehajtásának felülvizsgálata, valamint az ügyhátralék szempontjából ugyancsak hátrányos helyzetben lévő Pest Megyei Bíróság működési feltételeinek javítása érdekében kezdeményezett ideiglenes álláshely átcsoportosítás.

Végül indokolt szólni a bírák javadalmazásának koncepciójáról, amelyet az OIT a 125/2002. (VI. 5.) számú határozatával fogadott el. Az ebben megfogalmazott alapvető célkitűzés az volt, hogy a bírót hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő, függetlenségét biztosító javadalmazás illesse meg, és teljes életútját olyan törvényben szabályozott gondoskodás kísérje, amely kifejezi az ítélkező tevékenység társadalmi jelentőségét.

A bírák javadalmazása az elmúlt évtizedekben nem tette lehetővé és jelenleg sem biztosítja olyan mértékben a vagyongyűjtést, amely a nyugdíjas évekhez biztonságos, kiegyensúlyozott életfeltételeket nyújtó kiegészítést jelent. Ezért az OIT a koncepció részeként – az aktív bírói életpályát követő időszakra – olyan megoldást javasolt, amely alkalmas a nyugdíjas bíró jövedelmének havi rendszerességgel történő megfelelő kiegészítésére.

Az OIT-nak a bírói életpálya-modell megteremtésére és ezen belül a bírói nyugdíjrendszer reformjára vonatkozó elképzelései ez idáig nem valósultak meg. A bírósági szervezetben dolgozók életszínvonaláért felelősséget vállaló központi igazgatási testület azonban hosszú távú célkitűzésként alapvető kötelességének érzi – a közsféra jövedelemarányait is és a gazdaság teljesítő képességét is figyelembe véve – a koncepcióban foglaltak megvalósítását, ezen belül olyan bírói nyugdíjrendszer kialakítását, amely lehetővé teszi a legutolsó bírói javadalmazáshoz legjobban közelítő nyugdíj biztosítását.

3.4. Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 2000/70. (IX.13.) számú belső határozatával elfogadta **a bírósági épületek 2001-2010. közötti rekonstrukciós sorrendtervét**. Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács az eltelt években a döntéseit a bírósági épületek felújításának előkészítéséről, és ezzel a fejezeti kezelésű beruházási előirányzatok szétosztásáról nagyrészt e határozat szellemében hozta meg, azonban néhány esetben az eredeti tervtől eltért.

A sorrendterv segítette a megyei bírósági elnököket és a Hivatalt a tervezésben és a döntések előkészítésében. Az elmúlt évek munkájának eredményeként 51 db új, részlegesen, vagy teljesen felújított, XXI. századi színvonalú, az OIT Hivatala által készített szempontrendszer besorolása alapján I. o. minősítésű épülettel lett gazdagabb a Bíróságok fejezet. Ezekben az épületekben a minőségi munkavégzés feltételei jelentős mértékben javultak.

A 2000. évi sorrendtervben még nem szerepelt az öt ítélőtábla megvalósítása, hiszen az ítélőtáblák és fellebbviteli ügyészi szervek székhelyének és illetékességi területeinek megállapításáról szóló 2002. évi XXII. törvény alapján kezdődött meg a beruházások előkészítése, majd megvalósítása.

Három vidéki ítélőtábla elhelyezése véglegesen megoldódott: 2005-ben a Szegedi Ítélőtáblának otthont adó épület teljes felújítása, 2006-ban pedig a Győri és a Debreceni Ítélőtábla új épületének beruházása valósult meg. A saját vagyongazdálkodású, a működéshez elvárt színvonalú épületekben folytatódik a három ítélőtábla működése.

A Pécsi Ítélőtábla épülete a Baranya Megyei Bíróság épületében került elhelyezésre 2003-ban.

A legnagyobb ítélőtábla a Fővárosi Ítélőtábla két épületben – a Legfelsőbb Bíróság épületében és egy bérleményben – került elhelyezésre, 2003-ban.

Az ország több megyéjében számos bírósági épület teljes felújítására került sor az elmúlt hat évben, melyek közül – a teljesség igénye nélkül – megemlítem a Tolna Megyei Bíróság, a Gyöngyösi Városi Bíróság, a Battonyai Városi Bíróság és a Kunszentmártoni Városi Bíróság épületét.

Az elmúlt hat évben a bírósági épületállomány 35,8%-a (148.029 m²) vagy újonnan épült, vagy részleges, illetve teljes felújításon esett át.

3.5. A megyei bíróságok önálló nemzetközi együttműködési kapcsolatai terén, az elmúlt hat évre visszamenőleg elmondható, hogy az általános együttműködési forma az önállóan kialakított, illetve működtetett közvetlen bírósági együttműködés. A megyei bíróságok többsége már a korábbi időszakokban is rendelkezett legalább egy **külföldi kapcsolattal**. Elmondható, hogy évről évre bővül a partnerkapcsolattal rendelkező bíróságok köre, illetve a meglévő partnerségek mellé újabb kapcsolatok társulnak.

Mára már gyakorlattá vált, hogy a bíróságok a közös munkát formalizált együttműködési megállapodásban rögzítik. A további kapcsolatfelvételek létrehozása gyakorlatilag évek óta folyamatos. Jellemző, hogy az azonos külföldi ország jogalkalmazó szerveivel kapcsolatban lévő bíróságok közös tapasztalatcsere fórumokat is kialakítanak.

3.5.1. A 2003 júliusától működő három, majd a 2005-től további két **ítélőtábla** felállítását követően, ezen **új bírósági szint nemzetközi kapcsolatrendszerének kialakítása**, a nemzetközi vérkeringésbe való bevezetése fontos feladat volt. A kezdeti francia, szlovák relációban létrejött kapcsolatokon túlmenően mára már az ítélőtáblák komoly nemzetközi kapcsolatokat működtetnek német és osztrák vonatkozásban is, és itt is jellemző az új kapcsolatok kialakításának folyamatossága.

3.5.2. Az uniós csatlakozásunk előtti időszakban a legfontosabb cél az volt, hogy a magyar igazságszolgáltatás meg tudja felelni az uniós csatlakozási követelményeknek. Ennek érdekében alapvető fontosságú, hogy minél szélesebb körben alakítsunk ki, illetve fejlesszünk olyan nemzetközi kapcsolatrendszert, amely – más országok jogalkalmazói gyakorlatának megismerése révén – segíti a jogállamiságon alapuló magyar demokrácia erősítését, a magyar bírói kar szakmai tapasztalatainak gazdagítását.

Az uniós csatlakozásra történő felkészülésből adódóan rendszeresen, több irányból és szinten megjelenő tájékoztatási, illetve részvételi igényeknek kellett eleget tennünk. Ennek fontos elemei a kétoldalú kapcsolatok folyamatos építése a tagországokkal és az Európai Unióval, részvétel az éves Országjelentés előkészítésében, közreműködés a bel- és igazságügyi együttműködést vizsgáló misszió munkájában, részvétel az Európa Tanács korrupcióval, illetve pénzmosással foglalkozó bizottságának munkájában.

A tagországokkal kétoldalú szinten folytatott együttműködés mellett kiemelkedő jelentőséggel bír a közösségi jog alkalmazása terén központi szerepet betöltő Európai Bírósággal való kapcsolatrendszer alakítása.

A magyar igazságszolgáltatás minden olyan uniós, integrációs rendezvényen képviseltette magát, ahol egyrészt lehetősége nyílt az uniós jogalkalmazás gyakorlatának megismerésére, másrészt a magyar bírák iránt megnyilvánuló érdeklődés, bizalom növelésére, a magyar igazságszolgáltatási rendszer működésének, reformjának ismertetésére.

A magyar bírák közösségi jogi felkészülése, illetve felkészítése – a tagfelvételi kérelem teljesítése szempontjából is – stratégiai jelentőséggel bírt. Ehhez szorosan kapcsolódott a bíróságok informatikai rendszere fejlesztésének szükségessége is, ami lehetővé tette a különböző hazai és külföldi – uniós – adatbázisokhoz való megfelelő hozzáférést, amely az általános bírósági ügyvitel korszerűsítése révén az eljárások időszerűségének javítását is eredményezheti.

Fenti célok megvalósításához az Európai Unió jelentős PHARE támogatást biztosított, amely utolsó projektjeinek megvalósítása egészen 2004. végéig átnyúlt.

A tagállami működés első nyolc hónapjának tapasztalatai azt mutatták, hogy a magyar bírói kar zökkenőmentesen illeszkedett be az egységes európai igazságügyi térség, az Európai Unió tagállami bíróságai közé. Annak érdekében, hogy hazánkban az Európai Unióhoz történő csatlakozása, a közösségi jog alkalmazása akadálytalan legyen, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 1998-tól kezdődően átfogó képzési programokat szervezett. Részből az Európai Unió előcsatlakozási alapjának (PHARE), részből kétoldalú megállapodásoknak köszönhetően sikerült azt elérni, hogy 2004. május 1-jéig minden bíró, bírósági titkár és fogalmazó közösségi jogi alapképzésben részesült.

A tagállami bíró feladatainak ellátásához szükséges elméleti alapokat az említett közösségi jogi felkészítő program megadta. Annak érdekében, hogy a tagállami működés során a bírák saját kollégáik speciális ismereteire is támaszkodhassanak, 57 nemzeti trénerbíró működik országos szinten. Az eltelt évek alatt a trénerbírák önképzésen alapuló elmélyült európai jogi oktatásban részesültek, külföldi tanulmányutakon vettek részt. A képzés mellett maguk is közreműködtek a bírósági fogalmazók és titkárok közösségi jogi képzésében, az európai jogi tárgyú tanulókörök és beszámolóik lebonyolításában. Hazánk uniós csatlakozása azt igényelte, hogy a nemzeti trénerbírák az oktatói feladatokon túl a tagállami működést segítő közösségi jogi instruktori tevékenységet lássanak el.

Az OIT 2004. májusi ülését követően a **nemzeti tréner** szakértői csoportokat alakítottak az alábbi felosztás szerint:

- Általános és intézményi ügyek; a Polgárok Európája,
- A munkaező szabad mozgása, a letelepedés joga és a szolgáltatásnyújtás szabadsága,
- Versenypolitika; Fogyasztóvédelem,
- A tőke szabad mozgása; Vállalkozások joga,
- Belső piac; Vámunió; Adózás,
- A szabadság, biztonság és a jog területe.

Az Európai Közösségek Bírósága (továbbiakban: EK Bírósága) joggyakorlatának alapos ismerete elengedhetetlenül szükséges a tagállami bíró feladatainak ellátásához, ezért az EK Bírósága releváns döntéseit a nemzeti tréner 12 főből álló csoportja kíséri figyelemmel, és az általuk legfontosabbnak ítélt határozatok kivonata a bíróságok európai uniós honlapján (<http://unio.birosag.hu>) kerül közzétételre. Két nemzeti tréner külön foglalkozik az Európai Igazságügyi Hálózatok, az Europol és az Eurojust tevékenységével.

Valamennyi nemzeti tréner kötelezettsége az előzetes döntéshozatali eljárást érintő bármely kérdéshez, továbbá a szerződések, az EK rendeletek és az irányelvek, a kerethatározatok hatályához kapcsolódó tanácsadás, de a nemzeti tréner az európai közösségi jogot nem értelmezheti. A Legfelsőbb Bíróság, az

ítélőtáblák, a megyei (fővárosi) bíróságok elnökei a fenti feladatokon túlmenően az általuk szükségesnek ítélt tevékenység ellátásával bízhatják meg a bíróság területén működő nemzeti tréneret.

Az OIT mindig nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy a bírák és igazságügyi alkalmazottak már az európai uniós csatlakozást megelőzően is széles körű tájékoztatást kapjanak az európai közösségi jogról, a tételes normákhoz és az Európai Bíróság joggyakorlatához hozzáférjenek. A csatlakozást megelőzően a Celex és a Euro-Law adatbázisokhoz való elektronikus hozzáférésre fizettünk elő, a csatlakozást követően a 2004. július 1-jétől ingyenessé vált Celex adatbázist tudják a bírák és igazságügyi alkalmazottak az interneten elérni. Megvásároltuk az Európai Közösségek Bírósága és az Elsőfokú Bíróság ítéleteit tartalmazó Report of Cases angol nyelvű kiadásait, előfizettünk az Európai Unió Hivatalos Lapja magyar nyelvű változatára. A bíróságok számára előfizettünk a Hivatalos Lap különkiadásaira, amelyek az *acquis communautaire* 80 ezer közlönyoldalt kitevő magyar nyelvre fordított változatát tartalmazzák. A Magyar Hivatalos Közlönykiadótól a bíróságok számára megvásároltuk az EU Jogtár CD változatát, amely az elsődleges és származtatott jogforrások magyar nyelvű változatát tartalmazza.

3.5.3. A csatlakozást követően a bírák munkáját hivatott segíteni a <http://unio.birosag.hu> honlap, amely lehetőséget nyújt a közvetlenül hatályos EK rendeletek alkalmazásához szükséges formanyomtatványok letöltésére; útmutatót tartalmaz az előzetes döntéshozatali eljárás szabályainak alkalmazásához; az Európai Közösségek Bírósága releváns határozatait kereshető formátumban összegyűjti; megjeleníti a magyar bíróságok által feltett előzetes kérdéseket és azokat az ügyeket, amelyek Magyarország érintettségével zajlanak. A honlapon keresztül elérhetőek a nemzeti trénerek, megtekinthető a nemzeti trénerek szakértői csoportfelosztása. Az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés magyar nyelvű változata is olvasható a honlapon.

3.5.4. Az OIT Hivatala a **Bírósági Közlönyben havonta Uniós jogi tájékoztatót** tesz közzé, amellyel a bírák és igazságügyi alkalmazottak figyelmét kívánja felhívni az egyes fontos európai jogi normák tartalmára, illetve a fontos uniós döntésekre.

3.5.5. Míg a korábbi beszámolási időszakokban mind a jogállamiság megszilárdítása, mind az uniós jogalkalmazás ismereteinek elsajátítása terén az új ismereteket befogadó tanulók voltunk, addig egy-két évre visszamenőleg elmondható, hogy ez a helyzet megváltozott, és mára már az ismereteket is továbbadó fél szerepében állunk. Kiemelt figyelmet fordíthatunk ma már arra, hogy az uniós tagjelölt országok és a friss demokráciák (pl.: Románia, Ukrajna), illetve a fejlődő országok számára átadhassuk a jogállamiság kiépítésében, a demokratikus keretekben való működés területén és a taggá válás folyamatában elért eredményeinket, tapasztalatainkat.

Fenti célok fényében, a spanyol Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács felkérésére az OIT a Hivatalon keresztül részt vesz az Európai Unió által támogatott **EUROsocial projekt**et előkészítő négytagú konzorciumban. A spanyol Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács a konzorcium vezetője, annak tagjai Franciaország (a Francia Nemzeti Bíró- és Ügyészképző Iskola), Németország (Német Alapítvány a Nemzetközi Jogi Együttműködésért) és Magyarország (az OIT Hivatala). A Latin-Amerika társadalmi kohézióját érintő projekt az igazságszolgáltatás igazgatása színvonalának, az igazságszolgáltatás minőségének és hatékonyságának emelését, a korrupció elleni hatékony fellépés megvalósítását célozza. 2007-ben Magyarország két szakmai EUROsocial rendezvénynek is otthont adott.

MELLÉKLETEK

Helyi bíróságok országos ügyforgalma
2001 - 2007. I - XI. hónap

Az eljárás tárgya		2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Érkezett ügyek								
Polgári per		158 486	158 007	151 204	154 067	150 268	148 180	138 006
Gazdasági per		14 172	13 928	13 329	13 612	13 502	13 415	14 095
Polgári és gazdasági nemperes		363 681	348 822	331 601	306 928	334 956	391 954	438 819
Büntető per		102 149	104 272	103 127	91 910	77 932	75 708	67 655
Ebből:	közvédas *	92 958	94 365	92 269	78 309	64 214	61 483	53 799
	pótmagánvédas				697	720	638	672
	magánvédas	9 191	9 907	10 858	12 904	12 998	13 587	13 184
Büntető nemperes		13 907	14 680	17 835	41 540	55 125	55 447	50 451
Szabálysértési per **		22 527	26 153	30 076	42 617	46 531	47 970	46 126
Szabálysértési nemperes		64 151	88 602	92 373	92 150	109 082	132 324	122 639
Peres ügyek összesen		297 334	302 360	297 736	302 206	288 233	285 273	265 882
Nemperes ügyek összesen		441 739	452 104	441 809	440 618	499 163	579 725	611 909
Összesen		739 073	754 464	739 545	742 824	787 396	864 998	877 791
Munkaügyi per		26 099	23 798	29 801	28 856	32 818	27 903	24 675
Munkaügyi nemperes		2 311	2 579	3 109	3 201	4 468	6 024	5 464
Munkaügyi összesen		28 410	26 377	32 910	32 057	37 286	33 927	30 139
Mindösszesen		767 483	780 841	772 455	774 881	824 682	898 925	907 930
Ebből: peres		323 433	326 158	327 537	331 062	321 051	313 176	290 557
Befejezett ügyek								
Polgári per		160 833	159 874	154 382	154 492	151 175	149 372	138 841
Gazdasági per		15 480	15 367	13 918	13 391	13 771	13 480	12 277
Polgári és gazdasági nemperes		336 669	333 513	325 347	312 403	327 518	384 698	429 752
Büntető per		102 514	107 285	102 469	92 282	76 562	76 844	69 640
Ebből:	közvédas *	93 826	97 151	91 747	78 957	63 456	62 232	56 086
	pótmagánvédas				508	611	662	528
	magánvédas	8 688	10 134	10 722	12 817	12 495	13 950	13 026
Büntető nemperes		14 116	14 638	17 688	39 707	55 033	55 394	50 893
Szabálysértési per **		22 527	26 153	30 076	42 647	45 121	48 871	45 096
Szabálysértési nemperes		60 653	86 880	91 228	91 991	107 575	133 522	123 086
Peres ügyek összesen		301 354	308 679	300 845	302 812	286 629	288 567	265 854
Nemperes ügyek összesen		411 438	435 031	434 263	444 101	490 126	573 614	603 731
Összesen		712 792	743 710	735 108	746 913	776 755	862 181	869 585
Munkaügyi per		24 208	25 673	26 711	29 300	32 161	29 895	25 430
Munkaügyi nemperes		2 144	2 703	2 944	3 259	4 236	6 210	5 491
Munkaügyi összesen		26 352	28 376	29 655	32 559	36 397	36 105	30 921
Mindösszesen		739 144	772 086	764 763	779 472	813 152	898 286	900 506
Ebből: peres		325 562	334 352	327 556	332 112	318 790	318 462	291 284
Az időszak végén folyamatban maradt								
Polgári per		74 484	72 617	69 439	68 987	68 080	66 871	66 036
Gazdasági per		9 531	8 092	7 503	7 774	7 505	7 449	9 267
Polgári és gazdasági nemperes		31 360	30 430	20 860	18 259	25 697	32 930	41 997
Büntető per		53 190	50 177	50 835	50 433	51 803	50 668	48 683
Ebből:	közvédas *	48 649	45 863	46 385	45 671	46 429	45 681	43 394
	pótmagánvédas				248	357	333	477
	magánvédas	4 541	4 314	4 450	4 514	5 017	4 654	4 812
Büntető nemperes		322	364	511	2 386	2 478	2 508	2 066
Szabálysértési per **		9 925	11 254	12 101	11 566	12 976	12 143	13 173
Szabálysértési nemperes		2 966	3 359	3 657	4 279	5 786	4 493	4 046
Peres ügyek összesen		147 130	142 140	139 878	138 760	140 364	137 131	137 159
Nemperes ügyek összesen		34 648	34 153	25 028	24 924	33 961	39 931	48 109
Összesen		181 778	176 293	164 906	163 684	174 325	177 062	185 268
Munkaügyi per		14 270	12 395	15 485	15 042	15 699	13 707	12 952
Munkaügyi nemperes		324	200	365	305	537	351	324
Munkaügyi összesen		14 594	12 595	15 850	15 347	16 236	14 058	13 276
Mindösszesen		196 372	188 888	180 756	179 031	190 561	191 120	198 544
Ebből: peres		161 400	154 535	155 363	153 802	156 063	150 838	150 111

* A közvédas perek 2003. XII. 31-ig a pótmagánvédas perekkel együtt szerepelnek.

** A szabálysértési per 2003-ig számított adat, ahol az érkezéseknél a tárgyaláson befejezett ügyek számát vettük, a folyamatban maradt ügyeknél pedig a 2004. I. negyedévi adatgyűjtés arányait feltételeztük.

Megyei elsőfokú bíróságok országos ügyforgalma
2001 - 2007. I - XI. hónap

Az eljárás tárgya	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Érkezett ügyek							
Polgári per	4 052	4 740	7 485	10 960	11 134	11 827	11 399
Gazdasági per	2 733	3 025	3 448	4 539	4 800	4 916	4 697
Közigazgatási per	11 052	11 386	11 733	11 586	13 330	15 757	11 741
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	9 603	8 650	14 785	25 609	24 822	21 205	26 021
Büntető per *	1 234	1 187	1 585	1 706	1 723	1 561	1 296
Ebből: közvéadás				1 647	1 650	1 474	1 189
pótmagánvéadás				59	73	87	107
Büntető nemperes	4 951	4 914	3 248	1 844	3 111	2 733	2 020
Katonai per *	1 740	1 627	1 283	1 068	845	585	481
Ebből: közvéadás				1 066	844	583	457
pótmagánvéadás				2	1	2	24
Katonai nemperes	249	271	243	365	220	257	244
Peres ügyek összesen	20 811	21 965	25 534	29 859	31 832	34 646	29 614
Nemperes ügyek összesen	14 803	13 835	18 276	27 818	28 153	24 195	28 285
Csődeljárás	24	31	38	44	35	39	26
Felszámolási eljárás	15 457	15 962	16 718	18 972	20 265	20 373	19 392
Erdemi cégügyek	229 157	268 873	238 982	251 862	258 105	275 770	276 314
Mindösszesen	280 252	320 666	299 548	328 555	338 390	355 023	353 631
Befejezett ügyek							
Polgári per	3 615	4 158	5 657	8 463	9 828	11 623	10 858
Gazdasági per	2 602	2 861	3 111	3 770	4 615	4 842	4 297
Közigazgatási per	12 942	11 679	11 267	11 519	12 635	15 705	11 744
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	9 596	9 227	13 984	24 566	24 964	21 286	25 278
Büntető per *	1 132	1 190	1 368	1 527	1 529	1 545	1 283
Ebből: közvéadás				1 477	1 464	1 469	1 202
pótmagánvéadás				50	65	76	81
Büntető nemperes	4 876	4 929	3 147	1 736	3 095	2 741	1 891
Katonai per *	1 750	1 615	1 386	1 000	862	590	470
Ebből: közvéadás				998	861	588	466
pótmagánvéadás				2	1	2	4
Katonai nemperes	252	272	239	358	225	248	245
Peres ügyek összesen	22 041	21 503	22 789	26 279	29 469	34 305	28 652
Nemperes ügyek összesen	14 724	14 428	17 370	26 660	28 284	24 275	27 414
Csődeljárás	25	32	38	46	34	38	31
Felszámolási eljárás	12 494	14 348	14 584	17 408	19 355	19 823	18 139
Erdemi cégügyek	240 906	273 969	235 318	265 911	265 807	277 255	290 534
Mindösszesen	290 190	324 280	290 099	336 304	342 949	355 696	364 770
Az időszak végén folyamatban maradt							
Polgári per	2 297	2 879	4 707	7 216	8 522	8 725	9 266
Gazdasági per	2 186	2 350	2 687	3 456	3 641	3 715	4 115
Közigazgatási per	4 926	4 633	5 099	5 162	5 857	5 911	5 908
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	2 345	1 768	2 569	3 612	3 483	3 338	4 081
Büntető per *	688	685	902	1 067	1 261	1 277	1 290
Ebből: közvéadás				1 052	1 238	1 243	1 230
pótmagánvéadás				15	23	34	60
Büntető nemperes	143	128	229	353	369	359	488
Katonai per *	284	296	193	261	244	237	248
Ebből: közvéadás				261	244	237	228
pótmagánvéadás				0	0	0	20
Katonai nemperes	2	1	5	12	7	18	17
Peres ügyek összesen	10 381	10 843	13 588	17 162	19 525	19 865	20 827
Nemperes ügyek összesen	2 490	1 897	2 803	3 977	3 859	3 715	4 586
Csődeljárás	14	13	13	11	12	13	8
Felszámolási eljárás	17 199	18 813	20 947	22 494	23 404	23 954	25 207
Erdemi cégügyek **	18 087	18 875	28 431	20 449	17 861	22 445	15 326
Mindösszesen	48 171	50 441	65 782	64 093	64 661	69 992	65 954

* A begyűjtött mintákon a büntető és a katonai büntető perek 2003. XII. 31-ig bontást nem tartalmaznak.

** OIT által elrendelt adatgyűjtés

**Megyei másodfokú bíróságok országos ügyforgalma
2001 - 2007. I - XI. hónap**

Az eljárás tárgya	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Érkezett ügyek							
Polgári per	23 307	23 436	22 405	19 914	18 174	17 137	15 371
Gazdasági per	3 150	3 449	3 040	2 657	2 453	2 352	2 101
Polgári és gazdasági nemperes	6 296	6 443	6 650	9 129	9 360	9 100	8 530
Büntető per	22 618	24 023	21 541	13 697	12 509	13 495	10 979
Ebből:							
közvéadás *	21 852	23 208	20 779	12 868	11 750	12 712	10 246
pótmagánvéadás				33	68	104	178
magánvéadás	766	815	762	796	691	679	555
Büntető nemperes	9 959	9 887	10 693	18 692	17 264	17 418	16 813
Munkaügyi per **	3 079	3 069	3 234	3 219	3 413	3 430	2 845
Munkaügyi nemperes				147	334	326	330
Szabálysértési per	662	613	584	685	579	517	530
Peres ügyek összesen	52 816	54 590	50 804	40 172	37 128	36 931	31 826
Nemperes ügyek összesen	16 255	16 330	17 343	27 968	26 958	26 844	25 673
Egyéb ügyek					1 505	2 234	1 784
Összesen	69 071	70 920	68 147	68 140	65 591	66 009	59 283
Befejezett ügyek							
Polgári per	23 382	23 077	22 137	20 155	18 151	17 087	15 669
Gazdasági per	3 378	3 347	3 110	2 673	2 588	2 322	2 117
Polgári és gazdasági nemperes	6 278	6 426	6 417	8 787	9 252	9 114	8 640
Büntető per	22 694	23 406	22 894	14 299	12 606	13 036	11 515
Ebből:							
közvéadás *	21 857	22 655	22 095	13 506	11 877	12 234	10 791
pótmagánvéadás				23	53	91	158
magánvéadás	837	751	799	770	676	711	566
Büntető nemperes	9 961	9 863	10 650	18 455	17 276	17 344	16 787
Munkaügyi per **	3 137	2 905	3 054	3 107	3 170	3 446	3 177
Munkaügyi nemperes				127	312	336	342
Szabálysértési per	658	615	584	680	574	524	527
Peres ügyek összesen	53 249	53 350	51 779	40 914	37 089	36 415	33 005
Nemperes ügyek összesen	16 239	16 289	17 067	27 369	26 840	26 794	25 769
Egyéb ügyek					1 463	2 190	1 804
Összesen	69 488	69 639	68 846	68 283	65 392	65 399	60 578
Az időszak végén folyamatban maradt							
Polgári per	4 796	5 155	5 423	5 180	5 203	5 254	4 956
Gazdasági per	953	1 055	985	969	834	865	849
Polgári és gazdasági nemperes	578	595	828	1 172	1 263	1 248	1 138
Büntető per	6 685	7 302	5 949	5 239	5 142	5 610	5 074
Ebből:							
közvéadás *	6 511	7 064	5 748	5 019	4 892	5 380	4 835
pótmagánvéadás				10	25	38	58
magánvéadás	174	238	201	210	225	192	181
Büntető nemperes	48	72	115	458	427	493	519
Munkaügyi per **	509	673	853	960	1 203	1 187	855
Munkaügyi nemperes				26	48	38	26
Szabálysértési per	16	14	14	20	25	17	20
Peres ügyek összesen	12 959	14 199	13 224	12 368	12 407	12 933	11 754
Nemperes ügyek összesen	626	667	943	1 656	1 738	1 779	1 683
Egyéb ügyek					80	126	106
Összesen	13 585	14 866	14 167	14 024	14 225	14 838	13 543

* A közvéadás perek 2003. XII. 31-ig a pótmagánvéadás perekkel együtt szerepelnek.

** A munkaügyi perek adata 2003. XII. 31-ig tartalmazza a munkaügyi nemperes ügyeket is.

Ítéletábrák másod-, harmadfokú és egyéb országos ügyforgalma
2003. II. félév - 2007. I - XI. hónap

Az eljárás tárgya	2003. II. félév	2004.	2005.	2006. *	2007. I-XI. hónap
Érkezett ügyek					
Polgári per	2 034	1 996	2 443	2 930	2 695
Gazdasági per	711	671	987	1 144	1 082
Közigazgatási per	589	1 236	958	851	519
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	4 585	3 680	5 450	6 310	5 489
Büntető másodfokú per	1 277	1 082	699	686	648
Büntető harmadfokú per					94
Büntető másodfokú nemperes	728	1 751	2 209	2 084	1 948
Büntető harmadfokú nemperes					2
Katonai per	266	169	149	155	129
Katonai nemperes	67	85	88	84	86
Peres ügyek összesen	4 877	5 154	5 236	5 766	5 167
Nemperes ügyek összesen	5 380	5 516	7 747	8 478	7 525
Összesen	10 257	10 670	12 983	14 244	12 692
Felülvizsgálati eljárások	0	17	23	33	
Egyéb ügyek	685	1 640	1 787	1 916	1 941
Mindösszesen	10 942	12 327	14 793	16 193	14 633
Befejezett ügyek					
Polgári per	1 527	2 074	2 263	2 636	2 676
Gazdasági per	434	765	843	1 081	1 101
Közigazgatási per	166	1 026	1 235	891	631
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	3 029	4 378	5 142	6 085	5 517
Büntető másodfokú per	886	1 060	775	731	669
Büntető harmadfokú per					75
Büntető másodfokú nemperes	672	1 715	2 209	2 115	1 949
Büntető harmadfokú nemperes					2
Katonai per	135	248	164	127	140
Katonai nemperes	65	83	88	88	85
Peres ügyek összesen	3 148	5 173	5 280	5 466	5 292
Nemperes ügyek összesen	3 766	6 176	7 439	8 288	7 553
Összesen	6 914	11 349	12 719	13 754	12 845
Felülvizsgálati eljárások	0	19	21	22	
Egyéb ügyek	521	1 697	1 749	1 898	1 926
Mindösszesen	7 435	13 065	14 489	15 674	14 771
Az időszak végén folyamatban maradt					
Polgári per	507	429	609	904	923
Gazdasági per	277	183	327	389	370
Közigazgatási per	423	633	356	316	204
Polgári, gazdasági és közigazgatási nemperes	1 556	858	1 166	1 391	1 363
Büntető másodfokú per	391	413	337	292	271
Büntető harmadfokú per					33
Büntető másodfokú nemperes	56	108	108	77	76
Büntető harmadfokú nemperes					0
Katonai per	131	52	37	65	54
Katonai nemperes	2	4	4	0	1
Peres ügyek összesen	1 729	1 710	1 666	1 966	1 855
Nemperes ügyek összesen	1 614	970	1 278	1 468	1 440
Összesen	3 343	2 680	2 944	3 434	3 295
Felülvizsgálati eljárások	0	1	3	14	
Egyéb ügyek	164	88	126	144	159
Mindösszesen	3 507	2 769	3 073	3 592	3 454

* A felülvizsgálati eljárások tartalmazzák a harmadfokú eljárások számát.

A bíróságokhoz érkezett peres ügyek száma (szabálysértéssel együtt)

2001-2007. I-XI. hónap

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéletáblák							
Fővárosi Ítéletábla			3 679	4 053	3 227	3 530	3 019
Debreceni Ítéletábla					836	812	783
Győri Ítéletábla					504	597	533
Pécsi Ítéletábla			578	560	237	340	327
Szegedi Ítéletábla			620	558	455	520	505
Összesen			4 877	5 171	5 259	5 799	5 167
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	89 320	93 332	97 128	98 561	95 126	96 641	91 231
Baranya MB	16 236	16 187	16 605	15 694	14 224	14 254	13 543
Bács-Kiskun MB	19 432	20 247	19 812	19 516	18 955	18 031	16 278
Békés MB	13 715	13 888	13 456	12 694	12 327	12 180	11 081
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	32 068	30 790	29 212	28 460	28 717	28 679	24 771
Csongrád MB	16 197	15 680	15 254	14 964	14 652	14 403	13 941
Fejér MB	12 750	12 904	13 240	13 558	13 030	13 753	11 260
Győr-Moson-Sopron MB	14 406	15 024	14 798	14 290	13 228	13 803	12 489
Hajdú-Bihar MB	22 513	21 948	21 342	21 689	20 553	20 726	18 283
Heves MB	12 142	11 848	11 909	12 200	12 561	11 661	10 957
Jász-Nagykun-Szolnok MB	13 805	13 893	14 362	14 036	13 783	13 263	12 721
Komárom-Esztergom MB	13 094	13 382	12 793	12 096	11 730	11 150	10 307
Nógrád MB	8 498	8 491	8 036	7 900	8 402	7 414	7 055
Pest MB	33 885	35 178	36 347	36 912	36 547	36 078	32 685
Somogy MB	14 572	14 743	14 505	13 992	14 137	13 678	12 004
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	19 885	20 815	20 842	20 753	20 141	19 162	17 988
Tolna MB	10 852	10 513	10 370	9 831	9 751	9 312	8 160
Vas MB	8 110	8 227	8 587	8 098	7 816	7 666	6 795
Veszprém MB	13 443	13 615	13 209	12 713	12 008	11 637	10 301
Zala MB	12 137	12 008	12 068	13 136	12 323	11 262	10 147
Összesen	397 060	402 713	403 875	401 093	390 011	384 753	351 997

A bíróságokhoz érkezett nemperes ügyek száma

2001-2007. I-XI. hónap

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéltáblák							
Fővárosi Ítéltábla			4 414	4 802	4 792	5 682	5 219
Debreceni Ítéltábla					1 358	1 313	1 176
Győri Ítéltábla					1 640	1 600	1 384
Pécsi Ítéltábla			611	922	675	703	617
Szegedi Ítéltábla			1 040	1 432	1 069	1 096	1 070
Összesen			6 065	7 156	9 534	10 394	9 466
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	216 674	234 805	237 791	249 841	256 057	299 416	338 407
Baranya MB	24 916	26 506	23 328	25 604	26 489	27 972	28 212
Bács-Kiskun MB	35 125	35 438	33 642	32 597	35 859	39 639	39 532
Békés MB	20 433	21 924	21 728	22 151	26 217	28 704	31 447
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	55 075	50 919	46 594	48 062	54 216	60 455	58 399
Csongrád MB	26 829	28 405	24 934	27 088	28 655	30 867	31 940
Fejér MB	25 082	27 625	24 744	28 189	29 796	29 535	28 410
Győr-Moson-Sopron MB	29 365	30 030	26 706	27 743	30 463	32 560	37 180
Hajdú-Bihar MB	33 260	34 592	32 398	34 941	37 514	42 443	45 847
Heves MB	20 241	19 319	19 306	19 812	25 626	27 079	22 103
Jász-Nagykun-Szolnok MB	20 399	21 611	19 831	19 277	20 529	22 009	28 952
Komárom-Esztergom MB	19 530	21 614	20 607	23 405	27 062	26 709	25 233
Nógrád MB	11 043	11 851	11 207	11 401	13 446	14 606	13 267
Pest MB	69 646	78 442	81 326	80 854	95 194	112 910	100 883
Somogy MB	18 377	21 265	20 174	21 354	22 837	24 086	24 389
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	31 959	37 065	33 289	34 337	37 133	40 759	42 464
Tolna MB	12 550	13 353	10 573	11 816	13 872	15 810	14 531
Vas MB	13 356	15 964	13 122	13 346	15 619	16 453	15 592
Veszprém MB	19 951	21 016	18 588	20 539	22 081	22 916	22 787
Zala MB	15 935	17 970	16 387	18 126	19 987	20 276	19 272
Összesen	719 746	769 714	736 275	770 483	838 652	935 204	968 847

A bíróságokhoz érkezett peres és nemperes ügyek száma összesen**2001-2007. I-XI. hónap**

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéletáblák							
Fővárosi Ítéletábla			8 093	8 855	8 019	9 212	8 238
Debreceni Ítéletábla					2 194	2 125	1 959
Győri Ítéletábla					2 144	2 197	1 917
Pécsi Ítéletábla			1 189	1 482	912	1 043	944
Szegedi Ítéletábla			1 660	1 990	1 524	1 616	1 575
Összesen			10 942	12 327	14 793	16 193	14 633
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	305 994	328 137	334 919	348 402	351 183	396 057	429 638
Baranya MB	41 152	42 693	39 933	41 298	40 713	42 226	41 755
Bács-Kiskun MB	54 557	55 685	53 454	52 113	54 814	57 670	55 810
Békés MB	34 148	35 812	35 184	34 845	38 544	40 884	42 528
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	87 143	81 709	75 806	76 522	82 933	89 134	83 170
Csongrád MB	43 026	44 085	40 188	42 052	43 307	45 270	45 881
Fejér MB	37 832	40 529	37 984	41 747	42 826	43 288	39 670
Győr-Moson-Sopron MB	43 771	45 054	41 504	42 033	43 691	46 363	49 669
Hajdú-Bihar MB	55 773	56 540	53 740	56 630	58 067	63 169	64 130
Heves MB	32 383	31 167	31 215	32 012	38 187	38 740	33 060
Jász-Nagykun-Szolnok MB	34 204	35 504	34 193	33 313	34 312	35 272	41 673
Komárom-Esztergom MB	32 624	34 996	33 400	35 501	38 792	37 859	35 540
Nógrád MB	19 541	20 342	19 243	19 301	21 848	22 020	20 322
Pest MB	103 531	113 620	117 673	117 766	131 741	148 988	133 568
Somogy MB	32 949	36 008	34 679	35 346	36 974	37 764	36 393
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	51 844	57 880	54 131	55 090	57 274	59 921	60 452
Tolna MB	23 402	23 866	20 943	21 647	23 623	25 122	22 691
Vas MB	21 466	24 191	21 709	21 444	23 435	24 119	22 387
Veszprém MB	33 394	34 631	31 797	33 252	34 089	34 553	33 088
Zala MB	28 072	29 978	28 455	31 262	32 310	31 538	29 419
Összesen	1 116 806	1 172 427	1 140 150	1 171 576	1 228 663	1 319 957	1 320 844

**A bíróságokon az időszak végén folyamatban maradt peres ügyek száma
(szabálysértéssel együtt)
2001-2007. I-XI. hónap**

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéletáblák							
Fővárosi Ítéletábla			1 348	1 393	1 069	1 158	1 009
Debreceni Ítéletábla			0	0	221	262	268
Győri Ítéletábla			0	0	163	340	351
Pécsi Ítéletábla			167	126	66	99	92
Szegedi Ítéletábla			214	192	150	121	135
Összesen			1 729	1 711	1 669	1 980	1 855
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	63 845	60 481	61 383	62 900	64 398	64 485	67 297
Baranya MB	5 616	5 397	6 016	5 446	4 883	4 601	4 615
Bács-Kiskun MB	9 073	8 241	8 414	8 066	8 225	8 081	8 039
Békés MB	3 358	3 363	3 543	2 860	2 759	2 439	2 538
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	10 594	10 013	9 562	10 686	10 642	10 130	9 177
Csongrád MB	5 120	5 221	5 514	5 622	5 847	5 836	6 020
Fejér MB	5 105	5 043	5 207	5 516	5 916	6 286	5 597
Győr-Moson-Sopron MB	7 260	6 994	6 829	6 301	6 002	6 151	6 108
Hajdú-Bihar MB	10 904	9 307	9 033	9 770	10 208	9 668	9 570
Heves MB	5 227	5 174	4 935	4 191	4 170	3 813	3 481
Jász-Nagykun-Szolnok MB	5 341	4 918	4 855	4 709	4 852	4 715	4 969
Komárom-Esztergom MB	5 735	6 151	6 343	6 010	5 993	5 066	4 552
Nógrád MB	2 662	2 666	2 582	2 624	2 934	2 677	2 494
Pest MB	18 978	19 741	21 061	22 587	24 999	25 055	24 048
Somogy MB	3 920	3 986	4 695	4 497	4 537	4 102	3 800
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	6 361	7 203	7 022	7 427	7 812	7 153	7 535
Tolna MB	2 691	2 730	2 908	2 508	2 509	2 434	2 397
Vas MB	2 783	2 789	2 644	2 537	2 337	2 114	2 203
Veszprém MB	5 860	5 746	5 084	4 620	4 422	4 676	4 393
Zala MB	4 307	4 414	4 543	4 455	4 550	4 154	3 859
Összesen	184 740	179 577	182 175	183 332	187 995	183 636	182 692

A bíróságokon az időszak végén folyamatban maradt nemperes ügyek száma
2001-2007. I-XI. hónap

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéltáblák							
Fővárosi Ítéltábla			1 555	860	796	995	1 060
Debreceni Ítéltábla					225	234	198
Győri Ítéltábla					251	236	206
Pécsi Ítéltábla			115	112	67	70	70
Szegedi Ítéltábla			108	86	65	77	65
Összesen			1 778	1 058	1 404	1 612	1 599
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	26 535	27 497	29 022	26 782	30 711	34 568	46 036
Baranya MB	2 196	2 102	2 253	2 224	3 078	2 349	1 886
Bács-Kiskun MB	3 278	3 325	4 071	3 672	3 401	3 077	3 431
Békés MB	1 693	2 021	1 567	1 481	1 363	1 721	1 696
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	3 144	3 022	3 350	3 264	2 430	3 109	3 068
Csongrád MB	1 762	1 804	2 271	2 257	2 149	1 999	1 922
Fejér MB	2 299	2 721	3 065	2 964	3 618	2 464	2 359
Győr-Moson-Sopron MB	2 866	3 288	3 242	2 004	2 611	3 212	4 005
Hajdú-Bihar MB	2 936	3 020	3 871	3 120	3 187	4 397	3 594
Heves MB	1 505	1 258	1 510	1 301	1 611	2 018	1 329
Jász-Nagykun-Szolnok MB	2 156	3 095	2 176	1 444	1 344	1 514	1 366
Komárom-Esztergom MB	3 685	1 939	1 983	2 613	1 933	2 135	1 521
Nógrád MB	1 087	975	945	1 091	1 317	1 691	1 426
Pest MB	7 939	8 823	9 629	9 892	11 207	15 968	10 776
Somogy MB	1 154	1 517	1 595	1 475	2 376	2 068	1 774
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	3 925	3 481	2 699	2 817	3 194	3 697	3 359
Tolna MB	669	777	903	902	851	1 281	644
Vas MB	1 029	1 121	1 239	1 285	1 591	942	1 202
Veszprém MB	1 886	1 469	1 476	1 537	1 744	1 932	2 149
Zala MB	1 644	1 362	1 665	1 691	1 736	2 172	1 806
Összesen	73 388	74 618	78 530	73 816	81 452	92 314	95 349

A bíróságokon az időszak végén folyamatban maradt (peres és nemperes) ügyek száma összesen
2001-2007. I-XI. hónap

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéltáblák							
Fővárosi Ítéltábla			2 903	2 253	1 865	2 153	2 069
Debreceni Ítéltábla			0	0	446	496	466
Győri Ítéltábla			0	0	414	576	557
Pécsi Ítéltábla			282	238	133	169	162
Szegedi Ítéltábla			322	278	215	198	200
Összesen			3 507	2 769	3 073	3 592	3 454
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	90 380	87 978	90 405	89 682	95 109	99 053	113 333
Baranya MB	7 812	7 499	8 269	7 670	7 961	6 950	6 501
Bács-Kiskun MB	12 351	11 566	12 485	11 738	11 626	11 158	11 470
Békés MB	5 051	5 384	5 110	4 341	4 122	4 160	4 234
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	13 738	13 035	12 912	13 950	13 072	13 239	12 245
Csongrád MB	6 882	7 025	7 785	7 879	7 996	7 835	7 942
Fejér MB	7 404	7 764	8 272	8 480	9 534	8 750	7 956
Győr-Moson-Sopron MB	10 126	10 282	10 071	8 305	8 613	9 363	10 113
Hajdú-Bihar MB	13 840	12 327	12 904	12 890	13 395	14 065	13 164
Heves MB	6 732	6 432	6 445	5 492	5 781	5 831	4 810
Jász-Nagykun-Szolnok MB	7 497	8 013	7 031	6 153	6 196	6 229	6 335
Komárom-Esztergom MB	9 420	8 090	8 326	8 623	7 926	7 201	6 073
Nógrád MB	3 749	3 641	3 527	3 715	4 251	4 368	3 920
Pest MB	26 917	28 564	30 690	32 479	36 206	41 023	34 824
Somogy MB	5 074	5 503	6 290	5 972	6 913	6 170	5 574
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	10 286	10 684	9 721	10 244	11 006	10 850	10 894
Tolna MB	3 360	3 507	3 811	3 410	3 360	3 715	3 041
Vas MB	3 812	3 910	3 883	3 822	3 928	3 056	3 405
Veszprém MB	7 746	7 215	6 560	6 157	6 166	6 608	6 542
Zala MB	5 951	5 776	6 208	6 146	6 286	6 326	5 665
Összesen	258 128	254 195	260 705	257 148	269 447	275 950	278 041

A bíróságokon az időszak végén folyamatban maradt peres ügyekből az egy évnél régebben érkezettek száma (2004. évtől szabálysértéssel együtt)

2001-2007. I-XI. hónap

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéltáblák							
Fővárosi Ítéltábla			82	13	13	9	6
Debreceni Ítéltábla					-	1	3
Győri Ítéltábla					-	4	22
Pécsi Ítéltábla			13	2	-	-	1
Szegedi Ítéltábla			20	1	1	-	-
Összesen			115	16	14	14	32
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	22 196	17 842	17 215	17 835	18 990	18 141	18 342
Baranya MB	535	541	639	540	533	450	463
Bács-Kiskun MB	1 906	1 593	1 577	1 315	1 414	1 494	1 527
Békés MB	121	142	151	102	82	84	99
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	1 258	1 160	1 099	1 153	1 300	1 263	1 048
Csongrád MB	614	627	717	783	1 050	1 131	1 203
Fejér MB	663	694	687	732	1 086	1 327	1 185
Győr-Moson-Sopron MB	1 422	1 240	1 146	1 007	979	1 064	1 150
Hajdú-Bihar MB	2 291	1 625	1 502	1 458	1 806	1 796	2 047
Heves MB	521	725	727	651	521	507	428
Jász-Nagykun-Szolnok MB	704	586	461	419	467	460	386
Komárom-Esztergom MB	1 276	1 366	1 681	1 615	1 393	1 059	843
Nógrád MB	281	287	261	241	293	363	300
Pest MB	4 946	5 056	5 490	6 443	7 189	8 535	8 501
Somogy MB	311	335	404	421	518	434	418
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	525	623	683	736	818	772	785
Tolna MB	175	170	186	186	204	200	242
Vas MB	321	319	222	202	170	170	161
Veszprém MB	1 281	1 172	966	708	643	728	758
Zala MB	464	459	499	417	409	521	507
Összesen	41 811	36 562	36 313	36 964	39 865	40 499	40 393

**A bíróságokon az időszak végén folyamatban maradt peres ügyekből a két évnél régebben
érkezettek száma (2004. évtől szabálysértéssel együtt)
2001-2007. I-XI. hónap**

Bíróságok	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007. I-XI. hónap
Ítéltáblák							
Fővárosi Ítéltábla			2	-	-	-	1
Debreceni Ítéltábla					-	-	0
Győri Ítéltábla					-	-	-
Pécsi Ítéltábla			-	-	-	-	-
Szegedi Ítéltábla			-	-	-	-	-
Összesen			2	0	0	0	1
Megyei bíróságok							
Fővárosi Bíróság	9 702	8 092	6 988	7 007	7 043	7 026	7 178
Baranya MB	92	113	144	96	89	102	98
Bács-Kiskun MB	577	460	386	274	232	286	300
Békés MB	17	28	27	18	15	15	16
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	427	369	348	338	355	368	293
Csongrád MB	78	104	166	191	240	323	373
Fejér MB	158	173	182	196	296	391	359
Győr-Moson-Sopron MB	252	213	255	270	287	352	345
Hajdú-Bihar MB	602	386	327	360	310	291	403
Heves MB	94	116	138	171	118	119	116
Jász-Nagykun-Szolnok MB	153	106	96	83	73	81	65
Komárom-Esztergom MB	526	518	641	618	468	331	316
Nógrád MB	55	69	57	61	52	67	57
Pest MB	1 834	1 838	2 090	2 407	2 490	3 075	3 668
Somogy MB	67	72	96	98	130	105	113
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	97	103	112	148	172	175	192
Tolna MB	32	24	29	28	51	51	66
Vas MB	55	70	70	44	29	45	35
Veszprém MB	474	422	386	250	218	229	244
Zala MB	117	139	144	108	105	139	180
Összesen	15 409	13 415	12 682	12 766	12 773	13 571	14 417

Bírák engedélyezett létszáma és a betöltött álláshelyek száma

Bíróságok	2006. december 31.		2007. november 30.		Változás %-a	
	E	B	E	B	E	B
Legfelsőbb Bíróság	82	80	82	82	100,00	102,50
Debreceni Ítéltábla	25	25	25	25	100,00	100,00
Fővárosi Ítéltábla	85	83	85	85	100,00	102,41
Győri Ítéltábla	16	16	16	16	100,00	100,00
Pécsi Ítéltábla	15	15	15	15	100,00	100,00
Szegedi Ítéltábla	21	21	21	21	100,00	100,00
Ítéltáblák összesen	162	160	162	162	100,00	101,25
Fővárosi Bíróság	702	708	705	704	100,43	99,44
Baranya MB	95	93	94	94	98,95	101,08
Bács-Kiskun MB	123	124	123	121	100,00	97,58
Békés MB	85	85	85	84	100,00	98,82
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	178	174	178	175	100,00	100,57
Csongrád MB	105	103	105	103	100,00	100,00
Fejér MB	82	82	82	83	100,00	101,22
Győr-Moson-Sopron MB	85	83	85	85	100,00	100,00
Hajdú-Bihar MB	131	131	131	128	100,00	97,71
Heves MB	72	72	72	71	100,00	98,61
Jász-Nagykun-Szolnok MB	88	88	87	86	98,86	97,73
Komárom-Esztergom MB	78	78	78	77	100,00	98,72
Nógrád MB	52	52	52	52	100,00	100,00
Pest MB	229	231	233	232	101,75	100,43
Somogy MB	89	88	89	89	100,00	101,14
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	121	121	121	121	100,00	100,00
Tolna MB	60	58	60	59	100,00	101,72
Vas MB	47	47	47	47	100,00	100,00
Veszprém MB	81	77	81	80	100,00	103,90
Zala MB	71	71	71	68	100,00	95,77
Megyei bíróságok összesen	2 574	2 566	2 579	2 559	100,19	99,73
Mindösszesen	2 818	2 806	2 823	2 803	100,18	99,89

Bírósági titkárok engedélyezett létszáma és a betöltött álláshelyek száma

Bíróságok	2006. december 31.		2007. november 30.		Változás %-a	
	E	B	E	B	E	B
Legfelsőbb Bíróság	12	11	18	17	150,00	154,55
Debreceni Ítéltábla	7	1	7	2	100,00	
Fővárosi Ítéltábla	22	5	22	5	100,00	100,00
Győri Ítéltábla	4	0	4	0	100,00	
Pécsi Ítéltábla	3	3	3	3	100,00	100,00
Szegedi Ítéltábla	5	3	5	3	100,00	100,00
Ítéltáblák összesen	41	12	41	13	100,00	108,33
Fővárosi Bíróság	127	128	127	151	100,00	117,97
Baranya MB	13	14	12	15	92,31	107,14
Bács-Kiskun MB	22	27	22	31	100,00	114,81
Békés MB	14	12	14	17	100,00	141,67
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	41	26	40	26	97,56	100,00
Csongrád MB	29	24	29	29	100,00	120,83
Fejér MB	14	14	14	19	100,00	135,71
Győr-Moson-Sopron MB	16	10	15	9	93,75	90,00
Hajdú-Bihar MB	24	19	24	25	100,00	131,58
Heves MB	10	15	10	17	100,00	113,33
Jász-Nagykun-Szolnok MB	14	14	14	16	100,00	114,29
Komárom-Esztergom MB	14	7	14	12	100,00	171,43
Nógrád MB	11	9	11	10	100,00	111,11
Pest MB	47	47	47	46	100,00	97,87
Somogy MB	16	12	16	15	100,00	125,00
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	18	18	18	26	100,00	144,44
Tolna MB	9	11	9	11	100,00	100,00
Vas MB	9	10	9	13	100,00	130,00
Veszprém MB	6	14	6	14	100,00	100,00
Zala MB	7	9	7	10	100,00	111,11
Megyei bíróságok összesen	461	440	458	512	99,35	116,36
Mindösszesen	514	463	517	542	100,58	117,06

Bírósági fogalmazók engedélyezett létszáma és a betöltött álláshelyek száma

Bíróságok	2006. december 31.		2007. november 30.		Változás %-a	
	E	B	E	B	E	B
Legfelsőbb Bíróság	1	1	1	1	100,00	100,00
Debreceni Ítéltábla		6		5		83,33
Fővárosi Ítéltábla	2	23	2	13	100,00	56,52
Győri Ítéltábla		6		5		83,33
Pécsi Ítéltábla		3		1		
Szegedi Ítéltábla		1		1		
Ítéltáblák összesen	2	39	2	25	100,00	64,10
Fővárosi Bíróság	106	105	106	85	100,00	80,95
Baranya MB	16	18	16	11	100,00	61,11
Bács-Kiskun MB	30	34	30	27	100,00	79,41
Békés MB	16	16	16	10	100,00	62,50
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	30	27	30	21	100,00	77,78
Csongrád MB	7	11	7	7	100,00	63,64
Fejér MB	17	10	17	3	100,00	30,00
Győr-Moson-Sopron MB	19	22	19	15	100,00	68,18
Hajdú-Bihar MB	18	23	18	14	100,00	60,87
Heves MB	13	8	13	5	100,00	62,50
Jász-Nagykun-Szolnok MB	14	14	14	9	100,00	64,29
Komárom-Esztergom MB	13	20	13	15	100,00	75,00
Nógrád MB	10	12	10	11	100,00	91,67
Pest MB	35	35	35	29	100,00	82,86
Somogy MB	14	18	14	12	100,00	66,67
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	25	25	25	11	100,00	44,00
Tolna MB	10	9	10	8	100,00	88,89
Vas MB	10	9	10	3	100,00	33,33
Veszprém MB	19	14	19	11	100,00	78,57
Zala MB	15	15	15	12	100,00	80,00
Megyei bíróságok összesen	437	445	437	319	100,00	71,69
Mindösszesen	440	485	440	345	100,00	71,13

Kimutatás
a bírák, tisztviselők és írnokok engedélyezett létszámáról
2007. november 30.

Bíróságok	Bírák engedélyezett száma	Tisztviselők engedélyezett száma	Írnokok engedélyezett száma	Tisztviselők írnokok eng. száma	Egy bíróra jutó tisztviselők, írnokok száma
Legfelsőbb Bíróság	82	116	24	140	1,71
Debreceni Ítéltábla	25	32	0	32	1,28
Fővárosi Ítéltábla	85	83	0	83	0,98
Győri Ítéltábla	16	22	2	24	1,50
Pécsi Ítéltábla	15	23	0	23	1,53
Szegedi Ítéltábla	21	29	3	32	1,52
Fővárosi Bíróság	705	936	421	1 357	1,92
Baranya MB	94	133	60	193	2,05
Bács-Kiskun MB	123	188	72	260	2,11
Békés MB	85	139	25	164	1,93
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	178	249	105	354	1,99
Csongrád MB	105	184	53	237	2,26
Fejér MB	82	125	41	166	2,02
Győr-Moson-Sopron MB	85	134	34	168	1,98
Hajdú-Bihar MB	131	194	59	253	1,93
Heves MB	72	117	27	144	2,00
Jász-Nagykun-Szolnok MB	87	153	15	168	1,93
Komárom-Esztergom MB	78	116	45	161	2,06
Nógrád MB	52	99	11	110	2,12
Pest MB	233	396	70	466	2,00
Somogy MB	89	114	61	175	1,97
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	121	192	43	235	1,94
Tolna MB	60	109	12	121	2,02
Vas MB	47	81	22	103	2,19
Veszprém MB	81	105	51	156	1,93
Zala MB	71	94	40	134	1,89
Összesen	2 823	4 163	1 296	5 459	1,93

Legfelsőbb bírósági, ítéltáblai és megyei bírósági bírák bírói gyakorlat szerinti megosztása

2007. november 30.

Bíróságok	Bírói gyakorlat					Összesen
	0-3 év	4-10 év	11-20 év	21-30 év	31 év felett	
Legfelsőbb Bíróság	1	1	20	26	34	82
Debreceni Ítéltábla	0	1	13	8	3	25
Fővárosi Ítéltábla	0	4	34	28	19	85
Győri Ítéltábla	0	2	6	7	1	16
Pécsi Ítéltábla	0	0	8	2	5	15
Szegedi Ítéltábla	0	1	10	5	5	21
Ítéltáblák összesen	0	8	71	50	33	162
Fővárosi Bíróság	12	39	141	49	25	266
Baranya MB	0	4	19	6	6	35
Bács-Kiskun MB	0	5	18	8	8	39
Békés MB	2	0	15	7	6	30
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	0	0	21	15	10	46
Csongrád MB	0	4	19	11	4	38
Fejér MB	0	0	13	7	8	28
Győr-Moson-Sopron MB	2	3	16	7	2	30
Hajdú-Bihar MB	0	3	29	10	2	44
Heves MB	0	1	14	5	4	24
Jász-Nagykun-Szolnok MB	0	0	9	13	9	31
Komárom-Esztergom MB	0	7	13	1	5	26
Nógrád MB	0	0	13	5	1	19
Pest MB	1	12	35	24	11	83
Somogy MB	0	2	13	14	5	34
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	0	1	20	13	7	41
Tolna MB	0	3	11	4	4	22
Vas MB	0	0	10	3	4	17
Veszprém MB	0	0	16	8	7	31
Zala MB	0	1	14	7	2	24
Megyei bíróságok összesen	17	85	459	217	130	908
Mindösszesen	18	94	550	293	197	1 152

**Helyi bírósági bírák bírói gyakorlat szerinti megosztása
2007. november 30.**

Bíróságok	Bírói gyakorlat					Összesen
	0-3 év	4-10 év	11-20 év	21-30 év	31 év felett	
Fővárosi Bíróság	87	150	154	35	12	438
Baranya MB	9	27	19	2	2	59
Bács-Kiskun MB	12	28	29	5	8	82
Békés MB	2	25	19	5	3	54
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	17	36	60	14	2	129
Csongrád MB	9	24	29	2	1	65
Fejér MB	7	15	26	4	3	55
Győr-Moson-Sopron MB	16	20	17	1	1	55
Hajdú-Bihar MB	28	17	29	7	3	84
Heves MB	4	16	12	8	7	47
Jász-Nagykun-Szolnok MB	3	12	28	11	1	55
Komárom-Esztergom MB	15	19	14	3	0	51
Nógrád MB	3	17	10	2	1	33
Pest MB	24	62	50	11	2	149
Somogy MB	4	18	28	4	1	55
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	7	27	33	11	2	80
Tolna MB	2	10	15	5	5	37
Vas MB	3	13	8	5	1	30
Veszprém MB	8	19	18	3	1	49
Zala MB	8	15	15	5	1	44
Összesen	268	570	613	143	57	1 651

Legfelsőbb bírósági, ítéltáblai és megyei bírósági bírák
2007. november 30.
(összesen)

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazdasági	Cég	Közigazgatási	Katonai	Összesen
Legfelsőbb Bíróság	16	42	8	0	16	0	82
Debreceni Ítéltábla	12	13	0	0	0	0	25
Fővárosi Ítéltábla	19	54	0	0	9	3	85
Győri Ítéltábla	5	11	0	0	0	0	16
Pécsi Ítéltábla	5	10	0	0	0	0	15
Szegedi Ítéltábla	9	12	0	0	0	0	21
Ítéltáblák összesen	50	100	0	0	9	3	162
Fővárosi Bíróság	54	83	52	49	24	4	266
Baranya MB	12	13	5	4	1	0	35
Bács-Kiskun MB	15	13	5	4	2	0	39
Békés MB	11	8	4	4	3	0	30
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	17	16	5	4	4	0	46
Csongrád MB	13	15	1	4	3	2	38
Fejér MB	9	13	0	4	2	0	28
Győr-Moson-Sopron MB	9	14	0	4	1	2	30
Hajdú-Bihar MB	15	18	3	4	2	2	44
Heves MB	7	13	1	3	0	0	24
Jász-Nagykun-Szolnok MB	13	11	2	3	2	0	31
Komárom-Esztergom MB	9	12	1	2	2	0	26
Nógrád MB	6	7	3	2	1	0	19
Pest MB	24	38	7	10	4	0	83
Somogy MB	9	12	4	3	4	2	34
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	14	13	7	4	3	0	41
Tolna MB	7	10	1	3	1	0	22
Vas MB	5	9	0	2	1	0	17
Veszprém MB	10	13	1	4	3	0	31
Zala MB	7	8	3	2	4	0	24
Megyei bíróságok összesen	266	339	105	119	67	12	908
Mindösszesen	332	481	113	119	92	15	1 152

Legfelsőbb bírósági, ítélőtáblai és megyei bírósági bírák
2007. november 30.
(férfiak)

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazdasági	Cég	Közigazgatási	Katonai	Összesen	Megosztás intézményen belül %
Legfelsőbb Bíróság	9	15	0	0	8	0	32	39,0
Debreceni Ítélőtábla	7	5	0	0	0	0	12	48,0
Fővárosi Ítélőtábla	10	10	0	0	0	3	23	27,1
Győri Ítélőtábla	2	7	0	0	0	0	9	56,3
Pécsi Ítélőtábla	4	5	0	0	0	0	9	60,0
Szegedi Ítélőtábla	4	7	0	0	0	0	11	52,4
Ítélőtáblák összesen	27	34	0	0	0	3	64	39,5
Fővárosi Bíróság	18	19	9	7	8	4	65	24,4
Baranya MB	9	3	1	1	0	0	14	40,0
Bács-Kiskun MB	7	3	1	2	0	0	13	33,3
Békés MB	4	2	1	1	0	0	8	26,7
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	7	8	2	2	1	0	20	43,5
Csongrád MB	6	6	1	2	0	2	17	44,7
Fejér MB	3	4	0	1	1	0	9	32,1
Győr-Moson-Sopron MB	3	3	0	1	1	2	10	33,3
Hajdú-Bihar MB	2	6	0	2	1	2	13	29,5
Heves MB	3	4	1	1	0	0	9	37,5
Jász-Nagykun-Szolnok MB	5	1	1	1	2	0	10	32,3
Komárom-Esztergom MB	3	4	1	1	0	0	9	34,6
Nógrád MB	4	1	1	0	1	0	7	36,8
Pest MB	4	10	1	1	0	0	16	19,3
Somogy MB	5	5	1	2	2	2	17	50,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	7	5	3	0	1	0	16	39,0
Tolna MB	4	5	0	1	1	0	11	50,0
Vas MB	4	5	0	2	1	0	12	70,6
Veszprém MB	5	5	0	0	0	0	10	32,3
Zala MB	4	2	1	0	1	0	8	33,3
Magyei bíróságok összesen	107	101	25	28	21	12	294	32,4
Mindösszesen	143	150	25	28	29	15	390	33,9

Legfelsőbb bírósági, ítéltáblai és megyei bírósági bírák
2007. november 30.
(nők)

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazdasági	Cég	Közigazgatási	Összesen	Megoszlás intézményen belül %
Legfelsőbb Bíróság	7	27	8	0	8	50	61,0
Debreceni Ítéltábla	5	8	0	0	0	13	52,0
Fővárosi Ítéltábla	9	44	0	0	9	62	72,9
Győri Ítéltábla	3	4	0	0	0	7	43,7
Pécsi Ítéltábla	1	5	0	0	0	6	40,0
Szegedi Ítéltábla	5	5	0	0	0	10	47,6
Ítéltáblák összesen	23	66	0	0	9	98	60,5
Fővárosi Bíróság	36	64	43	42	16	201	75,6
Baranya MB	3	10	4	3	1	21	60,0
Bács-Kiskun MB	8	10	4	2	2	26	66,7
Békés MB	7	6	3	3	3	22	73,3
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	10	8	3	2	3	26	56,5
Csongrád MB	7	9	0	2	3	21	55,3
Fejér MB	6	9	0	3	1	19	67,9
Győr-Moson-Sopron MB	6	11		3		20	66,7
Hajdú-Bihar MB	13	12	3	2	1	31	70,5
Heves MB	4	9	0	2	0	15	62,5
Jász-Nagykun-Szolnok MB	8	10	1	2	0	21	67,7
Komárom-Esztergom MB	6	8	0	1	2	17	65,4
Nógrád MB	2	6	2	2	0	12	63,2
Pest MB	20	28	6	9	4	67	80,7
Somogy MB	4	7	3	1	2	17	50,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	7	8	4	4	2	25	61,0
Tolna MB	3	5	1	2	0	11	50,0
Vas MB	1	4	0	0	0	5	29,4
Veszprém MB	5	8	1	4	3	21	67,7
Zala MB	3	6	2	2	3	16	66,7
Magyei bíróságok összesen	159	238	80	91	46	614	67,6
Mindösszesen	189	331	88	91	63	762	66,1

**Helyi bírósági bírák
2007. november 30.
(összesen)**

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazda- sági	Munka- ügyi	Összesen
Fővárosi Bíróság	162	216	31	29	438
Baranya MB	22	31	0	6	59
Bács-Kiskun MB	33	46	0	3	82
Békés MB	23	28	0	3	54
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	62	59	0	8	129
Csongrád MB	26	36	0	3	65
Fejér MB	21	31	0	3	55
Győr-Moson-Sopron MB	20	29	0	6	55
Hajdú-Bihar MB	38	41	0	5	84
Heves MB	19	25	0	3	47
Jász-Nagykun-Szolnok MB	27	25	0	3	55
Komárom-Esztergom MB	27	21	0	3	51
Nógrád MB	14	16	0	3	33
Pest MB	62	79	0	8	149
Somogy MB	23	28	0	4	55
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	37	39	0	4	80
Tolna MB	12	22	0	3	37
Vas MB	14	14	0	2	30
Veszprém MB	24	22	0	3	49
Zala MB	19	22	0	3	44
Összesen	685	830	31	105	1 651

Helyi bírósági bírák
2007. november 30.
(férfiak)

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazdasági	Munkaügyi	Összesen	Megosztás a megyén belül %
Fővárosi Bíróság	38	32	9	1	80	18,3
Baranya MB	11	11	0	2	24	40,7
Bács-Kiskun MB	15	10	0	1	26	31,7
Békés MB	7	6	0	2	15	27,8
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	24	20	0	2	46	35,7
Csongrád MB	9	9	0	1	19	29,2
Fejér MB	8	10	0	2	20	36,4
Győr-Moson-Sopron MB	7	9	0	0	16	29,1
Hajdú-Bihar MB	15	8	0	0	23	27,4
Heves MB	8	6	0	0	14	29,8
Jász-Nagykun-Szolnok MB	6	4	0	0	10	18,2
Komárom-Esztergom MB	18	5	0	1	24	47,1
Nógrád MB	8	4	0	0	12	36,4
Pest MB	15	9	0	1	25	16,8
Somogy MB	11	6	0	1	18	32,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	11	11	0	2	24	30,0
Tolna MB	7	8	0	1	16	43,2
Vas MB	6	7	0	1	14	46,7
Veszprém MB	6	6	0	0	12	24,5
Zala MB	7	6	0	1	14	31,8
Összesen	237	187	9	19	452	27,4

**Helyi bírósági bírák 2007. október 31-én
2007. november 30.
(nők)**

Bíróságok	Büntető	Polgári	Gazdasági	Munkaügyi	Összesen	Megoszlás megyén belül %
Fővárosi Bíróság	124	184	22	28	358	81,7
Baranya MB	11	20	0	4	35	59,3
Bács-Kiskun MB	18	36	0	2	56	68,3
Békés MB	16	22	0	1	39	72,2
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	38	39	0	6	83	64,3
Csongrád MB	17	27	0	2	46	70,8
Fejér MB	13	21	0	1	35	63,6
Győr-Moson-Sopron MB	13	20	0	6	39	70,9
Hajdú-Bihar MB	23	33	0	5	61	72,6
Heves MB	11	19	0	3	33	70,2
Jász-Nagykun-Szolnok MB	21	21	0	3	45	81,8
Komárom-Esztergom MB	9	16	0	2	27	52,9
Nógrád MB	6	12	0	3	21	63,6
Pest MB	47	70	0	7	124	83,2
Somogy MB	12	22	0	3	37	67,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	26	28	0	2	56	70,0
Tolna MB	5	14	0	2	21	56,8
Vas MB	8	7	0	1	16	53,3
Veszprém MB	18	16	0	3	37	75,5
Zala MB	12	16	0	2	30	68,2
Összesen	448	643	22	86	1 199	72,6

**Bírósági vezetők nemek szerinti bontásban
2007. november 30.**

Bíróságok	Legfelsőbb Bíróság			Ítéltáblák			Megyei bíróságok			Helyi bíróságok			Össz.
	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	Nő	Férfi	Össz.	
Legfelsőbb Bíróság	2	4	6										6
Debreceni Ítéltábla				2	2	4							4
Fővárosi Ítéltábla				6	0	6							6
Győri Ítéltábla				2	2	4							4
Pécsi Ítéltábla				0	4	4							4
Szegedi Ítéltábla				1	3	4							4
Ítéltáblák összesen				11	11	22							22
Fővárosi Bíróság							10	10	20	36	14	50	70
Baranya MB							2	4	6	5	2	7	13
Bács-Kiskun MB							1	5	6	7	5	12	18
Békés MB							4	2	6	6	3	9	15
Borsod-Abaúj-Zemplén MB							2	4	6	7	8	15	21
Csongrád MB							4	3	7	3	6	9	16
Fejér MB							5	2	7	6	3	9	16
Győr-Moson-Sopron MB							4	2	6	6	1	7	13
Hajdú-Bihar MB							6	0	6	7	3	10	16
Heves MB							5	1	6	2	6	8	14
Jász-Nagykun-Szolnok MB							3	2	5	4	4	8	13
Komárom-Esztergom MB							4	1	5	5	2	7	12
Nógrád MB							2	2	4	3	3	6	10
Pest MB							8	3	11	17	4	21	32
Somogy MB							2	4	6	5	5	10	16
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB							3	3	6	7	2	9	15
Tolna MB							2	4	6	2	5	7	13
Vas MB							1	4	5	1	5	6	11
Veszprém MB							3	3	6	5	2	7	13
Zala MB							3	3	6	7	1	8	14
Megyei bíróságok összesen							74	62	136	141	84	225	361
Mindösszesen	2	4	6	11	11	22	74	62	136	141	84	225	389

Kimutatás
a Legfelsőbb Bíróságon, az ítélőtáblákon, a megyei (fővárosi) bíróságokon
és az OIT Hivatalában

a bírói szolgálati viszony megszüntetéséről

a 2007. január 1. és 2007. november 30. közötti időszakban

Bíróságok fejezet intézményei	A bírói pályát elhagyók száma					
	LB bíró	ítélőtáblai bíró	Hivatalba beosztott bíró	megyei bíró	helyi bíró	Összesen
Legfelsőbb Bíróság	2					2
Debreceni Ítélőtábla						
Fővárosi Ítélőtábla		3				3
Győri Ítélőtábla						
Pécsi Ítélőtábla						
Szegedi Ítélőtábla						
Fővárosi Bíróság				13	8	21
Baranya MB				1	2	3
Bács-Kiskun MB				2	1	3
Békés MB				0	0	0
Borsod-Abaúj-Zemplén MB				1	2	3
Csongrád MB				1	0	1
Fejér MB				1	0	1
Győr-Moson-Sopron MB				0	0	0
Hajdú-Bihar MB				2	2	4
Heves MB				1	1	2
Jász-Nagykun-Szolnok MB				2	1	3
Komárom-Esztergom MB				2	1	3
Nógrád MB				0	0	0
Pest MB				1	2	3
Somogy MB				0	1	1
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB				2	1	3
Tolna MB				0	3	3
Vas MB				1	1	2
Veszprém MB				0	0	0
Zala MB				0	2	2
OIT Hivatala			1	0	0	1
Összesen	2	3	1	30	28	64

Kimutatás**a bírák szolgálati viszonyának megszűnéséről
a bírói gyakorlat megoszlása alapján***a 2007. január 1. és 2007. november 30. közötti időszakban*

Év	Bírói pályát elhagyók száma
0-3	3
4 és 7	5
8 és 11	3
12 és 17	12
18 és 23	8
24 és 29	3
30-tól	30
Összesen	64

Kimutatás**a bírák szolgálati viszonyának megszűnéséről
a bírák kora alapján***a 2007. január 1. és 2007. november 30. közötti időszakban*

Év	Bírói pályát elhagyók száma
26 és 35	6
36 és 45	5
46 és 55	5
56 és 60	6
60-tól	42
Összesen	64

Kimutatás**a bírák szolgálati viszonyának megszűnéséről
a bírák neme alapján***a 2007. január 1. és 2007. november 30. közötti időszakban*

Neme	Bírói pályát elhagyók száma
Férfi	27
Nő	37
Összesen	64

Kimutatás
a bírói állásokra kiírt pályázatokról, kinevezésekről és áthelyezésekről (beosztásokról)
a 2007. január 1. és 2007. november 30. közötti időszakban

Bíróságok	2007-ben kiírt pályázatok száma	2007-ben kinevezések száma	2007-ben áthelyezések (beosztások) száma
Legfelsőbb Bíróság			
Debreceni Ítéltábla			
Fővárosi Ítéltábla	1		1
Győri Ítéltábla			
Pécsi Ítéltábla			
Szegedi Ítéltábla			
Ítéltáblák összesen	1		1
Fővárosi Bíróság	36	23	11
Baranya MB	8	6	2
Bács-Kiskun MB	4	1	1
Békés MB			
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	5	5	
Csongrád MB	3		1
Fejér MB	1	1	
Győr-Moson-Sopron MB	2	2	
Hajdú-Bihar MB	6	3	3
Heves MB	4		
Jász-Nagykun-Szolnok MB			
Komárom-Esztergom MB	6	2	1
Nógrád MB			
Pest MB	15	9	5
Somogy MB	1	1	
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	1	1	
Tolna MB	4	1	1
Vas MB	3	2	1
Veszprém MB	4	3	
Zala MB	7	4	3
Megyei bíróságok összesen	110	64	29
Mindösszesen	111	64	30

Kimutatás
a bírák engedélyezett létszámáról
2002-2007. (november 30.)

Bíróságok	2002. XII. 31.	2003. XII. 31.	2004. XII. 31.	2005. XII. 31.	2006. XII. 31.	2007. XI. 30.	%, 2002. évhez viszonyítva
Legfelsőbb Bíróság	113	83	81	81	82	82	-27,43
Debreceni Ítéltábla			25	25	25	25	
Fővárosi Ítéltábla		77	85	85	85	85	
Győri Ítéltábla			16	16	16	16	
Pécsi Ítéltábla		14	15	15	15	15	
Szegedi Ítéltábla		21	21	21	21	21	
Fővárosi Bíróság	680	697	702	702	702	705	3,68
Baranya MB	93	95	95	95	95	94	1,08
Bács-Kiskun MB	120	123	123	123	123	123	2,50
Békés MB	83	85	85	85	85	85	2,41
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	176	179	179	179	178	178	1,14
Csongrád MB	103	106	106	106	105	105	1,94
Fejér MB	80	82	82	82	82	82	2,50
Győr-Moson-Sopron MB	78	85	85	85	85	85	8,97
Hajdú-Bihar MB	128	131	131	131	131	131	2,34
Heves MB	70	72	72	72	72	72	2,86
Jász-Nagykun-Szolnok MB	86	88	88	88	88	87	1,16
Komárom-Esztergom MB	75	80	78	78	78	78	4,00
Nógrád MB	51	52	52	52	52	52	1,96
Pest MB	209	218	220	223	229	233	11,48
Somogy MB	88	90	90	90	89	89	1,14
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	118	120	121	121	121	121	2,54
Tolna MB	60	61	61	61	60	60	0,00
Vas MB	46	47	47	47	47	47	2,17
Veszprém MB	78	81	81	81	81	81	3,85
Zala MB	69	70	70	70	71	71	2,90
Összesen	2 604	2 757	2 811	2 814	2 818	2 823	8,41

Kimutatás
a titkárok és fogalmazók engedélyezett létszámáról
2002-2007. (november 30.)

Bíróságok	2002. XII. 31.	2003. XII. 31.	2004. XII. 31.	2005. XII. 31.	2006. XII. 31.	2007. XI. 30.	%, 2002. évhez viszonyítva
Legfelsőbb Bíróság	15	12	13	13	13	19	26,7
Debreceni Ítéltábla			7	7	7	7	
Fővárosi Ítéltábla		22	24	24	24	24	
Győri Ítéltábla			4	4	4	4	
Pécsi Ítéltábla		3	3	3	3	3	
Szegedi Ítéltábla		5	5	5	5	5	
Fővárosi Bíróság	209	216	223	233	233	233	11,5
Baranya MB	28	29	29	29	29	28	0,0
Bács-Kiskun MB	49	52	52	52	52	52	6,1
Békés MB	28	30	30	30	30	30	7,1
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	59	71	71	71	71	70	18,6
Csongrád MB	34	36	36	36	36	36	5,9
Fejér MB	26	31	31	31	31	31	19,2
Győr-Moson-Sopron MB	26	35	35	35	35	34	30,8
Hajdú-Bihar MB	40	42	42	42	42	42	5,0
Heves MB	22	23	23	23	23	23	4,5
Jász-Nagykun-Szolnok MB	26	28	28	28	28	28	7,7
Komárom-Esztergom MB	25	27	27	27	27	27	8,0
Nógrád MB	20	21	21	21	21	21	5,0
Pest MB	66	82	82	82	82	82	24,2
Somogy MB	29	30	30	30	30	30	3,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	37	43	43	43	43	43	16,2
Tolna MB	18	19	19	19	19	19	5,6
Vas MB	14	19	19	19	19	19	35,7
Veszprém MB	24	25	25	25	25	25	4,2
Zala MB	21	22	22	22	22	22	4,8
Összesen	816	923	944	954	954	957	17,3

Kimutatás
a tisztviselők és írnokok engedélyezett létszámáról
2002-2007. (november 30.)

Bíróságok	2002. XII. 31.	2003. XII. 31.	2004. XII. 31.	2005. XII. 31.	2006. XII. 31.	2007. XI. 30.	%, 2002. évhez viszonyítva
Legfelsőbb Bíróság	145	147	146	148	148	140	-3,4
Debreceni Ítéltábla			31	31	32	32	
Fővárosi Ítéltábla		80	84	84	84	83	
Győri Ítéltábla			24	24	24	24	
Pécsi Ítéltábla		23	24	24	24	23	
Szegedi Ítéltábla		31	32	32	32	32	
Fővárosi Bíróság	1 283	1 334	1 334	1 357	1 357	1 357	5,8
Baranya MB	190	192	192	193	194	193	1,6
Bács-Kiskun MB	255	262	262	262	262	260	2,0
Békés MB	158	165	165	165	165	164	3,8
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	340	357	357	357	357	354	4,1
Csongrád MB	230	235	235	239	239	237	3,0
Fejér MB	157	164	166	167	167	166	5,7
Győr-Moson-Sopron MB	146	168	168	168	168	168	15,1
Hajdú-Bihar MB	234	253	253	253	253	253	8,1
Heves MB	142	145	146	146	146	144	1,4
Jász-Nagykun-Szolnok MB	160	169	169	169	169	168	5,0
Komárom-Esztergom MB	142	151	153	153	155	161	13,4
Nógrád MB	108	109	110	110	110	110	1,9
Pest MB	424	448	453	467	467	466	9,9
Somogy MB	173	176	176	176	176	175	1,2
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	230	236	236	237	237	235	2,2
Tolna MB	118	120	123	121	121	121	2,5
Vas MB	97	103	103	103	103	103	6,2
Veszprém MB	155	157	157	158	158	156	0,6
Zala MB	132	135	135	135	135	134	1,5
Összesen	5 019	5 360	5 434	5 479	5 483	5 459	8,8

Kimutatás
a fizikai dolgozók engedélyezett létszámáról
2002-2007. (november 30.)

Bíróságok	2002. XII. 31.	2003. XII. 31.	2004. XII. 31.	2005. XII. 31.	2006. XII. 31.	2007. XI. 30.	%, 2002. évhez viszonyítva
Legfelsőbb Bíróság	87	87	86	84	84	83	-4,6
Debreceni Ítéltábla			10	10	8	7	
Fővárosi Ítéltábla		15	15	15	15	14	
Győri Ítéltábla			8	8	8	8	
Pécsi Ítéltábla		7	7	7	7	7	
Szegedi Ítéltábla		5	4	4	4	3	
Fővárosi Bíróság	261	261	261	261	261	237	-9,2
Baranya MB	45	45	45	47	47	44	-2,2
Bács-Kiskun MB	64	68	68	68	68	66	3,1
Békés MB	50	50	54	54	54	54	8,0
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	79	79	79	79	79	76	-3,8
Csongrád MB	40	40	40	36	36	33	-17,5
Fejér MB	32	32	32	32	32	30	-6,3
Győr-Moson-Sopron MB	31	33	33	33	33	32	3,2
Hajdú-Bihar MB	59	59	59	59	59	55	-6,8
Heves MB	35	34	34	34	34	33	-5,7
Jász-Nagykun-Szolnok MB	33	33	33	33	33	31	-6,1
Komárom-Esztergom MB	28	28	31	31	29	20	-28,6
Nógrád MB	44	44	45	46	46	45	2,3
Pest MB	93	93	90	82	82	77	-17,2
Somogy MB	61	61	61	61	61	57	-6,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	43	45	45	50	50	47	9,3
Tolna MB	28	28	28	33	33	33	17,9
Vas MB	29	29	29	30	30	29	0,0
Veszprém MB	42	42	42	41	41	42	0,0
Zala MB	28	28	29	29	29	29	3,6
Összesen	1 212	1 246	1 268	1 267	1 263	1 192	-1,7

Kimutatás
a bíróságok teljes létszámának alakulásáról*
2002-2007. (november 30.)

	2002. XII. 31.	2003. XII. 31.	2004. XII. 31.	2005. XII. 31.	2006. XII. 31.	2007. XI. 30.	az eltérés száma 2002. évhez viszonyítva	az eltérés %-os aránya 2002. évhez viszonyítva
Bírák	2 604	2 757	2 811	2 814	2 818	2 823	219	8,4
Titkárok+fogalmazók	816	923	944	954	954	957	141	17,3
Tisztviselők+írnok	5 019	5 360	5 434	5 479	5 483	5 459	440	8,8
Fizikai dolgozók	1 212	1 246	1 268	1 267	1 263	1 192	-20	-1,7
Összesen	9 651	10 286	10 457	10 514	10 518	10 431	780	8,1

* Az OIT Hivatala, a részfoglalkozású és a közalkalmazotti dolgozók nélkül.

A bíróságok központi oktatási tervének programjai 2007.

JANUÁR

1. Háromnapos tanácskozás civilisztikai kollégiumvezetők részére
2. A bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésében résztvevő bírák képzése
3. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása
4. Konferenciasorozat az új Be.-ről
5. Konferenciasorozat bírósági ügyintézők részére
6. Konferencia statisztikusok számára

FEBRUÁR

1. Egynapos képzés a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól
2. Egyhetes eljárásjogi tanfolyam a határozott időre kinevezett, büntető ügyszakban tárgyaló bírák számára *(előadások és csoportos konzultációk)*
3. Egyhetes eljárásjogi tanfolyam a határozott időre kinevezett, civilisztikai ügyszakban tárgyaló bírák számára *(előadások és csoportos konzultációk)*
4. Mediáció és konfliktuskezelés – kétszer háromnapos, egymásra épülő tréning munkaügyi, családjogi és öröklési ügyeket tárgyaló bírák számára *(kiscsoportos tréning ügyszak szerinti bontásban, csoportonként legfeljebb 16 fő részvételével)*
5. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása
6. Háromnapos tanfolyam az információforrásokról, a keresési technikák elsajátításáról, a korszerű tájékoztatási módszerekről bírósági könyvtárosok számára

MÁRCIUS

1. Háromnapos tanácskozás büntető kollégiumvezetők részére
2. Konferencia-sorozat az új Be.-ről
3. Képzés-sorozat az igazgatási vezetők számára
Főbb témák: pénzügyi-gazdasági ismeretek, költségvetés, informatika
4. A bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésében résztvevő bírák képzése
5. Kétnapos szeminárium cégbírák részére
6. Információs társadalom – informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban – a szerzői jog válasza (a BSA-Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány közreműködésével, négy egységből álló interaktív képzéssorozat)
7. Bírói felkészítő program, I. modul: A bírói szervezethez kapcsolódó gyakorlati ismeretek, a bírói hivatástudat és etika
8. Bírói informatikai vezetők kétszer kétnapos szakmai továbbképzése
9. Egynapos konferencia cégszerkesztők számára
(maximum 30 fő részvételével)
10. Konferenciasorozat bírósági ügyintézők részére

ÁPRILIS

1. Kétnapos szeminárium büntetőbírák számára a nemzetbiztonsági területet érintő kérdésekről *(védett tanúk, fedett nyomozók, nemzetbiztonsági eszközök igénybevétele)*
2. Egynapos képzés a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LXIII. törvény által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól
3. Konferencia az EK Bíróság joggyakorlatáról és a magyar bíróságok által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárások tapasztalatairól
4. Egynapos konferencia büntető bírák számára a szabálysértési eljárások bírósági tapasztalatairól
5. A bírák és igazságügyi alkalmazottak továbbképzésében résztvevő bírák képzése
6. Kétnapos szeminárium emberi jogi kérdésekről

Főbb témák:

- Az emberi jogok védelmének nemzetközi, európai és európai uniós kérdései,
- A fair eljárás követelményei az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Közösségek Bírósága esetjogában,
- A véleményszabadság határai a strasbourgi esetjog fényében.

7. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása

8. Bírósági informatikusok kétnapos továbbképzése

Főbb témák:

- hálózati menedzsment,
- levelező rendszer,
- Novell új verziók használati szint emelése.

MÁJUS

1. Képzéssorozat az igazgatási vezetők számára

Főbb témák: kommunikáció, humánpolitika.

2. Háromnapos tanácskozás a bírósági sajtószóvivők részére a sajtó és a bíróságok közötti kapcsolattartás kérdéseiről

3. Egynapos képzés a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól

4. Bírói felkészítő program, II. modul: A polgári ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek

5. Információs társadalom – informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban – a szerzői jog válasza (a BSA-Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány közreműködésével, négy egységből álló interaktív képzéssorozat)

6. Mediáció és konfliktuskezelés – kétszer háromnapos, egymásra épülő tréning munkaügyi, családjogi és öröklési ügyeket tárgyaló bírák számára (kis csoportos tréning ügyszak szerinti bontásban, csoportonként legfeljebb 16 fő részvételével)

7. Kétnapos képzés a titkos ügykezelésről

8. Háromnapos tanfolyam belső ellenőrök részére két alkalommal

9. Kétszer egynapos konzultáció könyvtárosok számára az időszerű szakmai kérdésekről

10. Bírósági informatikusok kétnapos továbbképzése négy alkalommal

Főbb témák:

- hálózati menedzsment,
- levelező rendszer,
- Novell új verziók használati szint emelése.

11. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása

JÚNIUS

1. Kétnapos szeminárium fiatalok büntetőügyében eljáró bírák számára
2. Kétnapos szeminárium közlekedési ügyeket tárgyaló bírák számára
3. A végrehajtás felfüggesztése, szüneteltetése és megszüntetése, valamint a végrehajtási árverés megsemmisítése és annak jogkövetkezményei körében felvetődő kérdések - egynapos konferencia bírák számára
4. Az 1991. évi XLIX. tv. (Cstv.) 2006. évi VI. törvénnyel módosítása kapcsán felmerült problémák és a módosítás után alakuló gyakorlat
5. Kétnapos szeminárium vagyon elleni bűncselekményeket tárgyaló bírák számára
6. Konferenciasorozat bírósági ügyintézők részére
7. Egynapos konferencia cégszerkesztők számára (*maximum 30 fő részvételével*)
8. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása
9. Kétnapos képzés a titkos ügykezelésről

SZEPTEMBER

1. Információs társadalom – informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban – a szerzői jog válaszai (*a BSA-Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány közreműködésével, négy egységből álló interaktív képzéssorozat*)
2. Kétnapos tréning és tanácskozás az ítélőtáblák és a megyei bíróságok elnökhelyettesei számára
3. A fizetési meghagyásos eljárás – egynapos képzés bírósági titkárok részére
4. Bírósági informatikai vezetők kétnapos tanácskozása

5. Háromszor egynapos konferencia cégszerkesztők számára (*maximum 30 fő részvételével*)
6. Konferencia statisztikusok számára

OKTÓBER

1. Műhelymunka bírák és bírósági titkárok részére az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény tapasztalatairól esetmegoldások tükrében a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda közreműködésével (*legfeljebb 25 fő részvételével*)
2. Bírói felkészítő program, III. modul: A büntető ügyszakhoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek
3. Egyhetes anyagi jogi tanfolyam a határozott időre kinevezett, civilisztikai ügyszakban tárgyaló bírák számára (*előadások és csoportos konzultációk*)
4. Bírósági informatikai vezetők egynapos szakmai továbbképzése
5. Bírósági informatikusok egynapos továbbképzése
Főbb témák:
 - hálózati menedzsment,
 - levelező rendszer,
 - Novell új verziók használati szint emelése.
6. Kétnapos kötelező továbbképzés mérlegképes könyvelők számára a 93/2002. (V.5.) Kormányrendelet alapján
7. Egynapos konferencia a bíróságok gazdasági hivatalainak munkatársai részére a bíróságok gazdálkodásáról, az aktuális jogszabályi változásokról
8. Háromnapos tanfolyam belső ellenőrök részére két alkalommal
9. Konzultáció könyvtárosok számára az időszerű szakmai kérdésekről

NOVEMBER

1. Háromnapos tanácskozás büntető kollégiumvezetők részére
2. Egyhetes anyagi jogi tanfolyam a határozott időre kinevezett, büntető ügyszakban tárgyaló bírák számára (*előadások és csoportos konzultációk*)

3. Kétnapos szeminárium közigazgatási ügyeket tárgyaló bírák számára a közigazgatási eljárási törvénnyel kapcsolatos jogalkalmazási problémákról, valamint a közigazgatási peres és nemperes eljárás módosult szabályairól
4. Egynapos képzés a büntetőeljárás által a bírósági titkárok önálló hatáskörébe utalt feladatairól
5. Információs társadalom – informatikai és jogi kihívások az igazságszolgáltatásban – a szerzői jog válasza (a BSA-Audiovizuális Művek Szerzői Jogait Védő Közcélú Alapítvány közreműködésével, négy egységből álló interaktív képzéssorozat)
6. Kétnapos tanácskozás a nagyobb helyi bíróságok elnökei számára az időszerű igazgatási kérdésekről
7. Kétnapos tanácskozás a kisebb helyi bíróságok elnökei számára az időszerű igazgatási kérdésekről
8. Kétnapos szeminárium munkaügyi bírák részére
9. Bírósági informatikusok kétnapos továbbképzése négy alkalommal
Főbb témák:
 - hálózati menedzsment,
 - levelező rendszer,
 - Novell új verziók használati szint emelése.
10. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása

DECEMBER

1. Egynapos konferencia az elnöki irodavezetők részére
2. Bírói felkészítő program, IV. modul: A választás szerinti ügyszakban tárgyalásvezetési gyakorlat (perszimuláció)
3. Bírósági informatikai vezetők egynapos tanácskozása
4. Kétnapos tanácskozás nemzeti trénerbírák számára

A bíróságok központi oktatási tervén felül megrendezett képzések 2007.

1. Háromnapos képzés a Twinning Light program keretében 20 alkalommal angol és német nyelven
2. Egyhetes képzés a Twinning Light program keretében angol és német nyelven
3. Az igazságszolgáltatáshoz való jog – kétnapos képzés a TAIEX közreműködésével
4. A büntetőeljárásokkal összefüggésben alkalmazott vagyonnal kapcsolatos biztosítási intézkedés és elkobzás – kétnapos képzés a TAIEX közreműködésével
5. Az egyenlő bánásmódról szóló 2003. évi CXXV. törvény tapasztalatairól – egynapos képzés esetmegoldások tükrében a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda közreműködésével - műhelymunka bírák és bírósági titkárok részére
6. A bíróság szerepe a nemzetközi humanitárius jogok alkalmazásában – kétnapos nemzetközi konferencia a Vöröskereszt közreműködésével

**Bírósági épületek hasznos nettó területe és minősítése
2007-ben**

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
---------------------	---	-----------------------

Baranya megye

Baranya Megyei Bíróság és Pécsi Ítéltábla	8 692	2. o.
Komlói Városi Bíróság	1 283	2. o.
Mohácsi Városi Bíróság	978	2. o.
Pécsi Városi Bíróság	3 102	2. o.
Siklói Városi Bíróság	1 049	2. o.
Szigetvári Városi Bíróság	957	2. o.

Összesen: 6 db**16 061****Bács-Kiskun megye**

Bács-Kiskun Megyei Bíróság	5 615	4. o.
Bajai Városi Bíróság	2 906	2. o.
Kalocsai Városi Bíróság régi épület	1 791	5. o.
Kalocsai Városi Bíróság új épület	1 867	2. o.
Kecskeméti Városi Bíróság	6 320	1. o.
Kiskőrösi Városi Bíróság	880	1. o.
Kiskunfélegyházi Városi Bíróság	1 628	3. o.
Kiskunhalasi Városi Bíróság	1 922	4. o.
Kunszentmiklósi Városi Bíróság	746	1. o.

Összesen: 9 db**23 675****Békés megye**

Battonyai Városi Bíróság	1 181	1. o.
Békés Megyei Cég- és Munkaügyi Bíróság	1 445	1. o.
Békés Megyei és Gyulai Városi Bíróság	11 178	1. o.
Békéscsabai Városi Bíróság	1 987	1. o.
Békési Városi Bíróság	844	1. o.
Orosházi Városi Bíróság	1 009	1. o.
Szarvasi Városi Bíróság	932	3. o.
Szeghalmi Városi Bíróság	826	1. o.

Összesen: 8 db**19 402****Borsod-Abaúj-Zemplén megye**

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság	2 277	1. o.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei és Miskolci Városi Bíróság	8 338	3. o.
Encsi Városi Bíróság	768	2. o.
Kazincbarcikai Városi Bíróság	1 950	1. o.
Mezőkövesdi Városi Bíróság	1 050	1. o.
Ózdi Városi Bíróság	1 171	1. o.
Sátoraljaújhelyi Városi Bíróság	2 700	2. o.
Szerencsi Városi Bíróság	1 113	1. o.

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
Szikszói Városi Bíróság	946	3. o.
Tiszaújvárosi Városi Bíróság	1 494	1. o.
Összesen: 10 db	21 807	

Csongrád megye

Csongrád Megyei Bíróság (Szent István u. 6.)	1 216	2. o.
Csongrád Megyei Bíróság (Árpád u. 2.)	788	2. o.
Csongrád Megyei és Szegedi Városi Bíróság	9 159	4. o.
Csongrádi Városi Bíróság	917	1. o.
Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság	1 156	3. o.
Makói Városi Bíróság	1 509	3. o.
Szegedi Ítéltábla	2 513	1. o.
Szentesi Városi Bíróság	1 368	3. o.
Összesen: 8 db	18 626	

Fejér megye

Bicskei Városi Bíróság	760	3. o.
Dunaújvárosi Városi Bíróság	1 749	2. o.
Fejér Megyei Bíróság	1 642	3. o.
Fejér Megyei és Székesfehérvári Városi Bíróság	5 155	1. o.
Sárbogárdi Városi Bíróság	1 578	3. o.
Összesen: 5 db	10 884	

Győr-Moson-Sopron megye

Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság	5 242	1. o.
Győr-Moson-Sopron Megyei Munkaügyi és Katonai Bíróság	1 178	1. o.
Győri Ítéltábla	2 544	1. o.
Győri Városi Bíróság	4 209	2. o.
Mosonmagyaróvári Városi Bíróság	1 560	3. o.
Soproni Városi Bíróság	1 631	1. o.
Összesen: 6 db	16 364	

Hajdú-Bihar megye

Berettyóújfalui Városi Bíróság	1 502	1. o.
Debreceni Ítéltábla	4 680	1. o.
Debreceni Városi Bíróság (Iparkamara 1.)	3 776	4. o.
Debreceni Városi Bíróság (Iparkamara 3.)	618	5. o.
Hajdú-Bihar Megyei Bíróság (Széchenyi u.)	5 687	2. o.
Hajdú-Bihar Megyei Bíróság (Perényi u.)	2 207	1. o.
Hajdúböszörményi Városi Bíróság	775	1. o.
Hajdúszoboszlói Városi Bíróság	700	2. o.
Püspökladányi Városi Bíróság	670	1. o.
Összesen: 9 db	20 615	

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
---------------------	---	-----------------------

Heves megye

Egri Városi Bíróság	1 380	1. o.
Füzesabonyi Városi Bíróság	745	1. o.
Gyöngyösi Városi Bíróság	1 592	1. o.
Hatvani Városi Bíróság (Kossuth tér)	1 052	1. o.
Hatvani Városi Bíróság (Szolhai u.)	125	2. o.
Heves Megyei Bíróság	5 198	3. o.
Hevesi Városi Bíróság	453	1. o.

Összesen: 7 db

10 545

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei és Szolnoki Városi Bíróság (Baross u.)	1 062	2. o.
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei és Szolnoki Városi Bíróság (Kossuth u.)	5 937	4. o.
Jászberényi Városi Bíróság	1 671	2. o.
Karcagi Városi Bíróság	1 294	1. o.
Kunszentmártoni Városi Bíróság	957	1. o.
Mezőtúri Városi Bíróság	598	1. o.
Tiszafüredi Városi Bíróság	961	3. o.

Összesen: 7 db

12 480

Komárom-Esztergom megye

Komárom-Esztergom Megyei Bíróság	3 160	3. o.
Esztergomi Városi Bíróság	2 033	1. o.
Komáromi Városi Bíróság	1 411	3. o.
Tatabányai Városi Bíróság	2 118	1. o.
Tatai Városi Bíróság	730	1. o.

Összesen: 5 db

9 452

Nógrád megye

Nógrád Megyei Bíróság „B” ép.	1 128	1. o.
Nógrád Megyei és Balassagyarmati Városi Bíróság	4 508	1. o.
Pásztói Városi Bíróság	508	3. o.
Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság	203	1. o.
Salgótarjáni Városi Bíróság	1 485	3. o.

Összesen: 5 db

7 832

Pest megye

Pest Megyei Bíróság, Budakörnyéki Bíróság	5 897	4. o.
Ráckevei Városi Bíróság	925	2. o.
Budaörsi Városi Bíróság	2 854	1. o.
Ceglédi Városi Bíróság	1 150	3. o.
Dabasi Városi Bíróság	1 209	3. o.
Dunakeszi Városi Bíróság	897	2. o.
Gödöllői Városi Bíróság	1 326	3. o.

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
Monori Városi Bíróság	1 662	1. o.
Nagykátai Városi Bíróság	844	2. o.
Nagykőrösi Városi Bíróság	411	2. o.
Pest Megyei Munkaügyi Bíróság	734	1. o.
Pest Megyei Bíróság (Rózsa u. 75-79.)	1 890	3. o.
Pest Megyei Bíróság (Rózsa u. 72.)	262	2. o.
Pest Megyei Bíróság (Thököly út 172.)	1 133	1. o.
Pest Megyei Bíróság Közigazgatási Kollégium	653	1. o.
Szentendrei Városi Bíróság	965	2. o.
Váci Városi Bíróság	1 675	1. o.

Összesen: 17 db

24 487

Somogy megye

Barcsi Városi Bíróság	1 014	2. o.
Fonyódi Városi Bíróság	515	3. o.
Fonyódi Városi Bíróság új épülete	építés alatt	
Marcali Városi Bíróság	765	2. o.
Nagyatádi Városi Bíróság	1 034	3. o.
Siófoki Városi Bíróság	2 903	3. o.
Somogy Megyei Bíróság	478	3. o.
Somogy Megyei és Kaposvári Városi Bíróság (Bajcsy u.)	6 143	2. o.
Somogy Megyei és Kaposvári Városi Bíróság (Szent I. u.)	2 449	2. o.

Összesen: 8 db

15 301

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Fehérgyarmati Városi Bíróság	542	2. o.
Kisvárdai Városi Bíróság	1 612	3. o.
Mátészalkai Városi Bíróság	1 052	1. o.
Nyírbátori Városi Bíróság	423	3. o.
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei és Nyíregyházi Városi Bíróság	6 581	1. o.
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság	3 637	3. o.
Vásárosnaményi Városi Bíróság	435	1. o.

Összesen: 7 db

14 282

Tolna Megye

Bonyhádi Városi Bíróság	876	1. o.
Dombóvári Városi Bíróság	1 287	2. o.
Paksi Városi Bíróság	1 160	1. o.
Szekszárdi Városi Bíróság	4 900	2. o.
Tamási Városi Bíróság	841	1. o.
Tolna Megyei Bíróság	3 966	1. o.

Összesen: 6 db

13 030

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
---------------------	---	-----------------------

Vas megye

Körmendi Városi Bíróság	1 338	2. o.
Kőszegi Városi Bíróság	671	1. o.
Sárvári Városi Bíróság	675	2. o.
Vas Megyei és Szombathelyi Városi Bíróság (Petőfi u.)	1 373	1. o.
Vas Megyei és Szombathelyi Városi Bíróság (Szily u.)	4 658	2. o.
Összesen: 5 db	8 715	

Veszprém megye

Ajkai Városi Bíróság	887	3. o.
Pápai Városi Bíróság	1 555	1. o.
Tapolcai Városi Bíróság	767	3. o.
Veszprém Megyei Bíróság	2 980	1. o.
Veszprémi Városi Bíróság	2 760	1. o.
Zirci Városi Bíróság	321	1. o.
Összesen: 6 db	9 270	

Zala megye

Keszthelyi Városi Bíróság	1 492	1. o.
Lenti Városi Bíróság	406	3. o.
Nagykanizsai Városi Bíróság	1 025	3. o.
Zala Megyei Bíróság „A” épület	2 018	1. o.
Zala Megyei Bíróság „B” épület	1 021	1. o.
Zala Megyei Bíróság „C” épület	1 943	1. o.
Összesen: 6 db	7 905	

Budapest (Legfelsőbb Bíróság)

Fővárosi Ítéltábla	4 023	1. o.
Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága	22 969	2. o.
Összesen: 2 db	26 992	

Budapest (Magyar Bíróképző Akadémia)

	7 160	1. o.
Összesen: 1 db	7 160	

Budapest (Fővárosi Bíróság)

Budai Központi Kerületi Bíróság	5 808	1. o.
Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság	1 878	4. o.
Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság	2 660	2. o.
Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság	1 940	1. o.
Budapesti XX-XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság	2 898	1. o.
Fővárosi Bíróság	31 905	3. o.
Fővárosi Bíróság Cégbírósága	5 037	1. o.
Fővárosi Bíróság (írártár)	2 329	2. o.
Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégium	7 606	3. o.

Bíróság(ok) neve	Hasznos nettó terület m ²	Épület minősítése*
Fővárosi Bíróság Katonai Tanács	1 784	1. o.
Fővárosi Munkaügyi Bíróság	2 388	1. o.
Pesti Központi Kerületi Bíróság	27 874	4. o.
Pesti Központi Kerületi Bíróság (peren kívüli)	4 757	3. o.
Összesen: 13 db	98 864	

Meglévő épület összesen: 156 db	413 749 m²	
Folyamatban lévő építés: 1 db		
<i>Összes épület: 157 db</i>		

- *Megjegyzés:
1. o. Jó, felújított állapotú
 2. o. Megfelelő, kisebb javításokra szoruló
 3. o. Nagyobb, részleges beavatkozás szükséges
 4. o. Rossz, mielőbb teljes felújításra, korszerűsítésre szorul
 5. o. Alkalmatlan elhelyezés, az épület bírósági célra nem alkalmas

**Beruházások, rekonstrukciók költségének összesített adatai,
2007.**

Ssz.	Épületek	2003-2006. évi előirányzatok (E Ft)	2006. december 31-ig teljesített kifizetések (E Ft)	2007. évre áthúzódó maradvány (E Ft)	2007. évi szükséges előirányzat (E Ft)	Beruházások várható összköltsége 2007. december 31-ig (E Ft)
1.	PKKB épület rekonstrukciója, V. ütem	1 394 493	1 298 530	95963	250 000	1 644 493
2.	Kazincbarcikai Városi Bíróság új épülete	130 000	92 901	37099	465 000	595 000
3.	Fonyódi Városi Bíróság új épülete	88 700	20 812	67888	277 890	366 590
4.	Kiskunhalasi Városi Bíróság épülete	30 000	30 000	0	7 110	37 110
5.	Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság épülete	49 327	49 327	0	50 000	99 327
Összesen		1 692 520	1 491 570	200950	1 050 000	2 742 520

Megjegyzés: Az öt beruházásból csak a Kazincbarcikai Városi Bíróság új épületének beruházása zárul le 2007-ben.

**A Bíróságok fejezet költségvetési számai
2002-2007.**

millió forintban

Megnevezés	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Támogatás	33 267,7	47 988,3	64 596,3	64 340,9	64 141,0	64 995,6	66 999,8
Saját bevétel	4 368,8	4 814,6	4 544,7	5 240,3	5 652,1	5 284,7	5 268,8
Kiadás összesen	37 636,5	52 802,9	69 141,0	69 581,2	69 793,1	70 280,3	72 268,6

Támogatás növekedése az előző évhez képest	5,5%	44,2%	34,6%	-0,4 %	-0,3 %	1,3 %	3,1%
---	-------------	--------------	--------------	---------------	---------------	--------------	-------------

Államháztartási-egyensúlyi tartalék				1 930,2	2 179,3	1 858,0
Támogatás százalékában				3,0%	3,4%	2,8%

A Bíróságok fejezet támogatásának alakulása

millió forintban

	2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.	2008.
	OIT igénye	Kormány száma	OIT igénye	Kormány száma	OIT igénye	Kormány száma	OIT igénye	Kormány száma	OIT igénye	Kormány száma	OIT és PM által egyeztetett keretszám	
Támogatás	53 051,5	33 267,7	60 089,6	47 988,3	70 624,7	64 596,3	75 151,9	64 340,9	83 370,6	64 141,0	64 995,6	66 999,8
Eltérés	-19 783,8		-12 101,3		-6 028,4		-10 811,0		-19 229,6		---	---

A Bíróságok fejezet támogatási aránya a központi költségvetésből

millió forintban

Megnevezés	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.
Bíróságok fejezet támogatása	21 967,8	28 832,4	29 729,8	31 526,7	33 267,7	47 988,3	64 596,3	64 340,9	64 141,0	64 995,6	66 999,8
Összes fejezet támogatása	847 995,5	1 086 241,2	1 264 163,3	1 575 111,9	1 699 520,6	2 090 323,1	2 453 015,1	2 266 701,5	2 250 194,5	2 692 251,9	2 671 671,0
Aránya %-ban	2,59%	2,65%	2,35%	2,00%	1,96%	2,30%	2,63%	2,84%	2,85%	2,41%	2,51%

A Pénzügyi Ellenőrzési Önálló Főosztály által a 2002-2007. időszakban végrehajtott ellenőrzések száma, típusonként

Év	Átfogó ellenőrzés*	Utóellenőrzés	Céll ellenőrzés	Rendszerellenőrzés**	Szabályszerűségi	Összes
2002.	6	2	1	0	0	9
2003.	7	2	0	0	0	9
2004.	1	1	4	0	0	6
2005.	0	0	0	6	5	11
2006.	0	0	0	3	4	7
2007.	0	0	0	5	2	7
Mindösszesen	14	5	5	14	11	49

_____ jogszabályi terminológia változását jelző keretezés

* A 2003. évi átfogó ellenőrzésből egy ellenőrzés áthúzódó a következő évre.

**A 2007. évi rendszerellenőrzésből egy ellenőrzést külső könyvvizsgáló szervezet végzett.

**Bíróságok a médiában,
2007. évi statisztikai összesítő**

42. számú melléklet

Rövidítések:

B: büntető- és szabálysértési ügyre vonatkozó interjú, nyilatkozat, stb.

C: civilisztika; polgári, munka-, közigazgatási ügyre vonatkozó interjú, nyilatkozat, stb.

Á: általános; a bíróságokat érintő, konkrét ügghöz nem tartozó interjú, nyilatkozat, stb.

Pozitív: pozitív hírek; a bíróságokról, bírákról elismerő vélemények - ideértve a saját nyilatkozatokat is (ez utóbbiakat a táblázatban zárójelben tüntettük fel)

Negatív: negatív hírek; a bíróságokról, bírákról kedvezőtlen vélemények

Bíróság	Interjú			Nyilatkozat és közlemény			Sajtótájékoztatóról szóló cikkek	Egyéb			Pozitív	Negatív
	B	C	Á	B	C	Á	Á	B	C	Á		
Legfelsőbb Bíróság	7	21	27	34	27	104	68	275	499	740	16 (43)	55
Fővárosi Ítéltábla	2		2	42	16			1 068	569	20	2	54
Debreceni Ítéltábla	1			6	1		11	26	32	5	1	1
Győri Ítéltábla			2	6		2	16	85	11	6	1 (1)	1
Pécsi Ítéltábla	3	7	1	15		11	50	225	34	8	1	
Szegedi Ítéltábla	2			21		4	7	498	70	13	3 (3)	
Fővárosi Bíróság	32	7	9	185	67	37	35	3 554	2 361	234	13 (11)	102
Baranya MB	6			36	6		5	266	90	12	1	2
Bács-Kiskun MB	8			40	1	1	5	220	28	2	4	2
Békés MB	1		3	21	1	5	2	92	21	26	5	2
Borsod-Abaúj-Zemplén MB	11		1	103	10	6	16	282	106	55	4	2
Csongrád MB	15		1	110	8	15	15	1 338	137	83	10 (2)	1
Fejér MB	3	1	5	126	11	5	3	192	111	22	3	1
Győr-Moson-Sopron MB		5	1	5	6		1	133	62	7	2	7
Hajdú-Bihar MB			1	15	7	3	20	93	182	30	4	2
Heves MB	1		2	1			16	33	61	7	1 (1)	6
Jász-Nagykun-Szolnok MB				6			2	83	9	8		
Komárom-Esztergom MB			1	3				49	95	2	2	1
Nógrád MB				18	2		6	46	19		(5)	
Pest MB	3	1		9	2			416	94	7	1	4
Somogy MB	2		3	5	30	12	9	210	90	27	5	7
Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	12			138	2	2	12	527	64	15	8 (6)	
Tolna MB	2			11	1			110	38	7		
Vas MB	2		1	3	7	1	8	78	50	10	3 (1)	
Veszprém MB	4		4	8	3	11	14	207	27	30	4 (2)	1
Zala MB		4	1	6	5		4	126	70	17	2	1
OIT	1	2	8		1	28			10	184	8 (1)	16
OIT Hivatala	1	2	6		2	17			3	43	16	
A bíróságokról általában	2							575	272	430	43 (2)	112
ÖSSZESEN	121	50	79	973	216	264	325	10 807	5 215	2 050	163 (78)	380

**Hálózatba kapcsolt munkaállomások száma (db)
a 2007. november 30-i állapot szerint**

Ssz.	Intézmények	Legfelsőbb Bíróság/ ítéletábrák/megyei bíróságok						Helyi bíróságok						Összesen					
		2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)
1.	Legfelsőbb Bíróság	237	260	0	263	101,15%	110,97%	-	-	-	-	-	-	237	260	0	263	101,15%	110,97%
2.	Fővárosi Ítéletábrla	-	245	0	245	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	245	0	245	100,00%	-
3.	Debreceni Ítéletábrla	-	78	0	78	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	78	0	78	100,00%	-
4.	Győri Ítéletábrla	-	45	0	48	106,67%	-	-	-	-	-	-	-	-	45	0	48	106,67%	-
5.	Pécsi Ítéletábrla	-	48	0	48	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	48	0	48	100,00%	-
6.	Szegedi Ítéletábrla	-	54	0	54	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	54	0	54	100,00%	-
7.	Fővárosi Bíróság	155	1031	58	1092	105,92%	704,52%	527	1108	39	1169	105,51%	221,82%	682	2 139	97	2 261	105,70%	331,52%
8.	Baranya MB	105	200	0	200	100,00%	190,48%	111	217		217	100,00%	195,50%	216	417	0	417	100,00%	193,06%
9.	Bács-Kiskun MB	74	143	10	149	104,20%	201,35%	120	247	0	254	102,83%	211,67%	194	390	10	403	103,33%	207,73%
10.	Békés MB	49	110	5	110	100,00%	224,49%	30	196	6	200	102,04%	666,67%	79	306	11	310	101,31%	392,41%
11.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	153	154	23	184	119,48%	120,26%	96	393	0	457	116,28%	476,04%	249	547	23	641	117,18%	257,43%
12.	Csongrád MB	203	136	0	136	100,00%	67,00%	65	221	0	221	100,00%	340,00%	268	357	0	357	100,00%	133,21%
13.	Fejér MB	51	114	3	105	92,11%	205,88%	75	162	12	158	97,53%	210,67%	126	276	15	263	95,29%	208,73%
14.	Győr-Moson-Sopron MB	70	124	0	117	94,35%	167,14%	104	166	0	180	108,43%	173,08%	174	290	0	297	102,41%	170,69%
15.	Hajdú-Bihar MB	75	157	0	157	100,00%	209,33%	86	233	0	233	100,00%	270,93%	161	390	0	390	100,00%	242,24%
16.	Heves MB	68	119	8	116	97,48%	170,59%	41	159	0	171	107,55%	417,07%	109	278	8	287	103,24%	263,30%
17.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	106	121	0	106	87,60%	100,00%	6	160	54	148	92,50%	2466,67%	112	281	54	254	90,39%	226,79%
18.	Komárom-Esztergom MB	49	96	0	116	120,83%	236,73%	103	183	0	223	121,86%	216,50%	152	279	0	339	121,51%	223,03%
19.	Nógrád MB	50	91	8	111	121,98%	222,00%	59	125	16	86	68,80%	145,76%	109	216	24	197	91,20%	180,73%
20.	Pest MB	107	227	0	242	106,61%	226,17%	211	486	0	487	100,21%	230,81%	318	713	0	729	102,24%	229,25%
21.	Somogy MB	97	163	1	122	74,85%	125,77%	20	169	0	202	119,53%	1010,00%	117	332	1	324	97,59%	276,92%
22.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	26	173	5	137	79,19%	526,92%	86	231	20	250	108,23%	290,70%	112	404	25	387	95,79%	345,54%
23.	Tolna MB	59	112	0	112	100,00%	189,83%	59	174	0	174	100,00%	294,92%	118	286	0	286	100,00%	242,37%
24.	Vas MB	34	71	4	57	80,28%	167,65%	44	93	2	80	86,02%	181,82%	78	164	6	137	83,54%	175,64%
25.	Veszprém MB	62	128	13	95	74,22%	153,23%	49	155	12	141	90,97%	287,76%	111	283	25	236	83,39%	212,61%
26.	Zala MB	54	84	3	87	103,57%	161,11%	77	157	23	163	103,82%	211,69%	131	241	26	250	103,73%	190,84%
27.	OIT Hivatala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	132	140	0	147	105,00%	111,36%
Összesen		1 884	4 284	141	4 287	100,07%	227,55%	1 969	5 035	184	5 214	103,56%	264,80%	3 985	9 459	325	9 648	102,00%	242,11%

**Önálló gépek száma (db)
a 2007. november 30-i állapot szerint**

Ssz.	Intézmények	Legfelsőbb Bíróság/ ítéltáblák/ megyei bíróságok						Helyi bíróságok						Összesen					
		2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)
1.	Legfelsőbb Bíróság	10	9	0	26	288,89%	260,00%	-	-	-	-	-	-	10	9	0	26	288,89%	260,00%
2.	Fővárosi Ítéltábla	-	13	0	14	107,69%	-	-	-	-	-	-	-	-	13	0	14	107,69%	-
3.	Debreceni Ítéltábla	-	12	0	12	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	12	0	12	100,00%	-
4.	Győri Ítéltábla	-	5	0	5	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0	5	100,00%	-
5.	Pécsi Ítéltábla	-	2	0	3	150,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	2	0	3	150,00%	-
6.	Szegedi Ítéltábla	-	19	0	20	105,26%	-	-	-	-	-	-	-	-	19	0	20	105,26%	-
7.	Fővárosi Bíróság	70	4	0	1	25,00%	1,43%	0	1	0	0	0,00%	-	70	5	0	1	20,00%	1,43%
8.	Baranya MB	1	2	0	0	0,00%	0,00%	16	13			0,00%	0,00%	17	15	0	0	0,00%	0,00%
9.	Bács-Kiskun MB	0	6	6	0	0,00%	-	9	0	9	0	-	0,00%	9	6	15	0	0,00%	0,00%
10.	Békés MB	6	3	0	0	0,00%	0,00%	12	13	3	4	30,77%	33,33%	18	16	3	4	25,00%	22,22%
11.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	12	5	0	5	100,00%	41,67%	0	14	0	14	100,00%	-	12	19	0	19	100,00%	158,33%
12.	Csongrád MB	1	6	0	6	100,00%	600,00%	6	3	0	3	100,00%	50,00%	7	9	0	9	100,00%	128,57%
13.	Fejér MB	8	7	0	9	128,57%	112,50%	4	5	0	5	100,00%	125,00%	12	12	0	14	116,67%	116,67%
14.	Győr-Moson-Sopron MB	0	1	0	1	100,00%	-	-	1	0	1	100,00%	-	-	2	0	2	100,00%	-
15.	Hajdú-Bihar MB	10	9	0	9	100,00%	90,00%	5	16	0	16	100,00%	320,00%	15	25	0	25	100,00%	166,67%
16.	Heves MB	3	4	0	1	25,00%	33,33%	22	1	0	0	0,00%	0,00%	25	5	0	1	20,00%	4,00%
17.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	0	2	0	0	0,00%	-	0	0	0	0	-	-	0	2	0	0	0,00%	-
18.	Komárom-Esztergom MB	0	3	0	3	100,00%	-	0	3	0	3	100,00%	-	0	6	0	6	100,00%	-
19.	Nógrád MB	1	2	0	2	100,00%	200,00%	0	2			0,00%	-	1	4	0	2	50,00%	200,00%
20.	Pest MB	16	65	12	1	1,54%	6,25%	22	0	0	0	-	0,00%	38	65	12	1	1,54%	2,63%
21.	Somogy MB	0	5	0	3	60,00%	-	23	6	0	0	0,00%	0,00%	23	11	0	3	27,27%	13,04%
22.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	10	1	0	0	0,00%	0,00%	16	1	0	0	0,00%	0,00%	26	2	0	0	0,00%	0,00%
23.	Tolna MB	2	2	0	2	100,00%	100,00%	7	0	0	0	-	0,00%	9	2	0	2	100,00%	22,22%
24.	Vas MB	5	1	0	1	100,00%	20,00%	5	0	0	0	-	0,00%	10	1	0	1	100,00%	10,00%
25.	Veszprém MB	3	2	0	0	0,00%	0,00%	0	1	0	0	0,00%	-	3	3	0	0	0,00%	0,00%
26.	Zala MB	4	6	0	6	100,00%	150,00%	8	2	0	2	100,00%	25,00%	12	8	0	8	100,00%	66,67%
27.	OIT Hivatala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	24	0	24	100,00%	2400,00%
Összesen		162	196	18	130	66,33%	80,25%	155	82	12	48	58,54%	30,97%	318	302	30	202	66,89%	63,52%

**A tárgyalótermekben levő önálló gépek és a notebookok száma (db)
a 2007. november 30-i állapot szerint**

Ssz.	Intézmények	Legfelsőbb Bíróság/ ítélőtáblák/megyei bíróságok		Helyi bíróságok			Összesen		
		Tárgyaló- teremben	Notebookok	Önálló gépek	Tárgyaló- teremben	Notebookok	Önálló gépek	Tárgyaló- teremben	Notebookok
1.	Legfelsőbb Bíróság	0	0	0	-	-	0	0	0
2.	Fővárosi Ítéltábla	0	14		-	-	0	0	14
3.	Debreceni Ítéltábla	5	0		-	-	0	5	0
4.	Győri Ítéltábla	3	0		-	-	0	3	0
5.	Pécsi Ítéltábla	0	5		-	-	3	0	5
6.	Szegedi Ítéltábla	3	9		-	-	0	3	9
7.	Fővárosi Bíróság	39	9		138	2	0	177	11
8.	Baranya MB	17	0		13	0	0	30	0
9.	Bács-Kiskun MB	0	6	0	0	1	0	0	7
10.	Békés MB	0	3	4	4	0	4	4	3
11.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	0	7	21	1	6	33	1	13
12.	Csongrád MB	0	5		0	0	0	0	5
13.	Fejér MB	0	8		0	2	0	0	10
14.	Győr-Moson-Sopron MB	0	2	0	1	1	1	1	3
15.	Hajdú-Bihar MB	0	2		19	2	0	19	4
16.	Heves MB	0	5	0	0	0	0	0	5
17.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	3	2		17	1	0	20	3
18.	Komárom-Esztergom MB	0	0		0	0	0	0	0
19.	Nógrád MB	6	2	0	2	1	1	8	3
20.	Pest MB	0	1		0	0	0	0	1
21.	Somogy MB	3	4		16	0	0	19	4
22.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	5	3		28	0	0	33	3
23.	Tolna MB	0	1		0	0	0	0	1
24.	Vas MB	6	2		4	0	0	10	2
25.	Veszprém MB	6	3		15	0	0	21	3
26.	Zala MB	0	4	2	0	0	8	0	4
	Összesen	96	97	27	258	16	50	354	113

**Szerverek száma (db)
a 2007. november 30-i állapot szerint**

Ssz.	Intézmények	Legfelsőbb Bíróság/ítélőtáblák/megyei bíróságok						Helyi bíróságok						Összesen					
		2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)
1.	Legfelsőbb Bíróság	7	8	0	9	112,50%	128,57%	-	-	-	-	-	-	7	8	0	9	112,50%	128,57%
2.	Fővárosi Ítéltábla	-	5	0	6	120,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	5	0	6	120,00%	-
3.	Debreceni Ítéltábla	-	3	0	3	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0	3	100,00%	-
4.	Győri Ítéltábla	-	3	0	3	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0	3	100,00%	-
5.	Pécsi Ítéltábla	-	4	0	4	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0	4	100,00%	-
6.	Szegedi Ítéltábla	-	4	0	4	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	4	0	4	100,00%	-
7.	Fővárosi Bíróság	20	47	0	55	117,02%	275,00%	10	15	0	19	126,67%	190,00%	30	62	0	74	119,35%	246,67%
8.	Baranya MB	3	5	0	5	100,00%	166,67%	6	5	0	5	100,00%	83,33%	9	10	0	10	100,00%	111,11%
9.	Bács-Kiskun MB	4	10	0	11	110,00%	275,00%	8	15	0	16	106,67%	200,00%	12	25	0	27	108,00%	225,00%
10.	Békés MB	3	8	2	5	62,50%	166,67%	7	12	6	6	50,00%	85,71%	10	20	8	11	55,00%	110,00%
11.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	4	7	4	7	100,00%	175,00%	8	15	0	15	100,00%	187,50%	12	22	4	22	100,00%	183,33%
12.	Csongrád MB	4	5	0	5	100,00%	125,00%	12	5	0	5	100,00%	41,67%	16	10	0	10	100,00%	62,50%
13.	Fejér MB	2	9	0	9	100,00%	450,00%	5	5	0	5	100,00%	100,00%	7	14	0	14	100,00%	200,00%
14.	Győr-Moson-Sopron MB	2	7	1	5	71,43%	250,00%	3	3	2	3	100,00%	100,00%	5	10	3	8	80,00%	160,00%
15.	Hajdú-Bihar MB	2	12	0	12	100,00%	600,00%	5	6	0	6	100,00%	120,00%	7	18	0	18	100,00%	257,14%
16.	Heves MB	4	4	0	4	100,00%	100,00%	4	4	0	4	100,00%	100,00%	8	8	0	8	100,00%	100,00%
17.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	9	4	1	5	125,00%	55,56%	1	5	0	5	100,00%	500,00%	10	9	1	10	111,11%	100,00%
18.	Komárom-Esztergom MB	4	8	0	13	162,50%	325,00%	4	8	0	8	100,00%	200,00%	8	16	0	21	131,25%	262,50%
19.	Nógrád MB	2	8	0	8	100,00%	400,00%	4	6	0	6	100,00%	150,00%	6	14	0	14	100,00%	233,33%
20.	Pest MB	3	7	2	8	114,29%	266,67%	11	13	0	13	100,00%	118,18%	14	20	2	21	105,00%	150,00%
21.	Somogy MB	3	5	0	4	80,00%	133,33%	5	6	0	6	100,00%	120,00%	8	11	0	10	90,91%	125,00%
22.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	4	11	0	7	63,64%	175,00%	6	5	0	5	100,00%	83,33%	10	16	0	12	75,00%	120,00%
23.	Tolna MB	3	6	0	6	100,00%	200,00%	5	6	0	6	100,00%	120,00%	8	12	0	12	100,00%	150,00%
24.	Vas MB	5	9	0	12	133,33%	240,00%	2	9	0	6	66,67%	300,00%	7	18	0	18	100,00%	257,14%
25.	Veszprém MB	4	5	0	5	100,00%	125,00%	5	8	0	6	75,00%	120,00%	9	13	0	11	84,62%	122,22%
26.	Zala MB	3	6	0	6	100,00%	200,00%	5	7	4	3	42,86%	60,00%	8	13	4	9	69,23%	112,50%
27.	OIT Hivatala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	44	0	44	100,00%	440,00%
Összesen		95	210	10	221	105,24%	232,63%	116	158	12	148	93,67%	127,59%	221	412	22	413	100,24%	186,88%

**Nyomtatók száma (db)
a 2007. november 30-i állapot szerint**

Ssz.	Intézmények	Legfelsőbb Bíróság/ítélőtábla/megyei bíróságok						Helyi bíróságok						Összesen					
		2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)	2000.	2006.	selejt.	2007.	% (2007./2006.)	% (2007./2000.)
1.	Legfelsőbb Bíróság	268	317	0	331	104,42%	123,51%	-	-	-	-	-	-	268	317	0	331	104,42%	123,51%
3.	Fővárosi Ítélőtábla	-	141	0	144	102,13%	-	-	-	-	-	-	-	-	141	0	144	102,13%	-
2.	Debreceni Ítélőtábla	-	63	0	63	100,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	63	0	63	100,00%	-
4.	Győri Ítélőtábla	-	25	0	26	104,00%	-	-	-	-	-	-	-	-	25	0	26	104,00%	-
5.	Pécsi Ítélőtábla	-	33	0	34	103,03%	-	-	-	-	-	-	-	-	33	0	34	103,03%	-
6.	Szegedi Ítélőtábla	-	33	0	37	112,12%	-	-	-	-	-	-	-	-	33	0	37	112,12%	-
7.	Fővárosi Bíróság	277	316	20	323	102,22%	116,61%	290	330	15	330	100,00%	113,79%	567	646	35	653	101,08%	115,17%
8.	Baranya MB	63	97	0	97	100,00%	153,97%	53	68	0	68	100,00%	128,30%	116	165	0	165	100,00%	142,24%
9.	Bács-Kiskun MB	33	46	3	51	110,87%	154,55%	51	78	0	78	100,00%	152,94%	84	124	3	129	104,03%	153,57%
10.	Békés MB	50	64	0	41	64,06%	82,00%	25	97	0	83	85,57%	332,00%	75	161	0	124	77,02%	165,33%
11.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	172	139	23	163	117,27%	94,77%	73	240	0	281	117,08%	384,93%	245	379	23	444	117,15%	181,22%
12.	Csongrád MB	92	71	0	71	100,00%	77,17%	59	47	0	47	100,00%	79,66%	151	118	0	118	100,00%	78,15%
13.	Fejér MB	50	47	10	31	65,96%	62,00%	44	37	22	24	64,86%	54,55%	94	84	32	55	65,48%	58,51%
14.	Győr-Moson-Sopron MB	52	66	0	71	107,58%	136,54%	83	105	0	99	94,29%	119,28%	135	171	0	170	99,42%	125,93%
15.	Hajdú-Bihar MB	58	148	0	148	100,00%	255,17%	50	102	0	102	100,00%	204,00%	108	250	0	250	100,00%	231,48%
16.	Heves MB	75	76	0	101	132,89%	134,67%	53	125	5	129	103,20%	243,40%	128	201	5	230	114,43%	179,69%
17.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	42	47	15	42	89,36%	100,00%	5	45	0	55	122,22%	1100,00%	47	92	15	97	105,43%	206,38%
18.	Komárom-Esztergom MB	42	60	4	58	96,67%	138,10%	60	68	7	72	105,88%	120,00%	102	128	11	130	101,56%	127,45%
19.	Nógrád MB	42	41	2	36	87,80%	85,71%	35	29	2	30	103,45%	85,71%	77	70	4	66	94,29%	85,71%
20.	Pest MB	99	133	65	152	114,29%	153,54%	125	196	0	213	108,67%	170,40%	224	329	65	365	110,94%	162,95%
21.	Somogy MB	53	84	21	63	75,00%	118,87%	48	109	17	61	55,96%	127,08%	101	193	38	124	64,25%	122,77%
22.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	73	48	43	45	93,75%	61,64%	56	33	28	29	87,88%	51,79%	129	81	71	74	91,36%	57,36%
23.	Tolna MB	36	50	0	50	100,00%	138,89%	42	69	0	69	100,00%	164,29%	78	119	0	119	100,00%	152,56%
24.	Vas MB	35	40	7	18	45,00%	51,43%	26	34	16	48	141,18%	184,62%	61	74	23	66	89,19%	108,20%
25.	Veszprém MB	42	74	2	70	94,59%	166,67%	18	56	0	57	101,79%	316,67%	60	130	2	127	97,69%	211,67%
26.	Zala MB	49	48	2	51	106,25%	104,08%	49	73	9	68	93,15%	138,78%	98	121	11	119	98,35%	121,43%
27.	OIT Hivatala	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	140	0	135	96,43%	103,85%
Összesen		1 703	2 307	217	2 317	100,43%	136,05%	1 245	1 941	121	1 943	100,10%	156,06%	3 078	4 388	338	4 395	100,16%	142,79%

**Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium tulajdonában lévő munkaállomások száma
a 2007. november 30-i állapot szerint**

(db)

Ssz.	Bíróságok	Mennyiség
1.	Fővárosi Bíróság	170
2.	Baranya MB	22
3.	Bács-Kiskun MB	21
4.	Békés MB	13
5.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	19
6.	Csongrád MB	20
7.	Fejér MB	17
8.	Győr-Moson-Sopron MB	14
9.	Hajdú-Bihar MB	19
10.	Heves MB	16
11.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	14
12.	Komárom-Esztergom MB	13
13.	Nógrád MB	19
14.	Pest MB	49
15.	Somogy MB	17
16.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	28
17.	Tolna MB	15
18.	Vas MB	9
19.	Veszprém MB	13
20.	Zala MB	21
Összesen		529

**Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium tulajdonában lévő szervek száma
a 2007. év november 30-i állapot szerint**

(db)

Ssz.	Bíróságok	Mennyiség
1.	Fővárosi Bíróság	5
2.	Baranya MB	3
3.	Bács-Kiskun MB	3
4.	Békés MB	3
5.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	3
6.	Csongrád MB	6
7.	Fejér MB	4
8.	Győr-Moson-Sopron MB	3
9.	Hajdú-Bihar MB	3
10.	Heves MB	4
11.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	3
12.	Komárom-Esztergom MB	5
13.	Nógrád MB	3
14.	Pest MB	5
15.	Somogy MB	4
16.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	4
17.	Tolna MB	3
18.	Vas MB	3
19.	Veszprém MB	3
20.	Zala MB	3
Összesen		73

**Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium tulajdonában nyomtatók száma
a 2007. év november 30-i állapot szerint**

(db)

Ssz.	Bíróságok	Mennyiség
1.	Fővárosi Bíróság	135
2.	Baranya MB	12
3.	Bács-Kiskun MB	17
4.	Békés MB	11
5.	Borsod-Abaúj-Zemplén MB	17
6.	Csongrád MB	21
7.	Fejér MB	16
8.	Győr-Moson-Sopron MB	7
9.	Hajdú-Bihar MB	13
10.	Heves MB	12
11.	Jász-Nagykun-Szolnok MB	9
12.	Komárom-Esztergom MB	16
13.	Nógrád MB	7
14.	Pest MB	58
15.	Somogy MB	16
16.	Szabolcs-Szatmár-Bereg MB	9
17.	Tolna MB	15
18.	Vas MB	9
19.	Veszprém MB	18
20.	Zala MB	21
Összesen		439